

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund

Varje år omhändertas många barn med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga. Samhället har enligt samma lag ett särskilt ansvar för barn och ungdom. Att separera barn från sina biologiska föräldrar innebär en stor påfrestning för barnet och föräldrarna. Socialnämnden kan erbjuda familjer stöd och hjälp i frivilliga former enligt SoL (Socialtjänstlagen). Som komplement till SoL finns LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) som gäller vård utan samtycke. Placering enligt både SoL och LVU skall enligt Socialstyrelsen (SoS rapp. 1990:24) ”så långt som möjligt vara tidsbegränsade och behandlingsinriktade med återförening som mål”. LVU kan bli aktuellt i två fall, nämligen dels när brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet medför en påtaglig risk för den unges hälsa eller utveckling skadas (sk miljöfall), dels när den unge utsätter sig för en sådan risk genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende (sk beteendefall). Ett beslut om vård enligt LVU innebär en begränsning i föräldrarnas bestämmanderätt över barnet och ett stort ingrepp i familjens liv. Det är mycket viktigt att hänsyn tas till barnperspektivet och barns olika unika behov. Det är av forskare (se t.ex. Schaffer, 1995) klarlagt att barn kan ta skada av att skiljas från sina föräldrar även om relationerna till dem är otrygga. Det är därför mycket viktigt att man gör bl.a. en skadekonsekvensanalys innan barnet omhändertas. Höga krav bör ställas på utredare, inte minst med tanke på rättssäkerheten. En viktig utgångspunkt i allt utredningsarbete är Regeringsformens 1 kap 9§, där det framförs att ”Domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen skall i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iakttaga saklighet och opartiskhet”. Vägledande i arbetet bör även förvaltningslagen vara som ger grundläggande regler för hur förvaltningsärenden ska handläggas hos myndigheter i offentlig förvaltning. Socialarbetaren ska i sitt arbete vara objektiv och det beslutsunderlag som presenteras ska inte bygga på subjektiva värderingar. Detta är särskilt betydelsefullt i de ärenden som väcker de starkaste känslorna, som främst ”barn-far-illa-ärenden”.

1.2 Syfte

Mitt syfte är att kritiskt granska ett ärende från en socialförvaltning där både åtgärder enligt SoL och LVU har vidtagits, för att undersöka om handläggningen av ärendet uppvisar några tecken på förekomst av förföljande strategier/handlingsmönster och i så fall vilka. Vidare kommer jag att undersöka om handläggningen uppfyller RF:s krav på saklighet och opartiskhet. Jag kommer även att undersöka om andra lagar, såsom SoL, LVU, FI och TF, efterlevs eller om myndigheterna bryter mot dessa i sin handläggning av ärendet.

1.3 Definition av förföljande strategier/handlingsmönster

Edvardsson (1996) använder sig av följande definition: "Begreppet förföljande strategier kan definieras som mot personer och grupper riktade tanke- och handlingsmönster vilka utifrån grundvärderingar om demokrati, rättssäkerhet, saklighet, självbestämmande, humanitet och att inte tillfoga skador, psykiskt eller fysiskt, kan bedömas som inte acceptabla". Edvardsson påpekar vidare att begreppet i många fall kan vara likvärdigt med begreppet maktstrategi.

2. METOD

2.1 Urval/presentation

Jag har i denna undersökning granskat ett ärende från en socialförvaltning. Ärendet inleddes 921217 och är fortfarande aktuellt. Jag har granskat samtligt material i ärendet men lagt tyngdpunkten på de utredningar som socialförvaltningen har utfört, 13 stycken, bestående av både LVU- utredningar och 50 § solutredningar, samt barnens socialjournaler och på två BUP- utredningar samt barnens BUP-journaler och slutligen Tingsrättens "vårdnadsutredning", bestående av det förhandlingsmaterial som Tingsrätten grundade sitt beslut i vårdnadsfrågan på. Övrigt material består bl.a. av socialtjänstens anteckningar, brev, sammanträdes protokoll, aktmaterial, domslut, domstolsöverklagelser, diverse skrivelser från t.ex. en chefsöverläkare, förmyndare, referenspersoner, advokater, ombud, klienterna själva, familjehem m.m. Jag har läst igenom samtligt till mig ingivet material, 1388 sidor, för att bilda mig en helhetsbild. Ärendet är mycket komplext och i och med att jag fick tillgång till samtligt material har jag haft goda möjligheter att kunna jämföra olika utsagor om t.ex. samma händelse. Detta har varit mycket givande då jag genom denna metod kunnat konstatera motsägelser, fabuleringar, lögner m.m.

Jag kommer att redovisa de strategier och tecken på osaklighet och partiskhet som jag hittar, främst i utredningarna men även i övrigt material om de tydligt framkommer där. Mitt syfte är att kritiskt granska materialet ur ett utredningsmetodiskt perspektiv. Det bör betonas att jag på intet sätt gör anspråk på att vara uttömmande vad gäller olika perspektiv, tolkningar eller förklaringar. Materialet har jag fått tillgång till via den biologiske fadern, hans sambo och deras ombud. Jag har även haft tillgång till den av socialförvaltningen sekretessbelagda socialjournalen för barnens avlidna moder. Denna journal har dock enbart använts för kontroll - inga uppgifter har tagits ur den, då modern inte kunnat ge sitt samtycke. Jag har sammanträffat med den biologiske fadern och hans sambo för överlämnande av material och för att få deras officiella godkännande. Jag har även haft telefonkontakt med den biologiske fadern, sambon och deras ombud ett flertal gånger, bland annat för att få den senaste informationen i ärendet då detta fortfarande är aktuellt.

Den biologiske fadern önskade ej att uppgifterna om familjens identitet skulle sekretesskyddas men efter samråd med min handledare bestämdes det att familjens identitet skall skyddas. Detta med hänsyn till den avlidna modern och för att barnen inte skall utsättas för mer skaderisker än de som myndigheternas agerande har åsamkat dem hittills. Däremot kommer jag att skriva ut myndighetschefernas efternamn då dessa arbetar inom offentlig tjänst, innehar ansvarsställning och skall kunna stå för de uppgifter och den information som de eller deras underställda tjänstemän skrivit ner eller sagt och förmedlat. Jag kommer att kalla handläggarna för HL 1, HL 2 osv.

Detta för att de ej innehar enskilt ansvar för handläggningen av ärenden. Det är socialchefen som har det övergripande ansvaret. Familjemedlemmarna kommer att presenteras med en enkel bokstav som ej har något med deras rätta namn att göra, familjehemsföräldrar, ombud, advokater kommer att presenteras med deras rätta initialer. Barnens morföräldrar kommer att presenteras som mormor och morfar. När jag skriver utredaren eller handläggaren är det alltid den aktuella socialsekreteraren som åsyftas. Med klienten/klienterna avses alltid den biologiska pappan, hans sambo och barnen.

Jag använder mig av citat i exemplen eftersom jag anser att dessa är klarläggande, underlättar förståelsen samt levandegör redovisningen. Det faktum att Linköping är en stor stad försvårar möjligheterna att finna familjens identitet.

2.2 Tillvägagångssätt - bearbetning

Då detta inte är den första granskning jag gör, hade jag redan en kunskapsmässig grund att utgå ifrån. Jag studerade den senaste litteraturen rörande utredningsmetodik, kritiskt granskade ärenden, dvs nyare forskning inom området, samt litteratur bl.a. om vittnespsykologi, textanalys, vittnesförhör m.m. Detta för att "friska upp" de teoretiska utgångspunkter som jag använder mig av vid en kritisk granskning av om materialet rörande ett ärende uppfyller RF:s, SOL:s, LVU:s, FL:s och TF:s intentioner, samt om det förekommer följande strategier. Jag började med att läsa igenom samtligt material en gång. Därefter läste jag igenom det ännu en gång och skrev då samtidigt ner de mönster och strategier jag fann på "post-it" lappar. Det blev 717 lappar totalt. Därefter klistrade jag samtliga "post-it" lappar på en träskiva, uppdelade under respektive strategis namn. Därefter sorterade jag bort strategier med endast ett eller två exempel under. Resultatet blev trots detta ett stort antal repeterade strategier. Jag läste därefter igenom materialet igen och efter den genomläsningen delade jag upp strategierna under åtta huvudrubriker. Detta för att göra materialet mer hanterbart. Jag presenterar de olika strategierna/handlingsmönstrena under respektive huvudrubrik. En del av exemplen återkommer under flera av rubrikerna eftersom de kan ses ur flera olika perspektiv. Det har ibland varit svårt att bedöma under vilken rubrik som exemplet "bäst" hör hemma, vilket gör att någon annan kan anse att det passar bättre under någon annan rubrik. Jag har definierat, exemplifierat och kommenterat varje strategi/handlingsmönster.

2.3 Fördelar och Nackdelar med metoden

Den absolut största fördelen är att jag har haft tillgång till det kompletta materialet under hela tiden som granskningen pågått. Jag har dessutom kunnat kontakta fadern, sambon och ombudet om något varit oklart. Vidare har fadern och hans sambo hela tiden försett mig med nytt material då ärendet fortfarande är aktuellt. Ännu en stor fördel är att samtligt material/utredningar redan är skrivna och därmed ej kunnat påverkats av mig. Därmed undviks bl.a. förväntanseffekter och intervjuareffekter. Det är även sannolikt att utredarna ej har anpassat sitt arbete med tanke på en eventuell kritisk granskning.

Den största nackdelen är att min granskning innehåller subjektiva moment. Det är därmed inte säkert att en annan granskare kommer fram till samma resultat.

Detta är dock ett allmänt problem inom samhällsforskning, vilket hanteras genom att olika forskare arbetar med olika frågeställningar, teorier och metoder på samma eller liknande material. Tidsaspekten är en annan nackdel. Om jag hade kunnat lägga mer tid för att ytterligare granska materialet är sannolikheten stor att jag funnit ännu fler strategier/handlingsmönster. En annan nackdel är att jag inte har varit i kontakt med sociala förvaltningen i Linköping för att få deras kommentarer.

3. ÄRENDEBESKRIVNING

3.1 Aktörer i ärendet

J: Biologisk fader

L: Faderns sambo

K: Son, född - 85

F: Dotter, född - 86

X: Biologisk moder, avliden 1993

Mormor, Morfar, barnens morföräldrar

KA: Faderns ombud, stödperson, vän till familjen

PH: Faderns advokat sedan juni - 94

PJ: Juridiskt ombud för fadern fram till juni - 94.

CW: Barnens advokat, LVU:et 930804

AS: Barnens advokat, LVU:en 950331 och 950524

Socialekreterare 1 : Socialekreterare Råd och Stöd, Stödperson, Varit med vid umgängesresor.

Handläggare 1: Socialekreterare, Mammans och barnens handläggare dec -92 - april -95.

Handläggare 2: Socialekreterare, Barnens handläggare från april 95.

Tillfällig handläggare: Socialekreterare, Handläggare för J periodvis, bl.a. - 93.

Umgänges handläggare: Socialekr. Handläggare för J senare, bara praktiskt kring umgänge.

Enhetschef 1: Enhetschef tom augusti - 94.

Vik enhetschef: Socialekreterare, vik för Enhetschef 1 då beslut om LVU togs 930804

Enhetschef 2: Enhetschef from september - 94.

Socialchefen: Chef för sociala förvaltningen.

Kanslist: Kanslisekreterare, Sociala förvaltningen

Vik. Socialchef : Chef för Allmänna enheten med bl.a. placeringsenheten, vik för Socialchefen ibland.

Socialekreterare 2: Socialekreterare, Placeringsenheten, utrett familjehemmet C och PJ, Vrigstad.

Chef för familjerätten : Familjerättsenhetens chef

Socsekr 2: Familjerättens utredare

Socsekr 3: Socialekreterare, tidigare på sociala juren, J rådgjorde med henne 91-92 om hjälp för X.

UV: Barnens förmyndare september - 93 till mars - 95.

Ordf.: Ordförande i socialnämnden

S, överläkare BUP Linköping: Överläkare BUP Linköping när J sökte hjälp för K december - 92

Chefsöverläkaren Linköping : Chefsöverläkare BUP Linköping

Bitr. överläkare BUP Skäggetorp: Bitr. överläkare BUP Skäggetorp, Linköping

Psykolog 1: Psykolog, psykoterapeut BUP Skäggetorp, Linköping.

Kurator 1: Kurator BUP Skäggetorp, Linköping.

P, överläkare BUP Värnamo: Överläkare, BUP Värnamo.

Psykolog 2: Psykolog, BUP Värnamo

Kurator 2: Kurator, BUP Värnamo

Överläkare BUP elefanten: Överläkare BUP Elefanten, Linköping.

R, psykoterapeut: Psykoterapeut för familjeterapi

Psykoterapeut, vuxenpsykiatri, Linköping, kontakt med J juli -93 - dec-94.

Psykiatrier, vuxenpsykiatri, Linköping, kontakt med J från januari -95.

Kriminalinspektör, utrett misstänkt barnmisshandel och misstänkt olaga hot.

E och SK, Jourfamiljehem, barnen placerade där 921223 - 921228

G-B och KJ, Fam.hem 2 : Familjehem, barnen placerade där januari -mars -93.

RH: Föreståndare för HVB Röda Stugan, barnen placerade där med modern apr-½ maj -93, tom aug -93.

C ochPJ, Fam.hem 4: Familjehem, barnen placerade där aug -93 till december -94.

A och JB, Fam.hem 5: Familjehem, barnen placerade där 1/1 -11/4 -95 och 24/5 -95 och fortfarande.

MA: Fritidspedagog, på daghemmet där barnen vistades under några år.

Plus en hel del mer människor som förekommer i periferin.

3.2 Bakgrund - Tidsaxel

De biologiska föräldrarna J och X bodde tillsammans tills K var 3 år och F 1½ år gamla. Eftersom föräldrarna ej var gifta hade mamman X enskild vårdnad om barnen. 1988 bestämde sig föräldrarna för att separera. Förhållandet hade varit konfliktfyllt nästan ända från start. I slutet av förhållandet drabbades J av en depression, delvis beroende på att flera närstående personer dog. J tog till alkohol för att dämpa depressionen, och för att inte dricka inför barnen och för att komma ifrån X ilska gick J hemifrån och detta resulterade i flera omhändertaganden enligt lagen om omhändertagande av berusad person (LOB). J var orolig för hur barnen hade det hos sin mamma efter separationen och hade under 91-92 kontakt med Socialsekreterare 3 på Sociala jouren för att få råd och stöd för hur han skulle kunna hjälpa både barnen och X. J och X hade för barnens skull valt att bo kvar i samma bostadsområde. Barnen bodde periodvis mycket hos sin pappa, bl.a. helt under tio månader då de var 5 resp 6 år gamla, när deras mamma studerade. J hade då fått medicin mot sin depression och under denna period drack inte J någonting. Enligt bl.a. dagis och sexårsgruppen fungerade allting bra under denna period och de hade inte något att anmärka på. Barnens mamma led av tvångssymtom och var på grund av detta lätt uttröttbar. Mamman var starkt engagerad i bl.a. freds- och kvinnofrågor. Hon var mycket negativt inställd till män och detta reagerade bl.a. dagis på, hon talade mycket starkt nedsättande om män även när barnen var närvarande och detta påverkade sonen K. Han upplevde att han var mindre värd eftersom han var pojke och kunde säga saker som "mamma kommer inte att tycka om mig när jag blir stor".

Mamman kom även lätt i konflikt med sin omgivning. Under -92 träffade fadern en kvinna, L, som han blev tillsammans med. Hon fick en bra kontakt med barnen, men X tyckte inte om att J inte kunde/ville alltid finnas till hands och minskade ner umgänget mellan barnen och pappan. Dagis reagerade även på att mamman var ocensurerad inför barnen och försökte tala med henne om detta. Hon lyssnade emellertid inte på dem. 921214 kallade dagis pappan till ett möte där de beskrev mammans agerande och bad J att han skulle försöka tala med X om att försöka tänka sig för innan hon uttryckte sig inför barnen. X var ofta aggressiv och hon kunde skrika och skälla på J i telefonen oavsett om barnen hörde henne eller ej. Hon kunde skrika saker som "Nu är han full igen gubbjäveln". Pappan m.fl. anser att hon genom detta beteende grundlade barnens rädsla för att J skall dricka, vilket kommer att visa sig vara en mycket viktig sak att veta och förstå senare.

921215 Ringer J till Sociala jouren för en rådgivande kontakt gällande barnen. Detta uppfattas dock som en anmälan. Efter en orolig helg hos modern, 921221, uppvisar K symtom på psykisk ohälsa och J söker då barnpsykiatrisk hjälp för pojken. Läkaren S, överläkare BUP Linköping anmäler familjen till socialförvaltningen för misstänkt barnmisshandel/barn far illa. Soc. anmäler ärendet samma dag vidare till polisen.

Socialekreterare Handläggare 1 och ytterligare en socialekr. gör hembesök hos mamman och omhändertar barnen omedelbart enligt SoL men med uttalat hot om LVU. Barnen förs till sjukhusets barnpsykiatriska klinik där de läggs in för observation p.g.a. att "K:s symtom varit påtagliga". F har dock inte uppvisat några "symtom" men läggs in även hon. X får följa med till sjukhuset men får inte stanna över natten. F blir mycket ledsen, hon vill inte sova utan sin mamma. Barnen läkarundersöks och polisförhör. K mår mycket dåligt och han "fastnar" i olika ställningar, är rädd för att ta i saker. Tvättar sig mycket ofta och uppger att han är rädd för att dö och att han inte vill dö. J informeras av X som är helt förtvivlad. Handläggare 1 skriver: "Mamman frågar om hon har något val, får nekande svar och tycks då tacksam för att få hjälp".

921221 hålls ett samrådsmöte mellan läkare, polis och socialekreterare. Utredning ska inledas. Man enas även om att barnen skall placeras i jourfosterhem under utredningstiden.

921223 flyttas barnen till jourfamiljehemmet E och SK. X informeras om att hon får träffa barnen under övervakning i familjehemmet. J får ingen information alls, han vet ej var barnen finns. X får även veta att barnen skulle vara omhändertagna och placerade under utredningstiden, 4-6 veckor. Det tog 3 månader innan utredningen var klar.

921224 får barnen vara hemma hos X under förutsättning att hennes föräldrar finns i lägenheten. J och L träffar barnen hemma hos X.

921228 ringer familjehemsmamman EK till Handläggare 1 och uppger att hon inte orkar med att barnen behöver vaktas under hela dygnet och att hon inte får någon tid över för det egna barnet. Handläggare 1 samtalar med X och J. X vill att barnen skall placeras hos hennes föräldrar om de nu måste vara omhändertagna. Detta godtas ej av Handläggare 1 och barnen placeras åter i en helt ny och okänd familj, G-B och KK, . Polisen meddelar Handläggare 1 att de har hållit ännu ett förhör med barnen och att förhöret har videofilmats. K har under förhöret uppgivit att X slår honom och lillasyster och att pappa inte slår, att han aldrig skulle göra detta. Polisen har även konstaterat att det ej finns några blåmärken på barnen. De skall förhöra mamman efter helgerna. J och X får följa med vid placeringen av barnen till familjehemmet.

Januari -93: J, L och X mår väldigt dåligt. X skyller i från sig och isolerar sig. J dricker några gånger. Det uppstår en konflikt mellan J och familjehemsföräldrarna som omöjliggör umgänge. Konflikten grundar sig i att G-BK verkar bära på egen obearbetad problematik gällande sin egen alkoholiserade fader och projicerar sitt hat för fadern över på J. Hon skäller ut J inför barnen, X och morföräldrarna. Hon säger bl.a. "att det är synd om K som har J:s gener". Lämpligheten att placera barnen i detta familjehem synes värd att fundera över. X orkar inte besöka barnen i familjehemmet längre, hon sitter bara och gråter. Barnen träffar föräldrarna på BUP ett par gånger. Föräldrarna får inget stöd, varken av soc eller BUP utan är utelämnade till sig själva med sin ångest, oro och ovisshet. Polisutredningen visar att det ej fanns grund för misstanken om barnmisshandel från pappans sida, mamman erkände ringa misshandel vid polisförhör men det ledde ej till åtal.

Mars -93: X berättar för J och L att hon blir illa behandlad av soc och främst då av Handläggare 1. X sa att Handläggare 1 var svår att tala med, att hon blev behandlad som ett barn. X berättade även att Handläggare 1 dels sagt att hon själv skulle ha mått mycket bättre av att få vara mer hos sina fosterföräldrar och mindre hos sina biologiska föräldrar och dels att det gick så bra i familjehemmet i Kimstad, barnen hade ju tom börjat kalla kvinnan i familjen för mamma. X blev oerhört ledsen och kränkt av detta. BUP, Skäggetorp kallar föräldrarna till ett "redovisningsmöte" och uppger då att barnen "skall placeras i 7-8-9- år hos psykologiska föräldrar". X bryter ihop. J försöker fråga vad de menar, då blir föräldrarna bokstavligen talat utknuffade ur mötesrummet och får inga förklaringar, inget stöd och det ges ingen tid för dem att bearbeta det som sagts och sen få komma tillbaka och tala mer om detta. Efter detta möte blir X sig aldrig lik igen. X, J och L mår alla mycket dåligt. J och L försöker stötta X som mår sämst.

930324 är det ett möte på soc. mellan X, J, L, morföräldrarna, Handläggare 1 och Handläggare 3. Kinden lyssnar ej på nätverkets förslag till lösningar. Hon föreslår placering under minst ett år på annan ort. Genom att hota med LVU tvingar hon X att acceptera. Efter mötet säger X till J och L att hon ska hota med att ta sitt liv om soc separerar henne från barnen. När Handläggare 1 ställs inför mammans hot så ändrar hon tvärt inriktning och bestämmer sig för att satsa på mamman. För att få igenom sina nya planer i nämnden lägger hon skulden på pappan och framhäver och förstärker det negativa runt honom, samtidigt som hon förstärker och lägger till positiva aspekter rörande mamman. Detta trots att BUP varit mycket mer negativa gentemot mamman än pappan. BUP har även klart uttalat att barnen inte bör placeras tillsammans med modern eftersom det är hon som gjort sig skyldig till misshandel. Med sin nya inställning gör Handläggare 1 sin utredning (SoL 930402). Dessutom går hon emot BUP och placerar modern och barnen på Missionsförsamlingens mor - och barn - boende HVB Röda Stugan i Vikingstad 930405.

930407 delger Handläggare 1 X socialutredningen. X får inte läsa utredningen i lugn och ro. Handläggare 1 skriver: "X delgiven utredning. Hon hinner ej läsa bilagan från BUP. Undertecknad tar det tillbaka för senare tillfälle".

930420 träffar Handläggare 1 X på Röda Stugan. Barnen frågar efter J som inte har fått veta var barnen och X finns. X befinner sig i chocktillstånd, känner sig osäker och upplever ett kaos av tankar. Senare under eftermiddagen ringer föreståndaren RH till Handläggare 1 och berättar att X uppvisar tvångsbeteende, tvättar sig mycket ofta och tycks ha tvångstankar.

930429 X åker till psykakuten. Hon ringer till J som följer med henne in. X har självmordstankar, är djupt nere i en depression och hon läggs in. Barnen blir mycket ledsna och oroliga när de får veta att mamma ligger på sjukhuset. K tror att hon ska dö. Barnen är kvar på Röda Stugan. J och L firar Valborg med barnen på Röda Stugan.

930503 kommer besked från åklagarmyndigheten, förundersökningen gällande barnmisshandel är nedlagd. Inget åtal väcks. X skriver ut sig själv från sjukhuset.

930509 ringer X från Röda Stugan till J och L och ber dem besöka henne och barnen. Hon berättar för dem att hon känner sig som i ett fängelse och att hon oroar sig för den religiösa påverkan barnen utsätts för. X är nedbruten efter den långa ovissa väntan, nedlåtande behandling från Handläggare 1 och den totalt nedgörande kritik av henne som BUP stod för. Hon stod inte ut med att bli så ifrågasatt som mamma som hon blev. J och L är mycket oroliga för henne men tror att hon är i säkerhet på Röda Stugan. Föreståndaren RH är sjuksköterska och de trodde att hon skulle upptäcka om X skulle må sämre och gå ner djupare i depressionen.

930513 J och L har med sig barnen till simhallen. Det är en vana för barnen som har fått gå i simskola med J under några terminer. Personal från Röda Stugan hämtar barnen ca kl 19.15.

De säger inte att X skulle ha mött upp kl 18.30 men ej kommit. Kl 20.00 ringer J till Röda Stugan för att önska barnen godnatt. Personalen säger ingenting om att X fortfarande saknas. Kl 22.10 ringer polisen till J och L. X:s pappa har hittat ett avskedsbrev i hennes lägenhet. J och två vänner till familjen ger sig ut och letar efter X. L stannar kvar i lägenheten om X skulle ringa. Polisen hade fått en påringning kl 20.57 från en lokförare som uppger att en kvinna hade legat på spåren men rest sig och sprungit ner från spåren när tåget kom.

930514 ca kl 04.00 påträffas X av en polis. X hade tagit sitt liv genom att strypa sig med sitt skärp. Detta utgör tänkbar bakgrund till vissa påståenden som soc gör bl.a. om teckningar som K påstås ha ritat. Dessa teckningar visar en hängd person och Handläggare 1 menar att K mår dåligt av att träffa sin pappa och därför tecknat hängda personer. Det är ganska troligt att det kan röra sig om ett sätt för K att bearbeta det som hänt. Kl 06.00 får J och L beskedet om X:s död och de beger sig genast till Röda Stugan. Barnen sover fortfarande när de kommer dit. Föreståndaren RH bestämmer att hon och viceföreståndaren skall ge barnen dödsbudet. Fadern upplever detta mycket kränkande. Han är den som känner sina barn bäst och således den som bör ge dem det sorgliga beskedet. Inte någon som bara känt barnen i dryg en månad. Det är dock ingen som lyssnar på pappan och RH ger barnen beskedet. RH kallar dit psykolog Psykolog 1 Skäggetorp och kurator Kurator 1 Skäggetorp från BUP Skäggetorp. Det är de som gjorde BUP-utredningen som bidrog till den depression som ledde fram till mammans självmord. De blir inkallade främst för att personalen på Röda Stugan behöver stöd och handledning. Det är ingen som frågar om J och L behöver stöd eller någon att prata med.

Handläggare 1 kommer till Röda Stugan på eftermiddagen. K orkar inte med att se X:s saker och får efter halva dagen följa med RH hem. F är kvar med fadern och L på Röda Stugan. J och L stannar kvar hela helgen. När Handläggare 1 kommer har hon med sig morföräldrarna och vill att hon, J, L och morföräldrarna skall "prata". X:s mamma säger att hon inte orkar, Handläggare 1 fortsätter ändå. X:s pappa har med sig avskedsbrevet.

Handläggare 1 vill ha en kopia på det eftersom "X har nämnt Handläggare 1 i brevet". X:s far tror inte att han har rätt att neka till Handläggare 1s begäran utan ger henne brevet så att hon ska kunna ta en kopia. Det är oklart om brevet återlämnas till X:s pappa.

930517 kallas J och L med några timmars varsel ner till socialförvaltningen för "lite formalia". Socialsekreterarna Handläggare 1 och Handläggare 3 upplyser J och L att "de skulle sätta till två förmyndare för barnen" (Handläggare 3) och "barnen har inget behov av sin far, de ska naturligtvis placeras i fosterhem, och de (soc) inte har som mål att barnen någonsin ska komma hem igen" (Handläggare 1). "U.t. är av uppfattningen att K och F behöver ett stabilt fosterhem" (Handläggare 1). L berättar för Handläggare 1 att familjehemsmamman G-BK burit sig mycket illa åt mot J. L anser att G-BK genom sitt agerande skulle kunnat orsaka att J tagit sitt liv. Handläggare 1 skriver: "L uttryckte att hon hatade G-BK och att hon hatade u.t. i ett mycket affekterat tonläge". Mötet avbryts av Handläggare 3 när L helt lugnt säger: "X:s vänner anser att Handläggare 1 orsakade X:s död." Handläggare 1 anmäler incident p.g.a. "L:s hotfulla uppträdande".

930518 lämnar J in en ansökan om vårdnaden av barnen till tingsrätten. Genom enhetschef Enhetschef 1 ansöker soc om förmyndare för barnen hos Tingsrätten. Denna "ansökan" är dock så dåligt utformad att Tingsrättens personal missförstår den och inte tar den som en anmälan. Det är dessutom inte enhetschefen som skall ansöka om förmyndare. Socialnämnden ska ansöka hos överförmyndaren som i sin tur ska ansöka hos Tingsrätten.

930524 är barnen på bisättningen av sin mamma tillsammans med föreståndare RH och morföräldrarna. J är ej meddelad eller tillfrågad om han vill delta. F berättar om detta för J senare per telefon. Två dagar senare begravs mamman. L insjuknar i ledinflammationer, Sarkoidos.

930603 sover båda barnen över hos J och L i L:s lägenhet. Barnen får inte besöka faderns lägenhet för soc. Handläggare 1 försöker begränsa umgänget men får inte med sig RH. Under juni sover F över 16 nätter hos J och L, K något färre nätter. Barnen får inte fortsätta på dagis respektive 6-årsgrupp för RH, hon anser att de inte orkar med detta.

930609 skickar Handläggare 1 in en anmälan om behov av God man till Tingsrätten. "Anmälan" är dock även den så dåligt utformad att Tingsrätts personalen inte förstår att det är en anmälan utan tar den för en upplysning. i slutet av juni får J för första gången läsa en censurerad version av BUP-utredningen från Skäggetorp.

930701 sover båda barnen över hos J och L. K tycker att J luktar vin på morgonen och ringer efter RH som kommer och hämtar barnen. J sover fortfarande när hon hämtar barnen.

Planerat umgänge veckan efter ställs in p.g.a. att RH anser att det är otänkbart efter "händelsen" och för att L fortfarande är sjuk och behöver vila. RH lämnar in uppgifter till soc om att personer i samma religiösa samfund som hon är med i är intresserade av att ta emot K och F som fosterbarn.

930715 kallas J upp till ett möte på socialförvaltningen av Handläggare 1 och Handläggare 3. De upplyser honom om att de har hittat ett familjehem 20 mil bort (RH:s församlingsvänner). De vill att J ska skriva på en SoL-placering (utifall han skulle erhålla vårdnaden om barnen) direkt på plats. J lyckas få skjuta upp detta.

J arbetar från morgon till kväll i två veckor för att försöka finna ett närmare alternativ för barnen så att de skall slippa byta miljö och få ha kvar sina kompisar och det sociala nätverket. J hade svårt att få tag på folk, det var semestertider.

930723 beslutet i vårdnadsfrågan skjuts upp till 930804.

930803 får parterna meddelande om att vårdnadsbeslutet åter har skjutits upp. Uppskjutningarna beror på att Tingsrätten anser att de inte kan fatta beslut utifrån det bristfälliga material som soc har skickat in till Tingsrätten.

930804 omhändertas barnen omedelbart enligt LVU. Soc uppger som skäl dels att barnen saknar vårdnadshavare och dels att avtalet med Röda Stugan upphör. Detta trots att det alltså beror på soc bristfälliga material att Tingsrätten inte anser sig kunna fatta beslut i vårdnadsfrågan och att det återstår 10 dagar innan avtalet, som soc själva har sagt upp, går ut. Barnen flyttas 20 mil bort till en främmande miljö och till främmande människor, till familjehemmet C och PJ, Vrigstad, Småland. Familjehemsföräldrarna är djupt religiösa, bor avskilt, det är två kilometer till närmaste barn. De saknar även TV. Barnen blir de enda barn i den nya skolan som saknar TV.

930805 får J information om att barnen omhändertagits enligt LVU och flyttats 20 mil under gårdagen.

Han får dock ingen information om exakt vart barnen finns.

Fem dagar senare avslås J:s ansökan om den interimistiska vårdnaden. Sju dagar efter det att J informerades om omhändertagandet får han veta adress och telefonnummer till familjehemmet där barnen vistas. J får senare av F veta att hon under denna tid försökt ringa hem till honom och L i smyg men i och med att hon inte kände till systemet med riktnummer så möttes hon av en metallisk röst som sa att numret saknar abonnemang. F trodde att även fadern försvunnit (dött). J vägrar att ha någon som helst kontakt med Handläggare 1 efter detta agerande från hennes sida. Länsrätten fastställer LVU:et.

Familjerättsenhetens utredning i vårdnadsfrågan pågår från slutet av augusti till slutet av september. J och L flyttar till en större gemensam bostad i samma bostadsområde som barnen bott hela sitt liv innan omhändertagandet. Familjerätten gör hembesök när barnen inte är där. Tingsrätten kontaktar soc, de anser att barnen ska ha en företrädare.

930907 tillsätter Tingsrätten en interimistisk förmyndare för barnen i väntan på ett slutligt beslut i vårdnadsfrågan. Det är UV som blir barnens förmyndare. Tyvärr har morföräldrarna redan hunnit sälja en del av X:s saker till HVB Röda Stugan och förestandare RH har skickat iväg alla X kläder till Lettland, vilket F blir mycket ledsen över eftersom hon hade velat ha kvar några av mammans kläder som minne.

930924 begär J genom sitt ombud KA att enhetschef Enhetschef 1 ska godkänna att J får besöka barnen vid en genomresa i Småland den 26 september. Denna begäran avslås. När J, L och KA är i Småland den 26/9 försöker KA förhandla direkt med familjehemsfadern om att J och L ska få träffa barnen, men detta går inte familjehemspappan med på. K säger senare under ett telefonsamtal med pappa: "om jag visste att du var här, skulle jag ha smugit ut".

931011 lämnar familjerätten sin utredning till Tingsrätten.

931018 får J och L träffa barnen för första gången sedan 3/8. J och L åker till Småland med Socialsekreterare 1, Råd och Stöd. De får under en eftermiddag träffa barnen i familjehemmet. Dagen efter ringer familjehemsmamman CJ till Handläggare 1 och uppger att K var "hispig och flamsig" på morgonen efter J och L:s besök.

931020 är Handläggare 1 färdig med LVU-utredningen för LVU:et 930804. CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att hon sagt till K att han måste välja vem han ska tro på. CJ hade frågat K om han hört CJ tala osanning. K sa nej, CJ säger då "har pappa jämt talat sanning till dig?" K säger nej.

931101 besöker J barnen i Småland. Dagen efter ringer familjehemsmamman CJ till Handläggare 1 och uppger att K haft mardrömmar om "rumpanisse med skägg".

931103 kommer barnen hem till Linköping för umgängesbesök. De skall vara hos J och L först och hos morföräldrarna dagarna innan de skall tillbaka till familjehemmet. Antingen CJ eller Handläggare 1 har utrustat K med telefonnumret till morföräldrarna och med 90 000, till Sociala jouren för att K "skulle ha det som gardering". Handläggare 1 larmar även samtlig person på Sociala jouren att "barnen finns i Linköping och att det kunde bli problem om J ej höll sig nykter. Dessutom kontaktas det tidigare familjehemmet G-B och KK så att de ska vara beredda på att de kanske får ta hand om barnen med kort varsel.

931112 CJ ringer till Kinden och uppger att hon frågat K om hur det var hos pappa och att K då skulle ha svarat följande osannolikt långa citat: "jag var bara lite rädd men inte så rädd att jag behövde ringa. Jag vet inte vad jag var rädd för men jag trodde kanske att J kanske var full för J sov så länge och snarkade så högt". Detta är bara ett ex på "citat" som familjehemmsföräldrarna ringer till Handläggare 1 och uppger att barnen skulle ha sagt. Nästan samtliga "rapporter" redovisas av Handläggare 1 på minst en halv A4 sida i barnens journaler. Det här familjehemmet har kontakt med Handläggare 1 96 gånger. CJ uppger även att F har haft problem med sveda i underlivet och att CJ tror att det är urinvägsinflammation och har lämnat in prov för odling.

931124 ringer CJ till Handläggare 1 och uppger att F är helt inställd på att flytta hem till pappan.

931206 besöker J, L och Socialsekreterare 1 Råd och Stöd barnen i Småland. De besöker badhuset. När F och L duschar berättar F att det svider när hon tvättar sig. L frågar om det svider när hon kissar och om hon har pratat med CJ om detta. F säger att de varit hos doktorn. Detta hade inte J och L fått någon information om. Dagen efter ringer CJ till Handläggare 1 och uppger att F hade fått huvudvärk på kvällen. CJ misstänker att orsaken är att F inte ätit mellanmål som CJ alltid brukar ge henne direkt efter skolan. J "ska ha bjudit på glass".

931213 ringer barnens förmyndare till Handläggare 1 och uppger att det är olämpligt att barnen besöker morföräldrarna över natt och att besöken hos morföräldrarna får ske över dagen. Handläggare 1 skriver: "Dessutom kräver UV att plan för umgänge görs och att det skall vara var 14:de dag, fostermamman är ej pigg på detta".

931215 CJ ringer till Kinden och uppger att barnens förmyndare inte lyssnar på familjehemmet. Hon uppger även att UV inte verkar förstå barnen och att han tolkar allt till J:s fördel. F tas till läkare för ännu en odling eftersom CJ anser att besvären inte har gått över.

931217 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att hon är irriterad över förmyndarens agerande. UV har då ringt till henne och sagt att det är olämpligt att barnen besöker morföräldrarna över natt och det är detta som CJ retar sig på.

931221 CJ ringer till Handläggare 1 och säger att de fått svar på F:s odling och att samtliga prov var negativa. Dagen innan julaftonen får barnen komma hem och de får stanna hemma en vecka. Sen får de vistas hos morföräldrarna under två dygn innan de återvänder till familjehemmet. Detta trots att förmyndaren, den person som den juridiska vårdnaden om barnen, har sagt från om besök över natt hos morföräldrarna. När barnen återvänder till familjehemmet ringer CJ till Handläggare 1 och uppger att hon ser att F mår allt sämre. Vidare att J ringt väldigt ofta och att F smusslar med telefonen, hon vill inte att någon ska höra när hon pratar med J.

940124 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger "att hon ser att F mår allt sämre. Om detta beror på F:s underlivsbesvär eller J:s påverkan och tal om att F kanske snart får flytta till Linköping går ej att veta". CJ har fått en tid på gyn där F skall undersökas under narkos p.g.a. av att det ej är klart varför hon har flytningar. Samma dag ringer CJ till J och L och är mycket nervös inför gynundersökningen av F.

940126 Länsrätten förlänger LVU:et. Länsrätten bifaller behandlingsutskottets LVU-ansökan p.g.a. att det samtycke till vård, som barnens förmyndare givit inte omfattar umgängesrätten och därmed ansåg Länsrätten att förutsättningar för vård under frivilliga former saknades. Barnens advokat och förmyndaren överklagar Länsrättens beslut till Kammarrätten. CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att F under dagen undersökts under narkos. CJ tror inte att F påverkats negativt av undersökningen.

940131 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att läkaren skulle ha hittat ett ärr på livmodertappen och att läkaren sagt att F kunde ha orsakat detta själv.

940216 barnen besöker J och L och besöker även morföräldrarna över en dag. totalt besök 4 dagar.

940302 här är det uppenbart att någon har manipulerat med K:s akt. Det saknas 2/3 av en sida och sidan efter, daterad 940316, börjar med en mycket udda mening som inte passar in i fortsättningen: "på min snopp, när K får svar säger han jamen på baggens då". Sidan har Handläggare 1s underskrift.

940309 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att hon reagerar på att barnen hela tiden störs av påminnelser om sin bakgrund. J och L hade skickat ett vykort med vy över det område där de bor och med deras lägenhet och det ställe där barnen bodde med sin mamma markerat.

940317 besöker J och Socialsekreterare 1 barnen i Småland.

940329 Kammarrätten upphäver LVU-beslutet. Kammarrätten ansåg inte att förmyndarens synpunkter på utökat umgänge mellan barnen och deras pappa innebar någon risk för barnen.

Vilket var socialnämndens uppfattning, samt att förmyndaren även i övrigt uppfyller de krav som kan ställas på en förmyndare. Grund för LVU saknas därmed.

940331 beslutar enhetschef med stöd av delegation att barnen i avvaktan på behandlingsutskottets sammanträde skall vara fortsatt placerade i familjehemmet C och PJ med stöd av 6 § SoL. Detta samtycker förmyndaren till. 940622 fattar behandlingsutskottet beslut i samma fråga. Handläggare 1 informerar familjehemmet att LVU är borttaget. Dagen efter kommer barnen hem för att fira påsklov hemma, de är hemma i en vecka och åker sedan till morföräldrarna i tre dagar innan de åter åker till familjehemmet.

940411 ringer en anonym person till Sociala jouren och hotar att "mörda" Handläggare 1. Handläggare 1 misstänker att det är J som har ringt och hon anmäler detta för polisen. J uppger att han inte vet om han har ringt. Distriktåklagaren väcker ej åtal mot J. Barnen åter till familjehemmet. Två dagar senare ringer CJ till Handläggare 1 och uppger att F:s trossor är bemängda med flytningar samt att hon noterat att F är ur gängorna, vilket hon visar genom att "vara snäsigt och obstinat"

940421 besöker J och L barnen i Småland.

940425 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att hon har sett att F har två sprickor i huden, en bakom analöppningen och en framför clitoris. Angående K så anger CJ att han har ett underligt språk (hemmagjort) plus att CJ uppfattar att det är mycket mystiskt kring K. Handläggare 1 kallar till samrådsmöte med psykolog, läkare, kurator, polis samt Handläggare 1 själv. Handläggare 1 informerar de övriga om barnens reaktioner (enligt henne och fosterhemmet, ej enligt J, L och t.ex. Socialsekreterare 1, Råd och Stöd) i samband med umgängesbesök i Linköping och F:s underlivsbesvär.

Läkaren rekommenderar läkarundersökning av barnläkare för båda barnen vid två tillfällen. Ett när barnen är i familjehemmet och ett när de varit i Linköping. Handläggare 1 uttalar att hon anser att barnen ej mår bra av besöken i Linköping. Läkaren säger att F:s besvär kan vara av bakteriell art. Polisen anser inte att det som Handläggare 1 berättat föranleder att någon utredning startas. Kinden uppnår således inte sitt mål med samrådsmötet. Hon lyckas ej övertyga de andra att det finns någon grund i hennes uttalade men ändå tydliga misstankar som hon riktar mot fadern.

940505 besöker barnen J och L i Linköping. Handläggare 1 ringer till chefsöverläkaren på barnpsykiatri, Chefsöverläkaren Linköping (som aldrig träffat varken barnen eller J) och rådfrågar honom om barnen. Chefsöverläkaren Linköping rekommenderar att F undersöks före och efter besöken i Linköping och att noggrann dokumentation görs och att samtligt "material" vidare befordras till Tingsrätten. Handläggare 1 frågar även om K:s reaktioner i samband med besök i Linköping, Chefsöverläkaren Linköping rekommenderar dokumentation samt att de skall kontakta K:s lärare. Chefsöverläkaren Linköping uppger att han anser att fosterföräldrar och lärare är kompetenta att bedöma mönstret i beteendet.

940506 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att K frågat CJ om Michael Jackson våldtagit en pojke. CJ hade svarat att "han är visst åtalad för det, jag tycker inte om när personer har mystiska saker för sig"

940512 är barnen hemma i Linköping på besök. Tre dagar senare ska de åka till morföräldrarna. K får åka själv, F vägrar åka till morfar och mormor.

940516 besöker Handläggare 1 familjehemmet och har "enskilda" samtal med barnen. F säger att det är bra utom när CJ blir arg. F säger att allt är bra i Linköping också. Kinden skriver "Undertecknad talar med K om bra och dåliga hemligheter. Att hemligheter som är läskiga och hemska kan vara jobbiga att bära på och göra så att man inte mår bra. Att vad som än hänt så finns det alltid många andra som varit med om liknande händelser. Att undertecknad känner barn som varit med om hemska saker, att de berättat för någon och sedan mått mycket bättre". Handläggare 1 säger sedan: "Jag tror att du har hemligheter" till K och sedan informerar hon honom om att hans och systemens akter är "skyddade, att ingen annan får läsa dem". K berättar för Handläggare 1 att J säger dumma saker om Handläggare 1, som svarar, "en del personer som mår dåligt skyller ofta saker på någon annan". Om besöken i Linköping säger K att de är bra. Handläggare 1 skriver: "K bedöms vara i fysisk god kondition, han har mer hull än tidigare, "välskött". Han tittar under lugg och undertecknad uppfattar att K är tyngd över något, att detta något finns bekräftas av att K säger att han inte törs berätta". På kvällen har K varit ledsen och sagt till CJ, som rapporterar till Handläggare 1: "J är ju min pappa, jag längtar nog efter honom".

940517 ringer Handläggare 1 till psykolog Psykolog 2 Värnamo på Värnamo BUP och "påttalar undertecknads bedömning av K:s behov av terapi och att K sagt att han inte törs berätta hemligheten."

940520 CJ ringer till Handläggare 1 och uppger "K har talat om X och då hade CJ sagt att det var bra att prata om det som var otäckt. CJ berättade för K vad som hade hänt en anhörig som avlidit och att det var en hemlighet men att CJ hade berättat det för en vän och att hon sedan kunde lämna det".

OBSERVERA TEMAT HEMLIGHETER! J och L samt en vän till dem på möte med socialchef Socialchefen och socialnämndsordförande Ordförande i socialnämnden . De begär att Handläggare 1 ska bytas ut som handläggare.

940522 ringer barnen hem för första gången sedan omhändertagandet 930804. Två dagar senare får Handläggare 1 det intyg som hon bett Chefsöverläkaren Linköping skriva inför vårdnadsförhandlingen i Tingsrätten. (se intyget från Chefsöverläkaren Linköping i bilagan). Kurator Kurator 2 Värnamo från BUP Värnamo kommer på hembesök till J och L.

940526 ställs ett planerat umgänges besök i familjehemmet in p.g.a. att familjehemsmamman CJ inte "orkar" med något besök av J och L.

940602 besöker J och L barnen i skolan. CJ "orkar" inte med att J och L träffar barnen på eftermiddagen för t.ex. simhallsbesök eller liknande. CJ ringer till Handläggare 1 dagen efter och uppger "J har besökt K:s skola under en lektion föregående dag. På kvällen har K berättat "konstiga berättelser".

940607 BUP Värnamo utredningen är klar. CJ ringer till Kinden och uppger att F bett henne smörja henne. CJ hade frågat F om "hon brukade pilla i stjärten" och F hade svarat: "inte så ofta". Två dagar senare besöker J och Socialsekreterare 1 barnens skolavslutning. CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att "K pratat mycket kiss-och bajsprat" CJ påpekar att K ofta gör det efter besök av fadern.

940611 J hämtar barnen i Småland för besök i Linköping. Handläggare 1 ringer till psykolog Psykolog 2 Värnamo p.g.a. att barnens förmyndare anser att någon professionell skall avgöra hur umgänget ska se ut under sommaren. Handläggare 1 skriver "Psykolog 2 Värnamo säger att BUP-utredningen är klar, att hon ej kan ansvara för umgänget, att det är ett svårt ärende och att hon tillstyrkt tre veckor under sommaren". 940619 kommer barnen tillbaka till familjehemmet.

940622 är det möte i socialnämnden och J begär handläggartycke på plats. Nämnden beslutar att barnen ska få bistånd i form av fortsatt placering i familjehem from 940429 enligt 6 § SoL och att barnen ska vara fortsatt placerade hos familjen C och PJ i Vrigstad.

940624 får J och L BUP-utredningen från Värnamo. J och L uppger att de blev hemskt besvikna och ledsna. De visste inte att BUP Värnamo skulle använda gamla BUP-utredningen från Skäggetorp och vårdnadsutredningen från Familjerätten som underlag. De hade begärt en fristående kompletterande utredning.

940627 ringer morfar till Handläggare 1 och uppger att "han är orolig för att barnen ska vara hos J och L tre veckor i augusti och att J ringt honom på midsommaraftenen, påverkad. Morfar märkte på rösten och hur J pratade att "J nog var påverkad av något". Enligt morfar hade J sagt att det var morföräldrarnas fel att barnen var i familjehemmet över midsommar. Morfar uppgav även att han ville bli hörd som vittne i Tingsrätten i vårdnadsfrågan för att han är orolig för "att inte allt skall komma fram". Morfar uppger även önskemål om att få hämta barnen ett par dagar innan de skall till J och L. Handläggare 1 säger till morfar att han ska ringa till förmyndaren. Morfar uppger vidare att han tycker att barnen ska vara mer i familjehemmet för att morfar ser att de mår bättre då. Han säger att han ska kontakta förmyndaren men att han tycker att förmyndaren är svår att samarbeta med, vilket han även har diskuterat med överförmyndaren.

940706 beslutar behandlingsutskottet (komplettering till beslut 940622) om placering hos familjen C och PJ. Orsaken till denna komplettering är att det äntligen gjorts en familjehemsutredning på det familjehem som barnen vistats i sedan 930804. En sådan utredning skall vara gjord innan barn placeras i ett tilltänkt familjehem.

940707 är J, L, ombudet KA och hans dotter på besök i familjehemmet. De tar med sig barnen ut på badutflykt. K och F önskar tälta med J och L över natten. Förmyndaren kontaktas, han hänvisar till familjehemsföräldrarna som hänvisar till Handläggare 1. KA ringer till Handläggare 1 som ringer till familjehemsföräldrarna. Handläggare 1 skriver: "Ringer PJ; ej hemma, han ringer upp senare och vill ha ordning på umgänget, han vill att det ska vara planerat och ändringar överenskomna innan, och att förmyndaren ska kontakta familjehemmet i så fall. Handläggare 1 och familjehemspappan PJ överenskommer om att Handläggare 1 ska kontakta KA om att begäran om längre tid med barnen inklusive tältning avslås. Handläggare 1 pratar med KA om att barnen ska tillbaka samma kväll, motiverat dels med att UV bestämmer och detta är planen och dels att det måste vara en annan framförhållning. Barnen blir mycket besvikna eftersom de verkligen ville tälta med J och L.

940712 Handläggare 1 skriver: "Erhållit jourrapporter (3st), anmälan av familjehemmet för barnmisshandel och sexövergrepp, är nr 00000, angående oro inför barnens vistelse i Link. under 3 veckor, är nr 00000. Anmälan av u.t. för barnmisshandel, är nr 00000."

Vad detta handlar om är följande: Anmälan nr 1: Anonym anmälare anmäler att familjehemmet utsatt barnen för barnmisshandel och för sexuella övergrepp, anmälan nr 2: morföräldrarna anmäler att de är oroliga inför barnens vistelse hos fadern under tre veckor i augusti. Anmälan nr 3: J anmäler Handläggare 1 för barnmisshandel p.g.a. hennes agerande vid omhändertagandet. Soc (Handläggare 1) anklagar J för att stå bakom även anmälan nr 1, vilket J nekar till. Dagen efter kommer dom från regeringsrätten gällande J:s begäran om att få ta del av barnens socialjournaler. Regeringsrätten fastställer Kammarrättens dom, att J får ta del av vissa delar av barnens journaler men att vissa delar t.ex. om barnens utveckling i familjehemmen är sekretessbelagda.

940715 lämnar morfar barnen hos J och L. Barnen har varit hos morföräldrarna sedan 940713.

J, L och barnen åker till J:s bror på Östergötlands kust och stannar några dagar hos honom, sedan åker de vidare till Stockholm där de också stannar några dagar. När de kommer hem igen vill K åka till morföräldrarna. F vägrar åka till morföräldrarna.

940718 ringer mormor till Handläggare 1 och uppger att hon sett att K var orolig på fredagen innan de skulle åka till J. Mormor kan enligt Kinden inte närmare beskriva hur K visade sin oro annat än att K var annorlunda. Handläggare 1 meddelar juren att barnen finns hos fadern.

940720 ringer UV till Handläggare 1 och meddelar att J förnekar att han anmält familjehemmet. J, L och barnen har besökt UV under fem timmar dagen innan och barnen mådde bra då. Dagen efter ringer C och PJ till Handläggare 1 och uppger: CJ: "J proppar i ungarna så mycket osanning att CJ och PJ inte vet om dom orkar med att vara fosterföräldrar" och PJ säger: "att det svåraste för dem är att de inte blir trodda av vare sig förmyndaren eller BUP, när de informerar om barnens reaktioner i samband med deras umgänge med fadern. Att J ringt och varit mycket otrevlig mot PJ och att PJ nu har bestämt att J ej kommer innanför hans dörr".

940727 görs en notering i barnens akter om att två personer från placeringsenheten besökt och utrett anmälan mot familjehemmet, men ingenting skrivs om vad som avhandlades eller resultat.

940728 ringer CJ till Handläggare 1 och berättar att hon föregående dag har samtalat med J och att han då förnekat att han hade anmält familjehemmet och att fallet var av riksintresse så att vem som helst kan ha gjort anmälan.

CJ uppger även att hon är orolig för vad J kan ha sagt till barnen och att J påverkar barnen och att CJ kontaktat placeringsenheten och uttryckt sin önskan om att barnen skall vara vidare placerade hos henne och PJ. Detta för att J ska ha sagt till F: "ni är nog hemma till jul".

940805 är barnen på besök hos J och L och vill stanna längre. Ur barnens akter framkommer att J kontaktat enhetschef Enhetschef 2 med barnens önskemål om två dagars längre vistelse hos pappan. Enhetschef 2 tar då kontakt med familjehemsmamman som avslår barnens önskemål och säger att "barnen ska hämtas i Sävsjö 5/8 kl 18.00". Familjehemsföräldrarna avgör umgänget.

940809 ringer barnens morföräldrar till Handläggare 1 p.g.a. att de "hört att barnen skulle komma till Linköping i början av september och morföräldrarna anser att det blir för tätt inpå och att det blir för mycket för barnen. Morföräldrarna vill avgöra umgänget.

940815 ringer barnens förmyndare till Handläggare 1 och uppger att han arbetar för att barnen ska få en annan handläggare.

940822 kontaktar barnens förmyndare Handläggare 1 och säger att han anser att barnen ska träffa J oftare än en gång per månad.

940825 är barnens förmyndare på möte som han begärt med socialchef Socialchefen, soc.nämnd ordf. Ordförande i socialnämnden och Enhetschef 2 om handläggaryrke. Begäran avslås.

940831 ringer Handläggare 1 till J "för att diskutera anmälan mot fosterföräldrarna". Familjehemsföräldrarna meddelar soc att de säger upp sig. Detta får inte J och L information om förrän 941202.

940901 enhetschef Enhetschef 2 har utarbetat en "målsättning" betr. K och F. Dagen efter besöker barnen J och L. De har med sig ett brev där det står att de skall vara hos morföräldrarna dagen efter. När mormor hämtar barnen säger hon att barnens hem är hos familjehemsföräldrarna. F vägrar åka till morföräldrarna denna gång.

940919 skickar familjehemsmamman teckningar som hon påstår att K har ritat till Handläggare 1. Det är bara ett par av teckningarna som det står K på, på de andra står det flera olika namn på. Handläggare 1 tycker att teckningarna är anmärkningsvärda och skickar dem till chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping för att han ska "uttala sig om K:s behov av terapi, akut eller kan avvakta". Chefsöverläkaren Linköping har aldrig träffat barnen.

940920 ringer CJ till Handläggare 1 och uppger att "F varit hos morföräldrarna under helgen. Natten till den 16/9 hade F "pillat på sig själv". CJ uppmärksammade att F:s pyjamasbyxor var neddragna när F vaknade. CJ misstänker att F omedvetet blir påmind om det som hänt tidigare". Under de läkarundersökningar som F har utsatts för har det inte kunnat konstaterats att hon har varit utsatt för någonting.

940923 besöker Handläggare 1 och Enhetschef 2 familjehemmet och har "enskilt" samtal med barnen, där Handläggare 1 enligt sin egen redovisning i barnens akter mestadels pressade barnen om hur de haft det i Linköping, t.ex. "K, var Du rädd när du var i Linköping?", "det är bra att prata om det man oroar sig för". Fyra dagar senare ringer CJ till Handläggare 1 och uppger att K kissat i sängen. CJ tror att han reagerar för att han blir påmind om sin mamma.

941005 Handläggare 1 talar med J:s socialsekreterare Handläggare 4 som har haft samtal med J beträffande anmälan mot familjehemmet. J säger att han ej gjort anmälan, att ärendet är av riksintresse så att vem som helst kan ha gjort anmälan. Enhetschef 2 fattar beslut att ej inleda § 50 utredning på familjehemmet men anledning av anmälan. Handläggare 1 meddelar sociala jourerna att barnen är på besök hos fadern. CJ har skickat fler teckningar till Handläggare 1 för att "de ska finnas dokumenterade". CJ skriver i ett bifogat brev "att det verkar som om det börjar komma fram vad K funderar över".

941011 ringer CJ till Handläggare 1 att k när han kom hem efter besöket hos fadern gått direkt upp till sitt rum och att CJ frågade honom hur det varit i Linköping. K svarade "bra".

CJ tyckte "inte alls övertygande" CJ uppger vidare "K är mycket trött, att han själv inte vet varför" och att han "talar mycket i kiss-och bajstermer även denna gång".

941025 CJ ringer till Handläggare 1 och då frågar Handläggare 1 om F:s underlivsbesvär. CJ säger att hon frågat F och att F sagt att "hon inte pillar så mycket ". Handläggare 1 gör "bedömningen" att det är angeläget att barnen har kontakt med morföräldrarna för att morföräldrarna "är jämställda med föräldrar i detta fall".

941028 meddelar Handläggare 1 sociala juren att barnen är i Linköping. K är hos morföräldrarna hela lovet (till 941107). F åker till J och L 941104.

941107 CJ skickar en dödska som J har ritat, till Handläggare 1 och uppger att J ritat den när han var på väg att hämta barnen. Enligt J så var han i skolan tillsammans med K och K ville då att han skulle rita något. När J frågade vad han skulle rita, tittade sig K runt omkring och fick syn på ett märke med en dödska. Rita den här! sa han till J, som ritade av dödska. K blev mycket stolt och visade sina klasskamrater att hans pappa var duktig på att teckna.

941114 informerar Handläggare 1 Tingsrätten om att familjehemmet har sagt upp sig. Dagen efter är det möte på planeringsenheten angående barnens omplacering. Pappan har ännu inte fått någon information.

941116 ringer familjehemspappan till Handläggare 1 kl 21.35 och uppger att J ringt kl 20.00 och talat om hur oduglig Handläggare 1 är och att han och PJ skulle sköta umgänget den här gången. Sedan "citerar" PJ F med 177 ord med några frågor av honom inskjutna här och där. Det hela går ut på att F är rädd för J och att hon skulle prata med PJ om något som hon inte gjort tidigare för att hon var rädd för att J skulle bli arg och bara tycka om något grannbarn. "Rapporten" som Handläggare 1 skriver är på nästan en hel A4 sida. (i F:s akt). Handläggare 1 meddelar juren att barnen är i Linköping.

941118 hämtar J barnen i skolan för besök i Linköping över helgen. J:s socialsekreterare Handläggare 4 informerar J om att sociala juren skall komma på besök under helgen, att det är familjehemsmamman som önskar detta och att förmyndaren är emot att juren kommer på hembesök. Han tycker att det räcker med att ombudet KA kommer. Dagen efter kommer juren hem till J och L. De har inget att anmärka på.

941128 informerar familjehemmet barnen om att de skall flytta. J och I har fortfarande inte informerats.

941202 ringer Handläggare 4 till J och informerar att familjehemmet har sagt upp sig och att soc har sett ut ett nytt familjehem i Lingham. Handläggare 1 skickar en remiss till BUP för barnen utan att ha vidtalat förmyndaren eller pappan om detta.

941206 är J och I på möte med Enhetschef 2, det handlar om det nya familjehemmet.

941212 besöker J, L och en person från placeringsenheten det nya familjehemmet och J försöker prata med de nya familjehemsföräldrarna A och JB om barnens skolgång. Han undrar om inte barnen kan börja i sin gamla skola där de känner fröken och skolkompisarna. (skolan ligger ca åtta kilometer från familjehemmet). Detta är dock inte familjehemsföräldrarna intresserade av.

De är helt inställda på att barnen skall bygga upp en helt ny tillvaro hos dem med skola, kamrater och fritidsintressen. J och L:s advokat PH tar kontakt med Handläggare 1 för att höra vad som ligger till hinder för att barnen flyttar hem till J och L i stället för till en helt ny familj. Vårdnadsfrågan skall avgöras i mars-95. Handläggare 1 uppger PH om att hon inte tycker att barnen ska utsättas för någon försöksverksamhet. PH hänvisar till BUP-utredningen från Värnamo som uttalat sig positivt om fadern som vårdnadshavare.

Handläggare 1 uppger om att hon ej tagit del av BUP-utredningen (som blev klar i juni) eftersom det är Tingsrätten som begärt den och att det är Tingsrätten som bestämmer. Samma dag inhämtar Handläggare 1 utredningen från Tingsrätten.

941219 besöker Handläggare 1 och morföräldrarna det nya familjehemmet. Morföräldrarna uttrycker oro för att familjen inte ska orka.

941221 meddelar Handläggare 1 juren att barnen ska vara i Linköping 24-27/12. Hon talar även med förmyndaren som uppger att han talat med psykolog Psykolog 2 Värnamo på BUP Värnamo. Psykologen hade berättat att hon hade träffat F under december och att F då hade uppgett att hon inte var rädd hos pappan och att han varit nykter när barnen besökt Linköping. Socialnämndens behandlingsutskott beslutar att bevilja barnen fortsatt placering i familjehem enligt 6 § SoL och att de skall placeras hos A och JB i Lingham från 941227.

941224 kommer barnen hem till J och L för att fira jul. På annandagen går J och L och barnen och ser på lejonkungen på bio.

941227 F har under dagarna hos J och L talat om hur jobbigt det är att behöva vänja sig vid ny miljö och nya människor och att "Handläggare 1 flyttar runt oss som små myror". Kl 17.00 kommer de nya familjehemsföräldrarna och hämtar barnen. Advokat PH har under dagen begärt att barnen ska få vara kvar hos J och L (hos Vik. Socialchef, t.f socialchef). PH säger att han talat med förmyndaren som uttryckt sig undrande över socialens agerande. Trots detta flyttas barnen igen.

941229 besöker Handläggare 1 det nya familjehemmet. Familjehemspappan JB uppger att han talat med förmyndaren och att denne ej accepterar förslaget om umgänge mellan barnen och J och L en gång i månaden. JB blir upprörd och ska kontakta överförmyndaren. Familjehemsmamman AB uppger att "det blir tufft med förmyndaren, för han tänker inte alls som vi" och att JB ska hålla i kontakten med barnens förmyndare eftersom "han inte tycks lyssna på mig"

941230 får Handläggare 1 förmyndarens begäran om entledigande.

950102 är barnen hemma hos J och L över dagen. Advokat PH fortsätter att jobba för en snar förhandling i Tingsrätten och med att försöka flytta hem barnen innan de "rotar" sig för mycket i familjehemmet.

950205 blir barnens farfar svårt sjuk. J vill att barnen ska komma hem så att han och L kan berätta detta för barnen. Familjehemsföräldrarna vägrar. JB lovar att han och AB inte ska prata med barnen förrän J och L kommer tillbaka till Linköping från farfars sjukbädd i Dalarna.

950206 skall J och L precis åka med tåget till Dalarna. Strax innan tåget skall avgå ringer JB och säger att han har berättat för barnen. J och L blir oroliga för hur barnen reagerat, men bestämmer sig för att åka trots det. När de kommer fram får de beskedet att farfar avlidit några timmar innan de kom.

950210 kommer barnen hem till J och L och J berättar att farfar har dött. Barnen och speciellt K blir mycket ledsen. Farfars död rör upp saker som är obearbetade sedan mammans död. Barnen säger att de vill åka med till Dalarna för att begrava farfar. K vill vara kvar hos pappa några dagar. Detta vägrar familjehemspappan att gå med på.

950214 pratar J med familjehemspappan i telefonen och JB upplyser då J att han tycker att det är onormalt att K blivit så ledsen för att en så gammal människa dött och att han tycker att barnen ska ägna sig åt roliga

saker nu. J vill att barnen ska få följa med till Dalarna. Förmyndaren och familjehemsföräldrarna säger nej och barnen får inte följa med till Dalarna.

950224 Enhetschef 2 har lovat advokat PH om besked gällande hemflyttning senast idag men PH får inget besked av Enhetschef 2.

950301 ringer AB till Handläggare 1 och uppger att J ringt till dem under sportlovet och velat tala med K.

K var hos morföräldrarna på besök över natt. J och L som ej visste detta blev mycket upprörda.

KA (J:s ombud) ringer till familjehemmet för att diskutera J och barnen. AB svarar att hon ej vill tala med KA om barnen. AB uppger även till Handläggare 1 att hon reagerat över att K inte frågar efter J. AB beskriver K som "skör, dåligt självförtroende och i behov av gränssättning". AB uppger vidare att barnen efter besök hos fadern är "mycket retliga, rejält osams och mer tungsinta".

950302 får PH tag på Enhetschef 2 men får dock inget besked. Enhetschef 2 vill inte gå med på någon förlikning.

9-10/3-95 Vårdnadsförhandling i Tingsrätten. 13 vittnen, bl.a. 4 socialsekreterare, 2 psykologer, 2 barnomsorgspersonal. Psykolog Psykolog 2 Värnamo från BUP i Värnamo säger att barnens relation till sin far är normal, fritidspedagog MA beskriver J som en engagerad fader som frågar och vill lära sig mer, förskollärare H beskriver fadern som den som brydde sig om barnen, mamman pratade bara illa om karlar. Hon är mycket upprörd över att man kan behandla familjer på det här viset. Handläggare 1 hänvisar till familjehemmens rapporter.

950314 är det möte på BUP i Linköping, närvarande är överläkare, psykolog, förmyndare, familjehemsföräldrar och Handläggare 1. Man kallar det för nätverksmöte men varken J eller L finns med.

950324 K fyller år om några dagar och ska få fira födelsedag hos J och L. Förmyndaren sätter dock stopp för detta p.g.a. att han tror att J är onykter.

J och L meddelas inte att planerna är ändrade utan de väntar och väntar och ringer till sist familjehemmet för att höra om det hänt någonting. De får svaret att barnen kommer i morgon.

950331 kl 14.00 släpper Tingsrätten domen i vårdnadsfrågan. J har fått vårdnaden om barnen. Kl 20.00 ringer Sociala jouren på dörren och överlämnar ett LVU-beslut till L (J är i Stockholm på konferens). LVU har tagits p.g.a. "att det finns risk för att barnens terapi skall avbrytas". Sanningen i det fallet är att barnen träffar terapeuten för första gången tre dagar efter LVU beslutet.

950403 ringer KA till familjehemmet och ber att han, J och L ska få komma och träffa barnen. AB vägrar och uppger som skäl att familjen har sjuka hundar och att barnen gör läxor och sedan ska göra sig klara för kvällen.

950410 Länsrätten bifaller inte soc. LVU ansökan.

Morfar ringer till Handläggare 1 och är mycket irriterad över att Tingsrätten inte har tagit reda på de verkliga förhållandena i ärendet.

950412 flyttar barnen hem till J och L. Handläggare 1 byts ut mot Handläggare 2. Morföräldrarna ringer till BRIS och uppger att "de är mycket oroliga". Barnen är livliga och de trotsar mycket. J och L har fullt upp med att försöka få vardagen att fungera. J är mycket upptagen med en arvstvist. Det är många myndighetskontakter som ska tas och många samtal som ska ringas om barnen och om arvstvisten. Mycket av barnens saker är kvar i familjehemmet och de har svårt att veta var de hör hemma. J och L är förtvivlade över att barnen blivit så påverkade av så många andra.

950524 är L på resa med arbetet och ska komma hem ca 20.30. J har en "telefondag" och har bett LS (en vän sedan lång tid) att han ska komma över och laga mat och passa barnen en stund under eftermiddagen så att J ska få ringa sina samtal i fred. F märker att J druckit öl och är lätt berusad. Hon blir ledsen och berättar för K, han blir förtvivlad och ringer till AB. AB ringer till sociala jouren (utan att ringa och prata med LS innan). Under tiden är K på gården och F hemma hos en kamrat. Jouren kommer och de tar med sig båda barnen ca kl18.00 utan att tala om det för någon vuxen.

När L kommer hem möts hon av ombudet KA. De försöker båda prata med jouren som dock vägrar prata med någon av dem. Ca 22.00 blir J meddelad att barnen blivit LVU:ade och placerats i senaste familjehemmet. Enhetschef Enhetschef 2 beslutar att inleda § 50 utredning. Under helgen försöker advokat PH stoppa LVU:et, misslyckas.

950529 presenteras Sociala jourens PM om omhändertagandet. Dagen efter kommer Handläggare 2 och Socialsekreterare 1, Råd och Stöd på hembesök till J och L. Vännen LS är också där.

950531 fattas ordförandebeslut om LVU. Länsrätten fastställer LVU:et 950606.

950609 gör Handläggare 2 hembesök hos morföräldrarna inför LVU utredningen. 950615,950619 startar Handläggare 2 LVU-utredning

950714 Länsrätten behåller LVU, advokat PH överklagar till Kammarrätten.

950822 förhandling i Kammarrätten

950914 dom från Kammarrätten LVU:et tas bort. J lämnar in en framställan om fortsatt familjehemsplacering över en övergångsperiod och en framställan om bistånd till familjeterapi.

950927 J och L på möte med Socialsekreterare 1 , Råd och Stöd, och Enhetschef 2 gällande J:s framställan om familjeterapi. J och L säger nej till BUP eftersom de saknar förtroende för dem.

951002 åker J, Socialsekreterare 1 och Handläggare 2 ut till familjehemmet för att berätta om Kammarrättens dom. Barnen är avvaktande. J talar om för dem att de inte ska flytta till honom nu utan att de ska träffas många gånger innan dess.

951014 J, L och barnen åker till ett torp som J och L har hyrt. Det uppstår ett missförstånd mellan J och barnen.

951016 är Handläggare 2 på besök i familjehemmet och hon kommenterar missförståndet mellan J och barnen.

J meddelar att han inte vill att Handläggare 2 träffar barnen om inte han är med. Handläggare 2 säger att hon måste det, så länge barnen bor i familjehemmet. J och L är på bedömningssamtal hos en familjeterapeut. På det andra mötet är Handläggare 2 och Enhetschef 2 med för "att nämnden behöver veta planeringen". J och L träffar terapeuten en tredje gång och bestämmer sig då för att inte påbörja familjeterapi hos denna terapeut för att de tycker att hon verkar ha missuppfattat sitt uppdrag och verkar gå myndigheternas (läs soc) ärenden. Handläggare 2s besök i familjehemmet ledde till att umgänget mellan J, L och barnen avbröts. J, L och Socialsekreterare 1 lämnar ett förslag om att någon från Råd och Stöd ska vara med och stödja familjehemsföräldrarna och morföräldrarna kring terapin och hemflyttningen och ordna nätverksmöten om det behövs. Handläggare 2 lovar att lämna in beställning till Råd och Stöd.

951105 är det möte hos Socialsekreterare 1 på Råd och Stöd med J, L och Handläggare 2. De diskuterar den vårdplan som Handläggare 2 har upprättat. J och L tar upp att de inte vill att Handläggare 2 ska träffa barnen

951120 J och L träffar en ny familjeterapeut, MR, tycker att han verkar duktig och seriös. Han vägrar samarbeta med soc gällande familjens terapi. Handläggare 2 ringer till J och L och säger att hon vill ha samtycket till vårdplanen.

951124 Handläggare 2 ringer till Socialsekreterare 1 och säger till honom att han ska framföra till terapeuten MR att soc behöver en preliminär plan av honom, att presentera för behandlingsutskottet.

951130 sammanträder socialnämnden, soc har 951025 föreslagit att behandlingsutskottet ska besluta om fortsatt SoL placering, men eftersom J inte har lämnat något samtycke, bordläggs beslutet.

951211 börjar familjeterapin och umgänget återupptas.

951220 J och KA har skrivit en egen vårdplan som de presenterar på ett utskottsmöte, den godtas som samtycke och barnen beviljas fortsatt placering.

951223 barnen hemma hos J och I för julfirande. Morföräldrarna ringer och är mycket påstridiga och kräver att barnen ska över dit.

Det blir till slut så att Socialsekreterare 1 får ordna ett nätverksmöte.

960119 ringer Handläggare 2 och upplyser att familjehemsföräldrarna och hon anser att det blivit för mycket för barnen med terapi och umgänge och att barnen behöver få vara kvar mer i familjehemmet. I feb. skickar soc en lista med frågor till terapeuten. I mars ansöker J om ekonomiskt bistånd till skolskjuts för att barnen ska slippa byta skola vid hemflytt. Detta avslås.

4. UTGÅNGSPUNKTER

Jag arbetar utifrån följande utgångspunkter när jag på vetenskapliga grunder granskar handläggningen och beslutsunderlag, utredningar, socialjournaler samt BUP-utredningar och BUP-journaler ur ett kritisk-sakligt perspektiv. (se bl.a. Edvardsson 1996, och Scharnberg 1996):

- Grundlagen, Regeringsformen 1 kap 9, föreskriver att både saklighet och opartiskhet och likhet inför lagen skall gälla vid all myndighetsutövning. Utredningsarbete och utredningstexter måste följa dessa krav.
- Av nästan alla forskare vedertagna grundprinciper inom kritisk-vetenskaplig metodik. Dessa grundprinciper ska även gälla för utredningar av t.ex. socialförvaltningar och BUP-kliniker. Bland dessa krav kan nämnas: Tydlighet, angivande av explicit frågeställning, metodredovisning, medtagande av relevanta uppgifter, tillförlitlighet, preciserade uppgifter, källredovisning, källkritik, osäkerhetsmarkörer, beskrivning av konkreta situationer och beteenden, logiken måste vara hållbar, alternativa tolkningar och vårdalternativ skall anges, hypotestänkande, för/mot prövning med lika ansträngning, inte använda secret evidens. Redovisning av alla stadier i utredningsprocessen med bl.a. tankegångar som leder fram till slutsatser och bedömningar, användandet av kritisk diskussion om metoder - resultat - slutsatser, använda sakligt språk, noggrannhet med avseende på etiska aspekter mm.
- Socialtjänstlagen med dess intentioner om helhetssyn, tillvaratagande av klientperspektiv och barnperspektiv, frigörelse och utveckling av resurser, respekt för den enskildes integritet och självbestämmande samt att åtgärder ska ske i samförstånd med klienten. Edvardsson (1996) menar att "I utredningsarbete och utredningstexter ska även missförhållanden, felkällor mm i myndigheternas arbetssätt, agerande och bemötande framgå. Texterna får inte vara partiska till myndigheternas förmån. Detta är till viss del inspirerat av den kritiska Frankfurtskolan som menar att förändring och frigörelse kräver att olämpliga förhållanden i samhället påtalas".
- Psykologisk forskning om t.ex. minne, förväntans - och påverkansfaktorer, tankefel, osaklighet, beslutsfattande mm.
- Lauritz Weibulls historisk-kritiska skola som används inom svensk historieforskning betraktar tendentiöst material som icke tillförlitligt och de lägger även vikt vid att beakta situationen som rådde vid materialets uppkomst. (se t.ex. Odén 1975).
- Scharnbergs textanalys (se Scharnberg 1996 a,b). Historievetenskapligt inspirerad textanalys.
- Trankell-skolans utsageanalys. (se främst Trankell 1967) Berör utsagors uppkomst och utsagors förändringar.
- Diskursiv psykologi. (se t.ex. Edwards & Potter 1992) Den handlar om hur människors underliggande motiv och aktuell situation inverkar vid t.ex. uppgiftslämnande, vilket är viktigt att beakta vid t.ex. utredningsarbete.
-
-
- Logiska principer och sannolikhetsprinciper som t.ex. att man inte kan hävda att något gäller trots att vissa fakta inte stämmer, eller t.ex. att vända sannolikheter i motsatt riktning mot den de konstaterats gälla.

- Delar av språkfilosofi, semantik och propagandateori, där det bl.a. beskrivs hur språkliga faktorer påverkar och kan leda till felaktigt tänkande. (se t.ex. Andersson & Furberg 1973, 1991, och Hayakawa 1964)
- Edvardssons saklighetsaspekter rörande utredningar. (Edvardsson, 1996 sid 6f).

Jag har även granskat materialet utifrån följande principer.

Edvardsson (1995 barnmisshandelsfallet) har sammanställt följande "Principer för socialtjänstens analys". Socialtjänstens analys bör utmärkas av följande:

1. Tydligt uttalade frågeställningar. Dessa styr utredningens metod och datagenerering.
2. Helhetssyn enligt socialtjänstens intentioner. Detta innebär bl.a. att viktiga aspekter skall redovisas och inte får förbises eller undanhållas i utredningarna.
3. De berördas uppfattningar (klientperspektiv, anhörigperspektiv) ska noga redovisas. Detta är nödvändigt för problemlösning, då de berörda innehar en stor del av den viktiga informationen.
4. Barnperspektivet skall noga beaktas, dels genom att barn ner till ca 4-5 års ålder kan intervjuas, dels indirekt genom uppgifter från andra om barnen och dels teoretiskt t.ex. genom att forskning om separationer, föräldrakontakt mm beaktas. Vid barnintervjuer måste barns av forskare påtalade benägenhet att svara sådant som de tror att den vuxne vill höra noga beaktas. (se t.ex. Doverborg & Pramling, 1991)
5. Resursanalys: Människors egna resurser och nätverksresurser skall tas fram och redovisas. Utredningsarbetet skall också inriktas på hur resurserna skall utvecklas.
6. Relevanta uppgifter i förhållande till frågeställning/ar.
7. Tillförlitliga uppgifter, t.ex. skall återgivande av otillförlitliga rykten, skvaller etc av negativ art inte förekomma i utredningar.
8. Noggrann dokumentation av relevanta omständigheter.
9. Hypotestänkande: Alternativa hypoteser ställs upp och prövas mot kriterier eller för resp emot med lika ansträngning. Utredningsarbete skall inte utmärkas av övertygelser, trosföreställn. etc.
10. Grundläggande logiska krav, t.ex. definitioner av centrala begrepp, verklighetsanpassad relationslogik, underlag till slutsatser mm.
11. Metoder och sakuttalanden i utredningar skall inte strida mot vad som är vedertaget inom den empiriska forskningen.
12. Öppen redovisning av underlag till bedömningar.
13. Källredovisning med sådan precision att källorna kan kontrolleras.
14. Källkritik, t.ex. hänsynstagande till psykologiska faktorer som förutfattade meningar, förväntan, perceptuell distortion, konflikter, vänskap, varseblivning, minne etc.
15. Preciserade uppgifter - vaga uppgifter kan inte godtas. Situationsprecisering, t.ex. vad, vem/vilka, var, när, hur, hur ofta, hur länge etc.
16. Kontroll av viktiga uppgifter.
17. Osäkerhet skall anges, t.ex. genom språkliga osäkerhetsmarkörer eller klagörande resonemang
18. Egen påverkan: Utredaren bör beakta hur utredaren själv och utredningsarbetet påverkar den/de som är föremål för utredning.

19. Icke kontaminering: Utredningsarbetet får inte kontamineras med utredarens egna förutfattade meningar, grundade föreställningar, känslor som "oro" etc. T.ex. är det osakligt när utredaren uttalar sig om sin egen "oro" i en utredning. Saken gäller förhållandena kring den/de som utreds - det är inte utredaren som utreds.
20. Etik vad gäller förfaranden i samband med utredningsarbetet och språkliga uttryck i utredningar. Att t.ex. skriva in negativa, speciellt värdeladdade, uttalanden om någon utan att redovisa underlag kan inte anses acceptabelt vare sig ur saklig eller etisk synpunkt. Att inte korrigera uppgifter vars felaktighet eller tvivelaktighet påvisats i utredningstexter strider också mot saklighetskrav och etik.
21. En social utredning får inte konstrueras i bedrägligt, övertalande syfte, t.ex. genom ensidighet i förhållande till ett underliggande syfte genom medvetet undanhållande av t.ex. resursanalys, alternativa tolkningar osv. De i propagandatexter vanligt förekommande strategierna med t.ex. ensidigt urval av material och språkliga intensitetsmarkörer utan saklig täckning skall inte vara för handen.

Eftersom socialsekreterarna i detta ärende hänvisar mycket till BUP-utredningen från Skäggetorp, tenderar att tolka relativt triviala saker som bevis för "barnens oro och rädsla för pappan" som tycks dyka upp så fort umgängesträffar med fadern kommer upp till diskussion, och på grund av Chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping s vidtagna åtgärder för att säkra barnens fortsatta vistelse i familjehemmet och inte hos pappan rör barnpsykiatri så har jag även utgått från Edvardssons (1996) "principer för den medicinska analysen". Dessa principer grundar sig på allmänmedicinska utgångspunkter.

Jag har valt att utgå även från dessa principer p.g.a. att jag saknar medicinsk kompetens men ändå anser att BUP-materialet spelar en så viktig roll i detta ärende att det bör kommenteras det också.

Jag presenterar här Edvardssons principer för medicinsk analys och har i vissa av dem lagt till en egen kommentar.

1. Tydliggör kompetensen hos de involverade medicinska specialisterna, bl.a. genom vetenskapliga publikationer inom det aktuella området. Enbart titlar klargör inte kompetensen.
(Den är principen skulle lika gärna kunna gälla för socialtjänsten. Att kalla sig socialsekreterare och utredningssakkunnig innebär inte några garantier för att vederbörande har nödvändig och önskvärd kompetens. Min kom.)
2. Den medicinska analysen bör drivas så långt det går och i samråd med familjen.
3. Vid svåravgörbara ärenden bör förhastade slutsatser och alltför tidigt klander mot föräldrar inte ske. Sakläget måste formuleras med osäkerhetens terminologi så länge det är osäkert.
4. Den traditionella medicinska undersökningen och tekniken måste kompletteras med en så noggrann symtomkartläggning vad gäller den naturliga miljön över så lång tid som möjligt. En så noggrann kartläggning som möjligt av de tänkbara symtomens uppkomst och utveckling i tid och rum. Att föräldrarna vid en viss tidpunkt i symtomens utveckling söker sjukvård behöver inte innebära att symtomen startar strax före denna punkt eller vid den punkt som föräldrarna själva uppfattar. Kartläggningen av symtomen bör specificeras dag för dag och ännu noggrannare om det går.
5. När förlossningen (och kanske händelser strax före den?) kan ha inverkat så måste det vara viktigt att redovisa fullständig information om förlossningen.

6. Kartläggningen av livsmönster kring barnet skall ske noggrant. Alla personer som har funnits kring barnet skall höras. Det kan finnas sådant som föräldrarna inte kommer att tänka på själva. Det är ett gravt metodfel att alla involverade personer/personal inte hörs om livsmönstren.
7. Vad gäller vissa medicinska fynd, som inte klart innebär skada eller sjukdom är det viktigt att ha ett redovisat vetenskapligt underlag för att bedöma om fyndet ligger inom normalvariationen. Svag tillgång på referensdata vad gäller normalvariationen har ibland medfört felaktiga bedömningar i rättsliga sammanhang.
8. Medicinska bedömningar bör helst vara oberoende, dvs olika specialister bör göra sina bedömningar utan att påverkas av vad de vet om andras bedömningar. Specialisten bör förses med grunddata utan att andras bedömningar finns med. Kännedom om andras bedömningar kan leda till styrning av tänkandet.
9. Läkares yttrandefrihet får inte begränsas. om en läkare har något att bidra med till lösningen av medicinska problem skall de givetvis få bidra - en etisk fråga. Om läkares yttrandefrihet begränsas av samhället så kan det t.ex. innebära att avgörande dokumentationer inte kommer fram. (I detta ärende som jag nu granskat är problemet snarare att en läkare har missbrukat sin yttrandefrihet. Genom att ställa upp på soc.sekr:s begäran om att skriva ett intyg om en familj han aldrig har träffat och att sedan lämna detta intyg till Tingsrätten i syfte att påverka en vårdnadsförhandling så att utslaget skulle bli att fadern ej skulle få vårdnaden om sina barn.)

Jag har även utgått från det forskningsmaterial rörande förföljande strategier i socialärenden som uppförts på Högskolan i Örebro. Följande forsknings rapporter/upsatser har använts:

- Edvardsson, (1989) "Förföljande strategier vid ett omhändertagande fall i socialt och barnpsykiatriskt arbete"
- Edvardsson, (1991) "Misshandlad av vem?" Ingår i Nowacka (1991).
- Juntilla m.fl., (1994) "Fallet Daniel, förföljande strategier vid en social utredning"
- Jäderqvist m.fl., (1994) "Förföljande strategier vid ett omhändertagandefall jml 2 § LVU"
- Jansson och Rönnbäck, (1995) "Askersundsfallet, förföljande strategier i ett LVU-ärende"

Jag har även använt flera material som Edvardsson har författat t.ex. "Kritisk utredningsmetodik" (1996), "Barnmisshandelsfallet" (1995), "Förhørsfallet" (1995), "Förföljelsefallet" (1995), "Anmälarfallet" (1993), "Dagisfallet" (1993), "En myndighets missbruk av anmälan enligt § 71 SoL" (1993) samt Scharnbergs båda verk om textanalys (1996 a,b).

Nedan följer en sammanfattning av de fem tidigare nämnda rapporter/upsatser som utgör en del av grundmaterialet i forskningen om förföljande strategier som bedrivs på Högskolan i Örebro och där Bo Edvardsson finns med som författare eller som handledare.

Edvardsson (1989) "förföljande strategier vid ett omhändertagandefall i socialt och barnpsykiatriskt arbete"

Edvardssons syfte med rapporten var att skärpa uppmärksamheten på en del etablerade arbetsätt i socialt och barnpsykiatriskt arbete. Dessa arbetsätt kan betecknas som förföljande strategier.

Edvardsson granskar ett fall med omhändertagande av barn. Barnet var omhändertaget mellan 1986 och 1988.

Edvardsson har tagit del av ett omfattande dokumentmaterial, t.ex. en socialutredning, en BUP-utredning, domstolshandlingar, yttranden, skrivelser mm. Edvardsson fann i sin granskning ett betydande antal förföljande strategier och han redovisar dessa genom att ge exempel och precisera strategierna. Edvardsson fann en övergripande strategi som innebär att man på vaga grunder tillskriver modern missbruksproblem. Granskningen av BUP-utredningen visade att man i denna utredning osakligt och metodiskt ohållbart patologiserar modern resp barnet. Man har inte tagit med den barnpsykiatriska avdelningsmiljöns inverkan på familjens beteenden, det saknas för- och emotprövning av hypoteser. Edvardsson ifrågasätter starkt de patologiserande strategiernas lämplighet vid dylika bedömningar. I slutdiskussionen arbetar Edvardsson fram fyra hypoteser om varför förföljande strategier uppkommer: destruktiv stressinteraktion, kompensation av maktförlust, ökande irrationell konsensusformering och yrkesrollsfenomen som existerar i samspelet mellan tjänsteman och organisationskultur. Edvardsson avslutar med att uppge vilka praktiska konsekvenser som uppkommer och vad man kan göra för att motverka att förföljande strategier och irrationella konsensusformerande processer får ett så starkt inflytande.

Edvardsson konstaterar att en central faktor är toleransen för osäkerhet och ångest i organisationerna, t.ex. att våga konstatera att man vet föga eller inget när så är fallet, att våga växla perspektiv och tänka kritiskt om egna och andras antaganden. Edvardsson anser även att omfattande utbildning kan motverka uppkomsten av förföljande strategier. Ännu en viktig punkt är att hjälpa organisationerna att minska stressen och att hantera stress. Edvardsson uppger vidare att organisationerna i grunden bör bearbeta hur man relaterar till andra medborgare och hur man närmar sig desamma. Frågan "vem är paranoid?" bör allvarligt ställas och besvaras. Edvardsson avslutar rapporten med att påpeka vikten av mer forskning kring förföljande strategier, irrationell konsensus i domslut och irrationell utredningspraxis och vidare att det är angeläget att få till stånd forskning kring omfattningen och arten av de psykiska, psykosomatiska, sociala och ekonomiska skador som skapas genom myndigheternas förföljande agerande bl.a. vid en del omhändertaganden.

Edvardsson (1991) "Misshandlad av vem?" i Nowacka (1991).

Edvardsson blev ombedd att kommentera Ewa Nowackas berättelse och en del av myndighetens dokument i fallet. Han inleder sin granskning med att presentera några av de utgångspunkter han utgår från bl.a.: resursinriktat arbete, helhetsorienterad problemanalys, hypotestänkande, klientperspektivet skall tillvaratas och beaktas, utredningar och beslut skall bygga på saklig grund och att de ingående resonemangen skall hålla för en kritisk prövning. Edvardsson påpekar att Ewa Nowackas berättelse är mycket öppnare och ärligare än t.ex. socialbyråutredningar och intyg. Vad gäller materialets representativitet rymmer Ewa Nowackas framställning mycket av vad som ofta kan inträffa i tunga, konfliktladdade ärenden. Varje sådant här ärende kan ses som symptom på bland annat generella patologiska förhållanden inom socialtjänstens organisationer.

Som t.ex. administrativa värdestrukturer vid psykosociala problem, kunskapsbrister vad gäller barns behov, bristande träning i saklighet, frånvaro av problemanalyser, nedvärdering av klientperspektivet, "vi - och dom" - myter, frånvaro av resursanalyser, destruktiva gruppträck och en hel del annat. Det har varit svårt att få ut journalmaterial och när det lämnades ut var det inte komplett.

Edvardsson ställer frågan: "Varför har så mycket av samhällets energi och resurser istället använts t.ex. till åt att hindra mor-barn kontakten?". Vidare uppger han att "det är inte rimligt att hålla på och redovisa tyckanden utan redovisning av kunskapsunderlaget". Edvardsson konstaterar att prövningsmetodiken varit bristfällig och resonemangen tvivelaktiga. Sedan kan bevisbördan diskuteras. Om jag hävdar att min invandrade granne med en dyr Mercedes kan misstänkas bedriva skumraskaffärer så är det rimligen upp till mig att bevisa det. Han ska inte behöva lägga ner arbete på att försvara sig mot mina misstankar, som bygger på associativ logik. Edvardsson konstaterar vidare att utredningarna i ärendet inte uppfyller socialtjänstlagens krav på helhetssyn. Detta p.g.a. att det saknas rimlig redovisning av de berördas perspektiv och resursanalyser, många av resonemangen har kategorisk karaktär och är inte underbyggda. Logiken i resonemangen håller inte. Fantasier, fördomar och skvaller görs till stabila fakta. Det framförs mycket negativa fakta och man har bortsett från positiva fakta om de berörda. Det råder en mycket besvärande brist på preciseringar och argument, det förekommer logisk rörighet och dubbelhet i texten vilket tillsammans med förekomsten av ett flertal standardfraser i sådana här utredningar gör bedömningarna föga trovärdiga. En mängd av subjektiva uppfattningar från familjehemmet förs fram. Edvardsson skriver vidare "Utredaren Magdalena Elms systematiska osaklighet och strävan efter maximal svartmålning av Ewa gör att texten helt förlorar sin trovärdighet". Vidare uppger Edvardsson att det är helt klart en mycket avancerad psykisk barn- misshandel av barnet som skett i detta ärende på byråns initiativ. Det har visat sig i hela materialet att det finns en stark tendens till övertolkningar, brist på nyanser och tecken som tyder på att förhandsinställningar styr tolkningar och värderingar. Familjehemsföräldrarna eftersträvade att få sådana uppgifter, som bekräftade deras syn. Förväntanseffekter kan vara starka. Risken att höra något annat än vad flickan faktiskt sade är också stor när man har en fixerad förhandsinställning. Vidare skriver Edvardsson: "Dr M:s båda yttranden utmärks dels av att hon inte själv gjort iakttagelserna utan fått dem berättade för sig med alla de möjligheter till extra missförstånd detta givetvis innebär. Vidare utmärks de av en ensidigt negativ inställning till modern både vad gäller redovisat material och tolkningar. Positivt material eftersöks och redovisa inte och alternativa tolkningar existerar inte för dr M, som för övrigt verkar sakna de mest elementära psykologiska insikter. Vidare har Edvardsson funnit ett stort antal indikationer på irrationell konsensusformering. Förföljelseperspektivet framträder tydligt i Ewas berättelse. Edvardsson fann följande: Bevisfabrikation, med 28 underkategorier, undanhålla information, inte vilja undersöka, lögn, hot, fientlighet, mobbning, isolering, krossa-mor-barn-relationen, integritetsbrott, grymhet, provokationer, antidemokratiska stämplingar, etnisk diskriminering, detaljkontroll, förhållning, pekpinna, påverka barnet, kontroll genom vård, högre krav än normalt, inget svar, inga beviskrav, sätta sig över lagen. Edvardsson fann att klienten använde sig av motstrategier och anpassningsstrategier. Slutsatsen blir Saklighetens kollaps, med undantaget de nedlagda polisutredningarna.

Junntila m.fl. (1994) "Fallet Daniel"

Författarnas syfte med uppsatsen var att kritiskt granska handläggningen av en utredning som ligger till grund för ett omhändertagande jml 2 § LVU. De skulle studera om utredningen uppvisade några tecken på förföljande strategier och om kraven på saklighet och opartiskhet var uppfyllda. Författarna fann ett femtontal strategier, nämligen: Manipulationsstrategi, den kvantitativa strategin, negativ urvalsstrategi, undanhållande strategi, fabulering, förstärkande strategi, patologiseringsstrategi, språkliga obegripligheter/teoretiserande pratstrategi, syndabocksstrategi, motsägelse strategi, generaliseringar, ignorera klientperspektivet, historisk dammsugarstrategi, förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet. Författarna fann att några av dessa strategier framträdde tydligare än andra, nämligen: Manipulationsstrategin som bl.a. innebär att utredningen saknar viktig information vad gäller hypotesprövning och framtagning av resurser mm, negativ urvalsstrategi som bl.a. innebär att utredaren i huvudsak valt negativ information ur materialet hon hade tillgång till.

Syndabocksstrategin som bl.a. innebär att utredaren får modern att framstå som ensam problembärare till myndigheterna misslyckanden att hjälpa, ignorera klientperspektivet som bl.a. innebär att klienterna i mycket liten utsträckning får yttra sig i utredningen. Historisk dammsugarstrategi som bl.a. innebär att utredarens urval av information till största delen består av historiskt material och att den så viktiga här-nu informationen har fått ett mycket litet utrymme. I slutdiskussionen diskuterar författarna de 15 förföljande strategierna som de delat upp i 4 återkommande mönster, nämligen: Att modern tillskrivs syndabocksrollen, att historisk och negativ information dominerar utredningen, att utredaren ignorerat klientperspektivet samt att utredaren brustit i utredningsmetodiken enligt RF:s intentioner.

Jäderqvist m.fl.. (1994) "Förföljande strategier vid ett omhändertagandefall jml 2 § LVU"

Författarnas syfte med uppsatsen var att kritiskt granska en utredning som låg till grund för ett omhändertagande jml 2 § LVU.

För att undersöka om utredningen uppvisar några tecken på förföljande strategier och i så fall vilka. Författarna fann ett tjugotal strategier i sin granskning. De har delat upp dessa strategier i två huvuddrag, nämligen: "Myndigheten vet bäst", som har som syfte att framhäva myndighetens eget kunnande och dess resurser, samt "Onda modern" som syftar till att få modern att framstå som en inkompetent förälder. Huvuddraget Myndigheten vet bäst innehåller följande strategier: kvantitativ strategi, maktens definition av verkligheten, anmäla utifrån triviala tecken, total kontrollstrategi, betona myndighetens resurser, övertro på egna experter, resursundanhållande, undanhållande av information, ignorera klientperspektivet, negativ urvalsstrategi, rättfärdiga sig själv och sitt handlande strategi, att utnyttja och förstora upp små händelser, förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet. Huvuddraget Onda modern innehåller följande strategier: dramaturgisk strategi, provokativ strategi, språklig tankestyrning, förutsättande strategi, generationsstrategi, historisk dammsugarstrategi, underförstådd personargumentstrategi, negativ sammanhangsbetingad tolkning, omvänd successiv stegring, undanhållande strategi. I slutdiskussionen presenterar författarna tre olika mönster inom respektive huvuddrag.

Inom Myndigheten vet bäst återfinns följande mönster: makten definierar verkligheten, myndigheten framhåller sina egna resurser och har en övertro på egna experter, samt undanhållande av resurser och positiv information om klienten. Inom Onda modern återfinns följande mönster: situationer/händelser provoceras fram, språklig tankestyrning och negativ sammanhangsbetingad tolkning används, samt en förutsättande attityd och massiv insamling av negativ information. Författarna kommer fram till slutsatsen att utredningen brister i RF:s krav på saklighet och opartiskhet, samt att det förekommer förföljande strategier i handläggarens arbetssätt och i utredningen.

Jansson & Rönnbäck (1995) "Askersundsfallet"

Författarnas syfte med uppsatsen var främst att kritiskt granska handläggningen i en utredning som låg till grund för ett omhändertagande enligt LVU. Den kritiska granskningen skall enligt författarna, främst inriktas på att studera om några tecken på förföljande strategier förekommer i dokumenten samt om kraven på saklighet och opartiskhet enligt RF 1 kap 9§ är uppfyllda. Författarna fann 42 förföljande strategier som tydligt framkom i dokumenten. De fann att klientperspektivet genomgående ignorerats, att utredaren i huvudsak valt ut och presenterat negativt material och att klientens resurser undanhållits. Författarna fann vid studiet av de 42 strategierna åtta huvuddrag vad gäller handlingsmönster, nämligen:

- Myndigheten vet bäst som innehåller följande strategier: kvantitativ strategi, makten definierar verkligheten, total kontrollstrategi, betona myndighetens resurser, övertro på sig själv och andra, samt slag under bältet strategi.
- Svartmåla föräldrarna som innehåller följande strategier: negativ urvalsstrategi, uppblåsning, resursundanhållande, historisk dammsugarstrategi samt syndabocksstrategi.
Få barnen och föräldrarna att framstå som vårdbehövande som innehåller följande strategier: patologisering, anmäla utifrån triviala tecken, förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet, historisk underförstådd personargumentsstrategi, generationsstrategi, självgynnande attribution, samt bevis genom åtgärd.
- Driva igenom och kvarhålla fattade beslut som innehåller följande strategier: lögnstrategi, fabulering, undanhållande av information, sopa under mattan, provokativ strategi, förutsättande strategi, kompetensöverskridning, manipulationsstrategi samt passande tolkning.
- Ignorera lagar och förordningar som innehåller följande strategier: Ignorera klientperspektivet, sekretessmissbruk samt kränkande värderingar.
- Förstöra för familjen viktiga relationer som innehåller följande strategier: påverka barnet, krossa isolera mor-barn relationen, undanröjande av stödjande personer samt avvisande attityd.
- Påverka läsaren som innehåller följande strategier: språklig jävlighetsstrategi, förstärkningsstrategi samt repetitiv strategi.
- Ignorera elementära saklighetsaspekter som innehåller följande strategier: motsägelsestrategi, generaliseringar, vaghetsstrategi, framföra irrelevant information, språkliga obegripligheter/ underligheter.

Författarna presenterar en modell över vad utredningens handlingsmönster kan leda till. Grundläggande i modellen är att ekologin påverkar handläggarens medvetandeprocesser.

Författarna anser att de ovan beskrivna åtta huvuddragen i kombination med osaklighet och partiskhet, leder till en målinriktad utredning för ett omhändertagande enligt LVU. Författarna fann att osakligheten främst består av bristande källredovisningar, bristande preciseringar samt att det saknas konkreta situations- och beteendebeskrivningar. Författarna anser att en målinriktad utredning leder till att rättssäkerheten hotas.

De föreslår att nämnder och domstolar ej skall godta dylika utredningar som den som de granskade. De skulle skicka tillbaka utredningarna till ansvarig socialsekreterare och dennes chef och kräva att utredningen antingen görs om eller kompletteras. På detta sätt kunde förtryck eventuellt förhindras och rättssäkerheten kanske vara mer ohotad. Författarna tar upp en diskussion om varför förföljande strategier uppkommer i socialt arbete. I sin slutsats kommer författarna fram till att förföljande strategier förekommer i rikligt mått i handläggningen samt att RF:s intentioner om saklighet och opartiskhet ej följts.

5. STRUKTUREN I DOKUMENTEN

I de dokument som jag har granskat saknas explicit angiven frågeställning/ar i alla utredningar från sociala förvaltningen. I utredningarna från BUP finns explicit angivna frågeställningar. Det förekommer inget hypotestänkande med hypotesgenerering och hypotesprövning. Det anges endast ett vårdalternativ och inga tolkningsalternativ anges där tolkningar presenteras. Det finns ingen resursanalys i någon av utredningarna och det presenteras så gott som bara negativa uppgifter om den biologiske pappan, hans sambo och deras relation till barnen. Det förekommer även en del negativa uppgifter om den biologiske modern, men det är tydligt att utredaren dämpat dessa uppgifter och förstärkt den positiva informationen gällande mamman. Klientperspektivet är dåligt tillgodosett. Det förekommer inga diskussioner för eller emot ett omhändertagande utan dokumenten uppvisar en ensidig inriktning mot ett omhändertagande och mot att omhändertagandet skall bestå. Dokumenten är i och med detta starkt tendentiösa. Familjehemsföräldrarna har givits mycket stort utrymme till att framföra starkt negativa uppgifter, medan pappan och hans sambo till stor del ignoreras. Utredaren har träffat barnen och talat med dem flera gånger och detta borde ha varit positivt, men tyvärr visar dokumenten att utredaren vid samtal med barnen har använt sig av ledande, pressande frågor och manipulativa tekniker för att få barnen att säga det hon vill höra. Det finns inga skadekonsekvensanalyser t.ex. rörande separationsskador eller andra skador som barnen kan tänkas drabbas av p.g.a. myndigheternas agerande, bl.a. har barnen flyttats åtta gånger på två år. Mycket av, det som av andra påstås vara barnens tankar, känslor o.dyl., framförs av familjehemsföräldrarna. Det finns ingenting som tyder på att utredaren på något ställe varit varit källkritisk, ingen hänsyn tas heller till i vilken utsagegeneration uppgifter som redovisas befinner sig i. Källredovisning saknas till en stor del av uppgifterna. När det gäller saklighetsaspekter framkommer oerhört grava brister och som påpekats ovan är materialet i detta ärende även partiskt. Det är mest myndighetspersoner som fått yttra sig om familjen.

Ingen i familjens sociala nätverk har tillfrågats vid utredningar och dylikt. Undantag är den utredning som Tingsrätten genomförde innan de fattade beslut i vårdnadsfrågan. Dokumenten indikerar även ett flertal lagbrott, b.la. mot SoL, LVU, FL, TF. I hela materialet saknas beteende - och situationsbeskrivningar. Det som presenteras är subjektiva tyckanden och tolkningar. Man uttalar sig vagt och generellt. Det förekommer uppenbara lögner, fabuleringar och motsägelser som inte alls uppmärksammas, påpekas eller i övrigt hanteras på något medvetet sätt. Det finns många exempel på underligheter i dokumenten. Tankefelen confirmation bias (ensidig bekräftelsesökning), perceptuell distortion (snedvriden varseblivning), imperfecta enumeratio (ofullständig uppräknig av tolkningsmöjligheter, alternativ etc) finns rikligt representerade. Man uppger, i bästa fall, endast en tolkning till t.ex. barnens beteende, men oftast överlåts tolkningen till läsaren som via kontextuell implikation (sammanhangsbetingad betydelse) "övertygas" att göra en tolkning som passar utredarens syfte. Tolkningar blandas in i observationer. Det förekommer mycket irrelevanta uppgifter som verkar ha tagits med för att förstärka det negativa intryck som läsaren genom dokumenten får om familjen. Det saknas viktig information, tex resursanalyser, behovsanalyser, uttalanden från familjens nätverk, arbetskamrater m.fl. Familjens egna åsikter och syn på händelser och situationer, idéer, förslag, kritik m.m. saknas till mycket stor del. Materialet visar att handläggningen redan från början, före första utredningen, har varit inriktad på att barnen skall omhändertas och placeras i familjehem där de skall kvarstanna under många år.

Sammantaget tyder dokumentationen på en handläggning som är sakligt oacceptabel.

6. FÖRFÖLJANDE STRATEGIER/HANDLINGSMÖNSTER I HANDLÄGGNINGEN

MYNDIGHETEN VET BÄST

6.1 Kvantitativ strategi

Jag definierar denna strategi som att man presenterar en stor mängd uppgifter, även irrelevanta sådana. Syftet med det att ta med så mycket uppgifter som möjligt är att ge läsaren intrycket att det är en väl genomarbetad utredning som presenteras.

Edvardsson (1989 s7) "En mycket tydlig grundstrategi är att få med så mycket uppgifter som möjligt från socialregister, journaler och referenter". "Utredningens volym och ambition kan ses som ett symptom på både dålig förmåga att se väsentligheter och på att man har lite att komma med, att situationen är diffus för utredarna."

Junttila m.fl. (1994 s18) "Att sammanställa ett antal uppgifter av skiftande kvalitet för att försöka ensidigt skapa bevis för en förutfattad slutsats uppfyller givetvis inte kraven på saklig och opartisk utredning. Såväl positiva som negativa förhållanden ska tas med. Egna värderingar och partiska tolkningar bör undvikas i utredningssammanhang."

Jäderqvist m.fl. (1994 s13) "Vi anser att en stor utredning volymmässigt, inte behöver betyda bra kvalitet. Det säger inget om huruvida utredaren genomfört ett välarbetat beslutsunderlag eller ej."

Jansson & Rönnbäck (1995 s 23) "Uppgifter samlas in om familjen, främst negativa, för att övertyga läsaren om att fosterhemsplacering är det enda alternativet för barnen. Vi anser att alla uppgifter som framförs skall prövas kritiskt och hänsyn bör tas till utsagors uppkomst, olika beroenden samt psykologiska effekter som t.ex. minnes- och hörfel.

Att föra fram uppgifter utan saklig grund anser vi inte stämmer med kraven på saklig och opartisk utredning. Utgångspunkten i allt utredningsarbete bör vara RF 1 kap 9". "Utredningen är ensidigt utformad mot ett omhändertagande. Den innehåller inga frågeställningar, hypoteser eller diskussioner som talar för eller mot ett omhändertagande. Den mängd av material som i utredningen lyfts fram säger ingenting om kvaliteten på utredningen. En läsare kan vid en mera ytlig granskning luras att tro att det är ett gediget arbete som presenteras".

Den kvantitativa strategin utmärks i detta ärende inte av kvantitativt stora utredningar, men däremot av kvantitativt många utredningar, nämligen 16 stycken!. Tyvärr utmärks de av övervägande låg kvalitet. Så trots att många utredningar gjorts, har inte kvaliteten förbättrats. De sociala utredningarna saknar explicit angivna frågeställningar och därmed har utredaren fått möjlighet att ta med en mängd irrelevant material. Samtliga utredningar saknar hypotestänkande med hypotesgenerering och hypotesprövning. Det presenteras endast ett vårdalternativ. Det förs ingen diskussion om fördelar, nackdelar, skaderisker, konsekvenser etc. Utredningarna är tillrättalagda mot det beslutsalternativ som utredaren bestämt sig för redan innan utredningen, någon diskussion för eller emot beslutet förs inte. Utredningarna innehåller inga resursanalyser. Urvalsprincipen är mycket tydlig. Det är i huvudsak negativa uppgifter som eftersöks, blåses upp, konstrueras och dokumenteras. Utredningarna är i och med detta starkt tendentiösa. Klientperspektivet är mycket dåligt tillgodosett. Utredningarna är tydligt partiska. Myndighetspersoner och familjehemsföräldrar tilldelas stort utrymme. Det saknas användning av en genomtänkt metodik. Det är grava brister gällande helhetssynen. Uppgifter tas med utan källkritisk granskning. Det förekommer mycket opreciserade, vaga, generaliserande uppgifter, källanvisningen är bristfällig. Osäkerhetsmarkörer saknas genomgående. Utredningarna kontamineras av utredarens och familjehemsföräldrarnas tyckande, tänkande, tolkande och egna upplevelser och saklig grund anges inte. Det presenteras inte några tolkningsalternativ på något ställe trots att det förekommer gott om tolkningar. Observationer blandas in i tolkningarna på flera ställen utan att det klart markeras vad som är vad. Det framkommer oftast inte heller vem det är som har gjort tolkningen.

Följande utredningar har ingått i denna granskning:

Utredning A: BUP-utredning Skäggetorp, psykolog 1, kurator 1. 930301.

Utredningen omfattar 11 sidor varav 3 sidor observationsanteckningar.

4 st. frågeställningar, sammanställda av Handläggare 1 inleder utredningen. Av dessa kan tre sägas bli någorlunda besvarade i utredningen. Frågan som inte besvaras handlar om respektive barns relation till respektive förälder. Slutsatserna som presenteras är mycket dåligt underbyggda, t.ex. "Att F:s psykologiska utveckling har hakat upp sig". Detta nämns inget om i utredningen utan presenteras utan saklig grund för första gången i sammanfattningen.

Ännu ett ex: "Att stödåtgärder i hemmet är en otillräcklig åtgärd för barnen". Hur kan man veta det när inga sådana åtgärder har prövats? Det tas ingen hänsyn till att barnen och föräldrarna befann sig i akut kris när bedömningen gjordes. Det saknas viktiga referenser, det saknas källanvisningar. Ingen hänsyn tas till eventuell påverkan från avdelningsmiljön, socialsekreterare, familjehemsföräldrarna m.fl. Det verkar även som om BUP-personalen är omedvetna om vad dessa barn och föräldrar har utsatts för innan utredningen. Det görs inga analyser eller försök till att sätta in det barnen säger i sitt rätta sammanhang. Det görs inget försök att få en heltäckande bild av barnens tillvaro. Man har inte pratat med någon ur barnens vuxna nätverk. Föräldrarna får en bristande information om syftet med utredningen. Det tas bara upp negativa saker, ingenting om vad som fungerat bra i barnens tillvaro. Det görs inga resursanalyser på någon i familjen. Man har inte tagit hänsyn till att modern har enskild vårdnad om barnen, ej heller till att barnen hade två hem. Man använder sig av schabloner och vaga, opreciserade uttryck, patologisering används. Ingen hänsyn eller uppmärksamhet tas till att även X led av tvångssyndrom. Det förekommer ogrundad kritik mot föräldrarna, Det råder en besvärande brist på samstämmighet mellan det presenterade underlaget och de förslag till åtgärder som lämnas.

Utredning B: utredning enl 50§ SoL, p.g.a. anm. från läkare "barn-far-illa", ev misshandel. HL 1. 930402.

Utredningen omfattar 8 sidor varav 1 sida med referenter.

Explicit angiven frågeställning saknas helt. Som anledning till utredning anges: "J hade kontaktat läkaren S, överläkare BUP Linköping på barnpsyk två gånger då han tyckte att sonen betedde sig underligt. Efter andra ringningen kallade S, överläkare BUP Linköping modern, fadern och sonen till kliniken. Hon iakttog pojken då han inte betedde sig adekvat. Han sa dessutom att han blivit slagen av modern, att pappan när han varit berusad hade låst in systemen på vinden. S, överläkare BUP Linköping uppfattade inte att moder och fadern sa emot detta." På sidan 6 dyker "problemanalys" upp: "Två barn som p.g.a. föräldrarnas agerande ej har fått sina behov av trygghet tillgodosett. X har behov av att bearbeta anledningen till sitt, i trängda lägen, häftiga temperament. J har börjat gå i samtal med terapeut för sin depression som han anser ligger bakom hans missbruk. Det primära problemet är barnens bristande tilltro till båda föräldrarna. Behov av stabila föräldrar och en strukturerad vardag. "Sedan följer utredarens bedömning: "Angående K så uppfattas han som en mycket känslig, ängslig pojke med mycket svagt jag. Efter att ha träffat J synes K:s personlighet till stor del vara en medfödd personlighet. K uppfattas som begåvad, trevlig och artig." "E tycks på ytan vara en robust flicka som ej påverkas av oron i hemmet". "E är temperamentsfull och uppfattas som en helt normalt begåvad sexåring". "X är i behov av stöd då hon ej klarat av att styra sitt temperament när hon känt sig pressad, stöd även i att tillmäta händelser "rätt proportion". Ingenting nämns om J eller om det faktum att barnen har två hem. Sedan tar Handläggare 1 upp målsättning: "Att X och barnen ska bo tillsammans. Daghem och skola är viktiga delar i K och F:s vardag." Ingenting nämns om barnens pappa så Handläggare 1 anser tydligen inte att han är viktig för barnen. Handläggare 1 avslutar med: "Med hänsyn till vad som framkommit i utredningen bedöms behovet av bistånd föreligga enligt intentionerna i socialtjänstlagen. En viktig uppgift för socialnämnden vid en frivillig placering är att lämna föräldrarna det stöd och den hjälp som behövs och när det finns skäl, medverka till att barnet får återvända till det egna hemmet". Fortfarande nämns inte J som pappa till barnen.

Utredning C: utredning enl 42§ SoL p.g.a. behov av förmyndare. Enhetschef 1, 930518

Utredningen omfattar 1 sida. Som anledning till utredningen anges: "X avled 930514 och barnen står härmed utan vårdnadshavare". Sedan följer åtta rader med tidigare kännedom, fem rader med social situation, där det bl.a. uppges att konflikten mellan X och J har haft en negativ inverkan på barnens uppväxt. Sedan följer fyra rader med aktuell situation där det talas om skola, fritids, sexårsgrupp och att barnen bor på Röda Stugan. Sedan följer: "Med stöd av delegation beslutas att till Linköpings Tingsrätt anmäla behov av särskild förordnad förmyndare enligt 42 § 1p socialtjänstlagen för barnen K och F", undertecknat Enhetschef 1, enhetschef. Tingsrättens personal uppfattar inte att detta är en anmälan utan tar den som en komplettering till J:s begäran om vårdnad. Det är dessutom inte Enhetschef 1 som skall ansöka om förmyndare. Sociala nämnden ska anmäla behov av förmyndare hos överförmyndaren som i sin tur ska lämna in en ansökan till Tingsrätten.

Utredning D: utredning enl. 19§ Föräldrabalken p.g.a. vårdnadsfråga. Familjerätten, Socsekr 2. 931011.

Utredningen omfattar 15 sidor varav 5 sidor är referenter; Fritidspedagog MA, K:s lärare, RH från Röda Stugan, F:s lärare, familjehemsföräldrarna C och PJ, Vrigstad och Handläggare 1. Explicit frågeställning saknas, ingen ur barnens naturliga nätverk har fått komma till tals. Det finns ett par resurser angivna för J men övervägande negativ information. J:s sambo ignoreras totalt och man har inte tagit med familjens nätverk som en resurs. Utredarnas bedömning: "Att J saknar förmåga att sätta gränser för sig själv och därmed också att sätta gränser för barnen. Vi anser inte att J kan ge barnen, och då framförallt K, den miljö med tydliga och klara gränser, som de behöver för att bli trygga. Vi anser att en särskild förordnad förmyndare bör utses för barnen, att de bör få stanna i familjehemmet och inte flyttas fler gånger".

Utredning E: utredning enl. 6 o 11§§ LVU p.g.a. omhändertagandet 930804, HL 1. 931020.

Utredningen omfattar 8 sidor varav ca 1 sida utgörs av referenter; K:s lärare och fritidspedagogen MA. Explicit frågeställning saknas. Utredningen är starkt tendentiös. Den innehåller bara negativa uppgifter om J. Under utredarens bedömning kan man läsa bl.a. följande: "K synes vara en vek och ängslig pojke, som på grund av otrygga hemförhållanden tagit på sig för stort ansvar. Tilliten till fadern saknas". " J tycks tala med barnen på ett vuxet sätt så att barnen känner att de skall vara J till lags, för att J ska må bättre. F tycks på ytan vara en robust flicka som ej påverkats av oron i hemmet." J har haft svårt att sätta K:s behov före sina egna". "Undertecknad uppfattar att J har en vilja att ta hand om sina barn, teoretiskt har han kunskapen. Dock visar J att han saknar förmåga att omsätta sina kunskaper i praktiken. J:s egen osäkerhet anses ha en ogynnsam inverkan på barnen, vilket visat sig bland annat när han hämtat barnen på dagis". "J uppfattas som opålitlig då han t.ex. anger sjukdom vid förhinder för planerat besök i fosterhemmet". "Beträffande barnens förmyndare synes risk föreligga att UV ej ska kunna sätta gränser för J:s önskemål och därigenom anses risk föreligga att barnens trygghet raseras".

Denna utredning är i det närmaste en kopia av utredning B, av Handläggare 1 även den, 930402.

Utredning F: utredning enligt 50§ SoL p.g.a. omplacering enligt 6§ SoL. HL 1. 940607.

Utredningen omfattar 6 sidor, 3 sidor per barn. Explicit frågeställning saknas. Som anledning till utredning anges: "Avseende framställan om placering enligt 6 § SoL". Under rubriken social situation anges: "X och J sammanbodde fram till det att F var ett år resp K två år - dels att föräldrarna misstänktes för barnmisshandel" (Detta framförs likadant i båda utredningarna). Under rubriken aktuell situation anges för F: "Vid besök i familjehemmet har Socialsekreterare 1 Råd och Stöd varit med. J och barnen brukar åka till en simhall i Sävsjö. F har under tiden hon bodde hos modern varit med J i simhallen och det har varit positiva erfarenheter - den av J begärda BUP-utredningen beräknas vara avslutad före juni-94". För K anges under samma rubrik: "Svårigheter att sitta still flamsig och orolig i samband med faderns besök" samt påpekandet om BUP-utredningen. Sedan följer rubriken föräldrars nuvarande och planerade förhållanden där Handläggare 1 tar upp lägenheten, sin egen kontakt med J som ska ske genom Socialsekreterare 1 Råd och Stöd, att J är arbetslös och aktiv i mansföreningen och att L arbetar natt inom landstinget (detta är lika i båda utredningarna). Därefter följer ett stycke där umgänget redovisas men där det utelämnas att barnen var hos morföräldr. varje gång de var i Linköping. Sedan följer rubriken föräldrars inställning till fortsatt vård där Handläggare 1 skriver: "Enligt handlingar från Länsrätten".

HL 1 fortsätter: "J har i skrivelse daterad 940116 till Länsrätten meddelat jag lämnar mitt samtycke till att barnen vårdas i familjen enligt socialtjänstlagen". Sedan följer ett sammanträdesprotokoll från socialnämnden där det framkommer att J, L och ombudet KA har fått uttala vad de anser, och där det även framkommer att nämnden inte bryr sig om vad J; L och KA sade, utan fattar beslut i överenskommelse med Handläggare 1s begäran.

Utredning G: BUP-utredning Värnamo, psykolog 2, kurator 2. 940608

Utredningen omfattar 6 sidor. Inleds med samma frågor som föregående BUP utredning.

Om K sägs det bl.a.: "K är den av syskonen som varit mest illa av uppväxtförhållandena. När han kom till fosterhemmet var han osäker, labil, hade dåligt självförtroende. I början, i augusti -93, hade han suicidtankar, tvångsmässigt beteende och renlighetsfobier. "Enligt fostermamman tar han avstånd från pappa J, är orolig och okoncentrerad strax före och efter umgängeshelgerna. Han vill ogärna prata med pappa i telefonen och frågar sällan efter honom. Sammanfattningsvis kan man konstatera att han blivit betydligt lugnare och mer harmonisk idag". Om F sägs det bl.a.: "F är den av syskonen som är mest trygg och robust till sin läggning. Hon har tagit sin uppväxtsituation och flyttningen till fosterföräldrarna på ett mer enkelt och naturligt sätt, är glad, öppen, okomplicerad och hon tar dagen som den kommer. F har lätt att verbalisera olika saker och svarar intellektuellt på frågor. Däremot har hon något svårare då hon ska utföra testuppgifter efter instruktion och klara ut uppgifterna på bestämd tid. Hon klarar dock även denna del på ett sätt som visar att hennes utveckling ligger helt i nivå med åldern" (Vart tog upphakningarna vägen? Min kommentar) "F har uttryckt sig positivt till att bo hos pappa J och styvmamman medan K har varit mer avvaktande men aldrig varit helt avvisande till tanken". Sedan följer slutsatsen: "En flyttning kommer att betyda påfrestningar och är samtidigt en risk för psykiatriska störningar, speciellt för K".

Utredningen är rätt så välbalanserad när det gäller positiva/negativa aspekter. Den är sakligare och ger ett mer trovärdigt intryck än den första BUP-utredningen.

Utredning H: Tingsrättens förhandlingsutredning i vårdnadsfrågan 950331.

Utredningen omfattar 13 sidor som fördelas enligt följande: Bakgrund 2.5 sidor, Yrkanden mm 2 sidor, Muntlig bevisning där man redogör för 8 vittnen som fått berätta om familjen och om relationer inom och utanför familjen. sedan följer ett stycke med 6 personer, myndighetspersoner, som även de har hörts, bl.a. Handläggare 1, UV, RH från Röda Stugan, psykolog Psykolog 2 Värnamo - Nyberg, BUP Värnamo, kurator Kurator 2 Värnamo - Ek, BUP Värnamo. Sedan följer Tingsrättens skäl, ca 7 sidor, där man alltså kommer fram till att J ska anförtros vårdnaden om sina barn. Tingsrätten släpper domen 950331 kl 14.00. Samma dag kl 20.00 ringer Sociala jouren på dörren och överlämnar ett LVU-beslut till L. J är inte hemma, han är på en konferens i Stockholm.

Utredning I: utredning enl. 6§ LVU p.g.a. att J erhöll vårdnaden om barnen, utred. gäller K, HL 1. 950331.

Utredningen omfattar 4 sidor. Explicit frågeställning saknas. Som anledning till utredning anges: "K är placerad enligt 6 § Socialtjänstlagen sedan 940230 (Detta datum finns inte! min kom.). I slutet av december flyttade barnen till ett nytt familjehem då makarna C och PJ sagt upp sig i augusti - 94.

J har enligt tingsrättens beslut 950331 erhållit vårdnaden. J har för avsikt att ta hem barnen". Inga referenser finns redovisade. Under rubriken Problemanalys står det: "K har påbörjat egenterapi på BUP elefanten, en flyttning till fadern riskerar att spoliера behandlingen". Detta är lögn. Ur K:s BUP-journal framkommer det att han inte träffade psykologen förrän 950403. Alltså 3 dagar efter LVU-ansökan skrivs och K har således inte påbörjat någon egenterapi den 31/3-95! (Min kommentar) Sedan sägs det även: "J:s bristande förmåga att tillgodose K:s behov av trygghet och omvårdnad, K:s bristande tillit till fadern, J:s missbruk och hans bristande insikt om K:s reaktioner i samband med detta". Detta är den totala problemanalysen! Under rubriken bedömning skriver Handläggare 1 följande: "K bedöms som en mycket mogen pojke för sin ålder, han är saklig och tydlig. Under perioden våren - 93 till våren - 94 medicinerades K för ångest och oro. K:s uttalanden om att ta sitt liv bedöms som mycket allvarligt och i sig ska vara tillräckligt skäl för ett omhändertagande. K går nu i terapi, på senare tid har det framkommit allt fler signaler på att k ofta tänker på vad som hänt under hans tidiga uppväxt. Detta påverkar bedömningen att det är synnerligen angeläget att K får vara kvar i familjehemmet. Att K:s behov av trygghet inte kan tillgodoses på frivillig väg. Då J:s eventuella samtycke till en frivillig placering ej bedöms som tillförlitligt". Denna LVU-ansökan fastställdes ej i Länsrätten.

Utredning J: utredning enl. 6§ LVU p.g.a. att J erhöll vårdnaden om barnen. Utred gäller F. HL 1. 950331.

Utredningen omfattar 4 sidor. Explicit angiven frågeställning saknas. Som anledning till utredning anges i stort samma motivering som utredningen I. Inga referenser har hörts. Under rubriken Problemanalys uppger Handläggare 1 följande: "F:s bristande tillit till fadern. J:s missbruk och agerande i berusat tillstånd tyder på bristande insikt om F:s behov. J:s oförmåga att tillgodose F:s behov av trygghet och omvårdnad.

F har börjat på egenterapi på BUP elefanten för att bearbeta tidiga upplevelser. En flyttning till fadern under pågående terapi riskerar att spolia F:s behandling” Åter igen en lögn. F träffar inte heller psykologen förrän 950403 alltså tre dagar efter det Handläggare 1 skriver i sin ansökan om LVU att F har påbörjat egenterapi! (Min kom.) Under rubriken bedömning skriver Handläggare 1: ”F bedöms som en i grunden glad och stabil flicka med normal begåvning. Flyttningen från tidigare familjehem innebar en omställning. F bedöms vara i behov av att få hjälp att reda ut vad som hänt henne tidigare i livet innefattande moderns död. F som är yngst av syskonen tog inte till sig problemen när de uppstod på samma sätt som brodern. Nu tycks det som om F börjar försöka bena upp vad som hänt. Bedömningen görs att det är synnerligen angeläget att F får vara kvar i familjehemmet och att det finns en påtaglig risk att F:s hälsa och utveckling skadas om hon hastigt rycks upp ur nuvarande socialsituation. J saknar insikt om att hans sätt att tala med F om att hon ska flytta hem påverkar F negativt. Att F:s behov av trygghet inte kan tillgodoses på frivillig väg. J:s eventuella samtycke till frivillig placering bedöms ej som tillförlitligt”. Handläggare 1 har själv medverkat till att dessa barn hastigt har flyttats hela sju gånger. Denna LVU-ansökan fastställdes inte heller den i Länsrätten. Handläggare 1 preciserar sig inte, hon försöker påverka genom schabloner och förstärkningsord och genom att efterlikna lagtextens innehåll. Uppgifterna källredovisas inte. Det framkommer inte vem som gjort de bedömningar som Handläggare 1 presenterar. Vad består den påtagliga risken av? Varför ljuger Handläggare 1 om barnens egenterapi? Varför talar inte Handläggare 1 om att hon bidragit till att barnen har ryckts upp ett flertal gånger? Varför gör Handläggare 1 kompetensöverskridningar? Hon saknar kompetens att uttala sig om vilken typ av hjälp som barnen kan ha behov av. Handläggare 1 saknar uppenbarligen helt insikt om att hennes agerande med dessa barn även det kan ha orsakat allvarliga skador hos barnen.

Utredning K: utredning enl. 6§ LVU, socialjourens PM om omedelbart omhändertagande 950524.

Utredningen omfattar ca 2.5 sidor. Explicit angiven frågeställning saknas. Under tidigare kännedom anges barnens tidigare omhändertagandehistoria from LVU:et 930804. Märkligt nog nämns inte det LVU som Handläggare 1 försökte få igenom 950331 men som ej fastställdes i Länsrätten. Därefter följer socialjourens version av det som hände 950524 och som slutade med att socialjouren utan att meddela någon vuxen, tog med sig barnen i ett omedelbart omhändertagande. Denna version stämmer inte överens med den version som berättas av fadern, hans sambo, vännen LS och ombudet KA.

Utredning L: utredning enl. 6§ LVU p.g.a. jourens ingripande, gällande F, HL 2. 950615

Utredningen omfattar 20 sidor varav 7 sidor utgörs av referenter. (Morföräldrarna, familjehemsmamman AB, Dr Chefsöverläkaren Linköping (som aldrig träffat vare sig barnen eller föräldrarna), Dr Franck (om J). Explicit angiven frågeställning saknas. Som anledning till utredningen anges: ”K och F placerades akut av sociala jouren i sitt f.d. familjehem A och JB enligt 6 § LVU. Utredaren har samtalat med barnen och med J och L. Barnen fick rita nätverkskarta (i familjehemmet), J och L får komma till tals på ca 2 sidor var. Utredaren uttalar sig mestadels negativt om J och L.

Utredningen avslutas med: "Det har inte gått att påverka J till en lösning i frivilliga former som bedömts som tillräckliga för F:s behov. Då J inte samtycker till föreslagen vårdplan finner sociala förvaltningen att det finns en påtaglig risk för F:s hälsa och utveckling på grund av J:s missbruk och den instabila hemmiljön. Social nämndens behandlingsutskott föreslås besluta att ansöka om vård enligt LVU för F, med stöd av 2 § samma lag". Det är mycket underligt det som utredaren skriver om faderns samtycke. J hade inte ens fått se vårdplanen innan LVU förhandlingen i Länsrätten.

Utredning M: utredning enl. 6§ LVU p.g.a. jurens ingripande, gällande K. HL 2. 950619

Utredningen omfattar 21 sidor varav ca 8 sidor består av referent uttalanden (Samma personer som i utredning L samt K:s lärare) I övrigt gäller samma uppgifter som i utredning L.

Utredning N: utredning enl. 50§ SoL p.g.a. omplacering och familjebehandling, gällande K. HL 2. 951025. Utredningen omfattar 5 sidor. Inga referenser anges. Ingen explicit angiven frågeställning.

Utredningen gäller för K. Utredningen har gjorts p.g.a. placering enligt 6 § SoL och för att fadern har lämnat in en framställan om bistånd till kostnader för familjeterapi. Utredningen börjar med bakgrundsinformation. Sedan följer Social situation där det bland annat uppges: "sedan 1991 uppbär J sjukbidrag på grund av psykiska problem". Sedan följer Aktuell situation, där det bland annat uppges att barnen bor i familjehemmet, att barnen blev oroliga när de fick veta att Kammarrätten upphävt LVU och att det var första gången de träffades efter omhändertagandet i maj för att "J hade inte tidigare orkat ta kontakt med dem innan Kammarrättens beslut var fattat". Det uppges att barnen vill bo kvar i familjehemmet och att det går bra för K i skolan men att "han behöver lugn och ro för att koncentrera sig på läxorna när han kommer hem från skolan" sedan uppges det att "J har tagit kontakt med psykoterapeut XX och att han och L hittills vid två tillfällen träffat XX för bedömningsamtal om hur behandlingssamtalen ska kunna läggas upp. Vid första tillfället var Socialsekreterare 1, Råd och Stöd med och vid andra tillfället var enhetschef Enhetschef 2 och undertecknad (Handläggare 2, min kom.) med. Därefter presenteras en "problemanalys där det uppges: "K och F har inte bott hos J sedan de var 2 resp 1 år gamla. De har en oro för att J ska dricka alkohol".

"Problemanalysen" fortsätter "att den oron var berättigad fick de bekräftat när de bodde hemma våren 1995. (Detta är en klar motsägelse! De hade ju inte bott hemma sedan de var 1 resp 2 år gamla och de var onekligen betydligt äldre våren - 95! Min kom.) Sedan fortsätter utredaren: "K och F har inte känt trygghet med L. J och L tror att det beror på att J under den perioden var sjuk en längre tid. L fick därför ta det största ansvaret och därmed också konflikter som uppstod med barnen. Moderns död och flyttningar till olika familjehem är också exempel på områden barnen bör få hjälp att bearbeta". Sedan följer motivering och ett förslag till nämndens beslut. Sist kommer en "vårdplan" där bland annat detta anges: "Syfte med vården - att barnen ska känna trygghet i att J inte dricker alkohol" och "att de har en fungerande relation till J och L, samt att de ska få möjlighet till bearbetning. Under "vårdform" uppges "formerna för umgänget" som skall ske "enligt uppgjort schema som anses lämpligt för K och F utifrån familjebehandlingen". Under "förutsättningar för att vården ska upphöra" uppges följande: "vården bör upphöra så snart syftet med vården är uppfyllt" och att det är familjeterapeuten som ger signaler när barnen och J och L "uppnått sådan stabilitet och trygghet i relationen".

Därefter följer "uppföljning av vården" där det uppges att kontakt ska ske med Råd och Stöd varje vecka, kontakt ska ske med Handläggare 2 var tredje månad och att övervägande ska ske i nämnden var 6:e månad.

Utredning O: utredning enl. 50§ SoL p.g.a. omplacering och familjebehandling, gällande F. HL 2. 951025.

Utredningen omfattar 5 sidor. Explicit angiven frågeställning saknas. Utredningen börjar med en sida tidigare kännedom där polis och socialregistret refereras. I övrigt är allt lika som i utredning N. Utredningen avslutas med en arbetsplan (beställning) till Råd och Stöd där det framkommer att det krävs skriftlig redovisning från Råd och Stöd samt att "egen kontakt med K och F för att fånga upp positiva och negativa reaktioner på behandling och umgänge" skall ske med 1 timme i veckan "vara aktiv vid planering och genomförande av umgänge" skall ske med 1 timme i månaden. "Besök i familjehemmet och hos J i samband med att K och F är hemma, skall ske med 1 timme i veckan. "Delta i nätverksträffar" skall ske med 1 timme i månaden.

Utredning P: utredning enl. 50§ SoL p.g.a. ansökan om bistånd till skolskjuts. HL 2. 960308.

Utredningen omfattar 1.5 sidor. Explicit angiven frågeställning saknas. Som anledning till utredning anges "J gör en framställning om bistånd till kostnad för taxiresor (J ansökte om bistånd till skolskjuts. min kom.) mellan familjens adress och Himnaskolan under återstoden av vårterminen 1996 för barnen K och F". Sedan följer "bakgrund" där det talas om omhändertaganden, familjeterapin. Vidare anges under "aktuell situation" "Ett gemensamt möte med terapeuten och J kommer att ske vecka 11" (Detta är en lögn. Socialsekreteraren har redan från början av familjeterapin fått veta att varken J eller terapeuten MR har för avsikt att delta i något möte med socialförvaltningen och ingen av dem har gått med på något möte v.11. Min kom.) för utvärdering av familjeterapin. Innan dess kan inte någon planering för hemflyttning ske". Därefter följer en kommentar om att någon har klagat hos hyresvärden, som kontaktat soc, om att det är störningar från J och L:s lägenhet. Sedan presenteras "motivering" där det bl.a. uppges: "Innan K och F flyttar till J och L bör de känna sig trygga med honom och L samt vara positiva till en hemflyttning. De bör dessutom bland annat veta hur deras fortsatta kontakt med familjehemmet kommer att se ut. Dessa frågor är i dagsläget inte diskuterade utifrån den familjeterapi som familjen erhållit" HUR VET HANDLÄGGARE 2 DETTA? Hon har inte varit närvarande under terapin och hon har inte fått någon information om terapi innehållet. Varken av J, L eller terapeuten. (Min kom.) Handläggare 2 fortsätter "barnens behov av fortsatt trygghet i uppväxtmiljön kvarstår och deras behov kan tillgodoses genom fortsatt boende i nuvarande familjehem. Utifrån barnens perspektiv så kan behoven idag tillgodoses genom en fortsatt familjehemsplacering varför framställan om taxikostnader bör avslås intill dess att det finns en uppgjord planering för barnen". I december 1995 sa J:s ombud KA till Handläggare 2: "utgå från ursprungsplanen och gör en aktuell plan". Detta har uppenbarligen Handläggare 2 inte brytt sig om i och med att hon inte ens 8/3-96 har börjat planera för barnens hemflytt. Detta är osakligt och oetiskt. (Min kom.) Handläggare 2 fortsätter: "Att kunna bevilja medel till skolskjuts bör därför vänta tills ovanstående frågor är besvarade och får tas upp igen när det blir aktuellt med en hemflyttning".

Sammanfattande kommentar:

De sociala utredningarna saknar alla en explicit frågeställning. Det finns inga hypotesprövningar eller hypotesgenereringar. Problemanalyserna är, där de finns, minst sagt bristfälliga. Urvalsprincipen är mycket tydlig, övervägande negativt material presenteras. Det görs inga resursanalyser. De referenter som får komma till tals är övervägande myndighetspersoner och familjehemsföräldrar. Även morföräldrarna, som delar den från början fixerade slutsatsen att barnen ska familjehemsplaceras för all framtid, får uttala sig i utredningarna F och G. Ingen i familjens naturliga nätverk har tillfrågats. Pappans sambo ignoreras genomgående. Klientperspektivet är mycket dåligt tillgodosett. J framställs i ett mycket negativt sken och det är endast en (1) utredning som överhuvudtaget nämner något positivt om pappan. Det finns stora brister i källredovisningen och utredarna har inte varit källkritiska utan "svält" alla uppgifter från t.ex. familjehemsföräldrarna och tagit dem för sanna. Vidare är utredningarna klart partiska då t.ex. familjehemsföräldrarna genomgående fått mer utrymme än den biologiske fadern och hans sambo. Barnen refereras genomgående av familjehemsföräldrarna som då endast uppger negativa saker om pappan. Det görs ingen källkritisk analys på något ställe och utredarna verkar helt omedvetna om utsagegenerationens betydelse. Utredarna verkar även helt omedvetna dels om att beteenden är situationsberoende till mycket stor del och dels att de själva faktiskt är med och påverkar situationen. De verkar även sakna all insikt om att deras agerande kan ha medfört att barnen utsatts för skaderisker, utan skyller allt på barnens biologiska föräldrar. Det görs ingen för-
emot prövning av t.ex. vårdalternativ, Det görs ingen skadekonsekvensanalys på något ställe. Det görs inga försök med t.ex. hemterapeuter eller liknande utan barnen omhändertas direkt. Bristerna i källredovisningen är ett allvarligt hot mot rättssäkerheten. För att uppgifterna skall kunna kontrolleras krävs det att källan redovisas. I samtliga utredningar saknas konkreta situations- och beteende beskrivningar. Utredarna uttalar sig vagt, generellt och utan osäkerhetsmarkörer där dessa är befogade. Man preciserar inte på något ställe vad man menar, använder mycket schabloner och formuleringar som brukar dyka upp i dylika sammanhang. Man använder sig även av lagtextens språk i formuleringarna. Det finns inte ett enda tecken på självkritik, rättelser eller dylikt. Detta gör att tillförlitligheten i materialet minskar avsevärt. Övervägande del av utredningarna är tendentiösa och confirmation bias - inriktningen är tydlig. Man har från början bestämt sig för att det enda alternativet för familjen är att barnen omhändertas och familjehemsplaceras och sedan arbetar man enträget på med att leta/skapa tecken och situationer som kan användas för att ytterligare stärka tesen om omhändertagande och olämpliga vårdnadshavare. Motsägelser förekommer på flera ställen, men hanteras inte på något ställe på ett medvetet sätt. Imperfecta enumeratio (ofullständig uppräknig) finns mycket rikligt representerat och man presenterar i bästa fall endast ett tolkningsalternativ där tolkningar presenteras.

I de flesta fall undviker man dock att lämna någon tolkning alls utan tolkningen överläts åt läsaren som via kontextuell implikation förleds att göra den tolkning som passar utredarens syfte. Dessutom blandas tolkningar in i observationer på flera ställen och utredarna verkar fullkomligt omedvetna om att det är en distinkt skillnad mellan observationer och tolkningar. Utredarna presenterar uppgifter på ett sätt som gör att läsaren kanske tolkar uppgifterna på ett sätt som gynnar utredarens i förväg fastställda tes men som saknar saklig grund. Detta är osakligt av utredarna.

Det förekommer mycket irrelevanta uppgifter i respektive utredning, ibland verkar det som om man har utrett något helt annat än vad som angivits i "anledning till utredning", t.ex. i utredning P. Det verkar som om utredaren har tagit med dessa irrelevanta uppgifter enbart för att förstärka det negativa intryck som läsaren får om t.ex. pappan och hans sambo och deras relation till barnen. Utredningarna måste till övervägande del anses vara naivistiska klippcollage med en massiv mängd uppgifter som alla går i linje med det av utredarna i förväg fastställda syftet, det vill säga att barnen ska omhändertas och placeras i familjehem för all framtid. Utredningar av dylikt slag är fullständigt oacceptabla och borde inte godtas av nämnden, Länsrätten, Kammarrätten eller Regeringsrätten, och inte heller av Länsstyrelsens Socialkonsulenter.

6.2 Maktens definition av verkligheten

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s24): "Myndigheten definierar verkligheten. Myndigheten tar ej hänsyn till information från andra utan utgår från sin definition av verkligheten".

J anses ha svårt att se sin roll som vårdnadshavare, att skilja sina behov från barnens behov, att sätta gränser för sig själv och därför också för barnen, att vara beroende av stödpersoner. Att han "måste ta itu med sina problem" under lång tid. J går i kognitiv terapi under 1.5 år utan att det ger honom någonting. Ordet behov förekommer mycket rikligt i materialet men preciseras ej på något ställe. Man nöjer sig med t.ex. att ange att J ej kan tillgodose barnens behov. När J och L opponerar sig mot myndigheternas "erbjudanden" så stämplas de som samarbetsovilliga. I BUP-utredningen från Värnamo, sid 6, uppges: "Vi vill gärna tillägga att ur barnpsykiatrisk synpunkt är varje byte av hem en påfrestning för barnens psykiska resurser. De blir tvungna att lära sig nya normer och regler hos nya föräldrar och samtidigt bekanta sig med ny skola med annan lärare och en annan klass som också har sina normer och även söka andra fritidsaktiviteter. Samtidigt måste de bearbeta sorg efter den relation de hade till sina närmaste i den gamla miljön". "En förflyttning kommer att betyda påfrestningar och är samtidigt en risk för psykiatriska störningar, speciellt för K". Detta väljer soc. att tolka som att det skulle vara en flytt hem till J och L det gäller, trots att barnen känner dem och miljön mycket bra. Barnen har bott hos J under långa perioder och de har haft ett någorlunda regelbundet umgänge med J och L även under den period som de har varit omhändertagna. De vet vilka normer som J och L har och de har många vänner i det sociala nätverket kring J och L. De känner även många av skolkamraterna och lärarna i skolan i Linköping. Soc väljer åter igen att placera barnen i en helt ny familj i en helt främmande miljö med ny skola etc tvärt mot BUP:s bestämda åsikt att barnen inte ska flyttas till en ny, okänd miljö.

6.3 Total kontrollstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s26): "Myndigheten gör anspråk på att vilja kontrollera familjens hela tillvaro"

Edvardsson (1986 s10) refererar Minuchin m.fl. (1978): "Minuchin m.fl. fann vissa egenskaper hos de familjer de undersökte. Edvardsson (1986) hävdar att Minuchins kriterier är tillämpliga på större organisationer än familjer. T.ex. svenska vård och kontroll byråkratier. Minuchin m.fl. fann följande:

- Insnärjdhets, dvs klara gränser mellan familjemedlemmar fanns ej. Närheten blir för stor och man lägger sig i och tar ansvar för det man inte har med att göra. Gränsen mellan individerna överskrids.
- Individens livsrum blir för litet. Stängda dörrar och privata sfärer får ej finnas. Överbeskydd, som hindrar utveckling av självständighet, av kompetens och av intressen och aktiviteter utanför familjens trygghet.
- Rigiditet, (stelhet), dvs när förändring behövs så motarbetas den. Man försöker vidmakthålla status quo.
- Konfliktundvikande, t.ex. genom förnekande eller avledande manöver, då samstämmighet och harmoni hotas. I normala familjer kan man tolerera olika uppfattningar.

Edvardsson (1996 s91) anger att "Kontrollpsykos innebär att extrema kontrollförfaranden utvecklas mot människor. dessa kontrollförfaranden kan få negativa konsekvenser för dem som utsätts för dem. Bakom kontrollförfarandena verkar det kunna finnas olika tankefel. Exempel utgör paranoiafel, t.ex. att skapa föreställningar om föräldrars farlighet, eller förbiseendefel, t.ex. av hur de som drabbas upplever kontrollen och motagerar. Ett annat fel i detta sammanhang är "mer av samma" - felet, dvs tanken att mer av samma - i detta fall utökad kontroll - utgör lösningen. Att t.ex. utredningar rörande umgänge mellan barn och föräldrar kan resultera i omfattande kontrollförfaranden verkar inte ovanligt. Edvardsson fortsätter: "Utredare kan härvid uppvisa en oförmåga att skilja på egna och organisationens behov av kontroll och barnets behov å andra sidan. Dessutom underlåter utredarna ofta att ta reda på vad barnen själva anser. Små incidenter används ibland genom uppblåsning som argument för att öka kontrollinsatserna - uppblåsningsfel. T.ex. förekommer omedelbart omhändertagande som svar på att klienter uttalat bristande samarbetsvilja enligt myndighetens villkor". Handläggare 1 snokar i J:s terapi. Hon ringer till terapeuten och försöker pressa denne på uppgifter. Allt för att ev kunna få fram tillräckligt starka "bevis" för J:s olämplighet som vårdnadshavare och kunna gå in med ett LVU. Handläggare 2 försöker få reda på saker i familjeterapin, vilket både J och terapeuten vägrar ställa upp på. Handläggare 2 anger som orsak till sitt snokande "Nämndens behandlingsutskott måste veta inför planeringen". Handläggare 1 "slår på stora trumman" och alarmerar samtliga på sociala juren varje gång barnen är på besök hos sin far. Hon skickar även hem sociala juren hem till J och L under en umgängeshelg. Handläggare 1 skickar KRIM hem till J, som får följa med ner till stationen och lämna urinprov till drogtest som dock ej ger något utslag. Barnen "förhörs" både av familjehemsföräldrar och utredare om hur de haft det hos pappa, efter varje umgängesbesök. Man kan urskilja de mönster som Minuchin m.fl. fann i sitt arbete med sjuka familjer (se föregående sida) i materialet rörande detta ärende. Jag skall här ge några exempel:

- Insnärjdhets: T.ex. när X och K låser in sig på toaletten i familjehemmet (för att torka bort lite urin som kommit i K:S kalsonger) och familjehemsföräldrarna kreverar och upplyser X om att det är ett mycket olämpligt beteende. (Inga "hemligheter" tillåtna här inte!). Eller familjehemsföräldrarna som är så "oroliga" för hur barnen har det när de är hemma.
-
-
- Överbeskydd: T.ex. umgänsrestriktionerna som används flitigt för att "skydda" barnen från J:s "skadliga" inverkan.

Rigiditet: T.ex. familjehemsföräldrarnas, och handläggarens, återkommande tema att barnen blir oroliga både före och efter J:s besök. Som hos fam.hemsföräldr. kan bero på att de försöker få ha kvar barnen hos sig och som hos handläggaren kan bero på någon form av rättfärdigande av sig själv och sitt handlande”.

- Konfliktundvikande: T.ex. sociala förvaltningen och familjehemsföräldrarna ingår en koalition och tillsammans lyckas de få bort barnens förmyndare. Detta sker när förmyndaren hävdar att barnen behöver träffa sin far minst två gånger i månaden och soc och familjehemsföräldrarna har bestämt sig för att barnen inte ska träffa sin pappa mer än max en gång i månaden. Familjehemsmamman ”orkade” inte med att pappan träffade barnen oftare, för ”barnen blev så jobbiga, oroliga och obstinata när de träffade pappan”. Alltså gör man gemensam sak och ser till att göra sig av med hotet, i detta fall förmyndaren.

6.4 Betona myndighetens resurser

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s25): ”Genom denna strategi framhåller man myndighetens resurser och undanhåller klientens egna” (jfr Jäderqvist m.fl. 1994)

Nykvist (1985 s33) Påpekar att ”de formella resurserna (dvs pengar, hemma-hosare, kontaktman, familjehem, institution osv min kom.) prioriterades när det gällde att lösa individers problem. Någon utvärdering eller analys om dessa verkligen varit ett resurstillskott för den enskilde görs inte. Faller dessa samhälleliga insatser inte väl ut (dvs får någon positiv effekt på klienten) synes detta snarare bidra till en ytterligare negativ belastning för den enskilde”.

Edvardsson (1986 s15) Påpekar att ”resurstänkandet är starkt inriktat på externa formella resurser, dvs socialtjänstens ekologi betraktas som viktig i resurs hänseende. Resurser hos den enskilda människan och hos hennes sociala närmiljö betraktas som relativt oviktiga.”

Handläggaren framhåller upprepat myndigheternas resurser t.ex. familjehem, och undanhåller J och L:s resurser. Hon tar ej heller någon notis om nätverkets resurser. De personer som får komma till tals i utredningar med mera, är främst personer som liksom handläggaren betonar myndigheternas resurser, dvs att barnen behöver familjehemsplaceras och att placeringen skall bli mycket långvarig. (Morföräldrar, familjehemsföräldrar m.fl.)

Det uppges att barnens positiva utveckling beror på familjehemmet. Det kan dock röra sig om ålderrelaterad utveckling som ej har med familjehemmet att göra. Handläggaren gör följande ”bedömning”: ”Det är utredarens bedömning att barnen behöver placeras i familjehem. De behöver även kvalificerad behandling för de svårigheter de uppvisat”.

6.5 Overconfidence

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1996 s80): ”Osäkra påståenden kan uttalas kategoriskt utan angivande av osäkerhetsmarkörer och nyanseringar - härvid begås det vanliga tankefelet ”overconfidence” (övertro på egen bedömning).

Juslin m.fl. (1994) Menar att fenomenet övertro är bevisad genom alltför låg träffsäkerhet jämfört med uttalad nivå av självförtroende, t.ex. bara 70% när man var säker till 100%, bara 65% när man var

säker till 90% osv. Detta menar Juslin m.fl. leder till ett medeltal avsevärt lägre än proportionen av rätta svar.

Ex ur utredning D (familjerätten) s 10, uttalande av RH, föreståndare på HVB Röda Stugan: "K är mycket komplicerad. Han har en medvetenhet långt över sin ålder men ett socialt beteende under sin ålder. K har varit kompis med väldigt många vuxna. Han regriderar ibland till låg ålder, när det blir pressat, "kryper in under skinnet på en" - K litar inte på någon. Han får lätt en ytlig kontakt, men värjer sig mot djupare kontakt. Straffar gärna ut sig för att göra sig omöjlig". RH har gjort detta uttalande 930616. Barnen och X placerades på Röda Stugan 930405. RH har således inte någon djupare kunskap om dessa barn. Det framgår inte heller vilken kompetens RH har. RH visar ingen förståelse för situationens betydelse för barnens beteenden. Uttalandet görs en månad efter mammans död.

Ex ur F:s akt 931223: Familjehemsmamman CJ ringer till Handläggare 1 och uppger "F har varit mycket obstinat. CJ ser att hon har det jobbigt inför resan" Handläggare 1 skriver "egen fundering är lojalitetskonflikt". Det är naturligtvis inför en umgängesresa till fadern som denna rapport inkommer.

Ex ur F:s akt 941025. Handläggare 1 gör följande bedömning: "Angeläget att barnen har kontakt med morföräldrarna som under F:s uppväxt varit ett stort stöd. Morföräldrarna har haft daglig kontakt med F så länge hon kan minnas. Detta gör att morföräldrarna i detta fallet bedöms som jämställda med föräldrar". Denna "bedömning" saknar saklig grund. Uppgifterna kommer endast från morföräldrarna och Handläggare 1 har inte kontrollerat dem med t.ex. J. Dessutom har barnens förmyndare upprepade gånger påpekat för Handläggare 1 att han anser att det är olämpligt att barnen sover över hos morföräldrarna.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), uttalande av psykolog Psykolog 1 skäggetorp , under Sammanfattning: "K:s hemmiljö har inte kunnat skapa de förutsättningar som behövs för en tillfredsställande psykisk hälsa. Grunden till hans svårigheter har lagts under hans tidiga levnadsår. Förändring för hans del ligger till en början i en försäkring om och ett fullföljande av ett över tid långsiktigt byte av uppväxtmiljö. I vilken utsträckning sedan trygghet och tillförsikt kan förankras inom honom, är i nuläget svårt att prognostisera". Jaha, trygghet och tillförsikt är tydligen svårt att prognostisera omkring, men hur är det med den grundläggande förändringen som Psykolog 1 skäggetorp efterlyser då? Jag efterlyser en skadekonsekvensanalys!

6.6 Övertro på auktoriteter

Jag definierar denna strategi som att man har övertro på experter utan att kritiskt granska deras uttalanden och vittnesmål.

Se t.ex. Chefsöverläkaren Linköping s brev i Bilagan. Detta brev skrivs av en chefsöverläkare i barnpsykiatri som aldrig vare sig träffat barnen eller fadern, men det är det ingen som bryr sig om, utan det läggs mycket tyngd vid det som nämns i Chefsöverläkaren Linköping s brev.

Uppgifterna han lämnar i brevet bygger på andra—och tredje handsuppgifter från främst Handläggare 1, men även från familjehemsmamman. Han hänvisar även till en BUP-utredning.

Denna BUP-utredning gjordes mer än ett år innan Chefsöverläkaren Linköping upprättade sin skrivelse till Tingsrätten. Chefsöverläkaren Linköping uppger att han skriver denna skrivelse på eget

bevåg men det framkommer tydligt att det är Handläggare 1 som har bett Chefsöverläkaren Linköping att han ska skriva ett intyg till Tingsrätten. Detta skriver hon även själv i ett svar till HSAN, där hon får redovisa hur det kom sig att Chefsöverläkaren Linköping kontaktades. HSAN svaret är daterat 960308. En intressant sak är att Handläggare 1 alltid hänvisar till den äldre BUP-utredningen från Skäggetorp (utred. A) och inte till den senare BUP-utredningen från Värnamo. Kan det bero på att Skäggetorpsutredningen så uppenbart är ett rent beställningsjobb åt soc. och sålunda lika kritiskt inställda gentemot fader som Handläggare 1 själv är, medan Värnamoutredningen kom till efter en begäran från fadern och är mer saklig, opartisk och helt klart mindre negativt inställda gentemot fadern? Värnamoutredningen ignoreras alltså genomgående av Handläggare 1. Det måste vara så att det är de senaste uppgifterna om barnen och familjen som är väsentliga och som borde ligga till grund för eventuella beslut och inte gamla uppgifter, som dessutom kom till under en period då hela familjen befann sig i kris, då barnen separerats från föräldrarna och placerats i ett familjehem.

6.7 Slag under bältet strategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s28): "att man för fram starkt nedsättande uppgifter. De uppgifter som framförs har man trott att klienten ej kommer att få ta del av".

Mycket dylikt material framförs av familjehemsföräldrarna och även av handläggaren. Genom att framföra sådant material visar upphovsmänniskorna att de saknar all kunskap om hur man gör, dokumenterar och rapporterar seriösa, relevanta observationer. De flesta av familjehemmens "rapporter" till handläggaren är i högsta grad mycket tvivelaktiga och det är oseriöst och oprofessionellt att handläggaren överhuvudtaget dokumenterar dem utan att vara det minsta källkritisk. Dessa "rapporter" verkar ha uppsåtet att belasta familjen i fråga. Både handläggaren och familjehemsföräldrarna tycks vara helt omedvetna om att det är SITUATIONEN som påverkar hur någon betar sig i ett givet ögonblick. Det som det rapporteras om, talas om och skrivs om verkar ha "kompensatorisk beviskonstruktion" som enda syfte (jfr Edvardsson 1993 s14).

Ex ur utredning D (familjerätten) s 12, uttalande av RH: "Om J vore i den miljö han kommer från, skulle han bli en bättre pappa." Ex ur utredning E (LVU) s 6, uttalande av Handläggare 1: "J har under många år sett att K varit illa och först i dec - 92 kontaktat läkare för K:s ohälsa". Detta är lögn. J hade bl.a. en rådgivande stödkontakt med Socialsekreterare 3 på sociala jouren 91-92. Han hade kontakt med dem för att få råd om hur han skulle kunna hjälpa X och barnen.

Ex ur utredning E (LVU) s 6, uttalande av Handläggare 1: "J tycks prata med barnen på ett vuxet sätt så att barnen känner att de skall vara J till lags, för att J skall må bättre"

Ex ur utredning E (LVU) s 6, uttalande av Handläggare 1: "Undertecknad uppfattar att J har en vilja att ta hand om sina barn, teoretiskt har han kunskaperna. Dock visar J att han saknar förmåga att omsätta sina kunskaper i praktiken". Barnen bodde bl.a. hos J under tio månader då modern studerade och då fungerade allting bra enligt bl.a. dagis.

Det var faktisk så att det var mamman som hade enskild vårdnad om barnen, men trots detta var det pappan som sökte hjälp när K började må dåligt efter en orolig helg hos modern.

6.8 Intyg utan förstahandskännedom

Chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping, BUP Linköping, skriver 940517 ett intyg till Tingsrätten med syfte att påverka utslaget i frågan om vårdnaden om barnen.

Chefsöverläkaren Linköping har aldrig träffat varken J, L, X eller barnen. (se brevet i Bilagan).

Chefsöverläkaren Linköping s uppgifter bygger på andra - och tredjehands uppgifter.

Chefsöverläkaren Linköping har inte källkritiskt granskar uppgifterna. Han har ej heller kontrollerat uppgifterna med t.ex. J och L eller med någon oberoende. Chefsöverläkaren Linköping skriver bl.a.: "Det har kommit till min kännedom att en ny barn- och ungdoms psykiatrisk utredning angående vårdnaden av barnen är på väg att genomföras. En ny Tingsrättsförhandling skall genomföras bl.a. baserat på denna utredning. Väl medveten om att jag endast har andra hands uppgifter om detta, känner jag emellertid oro för att den tidigare utredningen (från 930301 min kom.) och de bedömningar utifrån barnens omhändertagande behov som gjordes i den skall tappas bort. Av det skälet skriver jag nu för att betona betydelsen av ett långvarigt och stabilt boende för barnen som en grundförutsättning för utvecklingsmässig och psykisk rehabilitering". Det är mycket anmärkningsvärt att skriva ett dylikt intyg utan att ha första hansinformation. Chefsöverläkaren Linköping bryter mot RF 1 kap 9 där saklighet och opartiskhet skall iaktas. Ingenting i intyget härrör från förstahandsinformation utan Chefsöverläkaren Linköping redovisar okritiskt uppgifter med syftet att förmå Tingsrätten att inte förorda fadern som vårdnadshavare för barnen. Chefsöverläkaren Linköping har inte kontrollerat uppgifterna utan endast okritiskt rapporterat vidare uppgifter från familjehemsmamman och handläggaren som befinner sig i konflikt med fadern. Familjehemmet befinner sig dessutom i ett ekonomiskt beroendeförhållande till soc. Chefsöverläkaren Linköping har ej heller låtit fadern bemöta uppgifterna innan han överlämnade dem till Tingsrätten. Detta är ett mycket osakligt agerande och dessutom är det partiskt. Att förlita sig på 14 månader gamla uppgifter, som dessutom härrör från en utredning som utfördes då barnen tvångsseparerats från sina föräldrar, flyttats till flera nya familjehem på kort tid mm och uppenbarligen befinner sig i kris, utan att själv utreda de berörda är mycket oprofessionellt. Att inte förstå, eller ta hänsyn till omständigheternas och situationens inverkan på barnens beteende belyser på ett mycket tydligt sätt att doktrinen om nollpåverkan i högsta grad gäller här. Chefsöverläkaren Linköping s skrivelse till Tingsrätten har upprättats i syfte att påverka utgången av ett mål i domstolen. Skrivelser som upprättas i tjänsten ska vara väl underbyggda och uppfylla krav på bl.a. saklighet, opartiskhet, objektivitet och hänsyn till de som berörs. Endast relevanta uppgifter skall finnas med och inte skvaller, överdrivna eller generaliserande uppgifter. (se t.ex. Clevesköld m.fl. 1992). Uppgifterna ska vara preciserade, markerade med osäkerhetsmarkörer om osäkerhet om uppgifternas korrekthet föreligger. Beskrivningar av händelser skall vara daterade, både med datum för händelsen och datum för när uppgiften lämnades och skrevs ned. Uppgifterna ska vara bestyrkta av uppgiftslämnaren. Den uppgiften berör ska få ta del av uppgiften och få lämna sin version. Urvalet av uppgifter måste vara allsidigt och balanserat, inte ensidigt och tendentiöst. Uppgifter får inte undanhållas, hemlighållas eller liknande. Motsägelsefulla uppgifter måste hanteras sakligt och uppställda hypoteser måste prövas för och emot med lika ansträngning.

Tolkningar måste prövas kritiskt så att inte tolkningsfelet imperfecta enumeratio, dvs ofullständig uppräknig av möjliga tolkningar uppstår. (se t.ex. Edvardsson 1993 a,b,c, 1996). Under punkt 5

framför Chefsöverläkaren Linköping : "Att F regelmässigt varit röd, irriterad och haft flytningar i underlivet efter umgängestillfällena hos fadern. Orsaken till dessa besvär, är så vitt jag förstår, ännu inte fullt klarlagd, något som bör tas på stort allvar innan en omprövning av vårdnaden kan bli aktuell". Detta stämmer inte. F har läkarundersöks flera gånger, bl.a. en gång under narkos, och man har ej kunnat finna något anmärkningsvärt under dessa undersökningar.

Trankell (1967 s 130) har ställt upp ett par huvudregler för tolkningsbedömning:

1: "Om en tolkning lämnar en väsentlig del av den föreliggande informationen oförklarad, kan denna tolkning inte anses ge en säkerställd riktig beskrivning av den bakomliggande verkligheten"

2: "Om en tolkning ska kunna accepteras som en säkerställd riktig beskrivning av den bakomliggande verkligheten, måste den vara ensam om att ge en restlös och rimlig förklaring"

Dessa huvudregler bryter Chefsöverläkaren Linköping mot, bl.a. i ovan beskrivna punkt 5.

Chefsöverläkaren Linköping sammankopplar F:s besvär med hennes umgängestillfällen hos fadern. Chefsöverläkaren Linköping nämner inte att F efter direktiv från Handläggare 1, har varit på besök hos mormor och morfar, vid ett tillfälle i två dygn, innan hon fördes tillbaka till familjehemmet.

Chefsöverläkaren Linköping nämner inte att F vägrat besöka morföräldrarna vid ett flertal tillfällen utan istället valt att vara hos fadern. (uppgifter från faderns ombud KA , 940826). Chefsöverläkaren Linköping skriver att han har haft "en mer aktiv kontakt angående barnen" under hösten 1993. Detta uttalande är mycket anmärkningsvärt. Chefsöverläkaren Linköping har inte tagit kontakt med vare sig barnens förmyndare, barnens biologiske fader eller barnen själva. Varken fadern eller förmyndaren har informerats om att barnen är aktuella för vård på kliniken och inte heller om vidtagna behandlingsinsatser för barnen. Chefsöverläkaren Linköping har som sagt aldrig träffat barnen. Enligt uppgift från Dr P, överläkare BUP Värnamo, Barn-och ungdomspsykiatriska kliniken Värnamo sjukhus är det Chefsöverläkaren Linköping som har föreskrivit medicin för K:s oro och tvångssymtom. Detta trots att Chefsöverläkaren Linköping aldrig har träffat pojken. Att Chefsöverläkaren Linköping, som behandlingsansvarig läkare, inte tagit kontakt med fadern är mycket anmärkningsvärt. Barnens situation är starkt beroende av deras relation till fadern och ett gott behandlingsresultat för barnen hänger samman med ett välfungerande samarbete mellan bl.a. ansvarig läkare och fadern. I skrivelsen redovisar Chefsöverläkaren Linköping en uppgift om att fadern underlåtit att tillse att sonen fått sin medicin. Han redovisar inte vem som har rapporterat om detta. Det är uppenbart att fadern tillsett att K fått sin medicin om Chefsöverläkaren Linköping eller de som var utsedda av soc. att handha vårdnaden om barnen tillsett att fadern var informerad om hans ordination och var medicinen förvarades. Då ordinationen vid ett tidigare tillfälle var halverad och fadern inte fann medicinburken på sin vanliga plats hade han anledning att utgå från att medicinen var utsatt. När barnen flyttades över från BUP Linköping till BUP Värnamo informerades inte varken fadern eller förmyndaren om överflyttningen. Chefsöverläkaren Linköping har missbrukat sekretessen genom att i sin skrivelse lämna ut sekretess skyddade uppgifter.

Chefsöverläkaren Linköping har upprättat skrivelsen i tjänsten. Skrivelsen rör personliga förhållanden för barnen K och F och för de biologiska föräldrarna J och X. Enligt uppgift från barnens förmyndare

har han inte blivit tillfrågad av Chefsöverläkaren Linköping om UV ville lämna sitt medgivande till att Chefsöverläkaren Linköping överlämnar dessa uppgifter till rätten. Chefsöverläkaren Linköping s skrivelse är av faderns ombud KA anmäld till hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) 940826. Ärendet där är ej ännu avgjort. Uppgifterna är hämtade ur Chefsöverläkaren Linköping s brev 940517 samt ur KA:s anmälan till HSAN 940826.

Angående Handläggare 1s kontakt med Chefsöverläkaren Linköping :

K:s akt 940120: Handläggare 1 skriver: "Tfn Emanuellson BUP, angående K:s medicinering. K står på Klomipramin 0,25 mg x 1, ordinerat av Chefsöverläkaren Linköping chefsöverläkare barnpsyk".

K:s akt 940503: Handläggare 1 skriver: "Telefon Chefsöverläkaren Linköping med anledning av K:s reaktioner i samband med besök i Linköping. (Förnamn) rekommenderat dokumentation samt att K:s lärare kontaktas, mönstret i beteendet är enligt Chefsöverläkaren Linköping fosterföräldrar och lärare kompetenta att bedöma"

K:s akt 940921: (feldaterat, rätt datum är 940521. min kom.) Handläggare 1 skriver: "CJ talat med Chefsöverläkaren Linköping angående K:s medicin. (Förnamn) har då sagt att två veckor ungefär innan effekten märks"

K:s akt 940920: Handläggare 1 skriver: "Teckningar överlämnade till (förnamn) Chefsöverläkaren Linköping då dessa uppfattas av u.t. som anmärkningsvärda. Kopior finns i akt"

F:s akt 931011: Handläggare 1 skriver: "Meddelande från (förnamn) Chefsöverläkaren Linköping , se akt"

F:s akt 940503: Handläggare 1 skriver: "Telefon (förnamn) Chefsöverläkaren Linköping angående F:s besvär och rådfrågning. (förnamn) rekommenderar att F undersöks före och efter besöken i Linköping att noggrann dokumentation görs. Att samtligt "material" vidare befodras till Tingsrätten"

F:s akt 940524: Handläggare 1 skriver: "Erhållet skrivelse ställd till Claesson, Linköpings Tingsrätt, daterat 940517, undertecknat (förnamn) Chefsöverläkaren Linköping , chefsöverläkare, se förv. akt"

I dec - 94 anmäler faderns ombud Chefsöverläkaren Linköping till HSAN, 960308 skickar HSAN följande frågor till sociala förvaltningen i Linköping: "Ansvarsnämnden vill veta - om sociala förvaltningen formellt ombett Chefsöverläkaren Linköping att uttala sig till Tingsrätten. - om de uppgifter som Chefsöverläkaren Linköping lämnar i sitt brev är nya sakuppgifter som ej finns med i den vårdnadsutredning som förvaltningen ingivit till Tingsrätten 1993 - 10". Förvaltningen svarar: "Av samtal med familjerättsenheten vid sociala förvaltningen, socialsekreterare Socialchefen framgår; att då familjerättsenheten skrev fram sin vårdnadsutredning hösten 1993 fanns redan en BUP utredning från 1993 - 03. Denna åberopades i utredningen och bifogades densamma. De har ej begärt något separat yttrande från dr Chefsöverläkaren Linköping , Barnpsykiatriska kliniken. Övriga av Chefsöverläkaren Linköping i sitt brev till Tingsrätten åberopade förhållanden är okända för familjerättsenheten och är således uppgifter utöver de som lämnats i deras vårdnadsutredning.

Socialekreterare Handläggare 1, ansvarig handläggare för barnen K och F under perioden 1992-12 till 1995-05 uppger följande: "Hon tog kontakt med Chefsöverläkaren Linköping för att få hjälp med att få framfört synpunkter om barnen till tingsrätten. Bl.a. hade Handläggare 1 en längre tid uppmärksammat att ett av barnen hade underlivsproblem som hon misstänkte hade samband med barnets kontakter med fadern. Med anledning härav ägde sk samråd rum där representanter för barnkliniken, barnpsykiatriska kliniken samt polismyndigheten deltog. Vid samrådet rekommenderades att barnen skulle undersökas av läkare före och efter besök hos fadern. Handläggare 1 var angelägen om att Tingsrätten vid handläggningen av vårdnadsärendet skulle få alla upplysningar i ärendet och därför kontaktade hon Chefsöverläkaren Linköping om hjälp med skrivelse till Tingsrätten, eftersom han var initierad i ärendet" Socialchef Socialchefen framför: "Av journalanteckningar i ärendet framgår att Handläggare 1 950503 (Datumet fel? min kom.) kontaktade Chefsöverläkaren Linköping för rådfrågning om barnet F:s besvär. Han rekommenderar att läkarundersökning sker före och efter umgängesbesök hos fadern. Det noteras även att allt "material" skulle vidarebefordras till tingsrätten. Handläggare 1 tog del av Chefsöverläkaren Linköping s skrivelse innan han sände in den till tingsrätten. Förvaltningen bedömer att Handläggare 1s framställning till Chefsöverläkaren Linköping om yttrande ej föranletts av att detta behövdes för handläggning av hos socialnämnden pågående ärende. Ovanstående meddelas härmed som svar på er förfrågan"

Egna funderingar

Gällande Handläggare 1: Hon uppger att hon kontaktade Chefsöverläkaren Linköping för att få hjälp med att framföra uppgifter till Tingsrätten.

- varför kontaktar hon en läkare som aldrig har träffat barnen eller pappan?
- varför kan hon inte själv framföra sina sk uppgifter till Tingsrätten?
- beror ovanstående på att Chefsöverläkaren Linköping innehar titeln chefsöverläkare? Och på att Handläggare 1 tror att Tingsrätten kommer att lyssna mer till någon med denna status än till henne?
- varför misstänker Handläggare 1 fadern? Familjehemspappan träffar F varje dag och F har träffat sin morfar varje gång hon varit i Linköping. Data visar att det finns fler möjliga gärningsmän.
- hur har Handläggare 1 uppmärksammat att F har underlivsbesvär?
- varför kontaktar Handläggare 1 en chefsöverläkare på BUP när det uppges att f har underlivsbesvär? är det inte mer logiskt att kontakta en gynekolog?
- varför polisanmäler inte Handläggare 1 detta om hon nu har så starka misstankar så hon går så långt som att kalla till samrådsmöte?

Detta som anges om att barnen skulle läkarundersökas före och efter besöken hos fadern stämmer inte med barnens aktanteckningar. I F:s akt 940425 framkommer följande: Handläggare 1 skriver: "undertecknad informerade om barnens reaktioner i samband med besök i Linköping och F:s underlivsbesvär. Dr Nordensköld rekommenderade läkarundersökning av barnläkare för båda barnen vid två tillfällen. Ett när det är lugnt kring barnen samt ett när de besökt J i Linköping". Detta är skillnad mot Handläggare 1s påstående att barnen skulle undersökas (hur många gånger då?) av läkare före och efter besöken hos fadern!

- om Handläggare 1 nu var så angelägen att Tingsrätten skulle få alla uppgifter och i enlighet med detta försåg dem med detta osakliga och tendentiösa brev av Chefsöverläkaren Linköping , varför respekterade hon inte Tingsrättens dom utan slog till med LVU samma dag som Tingsrätten släppte domen som innebär att J tilldömdes vårdnaden om sina barn?
- vad är det för material som skulle sändas till Tingsrätten?
- varför fick Handläggare 1 ta del av Chefsöverläkaren Linköping s skrivelse och inte varken fadern eller barnens förmyndare?

det är mycket intressant att beakta förvaltningens svar till HSAN. Först tvår familjerätten sina händer när det gäller Chefsöverläkaren Linköping s brev och sedan kapar förvaltningen bandet till Handläggare 1 och uppger att hennes agerande med att få Chefsöverläkaren Linköping att skriva ett yttrande inte behövdes av socialnämnden.

Har förvaltningen och Socialchefen insett att det kan tyckas som suspekt att be en barnpsykiatriker som aldrig träffat någon i familjen att skriva ett intyg där F:s underlivsbesvär tas upp som en mycket viktig orsak till att J ej skall tilldömas vårdnaden?

- föreligger jävsförhållande mellan Handläggare 1 och Chefsöverläkaren Linköping ?
- vilken professionalitet och etik uppvisar Chefsöverläkaren Linköping genom att skriva ett dylikt intyg där alla uppgifter bygger på andra och tredjehandsinformationer?

6.9 Ge sken av att veta allt strategi

Jag definierar denna strategi som att t.ex. utredare, familjehemsföräldrar m.fl. uttalar sig på ett sätt som får läsaren att tro att de vet allt om t.ex. barnen.

Ex ur utredning D (familjerätten) s 4, uttalande av RH: "K behöver oerhört tydliga gränser för att må bra". Jag kan tänka mig åtskilligt med andra saker som K skulle behöva för att må bra.

Ex ur utredning B (SoL) s 3b, uttalande av Handläggare 1: "Syskonen har ett nära förhållande till varandra vilket tydligt kan ses när K mår bättre så visar F sin oro på ett för omgivningen oförstående sätt. Undertecknad har tolkat detta som att F vill göra sig synlig". Uttalandet är obegripligt i sig. Omgivningen förstår tydligen inte F enligt Handläggare 1, men Handläggare 1 själv kan tydligen tolka F utan några som helst problem. Vilken kompetens har hon för att klara av detta?

Ex ur K:s akt 931019: Familjehemsmamman CJ ringer till Handläggare 1 och uppger följande om ett besök av J och L och Socialsekreterare 1 , Råd och Stöd: "K talade om att han hade läxor, detta bemöttes ej vare sig av L eller J. Inga frågor beträffande medicin, kamrater eller något som intresserade K. J, L och K gick upp till övervåningen, Socialsekreterare 1 satt kvar i köket". Hur kan familjehemsmamman veta vad som intresserar K? Hon måste dessutom ha en extremt bra hörsel för att kunna höra vad som sas av familjen när de var på övervåningen och hon var kvar i köket.

Vet hon exakt allt som sas mellan alla familjemedlemmar eller blev hon irriterad över att inte höra allt som sades och hämnas genom att ringa till handläggaren och få det till att J och L är helt ointresserade av det som rör barnen?

6.10 Högre krav än normalt

Jag definierar denna strategi som att man ställer högre krav på föräldrar som har kontakt med socialförvaltningen än på andra föräldrar. Normala fenomen görs till tecken och bevis på att föräldrarna är olämpliga som vårdnadshavare.

Ex J och L ska flytta ut till sommarstugan och håller på med packningen när soc kommer på hembesök. Det ligger sålunda kläder och andra saker framme. Soc skriver i rapporten "Sådan oreda i lägenheten att man knappt kunde sätta ner fötterna på golvet utan att trampa på något". Detta används senare i försöken att framhäva J som olämplig vårdnadshavare för barnen. Det hävdas genomgående att J inte kan se barnens behov. Vilka behov det skulle röra sig om förmedlas däremot inte, så J får inte någon chans att veta vad som soc anser att han måste göra för att det ska anses att han ser barnens behov.

6.11 De ständiga påminnelsernas och kontrollpsykos strategi

Jag definierar denna strategi som att myndigheterna "påminner" klienten om sin existens genom att återkommande skicka brev eller telefonera med innebörden "vi kommer att kolla/vi har kollat" än det ena och än det andra.

Inför varje umgängesbesök hos fadern larmar Handläggare 1 sociala juren med en skriftlig uppmaning innehållande budskapet: (just detta är taget ur meddelande dat. 940718, men alla övriga "larm" innehåller i stort sett samma ord) "För kännedom till samtliga på sociala juren. Barnen K och F är på besök hos sin far J under perioden aktuellt datum, J:s adress, telefonnummer, familjehemmets adress och telefonnummer, morföräldrarnas adress och telefonnummer, förmyndarens telefonnr. K kan telefonnumret 90 000 och vet att han ska begära sociala juren om han behöver hjälp. Skulle K ringa var snäll och åk ut snarast. Det är så att LVU upphörde i mars -94 och förmyndaren har bestämt att barnen skall besöka sin far under tre veckor och u.t. har ej lyckats påverka detta. Problemet är om J ej håller sig nykter". När Handläggare 1 besöker familjehemmet för enskilt samtal med barnen, som rimligtvis borde handla om hur barnen har det i familjehemmet (min kom) talar hon övervägande om vad som varit vid deras senaste besök hos fadern (detta enligt barnen själva). Både Handläggare 1 och nu hennes efterträdare Handläggare 2 har periodvis haft en mycket frekvent telefonkontakt med J. Handläggare 1 ända tills både J och hans ombud gjorde klart för både Handläggare 1 och enhetschef Enhetschef 1 att J inte vill ha någon som helst kontakt med henne utan att kontakten fick ske genom ombud. Handläggare 2 har under jan - 96 till mars -96 ibland ringt flera gånger per dag till J och L och bl.a. ställt krav om att hon och Enhetschef 2 ska delta i ett möte med familjeterapeuten. Detta vill varken J eller terapeuten ställa upp på. De anser med rätta att Handläggare 2 inte har med terapin att göra. Detta godtar dock inte Handläggare 2 som hävdar att nämndens behandlingsutskott behöver uppgifterna.

6.12 Mobilisera andra myndigheter strategi

Jag definierar denna strategi som att t.ex. socialsekreteraren förmår andra myndigheter att vidtaga åtgärder mot klienten. Detta görs för att stärka den egna inställningen med mäktiga bundsförvanter.

Ex: Handläggare 1 kontaktar KRIM och lyckas förmå dem till att åka hem till J och ta med sig honom ner till stationen där han får lämna urinprov för drogtestning. Handläggare 1 hade antytt att J kunde vara narkotikapåverkad. Urinprovet var dock negativt, det visade att han ej var påverkad av något. Ex: Handläggare 1s larmande till sociala juren inför varje besök av barnen.

Ex: Handläggare 1 har lyckats med att få BUP, Skäggetorps personal att tro att det rör sig om en LVU-utredning när det hela tiden handlar om en SoL-utredning. BUP personalen blev enligt fadern irriterade på Handläggare 1 när de förstod att barnen var SoL-placerade och inte LVU:ade.

Ex på när Handläggare 1 misslyckas med att mobilisera andra myndigheter är: Samrådsmötet 940428 (rapporteras i K:s akt). Handläggare 1 försöker förmå en psykolog, en läkare, en kurator och en polis att bli övertygade om att det beror på J att F har underlivsbesvär och att barnen inte mår bra av att träffa sin far. Dock lyckas inte Handläggare 1 med att övertyga de andra om att J utsätter F för sexuella övergrepp i samband med barnens besök i Linköping. Polisen inleder inte förundersökning eftersom de anser att det saknas saklig grund.

6.13 Missbruk av tjänsteställning

Jag definierar denna strategi som att t.ex. socialsekr, läkare och andra vidtar åtgärder eller underlåter att vidta åtgärder som de saknar resp har bemyndigande till.

Ex: Chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping s agerande med att inge ett icke sakligt grundat intyg till Tingsrätten (se tidigare redog)

Ex: ur K:s akt 941117: Det framkommer här att förmyndaren som har den juridiska vårdnaden om barnen motsätter sig att sociala juren skall besöka barnen när de vistas hos fadern under helgen.

Familjehemsmamman önskar att detta hembesök skall ske och hon kontaktar Handläggare 1 som i sin tur förmår sociala juren att göra hembesöket i strid med förmyndarens uttalade önskemål. Den nuvarande handläggaren Handläggare 2 tar även hon kontakt med Chefsöverläkaren Linköping . Detta för att få ett "barn och ungdomspsykiatriskt yttrande". Chefsöverläkaren Linköping skriver ett sådant yttrande och grundar uppgifterna i detta med uppgifter från BUP-utredningen från 930301. Det har gjorts en nyare BUP-utredning (från 940608), men Handläggare 2 väljer att använda sig av gamla uppgifter istället för att ta kontakt med den läkare som ansvarade för den senaste BUP-utredningen för att få de nya uppgifterna.

Det måste anses vara missbruk av tjänsteställning och även vara en undanhållande strategi, att ej ta fram de senaste uppgifterna som grund för beslut. Människor ska betraktas som förändringsbara även av socialförvaltningar!

6.14 Irrationell konsensus formering

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1991 s192): "en mycket tydlig och grundläggande process i myndigheternas hantering av omhändertagandeärenden är den ofta irrationella konsensusformering som sker inom och mellan olika myndigheter. Med detta menar jag att man starkt tenderar att instämma med varandra utan att sakligt underlag berättigar till det och utan att rimlig kritisk prövning sker."

Edvardsson (1991 s192f) uppger att den socialpsykologiska forskningen i många studier har belyst människors konsensussträvan i mindre grupper, Han nämner t.ex. experiment med gruppträck, observationer med sk grupp tänkande ("gruppknäpp"), där tänkandet tappar verklighetskontakten och den kritiska prövningen kopplas ur.

En annan typ av belysning utgör Milgrams välkända lydningsexperiment, som visade att de flesta människor vid tillsägelse utdelade farliga elchocker till en annan försöksperson. Det finns en stor motsättning mellan sådana anpassningskrafter å ena sidan och saklighet med kritisk prövning å andra sidan. En del av den irrationella konsensusformeringen syns i dokument som myndigheterna upprättat men en stor del av de irrationella processerna försiggår utan att det syns utåt. Det sker en omfattande bakom-ryggen-kommunikation t.ex. vid samrådsmöten, telefonsamtal, i tjänsterum etc. Genom denna bakom-ryggen-kommunikation kan de mest groteska föreställningar bli etablerade. Några viktiga grunder till att sådana processer kan bli destruktiva är att de bygger på få samt ofta irrelevanta och felaktiga informationer, är logiskt bristfälliga samt lätt blir en "sophög" för deltagarnas egna "sopor" (t.ex. fördomar, oro, aggressioner osv). De olika representanterna för t.ex. soc. BUP, familjehemmen, morföräldrarna m.fl., både påverkar och skyddar varandra - till men för familjens och barnens rättssäkerhet. Den egna professionen är som bortsopad. De "hetsar" varandra till att uppfatta vissa saker och till att inte se andra saker och händelser och till att fatta beslut som saknar rimlig saklig underbyggnad. BUP-personalen gör utan rimlig saklig redovisning samma eller liknande bedömningar som beställaren, dvs Handläggare 1. Liknande formuleringar dyker upp i sociala utredningar, BUP-utlåtanden, "rapporter" från familjehem och från morföräldrarna. Samma formuleringar återfinns även i Chefsöverläkaren Linköping s skrivelser.

6.15 Erkänn inte fel/myten om fullkomlighet

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1989 s19): "En grundläggande strategi är att hålla fast vid felaktiga och tvivelaktiga uppgifter och vid därav följande felbedömningar."

Edvardsson (1989 s19) Uppger följande: "Att kritiskt granska uppgifter och bedömningar skulle också störa användningen av de övriga förföljande strategierna. Det kan inte uteslutas att man låter sådant man vet är felaktigt eller tvivelaktigt stå kvar för att det gagnar de underförstådda syftena. Att erkänna fel skulle också undergräva myten om myndigheternas klokhet". Soc m.fl. håller fast vid felaktiga och tvivelaktiga uppgifter och vid därav följande felbedömningar. Det finns inte ett enda erkännande någonstans i det omfattande materialet att uppgifter eller bedömningar varit felaktiga. Man påpekar eller hanterar inte motsägelser på något ställe i materialet. Det förekommer ingen som helst självkritik från myndighetspersonerna sida. Ofelbarhetssyndromet framträder starkt.

6.16 Tolkningsstrategi

Jag definierar denna strategi som att man förföljer människor genom att hävda tolknings filosofi.

Edvardsson (1996 s104) Påpekar följande: "Det är inte som många utredare och beslutsfattare tycks tro sakligt acceptabelt att tolka som man vill för att kunna få stöd åt en egen tes, t.ex. tvärsen mot vissa fakta i fallet och tvärsen mot förekommande sannolikheter och forskningsresultat. En tolkning kan naturligtvis vara av sådan karaktär att den tar med flera samverkande faktorer. Försiktighet med Trankells term "säkerställt" bör enligt min mening tillrådas, då det t.ex. kan saknas information som skulle förändra tolkningen eller utredaren kan ha begått fel vad gäller bedömningar av utsagors tillförlitlighet, tankefel mm. Mycket vore vunnet i många utredningar om Trankells båda tolkningskriterier noga tillämpades istället för att man som ofta är fallet använder sig av en fast övertygelse och bortser från för tolkningen besvärande data. Den tolkning som gör motsägar inte sällan viktiga data."

Ex: Handläggare 1 skickar en hög med teckningar, som K påstås ha gjort, till Chefsöverläkaren Linköping med orden: "Överlämnar härmed kopior på kopior av teckningar gjorda av K. U.t erhöj dessa vid besök i fosterhemmet 940923. Då u.t saknar kompetens för att bedöma dessa men har uppfattat teckningarna som anmärkningsvärda (min understrykning) vore det en hjälp att få din uppfattning om K:s behov av terapi, akut eller kan avvakta". Jag ställer mig mycket frågande till agerandet runt dessa teckningar! Det handlar om 15 teckningar men det är endast en som har K:s namn med ett barns handstil. På några av de övriga har någon vuxen skrivit K:s namn. Det ytterst anmärkningsvärda är att det på 4 av teckningarna står andra namn skrivna med barns handstil (Gustav K, Johan K, Jan, Kaj), det är alltså andra barns teckningar! Varför Handläggare 1 har uppfattat teckningarna som anmärkningsvärda är svårt att förstå. De innehåller soldater, hajar, snögubbar, krigsscener, hängda personer mm. Det jag har sett i andra sammanhang som ritats av pojkar i K:s ålder innehåller samma saker. En "teckning" som finns med i högen som Handläggare 1 skickat till Chefsöverläkaren Linköping (som en vuxen skrivit K:s namn på) är en liten saga: "Det var en gång tre snögubbar. En var liten En var mitimälan En var störst. Däm stot och pratade då kom en hund och pisade på den lille snögubben". Vad är det för anmärkningsvärt med detta? Vad vill Handläggare 1 antyda genom att skicka detta till Chefsöverläkaren Linköping ? Med vilken rätt skickar Handläggare 1 in andra barns teckningar för bedömning?

6.17 Rättfärdiga sig själv och sitt handlande

Jag definierar denna strategi som att myndighetspersoner m.fl. vidtar diverse åtgärder för att t.ex. dämpa sitt eget dåliga samvete och slippa ansvaret för att någon mår dåligt p.g.a. myndighetens agerande.

Jäderqvist m.fl. (1994 s36) uppger att "vi har fått den uppfattningen när vi granskat utredningsmaterialet, att man använt kraftigare åtgärder och handlande än vad som varit nödvändigt. Utredarna tycks själva ha insett det när man sett vilka konsekvenser det många gånger panikartade handlandet fått.

Ex: uppgifter från barnens förmyndare UV 950213: "UV har upplevt det som, att Handläggare 1 haft mycket bestämda uppfattningar i ärendet och att hennes handlande till stor del gått ut på, att visa att dessa uppfattningar varit de rätta. Och till dessa uppfattningar tycks ha hört den, att J aldrig skulle kunna tänkas bli en acceptabel vårdnadshavare för sina barn. UV anser att handläggningen gått ut mer på att visa att handläggaren haft rätt, än på att försöka komma fram till bästa tänkbara lösning för barnen."

Ex ur utredning B (SoL) s 3b, uttalande av Handläggare 1: "X:s klart uttalade vilja att ta emot hjälp för att fungera bättre som mor är väl värt att pröva. Fördelarna med en mor barn placering, att ej separera mor och barn, att barnen kan känna sig säkra då fler vuxna finns att tillgå." Data i ärendet visar att Handläggare 1 innan detta uttalande görs, dels kommit överens med BUP Skäggetorp om att barnen ej skulle placeras tillsammans med modern och dels hade hon hotat X med att hon skulle ta barnen och placera dem långt hemifrån. X orkade inte med tanken på att separeras från barnen och hotade med att ta sitt liv. Det var i det läget Handläggare 1 gjorde "kovändningen" och kom fram till att det var värt att satsa på mamman och placerade henne och barnen på mor—och barn boendet Röda Stugan, mot BUP:s bestämda uppfattning att barnen inte skulle placeras med modern.

Ex ur utredning F (SoL) s 12: "I Allmänna Råd från socialstyrelsen 1985:5 betonar man vikten av en noggrann förberedelse för hemflyttningen. Där står det också att "familjehemsföräldrar, föräldrar och socialsekreterare bör hjälpas åt och försöka vara lyhörda för de signaler som barnet ger". Trots att barnen klart sagt ifrån till socialsekreterare Socialsekreterare 1 att de inte vill flytta hem och familjehemmet ville att en långsiktig planering för hemflyttning skulle ske, valde J att hämta hem barnen". Jaha, nu går det tydligen bra att vara lyhörda för vad barnen säger, men under hela tiden, från 921220, har F klart och tydligt, upprepade gånger och till flera olika personer sagt att hon vill bo hos sin pappa. Även K har velat bo hos sin pappa, men varit mer ambivalent. Men då sa tydligen barnen fel saker, sådant som socialsekreteraren inte ville höra, och hon valde att "inte höra" detta. Sen så fort barnen efter stor påverkan av soc.sekr och familjehemsföräldrar m.fl., säger det som dessa personer vill höra, då lyssnar man på barnen. (Selektivt lyssnande).

6.18 The story of the other child

Jag definierar denna strategi som att handläggaren, familjehemsföräldrar m.fl., försöker förmå barnen att berätta "hemligheter" för vederbörande genom att påstå att andra barn har berättat sådana "hemligheter" för att sedan må bättre. Begreppet är myntat av Tilman Fűrnis, universitetet i Münster, Tyskland. Begreppet används i beskrivningar av manipulationsmetoder som medför att barnen bringas att säga det utredaren vill höra.

Edvardsson (1996 s46) uppger följande: "Ofta framtonar (källans) utredarens egna irrelevanta känslor och fantasier, t.ex. med termer som "oro", "oroande", "skrämmande" etc i texten".

Ex ur K:s akt 940516, uttalande av Handläggare 1 som rapporterar om ett enskilt samtal mellan henne och K: "Talar med K om olika hemligheter. Att hemligheter som är läskiga och hemska kan vara jobbiga att bära och göra så att man inte mår bra".

Handläggare 1 fortsätter: "Att vad som än hänt så finns det alltid många andra som varit med om liknande händelser. Att undertecknad känner barn som varit med om hemska saker, Att de berättat för någon och sedan mått mycket bättre." Sedan informerade Handläggare 1 K om att hans och F:s akter är skyddade och att ingen annan (min understrykning) får läsa den. Alltså, berätta dina hemligheter, som jag bestämt att du har; för mig så kommer du att må bra. Att ingen annan (än Handläggare 1?) får läsa akten är bevisligen en lögn eftersom t.ex. fadern fått ut dem. Genom att försöka få K att tro att andra barn har berättat saker för Handläggare 1, försöker hon manipulera honom att berätta någonting som Handläggare 1 anser att han döljer inom sig men som i verkligheten kanske inte ens finns. Detta är ett mycket oetiskt och bedrägligt förfarande.

Ex ur K:s akt 940520 (4 dagar efter Handläggare 1s "enskilda" samtal med K), Handläggare 1 skriver en rapport efter ett telefonsamtal från familjehemsmamman CJ: "K har talat om X och CJ sa att det är bra att prata om det som är otäckt. CJ berättade om vad som hade hänt en anhörig som avlidit och att det var en hemlighet men att CJ talade om det för en vän och efter det kunde hon lämna detta. "Detta är mycket märkvärdigt likt Handläggare 1s "enskilda" samtal med K 940515! Otäcka hemligheter, berätta för vän (Handläggare 1 kallar sig själv för barnens hjälpare), må bättre. Det är uppenbart att Handläggare 1 och familjehemsmamman har talat om K och tydligen enats om en metod för att försöka förmå K att berätta något som förmodligen bara finns i skallen på Handläggare 1 och CJ.

6.19 Hålla klienten i ovisshet strategi

Jag definierar denna strategi som att främst socialtjänsten agerar på ett sätt som innebär att de inte informerar J om olika åtgärder eller beslut förrän efter ett långt tag efter det att beslutet väl är genomfört.

Ex: 930804 fördes barnen bort till ett familjehem som låg 20 mil från deras hemmiljö. Fadern får ej veta att barnen flyttats från Röda Stugan och 20 mil bort förrän dagen efter bortförandet. Därefter dröjde det ytterligare sju dagar till de fick veta på vilken adress barnen fanns på och telefonnumret dit.

Ex i december - 92 omhändertar soc barnen när de är hos modern, placerar dem först på sjukhuset och senare hos en jourfamilj, det startades en utredning från soc. och det görs en beställning om en BUP- utredning. Barnen fick träffa sina föräldrar under några timmar i veckan och då under bevakning. Barnen fick ej gå kvar i sexårsgrupp resp skolan. Föräldrarna fick veta att barnen skulle vara omhändertagna under utredningstiden, 4-6 veckor. Utredningen tog tre månader och under hela denna tid hölls föräldrarna i ovisshet om hur det skulle bli.

Ex: Barnens förmyndare skriver följande till Tingsrätten 931110: "Det vore önskvärt (min åsikt) med någon som kunde råda J angående vad han bör göra. Som lät honom få veta vad som förväntas av honom. Han hålls nu hela tiden i ovisshet, samtidigt som allt han gör (eller inte gör) granskas ytterligt kritiskt"

Ex: Yttrande skrivet av J till Länsrätten 940116, s 1: "1993-08-04 omhändertog socialnämnden barnen omedelbart enligt LVU.

Anledningen till att barnen omhändertogs omedelbart fick jag inte någon direkt information om. I socialnämndens beslut om att omedelbart omhänderta barnen enligt LVU daterat 1993-08-04, hänvisas till ett PM där anledningen till beslutet skall framgå. Detta PM har jag ej fått tillgång till”.

Ex: Ur sammanträdesprotokoll från socialnämndens behandlingsutskott 940622: ”J framför: Det värsta är ovissheten. Ingen planering, inga linjer att hålla sig till. Det har inte funnits något nästa datum för umgänge med barnen. Barnens förmyndare har försökt få fram detta via handläggaren”.

Ex ur advokat PH:s yttrande till Tingsrätten 941219: ”Alldeles nyligen har det kommit till J:s och L:s kännedom att nuvarande fosterhem har av sagt sig fortsatt uppdrag. Barnen skall således - oavsett utgången i detta mål - förflyttas till en ny familj. Detta har varit känt för socialtjänsten sedan tidigt i höstas och socialtjänsten har - utan att meddela J - under hösten sökt efter en ny fosterfamilj. Socialsekreteraren Handläggare 1 har vid telefonsamtal med mig vecka 50 klart och tydligt uttalat att socialnämnden numera har funnit en helt ny fosterfamilj”. Klargörande: Familjehemmet sade upp sig 940831. J och L får ingen information om detta förrän 941202, då J:s socialsekreterare Handläggare 4 per telefon meddelar detta och att det eventuellt var på gång att barnen skulle flytta till Lingham. Flyttningen var då redan beslutad.

Ex: ur en skrivelse av L till socialnämndens behandlingsutskott 951118 s 3: ”Strax efter att LVU:et togs bort (940229 min kom.) framförde barnens handläggare (Handläggare 1 min kom.) misstanke om incest vid ett hemligt samrådsmöte med bl.a. BUP och polisen. Hon gick ej igenom tänkbara gärningsmän, utan valde att helt inrikta sig på barnens pappa. Polisen såg inte att någon som helst grund för att påbörja en utredning, dock utsattes F för två gynekologiska undersökningar. Först efter att han fått vårdnaden (950331 min kom.) kunde barnens far ta del av resultatet och få veta att F ej hade några skador i underlivet, vilket hade påståtts av sociala förvaltningen”

Ex ur brev från barnens förmyndare UV till Handläggare 1 940426: ”Här mina kommentarer till ”protokollet”. beträffande det vi därefter talat om per telefon, så har jag funderat på det en hel del. Jag tvivlar verkligen på att det är rätt att i längden låta bli att tala med pappan om detta. Det vore önskvärt om man kunde tala igenom det med någon. Jag skulle vilja veta vem som konstaterat skadan och vad den personen har för tankar om den. Och det borde vara nödvändigt att folket på BUP i Värnamo får veta det - men det gör de väl redan?”

SVARTMÅLA FÖRÄLDERN

6.20 Negativ urvalsstrategi (urvalsprincipen)

Jag definierar denna strategi som Edvardsson (1996 s29): ”Ensidigt urval av information förmedlas utifrån propagandasyfte och störande information undanhålls”

Sanderford (1995 s3) Uppger följande: ”Redovisar man i huvudsak negativa eller positiva fakta, och gäller dessa fakta klienten eller någon annan. Man kan i LVU sammanhang tänka sig att mycket plusfakta redovisas om familjehemmet och myndigheter, medan minusfakta redovisas om vårdnadshavare”

Sanderford (1995 s4) Uppger vidare: "Påverkan av attityder genom urvalsprincipen är mycket effektivt. Detta betyder att man påverkar mottagarens inställning genom en snedvriden och skenbart neutral uppräknings av fakta. Vår attityd till varelser och företeelser är ofta knuten till vad vi anser är sant om dem. Därför väljer vi att redovisa vissa fakta och inte andra.

Materialet i detta ärende:

I hela materialet är fördelningen på plus- och minusfakta synnerligen tydlig. Utredaren redovisar konsekvent minustermer om fadern och hans sambo medan familjehemmen och myndigheter beskrivs i plustermer. Personer som har positiva uppgifter om fadern får inte komma till tals i t.ex. utredningarna. Faderns egna åsikter mm redovisas mycket knapphändigt. Barnens åsikter mm redovisas mycket ofta genom t.ex. familjehemsföräldrarna. Utredaren hänvisar till BUP Skäggetorp (som är negativt inställda visavi fadern) men ej till den senaste BUP-utredningen från Värnamo som är mycket mer positivt inställda visavi fadern. Det nämns ingenting positivt om faderns förmåga som fader. Det är mycket osannolikt att det ej finns några referenter som kan säga något positivt om fadern, och det är lika osannolikt att utredaren själv inte har funnit några positiva aspekter när det gäller fadern. Beträffande familjehemmen är det mycket osannolikt att det tydligen ej finns något negativt att redovisa. Detsamma gäller för myndigheternas agerande.

6.21 Resursundanhållande

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1989 s11): "Att utreda människors egna resurser ter sig i ett förföljande sammanhang inte alls så viktigt som att söka dokumentera så mycket brister som möjligt."

Hollander (1985 s286) Har funnit att "utredningsmaterial präglas av få uppgifter som kunde anses belysa resurser och utvecklingsmöjligheter i familjerna"

Clevesköld m.fl. (1992) Refererar Bramstång och säger att "Även uppgifter som talar till den enskildes förmån måste redovisas i utredningen vilket i synnerhet är betydelsefullt i sådana situationer där fråga om tvångsingripande kan aktualiseras"

Socialtjänstlagens portalparagraf: Där anges formerna för verksamhetens bedrivande. Här framhålls vikten av att beakta den enskildes ansvar för sin sociala situation. Detta innebär att socialtjänsten inte ska ta över detta ansvar utan de ska frigöra och utveckla den enskildes resurser."

Allmänna råd från Socialstyrelsen (1994:36 s61) Påpekar att: "Utredarna skall göra en bedömning av vilka resurser och utvecklingsmöjligheter det finns inom familjen inklusive familjens nätverk."

Edvardsson (1996 s168) Påpekar: "att ta fram och skapa mänskliga resurser med klienternas och deras nätverks hjälp är en fundamental del i ett socialt arbete enligt socialtjänstlagens intentioner".

Ex: Soc har genomgående i hela materialet valt att redovisa brister hos fadern och hans sambo. Det finns ingen sammanhållen resursanalys för någon av de berörda. Det redovisas överhuvudtaget inga resurser beträffande fader, sambon eller det sociala nätverket.

Det är uppenbart att soc. och i viss mån även BUP anser att varken fadern, sambon eller det sociala nätverket har några som helst resurser.

Ex ur utredning C (familjerätten), uttalande av Handläggare 1: "J saknar förmåga att praktiskt klara såväl fostran som omvårdnad". Sakligt underlag presenteras inte, man undviker preciseringar och det är en ohållbar slutsats.

6.22 Historisk dammsugar strategi

Jag definierar denna strategi som Jäderqvist m.fl. (1994 s28): "Ett målmedvetet sökande efter negativt historiskt material"

Junttila m.fl. (1994 s44) uppger: "Vi anser att det i utredningssammanhang är viktigt att här-och-nu-situationen får större utrymme än det historiska"

Genomgående i utredningsmaterialet tas gamla uppgifter med. Man redovisar uppgifter från polisregister och tidigare kontakt med socialtjänsten från - 85,86. Dessa uppgifter är irrelevanta för dagens utredning utan tas med för att förstärka bilden av en inkompetent förälder. Det är även möjligt att socialsekreteraren tar med dessa gamla uppgifter för att lättare få igenom besluten i t.ex. Länsrätten.

6.23 Bolstering respektive Deemphasizing

Överdrivande respektive neddämpning/undanhållande av vissa förhållanden.

Edvardsson (1989 s13) Uppger följande: "Inom beslutsforskningen har konstaterats att när ett handlingsalternativ väl valts så uppkommer psykologiska processer som överdriver det valda alternativets fördelar, samtidigt förminsкас nackdelarna jämfört med konkurrerande alternativ, för vilka processerna blir omvända"

I utredningarna i detta ärende förekommer ingen prövning av olika beslutsalternativ. Det förekommer heller ingen systematisk och kritisk prövning av det presenterade beslutsalternativet. Jag har liksom Edvardsson (1989 s18) funnit att i det här aktuella materialet kommer uppblåsningsstrategin till uttryck bl.a. genom att man inte seriöst prövar alternativet att fadern själv kan ta hand om sina barn. Utredaren utgår istället hela tiden ifrån att han ej kan detta och framför tendentiösa uppgifter som ska "bevisa" att J är olämplig som vårdnadshavare. Familjehemmen framhävs i väldigt positiva ordalag. Barnens mammas positiva sidor nämns inte alls, det gör inte heller J:s eller L:s. Barnens beteende före och efter umgängesträffar med fadern beskrivs endast i negativa termer. Det informella nätverkets resurser nämns inte. Mammans negativa sidor dämpas ned när Handläggare 1 bestämmer sig för att satsa på henne och samtidigt förstärks J:s negativa sidor. Något som inte alls nämns är att myndigheternas eget agerande kan ha skadat barnen. Det görs inte någon skadekonsekvensanalys. I de fall där J och L:s åsikter, förslag, idéer, kritik med mera överhuvudtaget presenteras verkar det som anges kraftfullt dämpas där det handlar om kritik och så gott som ignoreras när det handlar om t.ex. förslag.

När det gäller det som barnen uppges (av familjehemsföräldrarna) ha sagt så reagerar man på att det till 95% endast rör sig om negativa saker. Man undrar varför inte familjehemmen rapporterar det positiva som barnen med all säkerhet säger.

6.24 Syndabocksstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Junttila m.fl. (1994 s33): "Man skapar en rollfigur för ett speciellt syfte nämligen att avleda besvärande uppmärksamhet åt ett annat håll. Rollfiguren får bära skulden för besvikelse och misslyckanden".

Brännlund (1991 s115) konstaterar "En syndabock blir varken hörd, bekräftad, respekterad eller delaktig i den skapande situationen utan är ett helt värlöst offer för andras projektioner"

Junttila m.fl. 81994 s35) uppger följande: "Då modern vid olika tillfällen reagerat och ifrågasatt har detta av utredaren ansetts som ett negativt beteende och modern har då bl.a. klassats som en "samarbetsovillig" klient.

Man kan i allt material från myndigheter och familjehem se ett mönster där J utpekats som syndabock. Ex familjehemmen som inte "orkar" med sitt uppdrag p.g.a. J:s beteende och förmyndarens agerande mm. Detta kan röra sig om projiceringar. Familjehemmen och handläggaren projicerar sina misslyckanden till J som får ta på sig skulden och ansvaret för att myndigheternas "hjälpinsatser" inte ger önskat resultat. K väter i sängen - J får skulden, "för att J håller på och ringer", F har besvär med flytningar - J får skulden trots att han är den som har minst kontakt med F, som t.ex. träffar familjehemspappan varje dag. Ingenstans i hela det omfattande materialet finns några diskussioner om huruvida "hjälpinsatserna" som familjen utsätts för

har varit adekvata eller ej. När J har framfört egna förslag, klagomål, kritik mm mot myndigheter och "hjälpinsatser" som kontaktfamilj, familjehem etc har utredaren, om hon nu överhuvudtaget brytt sig, tolkat allt negativt och oftast vänt allt mot J, dvs. en snäv tolkningsrepetoar av primär syndabockstyp. Detta trots att ovanstående är en medborgerlig rättighet. Utredaren utpekar kategoriskt J som orsak till de problem som uppstår. "J har svårt att ge barnen realistiska budskap. Han kan lova saker utan eftertanke vilket gör att de blir väldigt besvikna" Besvikelsen behöver nödvändigtvis inte bero på J. Det kan finnas andra orsaker som inte redovisas. "J har svårt att se sin roll som vårdnadshavare och pappa och sätta den i samband med barnens behov"

Ex ur utredning E (LVU), s 2, uttalande av Handläggare 1: "Vecka 28 var det överenskommet att K och F skulle vara hos J och hans "sambo" L. Detta blev ej av, J anger som skäl att han blev sjuk. J meddelade sig ej till barnen angående de ändrade planerna beträffande v.28". J och L:s version: "Vi kom överens med RH om att barnen skulle vara hos henne i början av vecka 28, då L behövde vila. Då vi skulle ta över barnen i slutet av veckan hindrades detta av Handläggare 1 som kallade J till ett möte (och som vägrade flytta det till en tid då vi ej skulle ha barnen). Hon vägrade uppges innan vad mötet skulle handla om, bara "om barnen". Handläggare 1 och Handläggare 3 försökte vid detta möte tvinga J att svara ja eller nej till familjehemmet i Vrigstad, 20 mil bort, utan att han fick mer information än att de var scoutledare!

Efter detta möte var vi så oerhört ledsna och upprörda att vi efter samråd med RH beslöt att barnen skulle kvarstanna hos henne tills vidare. Vi utgick från att hon talade om detta för barnen.”

Ex ur utredning F (SoL) bilaga 1 yttrande från familjehemsmamman AB ”Innan barnen flyttade hem till J hände det vid två tillfällen att F fick ont i magen i skolan och ville bli hämtad. Det ena tillfället var inför helgen 24-26/3 då barnen skulle hem till J.” ”Även fredagen därefter ringde F:s lärare då F åter hade ont i magen. Barnen skulle hem till pappan den aktuella helgen.” Familjehemsmamman antyder att det beror på att F ska träffa sin pappa som hon får ont i magen. Det kan finnas många andra orsaker till magont men detta sägs det ingenting om. Dvs Imperfecta enumeratio föreligger. Både utredare och familjehemsföräldrar försöker göra J till syndabock utan att ange på vilka sakliga grunder de anser sig ha rätt att göra detta.

6.25 Försök att framhäva ”den dålige fadern”

Jag definierar denna strategi som att utredaren m.fl. gör allt för att påvisa att J är olämplig som vårdnadshavare och pappa till sina barn.

Ex ur utredning B (SoL) Handläggare 1 rapporterar om uppgifter från fritidspedagog MA: ”F fungerar bättre tillsammans med mamman. Barnen är helvilda när fadern ska klä på dem”.

Ex ur utredning D (familjerätten) sid 14, uttalande från Handläggare 1: ”Det var tänkt att barnen skulle vara med J och L vecka 28 men det blev inte så, J hörde inte av sig.” Detta motsägs av J och L:s egna anteckningar: ”överenskommer med RH att skjuta upp umgänget med barnen lite”.

Ex ur samma utredning: ”J säger sig i flera år ha varit orolig för hur barnen haft det, men har av rädsla för bråk inte gjort för att försöka åstadkomma en förändring.” Detta motsägs dels av ett intyg från Socialsekreterare 3 , sociala jouren, där det intygas att J under 91-92 haft samtalskontakt för råd och stöd om hur han skulle kunna hjälpa barnen och X, och dels att J genomgått kognitiv terapi på eget bevåg för att bl.a. slippa fler depressioner och för att bättre kunna stödja barnen.

Ex ur K:s akt 931019, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från CJ (familjehemsmamma), som berättar om ett besök av J, L och Socialsekreterare 1 , Råd och Stöd: ”K talade om att han hade läxor, detta bemöttes ej av vare sig L eller J. Inga frågor beträffande medicin, kamrater eller något som intresserade K”.

Ex ur K:s akt 931214, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från CJ: ”CJ har noterat att K:s oro har samband med J:s besök och inför lovet i november när K ska besöka J i Linköping”.

Ex ur K:s akt 940718, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med barnens mormor: ”Mormor säger att hon såg att K var orolig på fredagen innan K skulle till J. Mormor kan ej beskriva hur J visade sin oro annat än att J var annorlunda”.

Ex ur utredning N (SoL) sid 12, Handläggare 2 skriver om J: ”Det är enligt utredarens bedömning därför anmärkningsvärt att han inte är mer insiktsfull i kopplingen till psykisk anspänning och hans alkoholmissbruk än att han ändå väljer att ta hem sina barn under en period han lever under psykisk press”.

J:s agerande med att ta hem barnen när han efter 2.5 års kämpande äntligen tillerkänns vårdnaden om sina barn ter sig inte så värst anmärkningsvärt när man beaktar soc agerande med barnen under dessa 2.5 år. Barnen har genom socialtjänstens försorg flyttats åtta gånger, utsatts för ett flertal utredningar, polisförhör, nya miljöer, nya människor mm. J saknar förtroende för de sociala myndigheterna och var kanske därför rädd att soc skulle slå till med ett oberättigat LVU eller liknande och tar därför hem barnen. Utredarnas och familjehemsföräldrarnas systematiska osaklighet och ständiga försök att svartmåla J ter sig mycket oetiska. Utredaren uppger inte någon enda positiv egenskap hos J.

FÅ BARNEN OCH FÖRÄLDRARNA ATT FRAMSTÅ SOM VÅRDBEHÖVANDE

6.26 Patologisering

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s35): "Att försöka få en person att framstå som psykiskt störd, som vårdbehövande, som en som "mår dåligt", som starkt känslomässig, som aggressiv, som irrationell/dum, som paranoid etc".

Moxnes (1981 s115): "Genom att definiera andra människor som "sjuka" eller "avvikande" behöver vi inte längre ta dem så allvarligt".

Edvardsson (1989 s20): "Har den patologiserande strategin som övergripande syfte en tillräckligt allvarlig diagnos för att kunna tillgripa ett tvångsomhändertagande".

Edvardsson (1996 s44): "Människor förändras och personbedömningar blir därför ofta snabbt inaktuella. Vissa mer stabila egenskaper typ begåvning ändras inte så mycket, medan andra kan vara mycket instabila, t.ex. åsikter och sinnesstämningar. Det är ofta irrelevant att i utredningar ta upp tidigare gjorda bedömningar. Människor skall betraktas som utvecklingsbara.

Ex ur K:s BUP-journal 921222, samrådsmöte med bl.a. soc och BUP: "Man bedömer att barnen och speciellt K är i behov av barnpsykiatrisk vård och utredning." Det är mycket anmärkningsvärt att man bedömer att F behöver denna vård om man jämför vad referenterna säger om henne och med BVC-journalen. F hade nyligen varit på sexårskontroll och allting var då normalt. Referentuttalanden om F: Förskolelärare BW "Höstterminen - 92 då F gick i förskolan uppfattade jag henne som en lugn och stabil liten tjej. F var en helt normal sexåring och hon deltog på ett naturligt sätt i 6-årsgruppen. Jag uppfattade henne som fullt normalt utvecklad." Handläggare 1 (ur SoL-utredning B): "F är temperamentsfull och uppfattas som en helt normalt begåvad sexåring". Dag—och fritidshemmet (ur samma utredning): "Man beskriver F som ett ganska vanligt barn". RH, föreståndare på Röda Stugan: "Ser F som en ordinär sexåring". BUP Skäggetorps beskrivning av F (psykolog Psykolog 1 skäggetorp): "Den fria leken är en av de möjligheter som utredningen ger henne att gestalta sina erfarenheter och upplevelser. I den blir det tydligt hur orolig, ångestfylld och splittrad hon är." Här begår psykologen det fundamentala attributionsfelet. Hon tar ej hänsyn till miljön och situationens inverkan på F. Hon undviker preciseringar, situations - och beteendebeskrivningar och hon använder psykologjargong.

Dessutom gör hon en kraftfull patologisering av en flicka som av många, bl.a. dagis, RH m.fl., beskrivs som en helt normal sexåring. Hon använder schablonuttryck, t.ex. "splittrad". Psykolog 1 skäggetorp fortsätter: "Att berätta om att mamma slår henne väcker ångest och hon använder flykt till fantasier som försvar". 6/2-95 avlider barnens farfar och särskilt K blir mycket ledsen när han får veta det. 14/2-95 pratar J med familjehemspappan JB i telefonen. J och L:s anteckningar: "14/2-95 JB tycker det är onormalt att bli så ledsen över att en så gammal människa dött och tycker att barnen ska ägna sig åt roliga saker nu." JB saknar uppenbarligen insikt om att även barn känner sorg och behöver få bearbeta den. Det kan även vara känslor från mamman död som rörs upp och gör att K så att säga sörjer dubbelt.

Ex ur bitr.överläk. Franck:s brev 14/6-95 till Handläggare 2: "J har visat en svikbenägenhet med viss depressiv prägel men ej någon egentlig melankoli. Bedöms lida av en personlighetsstörning med viss sviktendens vid ökad stress". Var den sakliga grunden till detta utlåtande kommer ifrån redovisas inte.

Fler ex i yttrandet från Psykolog 1 skäggetorp . Denna gång om K: "Det återkommande temat i K:s psykologiska material är hur fientlig och skrämmande omvärlden är. Hur stora ansträngningar han än gör, är han för liten att klara sig på egen hand. Han kämpar för att inte gå under. Föräldragestalterna är inte någon tillförlitlig källa till trygghet, skydd eller räddning. De är tom en del av den skrämmande omvärlden. Den utväg han ser, är att andra vuxna än föräldragestalterna kommer till undsättning och befriar honom från upplevelsen att gå under. Den vrede, som utsattheten väcker hos K leder till ångest. Han söker tygla sin aggressivitet, vilken han inte upplever sig ha tillåtelse att rikta utåt. Han söker blidka sin omgivning genom att vara foglig och tillmötesgående. Han förlägger sin vrede till fantasier och då överväldigar de honom. Han ger uttryck dels för att ha fått alltför otillräckliga erfarenheter av stöd, värme och tillit och hjälp med försoning, dels för att ha saknat tillfredsställande förebilder för konfliktlösning hos närstående vuxna". Detta är mycket anmärkningsvärt! Varken BVC, dagis, fritids, vänner m.fl. har upplevt barnens situation på detta sätt. K är ju faktiskt nästan åtta år när Psykolog 1 skäggetorp gör sin bedömning. Saklig grund redovisas ej. Vilket psykologiskt material som åsyftas redovisas inte, ingenting nämns om tolkningsproblem, det anges inga osäkerhetsmarkörer.

Psykolog 1 skäggetorp om F: "Den fria leken är en av de möjligheter som utredningen ger henne att gestalta sin erfarenheter och upplevelser. I den blir det tydligt hur orolig, ångestfylld och splittrad hon är. Vid första anblicken förefaller hennes lek samlad, koncentrerad och uthållig men egentligen (min understrykning) består den av ständiga små avbrott och förändringar i mer överordnade lektema. Tema hon tar fram är att bli avvisad, vara oönskad och att anstränga sig men inte nå fram till en älskad person. Det resulterar i att hon sedan brottas med att kontrollera den väckta vreden. Ett ytterligare tema som återspeglar sig i leken är, att hon trots sitt krävande sätt är lyhörd för andras behov, gärna vill hjälpa till och ibland bredvilligt underordnar sig. Den psykologiska bild som F ger av sig själv i det psykologiska utredningsmaterialet är, att barn i en mycket hög grad är offer för omständigheter i tillvaron. De lever i en oberäknelig, skrämmande och oförutserbar miljö. Föräldrar brister i tillsyn, omsorg och omvårdnad. De finns, men är inte att påräkna som ett självklart stöd eller som stabiliserande i tillvaron. F framställer föräldrar som vill men inte har förmåga att genomföra sina intentioner visavi barn".

Saklig grund redovisas inte, vilket psykologiskt utredningsmaterial som åsyftas redovisas inte, det sägs ingenting om några tolkningsproblem, osäkerhetsmarkörer används inte. Psykolog 1 skäggetorp bild av F stämmer inte med t.ex. dagis bild av henne. Psykolog 1 skäggetorp visar en total omedvetenhet om miljön och situationens inverkan på F. Det är även anmärkningsvärt med Psykolog 1 skäggetorp tolkning om F:s lek, "men egentligen...". Här föreligger språklig påverkan.

6.27 Anmäla utifrån triviala tecken strategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s33): "Att man förstorar upp triviala händelser och sedan använder dessa händelser som grund i t.ex. en utredning."

950805 ringer en anonym anmälare till sociala jouren och berättar om en konversation som han under dagen har hört mellan F och två vuxna personer. Mannen uppger att "han hörde F säga att hon var djävulens dotter, och hon hävdade inför de vuxna att gud inte var något att ha. Hon var mycket påstridig i sina resonemang". Anmälaren är mycket upprörd över det han hört, och berättar att "modern som tagit sitt liv sysslade med ockultism och pyramider". Anmälaren "tror inte att F har det så bra hemma". F vistades i familjehemmet AJB under denna period. Det klargörs inte vilken relation anmälaren har till F och hur han känner igen henne.

Det presenteras ingen saklig grund till bl.a. påståendena om modern. Det klargörs heller inte vilken relation han hade till modern. Det framkommer inte hur han vet det som påstås om modern. Det framkommer inte i vilken situation som F ska ha sagt detta. Det kan ju vara så att hon medvetet provocerade, eller skojade etc. Det framkommer inte heller varför anmälaren blev så upprörd.

6.28 Förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet

Jag definierar denna strategi som en allmänmänsklig stark benägenhet att peka ut faktorer hos individen som orsaker till något beteende och underbetona eller helt förbise faktorer i situation/miljö.

Deaux & Wrightsman (1988 s17, 18) uppger att "tendensen att se till individen för att få en förklaring kan bli överdriven. tendensen att överbetona aktören som orsaken till en händelse kallas det fundamentala attributionsfelet. Deaux och Wrightsman refererar Heider som menar att vi helt enkelt ägnar mer uppmärksamhet på individens beteende än på det omgivande sammanhanget. Efter att ha fokuserat på individen och ignorerat bakgrundsfaktorer sätter vi en överdriven tilltro till det som vi har observerat."

Edvardsson (1996 s44) uppger att "enligt den socialpsykologiska attributionsteorin (teorin om tillskrivningar av orsaker och egenskaper i det sociala vardagslivet) så tenderar bedömare genom det sk fundamentala attributionsfelet (t.ex. Hewstone, 1989) att överbetona eller enbart se individfaktorer, speciellt stabila sådana, att underbetona eller helt bortse från situationsfaktorer som orsaker till sociala händelser. Detta leder till personbedömningar som omvandlar situationsförhållanden, relationer, kulturella faktorer mm till egenskaper hos individen."

Edvardsson (1983) påpekar att utredningar och akter inom socialt arbete i stor utsträckning riktar uppmärksamhet mot personliga egenskaper och händelser mot personliga egenskaper och händelser runt personer, inte mot miljöer och samspel med miljöer och ej mot faktorer som klienten själva anser relevanta."

Diverse ex:

"J har blivit alltmer aggressiv och samarbetsvillig"

"J och L frågar inget om medicin, kamrater..."

"J har ringt upp personer och varit otrevlig".

"Mot våren förändrades F känslomässigt. Hon blev mer aggressiv och glädjen i hennes ögon försvann"

"Direkt efter placeringen i familjehem var K rastlös och orolig".

Situationsegenskaper görs här till stabila personegenskaper. Ingen hänsyn tas till att barnen separerats från sina föräldrar och placerats i ny miljö hos främmande människor. BUP-utredningen (A) sid 2, uttalande av psykolog Psykolog 1 skäggetorp : "K är en 7.10 årig blod och spenslig pojke. Han är mycket spänd och ytterligt ångestfylld. Han betar sig som om han måste klara sig på egen hand. Han inger ett oskyddat och utsatt intryck". Förstärkningsord används, preciseringar saknas - vad innebär ytterligt ångestfylld? Beteende - och situationsbeskrivningar saknas. Det är inte alls konstigt om K är på detta vis. Han har tvångsseparerats från sina föräldrar, placerats i ny miljö hos främmande människor tre gånger på en vecka, samt placerats på barnkliniken utan mamman som inte fick stanna kvar hos barnen över natten. Han är ju således utlämnad till sig själv, bland främmande människor och i ovana miljöer. Detta tar dock psykologen ingen som helst notis om, och heller ingen hänsyn till när hon gör sina bedömningar av K:s beteende.

Innehållet i myndigheternas dokument och i familjehemmens "rapporter" visar tydligt och klart att det saknas kunskap och insikt om att miljöer och situationer till mycket stor del påverkar beteende och agerande hos individer. Det görs inga försök till att bena upp vilka av barnens beteenden som härrör direkt från myndigheternas agerande och det görs heller ingen skadekonsekvensanalys med tanke på eventuella uppkomna eller kommande skadebeteenden hos individerna i familjen.

6.29 Självgynnande attribution

Jag definierar denna strategi såsom Deaux & Wrightsman (1988) "att människan gör orsaksmässiga attributioner för att förklara sina resultat. Ofta är sådana attributioner självgynnande och avser då att tillåta oss att ta förtjänst av positiva resultat och undvika att få skuld för negativa resultat". Attributioner är viktiga att uppmärksamma eftersom de kan påverka efterföljande val och handlingar.

Ex ur K:s akt 940217, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med familjehemsmamman CJ: "CJ vinkade av J och barnen som därmed antas fick en positiv start på umgänget denna gång". Så bara om CJ vinkar av barnen, får de en positiv inledning på umgänget? Genomgående i materialet framhålls att barnen mår bättre, fungerar bättre osv i samband med rapporter om familjehemmen och att barnen är oroliga både före och efter umgänge med pappan. J får inte någon kredit för barnens välmående och familjehemsföräldrarna och utredaren inser inte att det kan bero på dem och deras agerande och att separeras från pappan gör att barnen inte mår bra.

6.30 Bevis genom åtgärd

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s36) "Att man försöker bevisa en åtgärds giltighet genom att föra fram liknande åtgärder".

Social jourens ingripande med det omedelbara omhändertagandet 950524 berodde troligtvis dels på att Handläggare 1 förberett social jouren med sina "larmrapporter" inför varje besök av barnen. Samt att social jouren vid datorsök den aktuella kvällen fick upp att barnen blivit LVU:ade två gånger de sista åren, men ej orsakerna och inte heller att Länsrätten inte fastställt ett av LVU:en. Barnen befann sig inte i någon akut fara. Det fanns vuxna människor i deras social nätverk som skulle ha kunnat ta hand om dem i ca en timme innan L hann hem. Jouren tog dessutom med sig barnen utan att meddela de vuxna som fanns hemma hos kamraten där F vistades. Dessa vuxna fick reda på vad som hänt när F:s kamrat gråtande kom in och sa att "tanterna tog F och åkte". Jouren tog med sig båda barnen ca kl 18. Inte förrän kl 22.00 meddelades J att barnen omhändertagits. Då hade jouren innan det vägrat tala med L och likaledes med KA (J :s ombud).

6.31 Kontroll genom vård/terapi

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1991) "att när man utan redovisande sakliga grunder och problemanalys kräver/föreslår att klienten skall ha psykiater/psykologhjälp, gå i terapi etc. För en människa utan definierade problem och egen önskan är sådan "hjälp" enligt en del forskning närmast kontraindicerad, dvs kan ge skadliga effekter". Handläggare 1 skickar teckningar som påstås vara gjorda av K till chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping för att han ska uttala sig om K:s behov av terapi, akut eller kan avvakta, eftersom Handläggare 1 anser att teckningarna är anmärkningsvärda.

J gick under 1.5 år i kognitiv terapi, enligt J själv för att undvika att drabbas av depressioner och för att kunna stödja sina barn bättre. Enligt Handläggare 1 "för att jobba med sina problem". Handläggare 1 försökte upprepade gånger kontakta terapeuten för att pressa denne på upplysningar om J. Handläggare 1 skickade även ett brev med frågor till terapeuten och hävdade att soc måste ha reda på dessa saker på grund av "att de påbörjat en utredning enligt 71§ SoL.". J, L och barnen har i slutet av -95 - början av - 96 påbörjat en familjeterapi för att underlätta hemflyttningen av barnen. Handläggare 2 försöker med alla medel få till en träff med terapeuten, hon skickar även ett liknande brev som Handläggare 1, med frågor som hon begär att terapeuten ska besvara. Detta motiverar hon med "för att nämnden behöver veta en del saker". Handläggare 2 kräver familjeterapi innan barnen får flytta hem, för att "förbättra de känslomässiga relationerna inom familjen" (Detta är taget ur Handläggare 2s brev till familjeterapeuten, även Enhetschef 2 (enhetschef) har skrivit under brevet som är daterat 960223).

6.32 Sjuka familjemönster

Se t.ex. Minuchin, Rosman & Baker (1979) om psykosomatiska familjer, Edvardsson (1995), Barnmisshandelsfallet, sid 28 samt under rubriken "Total kontroll" (6.3) i denna rapport.

Det finns dokument (oberoende från J) som tydligt visar dels olämpligt agerande från morföräldrarnas sida, t.ex. bakom - ryggen - kommunikation, och dels antyder att det kan finnas sjuka familjemönster i X:s uppväxtfamilj, t.ex. att X led av tvångssymtom av typen "övertvättning", bacillskräck mm. (samma som sonen K har uppvisat). X har även för flera av varandra oberoende personer berättat att hon hatar sin far, samt att hon ev har utsatts för sexövergrepp som barn.

Utredarna bortser helt från att nämna X:s tvångssymtom. De försöker istället få det till att det endast beror på J att sonen uppvisar dessa symtom. Utredarna nämner inte heller att mamma X hotar med att ta sitt liv när Handläggare 1 har talat om för henne att barnen ska omhändertas och placeras långt hemifrån. Enligt Minuchin m.fl. (1979) är det vanligt att den sjuka familjen skyller problemen på en yttre fiende. I detta fall skulle denna yttre fiende vara J. När J efter X:s suicid kämpar för att få vårdnaden om sina barn motarbetar morföräldrarna detta, främst genom att gå i koalition med Handläggare 1, men även med familjehemsföräldrarna. I rädsla för att barnen i detta läge ska få flytta till "den utomstående" föräldern (som i ett sådant läge har möjligheten att begränsa morföräldrarnas kontakt med barnen och sätta stopp för "över-natt-besök"). Barnens förmyndare har upprepade gånger påpekat för både Handläggare 1 och familjehemsföräldrarna att han anser att det är olämpligt att barnen sover över hos morföräldrarna. Trots detta kommer antingen Handläggare 1 eller familjehemsföräldrarna överens med morföräldrarna (bakom ryggen på J) om att barnen ska vara hos morföräldrarna, ibland flera dygn i sträck. Handläggare 1 försöker få det till att F får besvär med flytningar från underlivet efter besök hos fadern. Hon talar däremot inte om att barnen vistas hos morföräldrarna varje gång de besöker Linköping och att de då är hos morföräldrarna dagarna innan de åter åker till familjehemmet. Handläggare 1 talar heller inte om att F upprepade gånger vägrat åka till morföräldrarna. Morföräldrarna motarbetar J:s relation till barnen med allehanda konstruerade skäl, t.ex. det numera välkända "barnen blir oroliga när de ska träffa J". De försöker flera gånger förhindra J:s umgänge med barnen, t.ex. genom att ringa Handläggare 1, BRIS m.fl.. Ännu ett drag som återfinns i familjer med sjuka mönster återfinns i det att genom att förhindra att barnen får träffa J så ser inte morföräldrarna till barnens behov (jfr F:s uttalade vilja att vara med och bo med pappa) utan endast till sina egna.

Även familjehemmen har försökt förhindra att J och barnen får träffas, t.ex. så "orkade" inte familjehemsmamman med tätare besök än en gång i månaden. Barnens benägenhet (främst K) att svara undvikande, t.ex. "vet inte", "kanske" osv, eller ge det svar någon vuxen vill höra, stämmer väl in i de motstrategier som krävs för att överleva i ett familjesystem där man inte får ha åsikter som går emot dem som har makten etc. Om F sägs det att hon har magsmärter och om K att han sängväter (dessa symtom har dykt upp under barnens vistelse i familjehemmet). F vägrar träffa morföräldrarna. Uppgifterna i dokumenten tyder på att barnen kan ha reagerat med psykosomatiska symtom på det "familjesystem" som dels familjehemmen och dels morföräldrarna utgör. Symtomen kan även vara ett utslag på separationen från fadern och umgängesbegränsningarna med den samme. Utifrån Minuchins teori kan det anses kontraindicerat att F träffar morföräldrarna mot sin vilja, och man bör lyssna på F och låta henne avgöra om och när hon vill träffa morföräldrarna. Om hon vill träffa dem, bör träffarna ske på neutral plats och det bör eventuellt finnas en utomstående person som F litar på med. Det kan vara svårt för ett litet barn att skydda sig mot ett familjesystem som detta. Att barnens mamma dog genom suicid är inte ointressant i sammanhanget. Utredaren har inte beaktat och noggrant utrett de uppgifter som oberoende personer, t.ex. KA och X:s väninnor. Väninnorna har berättat för J och L att X till dem berättat om hatet till sin far och att hon tror att hon har utsatts för sexuella övergrepp. Det är tre av varandra oberoende väninnor som vid olika tillfällen berättat detta för J och L.

Jag anser att det är angeläget att utreda om F befinner sig i något riskläge vid umgänge med morföräldrarna och med tanke på att ett flertal personer, bl.a. X:s väninnor och barnens förmyndare, tagit kontakt med Handläggare 1 och fört fram sina uppgifter är det synnerligen märkligt att Handläggare 1 inte vidtagit några åtgärder för att få klarhet i detta. Istället har hon insinuerat att det beror på fadern att F har underlivsbesvär. Detta trots att någon saklig grund ej har redovisats. Det är ju även märkligt att insinuationerna om att J skulle utsätta flickan för sexövergrepp dyker upp ca två veckor efter det att Kammarrätten hävde det LVU som socialförvaltningen genom Handläggare 1 ansåg skulle bestå. Detta är för övrigt ett exempel på en strategi som kallas "Byte av felsökningsområde". (se punkt 6.47 i denna rapport).

6.33 Psykologjargong

Jag definierar denna strategi som att när någon använder sig av psykologjargong, svänger denne någon sig med facktermer utan att bry sig om att varken precisera eller definiera vad personen ifråga avser med begreppen.

Ex tagna ur BUP - utredningen från Skäggetorp (A):

"ångestfylld", "gestalta sina upplevelser", "spänningsreduktion", "föräldragestalter", "ångest", "konfliktlösning",

"övermäktiga förhållanden", "upprepningshandlingar av tvångskaraktär", "stereotyper som skydd mot överstimulering", "distanslös", "regressivt", "flykt till fantasier som försvar", "testfråga", "orolig", "splittrad", "vitalstyrka", "påskyndats under närmandefasen i sin separationsutveckling" etc.

Psykologen tycks tro att det är tillåtet att tolka hur som helst utan att behöva ange t.ex. saklig grund, tolkningsproblem, vilket material som använts, alternativa tolkningar, situationens inverkan på barnens beteenden mm, mm.

MAKTMISSBRUK

6.34 Lögnstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s37) "att man för fram rena lögn i syfte att genomföra alternativt kvarhålla det beslut man anser vara riktigt."

Ekman (1992) menar att man kan förmedla icke sanningsenliga uppgifter utan att ljuga. Många människor förmedlar falsk information omedvetet. Ekman menar även att en lögnare med tiden kan börja tro på sin egen lögn. Om detta inträffar blir det svårare att upptäcka att vederbörande ljuger. I Ekmans definition av lögn avser en individ att medvetet vilseleda en annan individ, utan att meddela detta syfte och utan att ha blivit klart tillfrågad att göra så av den andre. Det finns enligt Ekman två grundläggande sätt att ljuga på, nämligen att dölja och förfalska information. När man döljer information så görs detta utan att man egentligen presenterar någon osanning. När man förfalskar anser Ekman att man tar ett extra steg. Lögnaren döljer då ej endast sann information utan denna presenterar falsk information som om den vore sann.

Ofta är det nödvändigt att kombinera hemlighållning och förfalskning för att kunna genomföra bedrägeri, men ibland kan en lögnare klara av detta genom att endast dölja uppgifter.

Anderberg (1994 s44) skriver "naturligtvis förekommer det också medvetna osanningar. Dels har vi den klara lögnen, som består i att säga något när man vet att så ej är fallet. Men att vilseleda genom att förtiga sanningen kan vara lika effektivt och framstår för somliga som en gyllene medelväg mellan lögnen och obehagliga sanningar. Resultatet är ofta det samma." "Förutsättningen för att en lögn skall fungera är just att den uppfattas som en sanning."

Scharnberg (1994 s25f) uppger att "den övervägande majoriteten av lögnen härrör från två och endast två källor. "Det gemensamma för båda är att de är psykologiskt ekonomiska. Man behöver inte åta sig mödan att konstruera hela lögnen själv, utan man finner en färdig konstruktion, som man kan modifiera i syfte att anpassa den till det aktuella behovet. Det existerar för det första en standardrepertoar av saker och ting som det är relativt lätt att pådyvla vem som helst. Den andra huvudkällan till lögnen består i förvrängning av autentiska händelser och omständigheter. De båda källorna går utmärkt att förena".

Ex: Familjehemsföräldrar och socialsekreterare uppgav att barnen mådde utmärkt direkt efter omhändertagandet. Senare får dock fadern och hans sambo veta från barnen själva att de varit jätteledna och att F gråtit i ett dygn.

Socialsekreteraren hävdar att K:s psykiska hälsotillstånd hela tiden förbättrats i familjehemmen.

Dock så visar bl.a. BUP - utredningen från Värnamo (G) motsatsen.

Handläggare 1 skriver att dagis/fritidspersonalens uppgifter är upplästa och vidimerade. När J visar dem vad som skrivits ned av Handläggare 1 blir de väldigt upprörda och säger att det är felaktigt, att de inte uttryckt sig på det viset. Vissa av uppgifterna ställer de sig helt frågande till och mest av allt reagerar de på att det som de betonat att de ansåg vara största orsaken till K:s ohälsa, mammans censurerade prat inför barnen, överhuvudtaget inte fanns med i redovisningen.

Familjehemsföräldrarna C och PJ, uppgav bl.a. till Handläggare 1 att J ringde 1 timme varje kväll.

Enligt telespecifikation från Telia (utbegärd av J och L) hade J ringt 20 minuter 2 gånger i veckan.

Efter jullovet - 94 uppger familjehemsföräldrarna till Handläggare 1 att barnen inte fått se den utlovade biofilmen Lejonkungen under besöket hos fadern, alltså att J och L "svikit" barnen genom att först lova dem att få gå på bio och sedan struntat i det. I J och L:s anteckningar framkommer det dock att de och barnen var och såg på filmen Lejonkungen på annandagen - 94.

Ur socialakt 921222, uttalande av Handläggare 1: "Sammanfattning av undersökningen av K finns på BUP. Tvångstankar, tvångshandlingar, rädd att dö, vill ej dö. Ej suicidrisk, K:s akuta behov anses vara mat och att komma ifrån mamma". Jag hittar stöd för uttalandet om tvångstankar, tvångshandlingar, rädsla för döden, vill ej dö samt ingen suicidrisk i BUP-journalen för K men det sista uttalandet om mat och komma ifrån mamma finns definitivt inte med i BUP:s material utan är en lögn från Handläggare 1s sida.

Ex ur utredning D (familjerätten) där det framkommer att "J säger sig i flera år ha varit orolig för hur barnen haft det, men han har av rädsla för bråk inte gjort något för att försöka åstadkomma en förändring".

Detta motbevisas dock bl.a. i ett brev skrivet av Socialsekreterare 3 (soc.sekr. på sociala jouren), daterat 20/10-94. Hon skriver: "Undertecknad hade under vintern och våren 1991 - 1992 vid flera tillfällen långa samtal med J. J var orolig för hur hans och hans f.d. sambos barn hade det när de var hos sin mamma. "Han sa att han var orolig när barnen var hos sin mamma p.g.a. att f.d. sambon hade svårt att styra sitt humör och J var rädd att detta gick ut över barnen". "J undrade hur han skulle kunna hjälpa sina barn och sin f.d. sambo. Han önskade att f.d. sambon kom i bättre balans så att barnens tillvaro skulle bli lugnare".

Ex ur utredning A (BUP; Skäggetorp), sid 4, uttalande av psykolog Psykolog 1 skäggetorp (om K) "7.10 årig pojke, som under lång tid levt under förhållanden som varit honom så övermäktiga, att hans inre nu ter sig mer, som en mardröm". Här klargör inte Psykolog 1 skäggetorp vad hon menar med "sådana förhållanden". Att "sådana förhållanden" skulle vara för handen motsägs av att varken BVC, dagis, fritids och skolan har noterat att barnens förhållanden skulle vara på det av Psykolog 1 skäggetorp beskrivna viset. Personalen på ovanstående ställen har träffat barnen i deras naturliga miljö under flera års tid. Psykologen har träffat barnen ett fåtal gånger i klinikmiljön, efter det att barnen separerats från sina föräldrar, flyttats runt mellan tre olika familjehem mm. Alltså så långt ifrån barnens naturliga miljö som möjligt.

Ex ur utredning B (SoL), sid 1a, uttalande av Handläggare 1: "921216 J anmäler till Sociala jouren att sonen K har problem som han misstänker beror på barnens hemförhållanden". Enligt J själv så var det inte alls någon anmälan. J ringde till Sociala jouren för att få råd om vad han skulle göra för att förbättra det för barnen.

Ex ur samma utredning, sid 2a, uttalande av Handläggare 1: "Julafton var barnen hemma hos X tillsammans med mormor och morfar. Detta var ett uttalat önskemål från K". Dokument visar dock att det var ett krav från soc sida att morföräldrarna skulle vara i X:s lägenhet. De (Handläggare 1) ringde till mormor flera gånger för att betona vikten av att morföräldrarna fanns i X:s lägenhet under julaftonen. Dessutom var både J och L även de hos X och barnen under eftermiddagen och kvällen på julaftonen. Detta visste Handläggare 1 men det undviker hon att nämna. Det är för övrigt en tydlig genomgående strategi i handläggningen av ärendet, att totalt ignorera både J och L.

Ex ur samma utredning, sid 2b, Handläggare 1 skriver: "930330 besökte X tillsammans med Handläggare 3 och undertecknad Röda Stugan. K.E tf. föreståndare anser att resurser finns för att på ett konkret sätt stötta X i föräldrarollen. X är mycket positiv till placeringen". Handläggare 1 har till X sagt att hon kommer att omhänderta barnen och placera dem i familjehem långt hemifrån. X orkar inte med tanken på att separeras från barnen och hotar med att ta sitt liv. Då plötsligt svänger Handläggare 1 och rekommenderar att X och barnen skall placeras på Röda Stugan. I och med detta går hon emot BUP:s rekommendationer att mor och barn inte ska placeras tillsammans. Enligt J och L var inte X positiv till Röda Stugan. X var ateist och Röda Stugan drivs av missionsförbundet och samtlig personal är aktiva i församlingen. Miljön är starkt religiös och X var orolig för den religiösa påverkan som barnen utsattes för.

Ex ur utredning N (SoL), Handläggare 2 skriver att "J ej samtycker till vårdplanen". Enligt J och L hade J inte ens fått se vårdplanen eller höra talas om innehållet innan den presenterades i rätten. En vårdplan ska enligt SoL uppföras i samarbete med klienten. Detta ignorerades av Handläggare 2.

Ex ur förmyndarens yttrande till Länsrätten 931110, sid 2, UV uppger. "Ett förhållande som förvånade mig då jag kom in i detta fall var att barnen inte hade träffat sin far (och han inte dem) på nästan två månader". "Då jag talade med Handläggare 1, handläggaren, uttryckte även hon sin förvåning över att J "inte tycks vilja träffa barnen". Hon sade också "han behöver ju bara ringa mig" så skulle man göra upp om tid för besök i fosterhemmet". "Då jag senare talade med J framgick det klart att han längtade mycket efter att träffa barnen. Och att han vägrade tala med Handläggare 1. Han hade under hennes semester i mitten av augusti, begärt att få hälsa på barnen, men då fått beskedet att det var för tidigt, och att barnen först måste vänja sig vid fosterhemmet".

Ex ur utredning E (LVU), blad 6, kommer Handläggare 1 med en helt ny uppgift. Denna uppgift nämns varken tidigare eller någon mer gång. Handläggare 1 skriver: "Vidare har J uttalat hot mot barnen 930122". Barnen var vid det uppgivna datumet placerade i familjehemmet i Kimstad. Varken J eller X fick prata med barnen i telefon och inte heller träffa dem under placeringstiden i den här familjen. Så frågan är HUR kunde J hota barnen? VAD skulle detta hot innehålla? Till VEM uttalades hotet? VEM har rapporterat hotet? Källanvisning saknas. Detta gör att man undrar om det överhuvudtaget fanns något hot eller om det är Handläggare 1s egna hjärnspöken som visar sig här?

6.35 Fabulering

Enligt Scharnberg (1992, 1994) innebär fabulering att omedvetet presentera icke sakligt grundade uppgifter. "Fabuleraren har en bristande känsla för verkligheten. Fabuleraren t.ex. överdriver, generaliserar när han gör en bedömning eller uttalar sig om något. Allt eftersom stegras ibland fabulerarens uttalanden. Vid lögn föreligger medvetenhet om osaklighet hos lögnaren".

Enligt Scharnberg (1992) är det mycket lätt att presentera en fungerande lögn, eftersom de flesta människor ägnar föga uppmärksamhet åt den logiska strukturen i en redogörelse.

Edvardsson (1993) menar att "slutsatserna måste bygga på rimligt underlag och får inte associeras fram eller komma till genom språkliga glidningar".

Juntilla m.fl. (1994 s 25f) uppger att "det finns anledning att ställa sig mycket frågande till varför utredaren inte tagit reda på om utsagorna är riktiga". "Vi anser att utredaren har dragit en felaktig slutsats utifrån de fakta som redovisas i utredningen. Utredaren verkar ha fabulerat ihop "bevisningen" i sammanfattningen":

Scharnberg (1992) skriver att en stor majoritet av fabuleringar faller inom två kategorier. Den ena kategorin utmärks av att fabuleraren väljer ut vissa autentiska händelser som utgångspunkt som han sedan modifierar i sina uttalanden. Den andra kategorin fabulerare lånar sina fabuleringar från en redan tidigare existerande standardrepetoar".

Edvardsson (1996 s102) påpekar att "inom utsageanalysen har först Undeutsch och något senare Trankell utvecklat hjälpmedel i form av en i stort sett likartad uppsättning av utsagepsykologiska realitetskriterier (t.ex. Trankell (1963), Undeutsch (1982) för bedömning av utsagors tillförlitlighet. Exempel på kriterier utgör förekomst av logiskt sammanhang, detaljerad beskrivning, typen av språk (t.ex. vuxenspråk hos ett barn), originalitet i formuleringar, redovisning av egna upplevelser, t.ex. känslor, missförstånd osv, spontana rättelser och spontana tillägg, omnämnande av socialt ogillat beteende hos en själv, överensstämmelse med andra fakta m.fl. Ett saklighetsproblem med dessa kriterier är att de inte är belagda genom empirisk forskning utan de är antaganden. De kan betraktas som kriterier på hur övertygande en berättelse verkar enligt vanliga föreställningar om tecken på trovärdighet snarare än som kriterier på sanning. Det är viktigt att skilja på frågan om hur övertygande en berättelse är och på om den är sann eller inte. Denna distinktion upprätthålls ofta inte.

Scharnberg (1996 ab) har pekat på detta problem bl.a. genom att antyda en uppsättning av fabuleringskriterier, t.ex. att det föreligger misstag i förhållande till verklighetens natur, generaliseringar utan konkreta beskrivningar, fattigdom på detaljer alternativt rikedom på detaljer, motsägelser, betoning av känslor, successiv stegring av utsagor mm. Vissa av de fenomen som Scharnberg diskuterar kan förekomma vid en del fabulering förekommer också som realitetskriterier, t.ex. detaljrikedom och att visa upp känslor. Vid närmare eftertanke framstår det som ganska rimligt att en talangfull fabulerare kan efterlikna realitetskriterierna och undvika att begå misstag i övrigt. I vissa fall går det därför inte att avgöra om en berättelse är sanningsenlig eller fabulerad (ev medveten lögn).

Ex ur utredning B (SoL), sid 3a, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med fritidspedagog MA: "Fadern upplevs av MA som totalt gränslös". Det är en omöjlighet att vara totalt gränslös. Begreppet preciseras inte, situations - och beteendebeskrivning saknas. Detta yttrande kan avskrivas som fabulering, om det nu var så som MA uttryckte sig. Handläggare 1 har tidigare skrivit ner felaktiga, skeva yttranden som hon uppgivit att dagis/fritidspersonalen lämnat, men som dessa säger är felaktigt.

Ex ur K:s akt 930921, Handläggare 1 rapporterar: "CJ (familjehemsmamma) har talat med Psykolog 1 skäggetorp (psykolog) då K tvättar sig ofta (onödigt ofta) och kontrollerar att andra tvättar sig, mer än tidigare". Handläggare 1 uppger på flera ställen i materialet att K hela tiden har mått psykiskt bättre i familjehemmen. Ovanstående visar dock att K:s tvångssymtom ökar, trots att han ej har träffat sin pappa på över två månader.

Ex ur Handläggare 1s rapport från "uppföljning av umgänge" 940524: "Efter påsklovet tog det nästan två veckor innan K var någorlunda lugn, men han har inte varit sig riktigt lik någon gång sedan dess, han har inte varit riktigt lugn någon gång". Här ser vi fabuleringstecken i uttalandena; "inte sig riktigt lik NÅGON gång sedan dess", "han har inte varit lugn NÅGON gång". Preciseringar, situations - och beteendebeskrivningar saknas.

Det tas ingen hänsyn till att det faktiskt kan vara så att K är orolig för att han tvingats lämna sin pappa åter igen för att återvända till familjehemmet.

Ex ur F:s akt 950908, Handläggare 2 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemsmamman AB: "AB berättar att barnen utvecklats mycket. Allt är annorlunda, de är mycket gladare och allt går

lättare". Det preciseras inte på vilket sätt ALLT skulle vara annorlunda och inte heller exakt vad det är som går lättare.

Detta är ett mycket vagt uttalande som saknar preciseringar, situations - och beteendebeskrivningar.

Uttalandet innehåller fabuleringstecken (allt). Det är även underligt att familjehemsmamman inte kan ge ett enda konkret exempel på det hon påstår om nu allting är så positivt. Varför dyker detta yttrande upp just nu? Kan det möjligen bero på att det snart är Kammarrättsförhandlingar om LVU:et? Är familjehemsmamman kanske rädd att förlora sin extrainkomst som familjehemmet erhåller av social förvaltningen just för barnen? Om LVU:et tas bort får ju barnen återvända hem till fadern.

6.36 Provokativ strategi

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1989 s8): "Myndighetens arbetssätt kan för många te sig tämligen aggressivt både vad gäller intrång på privat revir genom t.ex. krav på hembesök och genom uppträdande och språk i övrigt. Jäderqvist m.fl. (1994 s21): "Något som vi också ser som provocerande är att vara ständigt iakttagen". En konsekvens av den provokativa strategin är att människor börjar bete sig annorlunda p.g.a. att de känner sig utsatta.

Edvardsson (1991 s201) påpekar att "provokationerna handlar om att bryta ner människor. Den grundläggande respekten saknas".

Diverse exempel ur materialet:

- Soc krav på hembesök
- Handläggare 1 skickar socialjouren hem till J och L när barnen är där. Hon säger till jouren att J är vidtalad om besöket, vilket inte är sant. J blir förvånad när jouren ringer på dörren.
- Handläggare 1 skickar KRIM hem till J. J får följa med till stationen och lämna urinprov för drogtestning.
- Både Handläggare 1 och senare Handläggare 2 kontaktar de psykoterapeuter som håller i J:s och familjens terapi.
Socialsekreterarna försöker snoka reda på saker ur terapisessionerna.
- Familjehemmen ringer flera gånger varje vecka till handläggaren och rapporterar. Det märkliga är att det endast rapporteras om negativa saker, aldrig något positivt om J och L och deras relation till barnen.
Det försiggår en omfattande bakom - ryggen - kommunikation mellan bl.a. handläggaren, familjehemmen
och morföräldrarna. Denna kommunikation handlar om J och L och den är mycket negativ.
- Det sker en fullständig discount (ignorering) av J och L:s positiva resurser och av deras nätverk.
- Soc agerande med de upprepade flyttningarna av barnen och de ständiga umgängesbegränsningarna och saboterandet av umgänget mellan J, L och barnen.
- Myndigheternas agerande med att ständigt förhåla t.ex. att förmedla information, beslut mm till J och L.
- Handläggarnas ibland frekventa ringande hem till J och L.
-
-
- Handläggare 1s samtalande till de berörda, som om de vore små barn med mindre vetande (framgår av bandinspelningar)

- Myndigheternas fixering vid ett enda handlingsalternativ, nämligen omhändertagande och fosterhems - placering.
- Handläggarnas tydliga partiskhet med familjehemmen. mm.

Det bakomliggande kontrolltänkandet är mycket tydligt i detta ärendes handläggning.

6.37 Förutsättande strategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s49) :”att man förutsätter att något gäller och söker sedan tecken och argument för att få ytterligare stöd för det man förutsätter”.

En viktig utgångspunkt är att starta en utredning utan förutfattade meningar (Edvardsson, 1989)

Bernler & Johnson (1988) refererar Jenner (1987): ”Med behandlarnas positiva inställning blir det inte alltid resultat. Utan behandlarens positiva inställning blir det aldrig resultat”.

Edvardsson (1991 s196) uppger: ”förutsättande metodik (t.ex. vid psykologundersökningen) att flickan faktiskt misshandlats. Det förutsätts också att det är skadligt för flickan att träffa sin mamma”.

Man förutsätter från första början att J är olämplig som vårdnadshavare och att barnen måste familjehemsplaceras. Man prövar inga alternativa åtgärder.

Ex ur K:s akt 931018, GBJ (tidigare familjehemsmamma) ringer till Handläggare 1 och meddelar att hon avser att hålla kontakten med barnen ”GB erbjuder att vi får kontakta henne om barnen behöver deras hjälp i samband med besök i Linköping”. (GBJ, familjehem 921228 - 930405. min kom.)

Man förutsätter även från början att det är skadligt för barnen att träffa J och försöker (utan beslut från socialnämnden) att begränsa umgänget mellan J och barnen.

Handläggare 1 förutsätter att J är ansvarig för F:s underlivsbesvär. Detta trots att hon är omhändertagen då och trots att dokumenten visar att F varit hos morföräldrarna innan besvären dyker upp, och även senare när de återkommer.

Ex ur K:s akt 931103, uttalande av Handläggare 1. Barnen ska på sitt första besök till J och L efter omhändertagandet och flytten till familjehemmet i Vrigstad. Handläggare 1 skriver: ”K har erhållit telefonnummer till såväl mormor som till socialjouren att ha som gardering om han skulle behöva”. Samma stycke längre ner: ”Familjehemmet i Kimstad som tidigare anmält att de kan ställa upp vid behov i samband med besök informeras om att barnen är i Linköping. Social jouren underrättad”.

6.38 Kompetensöverskridningar, brister i kompetensen

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s46): ”att man ej håller sig till sitt yrkesområde utan uttalar sig inom andra yrkesområden som man saknar kompetens för”.

Edvardsson (1996 s28) påpekar att ”till frågan om tillförlitlighet hör rimligen frågan om kompetens. Det kan t.ex. i emellanåt förekomma att utredare utan medicinsk eller klinisk psykiatrisk/psykologisk

kompetens gör medicinska bedömningar, t.ex. sjukförklarar människor. En utredare ska vara vaken för olika tecken på t.ex. ohälsa, men hänvisa bedömningen till fackmän med lämplig kompetens”.

Edvardsson (1989 s 31) påpekar att det förekommer ”hänvisning till bedömarens kompetens, utbildning etc som om det vore en garanti för att det som uttalas är korrekt och inte bör ifrågasättas”.

Ex ur socialakt 921223, HL 1 ringer till fosterhemsmamman EK och ”informerar om att barnen ej får lämnas ensamma med modern eller fadern under den tid som utredningen pågår”. Därefter ringer HL 1 till X och ”informerar om ovanstående, att hon får träffa barnen tillsammans med annan person efter överenskommelse med EK”. Jag kan ej finna saklig grund för dessa umgängesrestriktioner som dessutom anger att besöken skall ske under övervakning. Barnen är SoL-placerade! Det framkommer ej vem det är som fattat beslutet om umgängesrestriktionen så det får antas att det är HL 1 själv som fattat det beslutet.

HL 1 begår i och med detta en kompetensöverskridning. Det är inte hennes sak att besluta om eventuella umgängesrestriktioner. Det ska socialnämnden fatta beslut om.

Ex 930517 Kinden och Handläggare 3 informerar J om att de ska utse två förmyndare för barnen. Det är inte socialsekreterare som skall utse förmyndare. Det är nämnden som skall lämna in en ansökan till överförmyndaren som i sin tur skall ansöka hos Tingsrätten om att utse förmyndare.

Ex ur K:s akt 940411, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med CJ (familjehemsmamma): ”CJ bedömer att K kan behöva prata med psykolog i anslutning till besöken hos J”. Innehar CJ psykologkompetens?

Ex ur utredning D (familjerätten), uttalande av Handläggare 1: ”J behöver terapi”. Handläggare 1 saknar kompetens för att kunna bedöma barns behov av terapi.

Ex ur utredning B (SoL), sid 2a, Handläggare 1 skriver: ”undertecknad, J och X accepterar hemmet”. Det är inte Handläggare 1s accepterande av familjehem som är väsentligt. Familjen ska ha utretts som blivande familjehem. Det framkommer ej om detta skett gällande denna familj. När det gäller J och X:s accepterande av familjehemmet är det mycket väsentligt att utredaren tar reda på hur det förhåller sig med accepterandet eftersom detta rör sig om SoL - placering och som sådan alltså skall ske i samförstånd med de biologiska föräldrarna.

Ex Chfsöverläkaren Linköping s yttranden över F:s underlivsbesvär är enligt min åsikt även de kompetensöverskridningar.

Brister i kompetensen

Ex ur ombudet KA:s anmälan till Länsstyrelsen, kritik mot förvaltningens kontakter med Tingsrätten punkt 2:

”Dels försumlighet att tillgodose barnens behov av företrädare, genom God man och interimistisk förordnad förmyndare”.

Tingsrätten: "Uppger att båda skrivelserna från sociala förvaltningen (930518, angående åtgärd i vårdnadsfrågan och 930609 angående God man) har missförståtts, då de ej var tydligt utformade som anmälningar. Skrivelsen 930518 bestod av en utredning på ett journalblad som avslutades med ett beslut, att anmäla behov av förmyndare. Till utredningen var bifogat en barnpsykiatrisk utredning. Personal vid Tingsrätten tolkade skrivelsen som en bilaga till J:s egen inlämnade ansökan. Brevet av 930609 angående God man tolkades som en upplysning från socialsekreteraren". Länsstyrelsens sociala enhets synpunkter på ovanstående: "Utredningen visar att handläggarna omgående vidtagit åtgärder, för att barnen skulle få en legal företrädare". "Däremot framgår brister vad avser hur anmälan utformats. Ett missiv som klart utvisade, att socialnämnden anmälde förhållandet, såsom anges i socialtjänstförordningen skulle ha följt enhetschefens utredning och beslut".

Ovanstående visar att handläggaren och enhetschefen (Handläggare 1 och Silvfer) uppenbarligen saknar kunskap om hur man författar en anmälan angående dels God man och dels förmyndare. Det är dessutom inte socialsekreteraren som skall besluta att en anmälan om behov av God man ska lämnas in till Tingsrätten. Det är socialnämnden som ska fatta sådana beslut. Det är heller inte enhetschefen som ska fatta beslut om behov av interimistisk förmyndare. Det är socialnämndens uppgift. Tingsrätten beskriver tydligt att båda skrivelserna var så dåligt utförda att båda skrivelserna missuppfattades.

Länsstyrelsen är återhållsam i sin kritik av handläggaren och enhetschefen. Detta är ingenting ovanligt i yttranden från tillsynsmyndigheter rörande ärenden som av olika anledningar genomgår granskning där.

Ex ur F:s akt 940413: Det framgår av Handläggare 1s anteckningar att hon hyser allvarliga misstankar om att F utsätts för sexövergrepp i samband med besöken hos fadern i Linköping. Följande uppgifter kan utläsas. Första anteckningen kommer 940413, om att F har underlivsbesvär.

940425 sker ett sk samrådsmöte med representanter från BUP, barnkliniken, polisen och soc. Handläggare 1 framlägger sina misstankar och läkaren i gruppen rekommenderar att F läkarundersöks, dels efter besök hos fadern och dels då hon vistas i familjehemmet.

940503 tar Handläggare 1 kontakt med chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping som rekommenderar att F undersöks före och efter besöken i Linköping och att noggrann dokumentation görs och att samtligt material vidarebefordras till Tingsrätten (som ska avgöra vårdnadsfrågan).

September - oktober - 94 görs några kommentarer om att F kan ha orsakat sina besvär själv.

Jag anser att det är mycket anmärkningsvärt att utredaren inte startar en utredning enligt 50§ SoL i april - 94 för att ta reda på vad som orsakar F:s underlivsbesvär. Det är även anmärkningsvärt att Handläggare 1 ej gör någon polisanmälan om hon nu hyser så starka misstankar mot fadern. Handläggare 1 överväger inte ens om det kan finnas fler tänkbara förövare utan riktar helt in sig på pappan. Det är mycket angeläget att dokumentation om utredningsprocessen görs när det handlar om sådana här starka misstankar mot någon.

Den absolut allvarligaste bristen i dokumentationen är att det ej framkommer att ärendet har utretts, avslutats från soc sida med en tydlig och saklig bedömning om vad som har framkommit under utredningen, hur man kommit fram till om åtgärder skall vidtas eller på vilka grunder inga åtgärder vidtas. Genom att saken ej har utretts och avslutats kan Handläggare 1 fortsätta att förmå sig själv och andra att misstänkliggöra umgängestillfällena med fadern.

Inför vårdnadsförhandlingen i Tingsrätten våren - 95, skickar t.ex. Chefsöverläkaren Linköping in ett yttrande där han bl.a. skriver "att F regelmässigt varit röd irriterad och haft flytningar i underlivet efter umgängestillfällena hos fadern. Orsakerna till dessa besvär, är så vitt jag förstår ännu inte fullt klarlagd, något som bör tas på stort allvar innan en omprövning av vårdnaden kan bli aktuell". Då har alltså F utsatts för två gynundersökningar där man ej hittat något anmärkningsvärt. Dessutom uppger F själv 941025 (F:s akt, Handläggare 1 talar med CJ) "att

hon inte pillar så mycket". Men i och med att Handläggare 1 undanhåller denna information, så kan hon t.ex. förmå Chefsöverläkaren Linköping att skriva intyg som misstänkliggör fadern. Detta är oetiskt och oprofessionellt.

6.39 Manipulationsstrategi/confirmation bias

Jag definierar denna strategi såsom Junttila m.fl. (1994 s16) "Med manipulationsstrategi anses att utredningen har tillrättalagts för att det underliggande syftet skall uppnås. Denna strategi innebär bl.a. avsaknad av grundläggande utredningsmetodisk stingens vad gäller utredningar och problemanalyser, frånvaro av viktiga informationer, avsaknad av hypotesgenerering och hypotesprövning, obalans i framtagning av resurser och brister samt medtagande av omfattande historiskt material".

Edvardsson (1988 s2) påpekar "t.ex. hävdar en del socialarbetare öppet att det är berättigat att vinkla utredningar, dölja information mm för att kunna driva igenom beslut".

Jansson & Rönnbäck (1995 s47) skriver "i den utredning vi har granskat saknas explicit frågeställning samt för och emot prövning av hypoteser. Syftet tycks hos utredaren vara att efter ha bestämt slutsatsen från början, att söka och presentera bevis för denna.

Edvardsson (1991 s168) poängterar att "om man ensidigt söker bekräfta eller falsifiera en hypotes gör man sig skyldig till tankefel".

Jansson & Rönnbäck (1995 s47) påpekar att "genom att använda sig av en uttalad frågeställning eller hypotes får man som utredare klart för sig vilka uppgifter man skall söka och vad man skall utreda. Vidare ger en frågeställning utredaren en röd tråd att hålla sig till i utredningen". "Kraven på saklighet och opartiskhet uppfylls ej i utredningen då utredaren bl.a. ensidigt för fram information, uppgifter preciseras föga och källredovisning saknas för en stor del av materialet. Genom att källredovisning saknas kan läsaren ej kontrollera med källan, vilket leder till en låg tillförlitlighet hos uppgiften".

Gunnarsson m.fl.(1993 s62) uppger att "vi bedömer att risken för felslut ökar påtagligt när endast ett alternativ diskuteras".

Alla utredningar utom de två BUP - utredningarna saknar explicit angiven frågeställning/ar. För och emot prövning av hypoteser/beslutsalternativ sker inte i någon av utredningarna. Hypotesgenerering sker inte, utredaren har bestämt slutsatsen att barnen skall omhändertas redan innan utredningen startar och hon riktar hela sin energi på att söka och presentera "bevis" i syfte att stärka sin slutsats. Kraven på saklighet och opartiskhet uppfylls inte i utredningarna eftersom utredarna ensidigt redovisar negativ information, ger familjehemmen större utrymme än de biologiska föräldrarna, precisering av uppgifter sker inte alls, resurser redovisas endast för familjehemmen, källredovisning saknas till stor del, det saknas viktiga informationer, t.ex. X:s tvångssymtom, de dödsfall som inträffat i J:s sociala nätverk, X:s suicidhot mm.

Klientperspektivet ignoreras till stor del, det framkommer ej om J fått yttra sig över utredningarna i sin helhet, endast ett vårdalternativ presenteras, utredningarna har tillrättalagts för att det underliggande syftet skall uppnås, det finns inga problemanalyser värda namnet, man har presenterat omfattande historiskt material, utredningarna påminner om klippcollage där man sammanställt ett antal uppgifter av övervägande negativt slag för att uppnå den iförväg klara slutsatsen att barnen ska omhändertas och placeras i familjehem för lång tid framöver. Det är av största vikt att utredare prövar flera olika alternativ för och emot samt redovisar varför utredaren anser att det valda alternativet är bäst för just de här barnen.

Detta med att rikta in sig på att ensidigt söka bevis för den i förväg fattade slutsatsen är ett led i confirmation bias, dvs hypotesprövning genom ensidig argumentation. Sådant som talar för eller tänks tala för hypotesen lyfts fram och sådant som talar emot undviks helt eller i stor utsträckning. Confirmation råder i allt material från främst socialförvaltningen och BUP. Man lägger ner all energi på att försöka bevisa den på förhand fattade slutsatsen att barnen skall omhändertas och att J är olämplig som vårdnadshavare. Ensidigt material om J och även om L, presenteras. Positivt material undanhålls. Materialet utmärks av ett tillrättaläggande med övertalande syfte och kan betraktas som både osakligt och partiskt.

6.40 Passande tolkning

Jag definierar denna strategi som att man framför tolkningar som passar ens egna åsikter och syften och därmed förbiser andra tänkbara och möjliga tolkningar. (Imperfecta enumeratio). Tolkningen som framförs säger ofta mer om uttolkaren själv än om vad som det tolkade beteendet ger upphov till.

Trankell (1967) menar att det är speciellt viktigt att man inte förbiser tolkningsalternativ som av en eller annan anledning är svåra att upptäcka vid en mera yttlig granskning".

Ex ur K:s akt 931005, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med CJ (familjehemsmamma): "CJ uppger att K uttalat sig till PJ (familjehemspappa) att han inte ville ha någon kompis utan bara ville vara hemma hos PJ när han var ledig". I vilken utsagegeneration befinner sig detta? K till PJ, PJ till CJ, CJ till Handläggare 1; Tredje utsagegeneration! Första utsagan är mest tillförlitlig, sedan blir det snabbt sämre. Jfr skvaller och rykten som uppkommer i andra och tredje utsagegenerationen. För övrigt är ju detta ett mycket lämpligt uttalande som K påstår ha uppgivit! Familjehemmet ligger avskilt. Det finns inga barn närmare är två kilometer och C och PJ har inga egna barn.

Här förbises en möjlig tolkning, nämligen den att uttalandet kan innebära en vilja att vara de vuxna till lags. Denna tolkning är den mest sannolika.

Ex ur utredning A (BUP, Skäggetorp), uttalande av psykolog Psykolog 1 skäggetorp om vad hon påstår att K:s "psykologiska material" visar: "Föräldragestalterna är inte någon tillförlitlig källa till trygghet, skydd eller räddning, de är t.o.m en del av den skrämmande omvärlden. Den utväg han ser, är att andra vuxna än föräldragestalterna kommer till undsättning och befriar honom från upplevelsen att gå under". Psykolog Psykolog 1 skäggetorp redovisar inte något sakligt underlag för dessa tolkningar. Men tolkningarna är väldigt passande när man betraktar denna utredning som beställningsjobb åt soc. Barnen är genom socialförvaltningens försorg placerade i familjehem och det verkar vara utredarens intention att barnen skall bli kvar i familjehemmet och aldrig komma hem igen.

Edvardsson (1991 s196 punkt 1e) skriver: "när flickan säger att hon inte vill leva så dras slutsatsen att hon ska skyddas från chocken som mötena med modern kan innebära. När flickan trampar på en docka efter att dr M åkt, så blir det ytterligare ett bevis på att kontakten med modern bör förbjudas".

Ex ur K:s akt, familjehemsmamman ringer till Handläggare 1 och rapporterar om K:s beteende dagen innan han ska åka till sin pappa: "CJ hör buller från K:s rum och går in och hittar K som "misshandlar" sina gosedjur och säger äckelgubbe, snusgubbe".

Annat ex ur K:s akt, CJ ringer till Handläggare 1 och rapporterar om K:s beteende på kvällen efter besök av fadern: "K slänger ner sina gosedjur från andra våningen under tiden han säger Ha, Ha, Ha med grov röst".

Ytterligare ex på CJ:s rapportering till Handläggare 1: "J och F sticker sprutor i gosedjuren och avrättar dem sedan". Barnen ska till Linköping kommande helg. CJ verkar onekligen lite låst vid gosedjur. Hon tolkar även allt hon vill som barnen tar sig för, till att det skulle hänga ihop med fadern.

Ex ur F:s akt 940919, CJ ringer till Handläggare 1 och rapporterar: "CJ uppmärksammade att F:s pyjamasbyxor var neddragna när F vaknade. CJ misstänker att F omedvetet blir påmind om det som hänt tidigare och därför blir orolig inför resan till Linköping. CJ anser att F behöver få hjälp av psykolog för att komma tillrätta med sin oro". Det förefaller som CJ tolkar allt detta p.g.a. att F vaknar med pyjamasbyxorna nedhasade. Upprepade läkarundersökningar av F har visat att hon ej har råkat ut för något sexuellt övergrepp.

Ex ur K:s akt 940516, Handläggare 1 är på besök i familjehemmet C och PJ och har enskilt samtal med K. Hon skriver: "K säger att J säger dumma saker om undertecknad. Undertecknad svarar att en del personer som mår dåligt ofta skyller saker på någon annan". Av dokumenten framgår det att J har anledning att "säga dumma saker" om Handläggare 1. J har grundlagsskyddad rätt att kritisera myndighetspersoner.

Ex ur K:s akt 941005, Handläggare 1 skriver: "Brev från CJ med teckningar på vad K och hans syster gjort, barnen har ritat en del av en kropp och sedan vikt över för att sedan byta bild och fortsätta. CJ har sänt dessa teckningar för att de ska finnas dokumenterade. CJ skriver i ett följebrev att det verkar som om det börjar komma fram vad K funderar över".

Det är en vanlig lek bland t.ex. skolbarn att ett barn börjar med att t.ex. rita ett huvud, viker bort det, ger papperet till nästa barn som t.ex. ritar hals och armar, viker bort det, ger papperet vidare till nästa barn osv. Det finns dessutom ett spel som heter Mad Max eller något liknande, där handlingen går ut på att bygga ihop människor med skilda kort. På ett kort finns t.ex. en kropp, på nästa ett par skor osv.

Ex ur F:s akt 940124 Handläggare 1 skriver "Tfn CJ angående F: Enligt CJ som smörjer F med en av läkare utskriven salva var kväll, är F mycket starkt röd i underlivet. Då CJ har frågat F om det känns bättre eller sämre har F svarat 'det kan väl inte jag veta' och velat tala om andra saker som om hon skulle vara skuldmedveten". Det kan finnas åtskilliga andra orsaker att F inte vill prata med CJ än att hon skulle vara just skuldmedveten.

6. 41 Undanhållande av information, undvika att undersöka/presentera

Jag definierar denna strategi som att myndigheter m.fl. undanhåller/hemlighåller information som kanske skulle bidra till att andra beslut fattades om informationen blev känd.

Jäderqvist m.fl. (1994 s18) menar att "undanhållande av information kan ses som ett led i confirmation bias".

Edvardsson (1993a s15) hänvisar till Janis & Mann (1977) som "talar om att defensivt undvikande av informationer kan förekomma vid 'heta' beslutsprocesser. Detta är mycket vanligt i LVU - utredningar".

Edvardsson (1993c s7) påpekar att "till elementär saklighet hör naturligtvis också att uppgifter inte undanhålls, hemlighålles eller liknande".

Scharnberg (1993) beskriver en teknik som han kallar för 'the policy of the closed door' och som ofta sammankopplas med 'secret evidence'. Dessa tekniker innebär att man inte tar fram/redovisar all den information som är viktig vid utredningssammanhang".

J, och även hans advokat PH har haft stora svårigheter med att få ut journaler, akter och annat "kringmaterial". J och L har nekats tillträde till nämndemöten. De har även i flera fall fått vänta mycket lång tid innan de har fått ta del av skrivelser och utredningar. Socialförvaltningen har konsekvent undanhållit information om t.ex. familjehems uppsägningar mm. Det har aldrig fattats något formellt nämndebeslut om umgängesbegränsning, utan det är handläggaren själv som på eget bevåg och mot aktuell forskning har begränsat barnens tillgång till sin fader. Detta innebär att fadern inte har kunnat överklaga umgängesbegränsningarna i t.ex. Länsrätten. Socialförvaltningen har under 2.5 års tid vägrat gå med på ett av bl.a. fadern begärt handläggabyte. Socialförvaltningen har undanhållit viktig information från beslutsfattarna. Handläggarna har undvikit att ta reda på och redovisa viktig information och de har även misslyckats med att skicka in korrekta anmälningar till Tingsrätten. Positiv information om J och L redovisas inte utan handläggaren riktar mycket ensidigt in sig på att redovisa så mycket negativ information som möjligt. Handläggaren redovisar ingenting negativt om vare sig själv eller om något familjehem och deras handlande och agerande.

931004 gör J en framställan till enhetschef Silver om att få ta del av journalant. rörande barnen K och F.

931005 avslår sociala förv. J:s framställan med stöd av sekretsslagens regler 7 o 11.

931130 ger Kammarrätten J rätt att ta del av barnens journalant. Men med viss sekretss kvar.

931206 översänder soc en kopia på socialjournalen där vissa stycken saknas.

Ex på undanhållande/undandröjande av viktiga uppgifter: Enligt J och L har barnen uppgivit att de blev bestraffade bl.a. med rumsarrest i familjehemmet i Vrigstad. Detta talar J och L om med handläggaren. Dessa

uppgifter återfinns inte i socialförvaltningens handlingar. Det inkommer även en anonym anmälan riktad mot familjehemmet gällande barnmisshandel och sexövergrepp. Handläggaren anklagar J för att stå bakom denna anmälan utan att redovisa vilken saklig grund hon har för detta. Det är för övrigt även ett brott mot tryckfrihetsförordningen att efterforska källan. J nekar till att stå bakom anmälan. Handläggaren uppger ofta att J haft djupa depressioner (och därmed tydligen skulle vara en sämre vårdnadshavare). Det hon inte redovisar i sammanhanget är att J under loppet av 2 - 3 år miste 7 närstående personer genom dödsfall.

940831 säger familjehemmet upp sig, J och L får inte veta detta förrän 941202, då var ett nytt familjehem redan utsett. Vårdnadsfrågan skulle avgöras i mars - 95 och J:s advokat PH försökte förmå soc att låta barnen vara hos sin pappa och L till vårdnadsförhandlingen var klar för att de skulle slippa ännu en flyttning. Detta ställde dock inte soc upp på trots att BUP - personalen i Värnamo uttalat att de tänkte tillstyrka att J skulle få vårdnaden om sina barn. J, L och PH fick informationen om det förestående familjehemsbytet så sent att de ej hann stoppa den och barnen placerades åter igen i en ny familj.

Ex ur K:s akt 950301, Handläggare 1 besöker det nya familjehemmet och talar med AB (familjehemsmamman): "under sportlovet hade J ringt och velat tala med K. K var på besök hos sina morföräldrar över natt vilket var planerat sedan tidigare. Både J och L blev mycket upprörda över detta. UV (förmyndaren) hade kommit överens med A och JB om umgänget". J och L hade ej fått någon information om detta och visste ej var K fanns. De blev upprörda över att få reda på detta när K redan befann sig hos morföräldrarna.

Ex på av handläggaren undanhållen information: - Att X led av samma typ av tvångssymtom som K uppvisade, - Att X uttalat suicidhot när Handläggare 1 hotat med ett LVU omhändertagande av barnen, - Att F:s besvär både upptäcks och förvärras i familjehemmet, - Att F faktiskt vistats hos morföräldrarna varje gång hon varit i Linköping. Genomgående i materialet undviker man preciseringar och skriver in uppgifter på ett sådant sätt att man som läsare har svårt att veta vad som åsyftas.

Om J:s begärda handläggaryte: 930923 begär J handläggaryte hos enhetschef Silver. Inget händer. 940520 besöker J, L samt en person till, socialchef Socialchefen, socialnämndens ordförande Ordförande i socialnämnden och begär ånyo handläggaryte. Inget händer. 940622 bevisar J ett nämndmöte och begär där handläggaryte. Inget händer. 940825 är förmyndaren på ett av honom begärt möte med socialchef Socialchefen, nämndordförande Ordförande i socialnämnden och enhetschef Enhetschef 2. UV begär handläggaryte, politikerna överlämnar beslutet till tjänstemännen som avslår begäran. 950212 hörsammas äntligen J:s begäran om handläggaryte och Handläggare 1 byts ut mot Handläggare 2.

Ex ur ombudet KA:s begäran om utredning, skickad till JO 940824 (KA kände personligen även X. Min kom): "Skälet till faderns begäran (om handläggaryte) är att handläggaren Handläggare 1 bemötte barnens mor X så oerhört illa och så till den grad förödmjukade henne att hennes överlevnadsdrift i maj 1993 inte längre kunde förhindra suicid. Socialsekreteraren tog ifrån barnens mor hennes tro på att hennes barn behövde henne och försåg henne i stället med illusionen att hon enbart var en belastning för sina barn, vilket medförde att hon ej längre hade det skydd som insikten om att ett självmord drabbar de anhöriga innebär".

Ex ur Länsstyrelsens granskning 950215, uppgifter från UV (barnens förmyndare): "UV beklagar att det inte skedde ett handläggaryte på ett tidigt stadium redan efter X:s död. Handläggare 1 hade X:s information/bild av J, vilket sannolikt påverkat hennes egen inställning till honom. UV:s två

huvudsakliga invändningar mot Handläggare 1 som är dels att hon inte i aktiv handling försökt få umgänge till stånd mellan barnen och J, dels att hon omöjliggjort förmyndarens uppgift, genom att inte tillse att kontakten mellan barnen och BUP Värnamo bibehölls efter sommaren 1994. För UV hade detta inneburit, att han hade haft stöd av en utomstående och då det uttryckligen angivits, i den upprättade målsättningen, att sådan kontakt skulle hållas finner UV det mycket anmärkningsvärt att så inte skedde". Ex ur enhetschef Enhetschef 1s uppgifter ur länsstyrelsens granskning, 950215: "Enhetschef 1s egen uppfattning om handläggabyte är den, att Handläggare 1s stora engagemang för barnen och deras behov av kontinuitet har gjort, att hon ej förordat något byte".

Det är mycket anmärkningsvärt att man så envetet förvägrat pappan att få igenom begärt handläggabyte. Att dessutom fortsätta med en handläggare som polisanmälts av klientsidan och därmed rimligen är jävig, bäddar för en maktkamp som sedan går i arv till nästa handläggare, vilket dokumentationen tydligt visar att så skett i detta ärende. Handläggare 1 efterträds av Handläggare 2 som dock fortsätter i Handläggare 1s anda och uppenbarligen är Kindens "arvinge". Något som också är knepigt är valet av Handläggare 1s efterträdare, Handläggare 2. Handläggare 2 jobbade på placeringsenheten och var handledare för det familjehem som barnen placerades i. Plötsligt flyttades hon över till den enhet som ansvarar för utredningar o.dyl. och blir där barnens handläggare istället. Hur detta går i hop med jävbegreppet kan diskuteras. Att nå makt över klienten blir viktigare än sakligheten.

När det föreligger starka konflikter mellan en organisation och den som ska utredas är det lämpligt att utredningen läggs över på någon oberoende organisation, konsult etc för att grundlagens krav på opartiskhet skall fullgöras och arbetet inte ske under jäv enligt förvaltningslagen. Även släktskapsband, vänskapsband etc mellan utredare och ena parten i t.ex. i vårdnads - eller umgängesärende innebär naturligtvis jäv.

Frågan som uppkommer är om Handläggare 2 med sina band som familjehemmets handledare och kanske därmed även vänskapsband, är jävig och därmed ej lämplig att vara handläggare i ärendet.

Undvika att undersöka/redovisa

Edvardsson (1996 s128) menar att det förekommer "defensivt undvikande" arbetssätt. "T.ex. förvanskas och undviks information. Beslutsfattaren kan undvika information som kan avslöja nackdelar hos det valda alternativet och istället ägna sig åt önsketänkande".

Edvardsson (1991 s199) påpekar att 'inte vilja undersöka' är vanligt. Misstankar och övertygelser flödar, men man vill inte utreda och pröva hypotesen i ett rimligt klientperspektiv. Man har bestämda uppfattningar om Jan men vägrar undersöka relationerna mellan honom och Katarzyna. Oberoende läkarundersökning förvägras. Thomasson tvivlar men föreslår inga fler undersökningar".

Ex på inte vilja veta/ta reda på/undersöka/redovisa information:

L:s relationer till barnen utreds inte utan man utgår från en i förväg fastställd åsikt att hon ej är någon resursperson för barnen. Soc och BUP:s personal uppvisar en total avsaknad av kunskap/medvetenhet om separationskonsekvenser för både barn och vuxna. Handläggarens "enskilda" samtal med barnen i familjehemmen har till mycket stor del gått ut på att förhöra dem hur de haft det hemma hos fadern under det senaste umgängesbesöket och inte det som borde avhandlas, nämligen hur barnen har det i familjehemmet.

- Morföräldrarnas (och familjehemmets) eventuella roll när det gäller F:s underlivsbesvär. Enligt dokumentationen framkommer det att F varit hos morföräldrarna vid besöken i Linköping. Trots detta riktar Handläggare 1 ensidigt in sina misstankar på fadern som enda tänkbara orsaken till F:s besvär.
- Ur X:s akt 930209 "X har funderingar om K utsatts för sexuella trakasserier". Tre av varandra oberoende väninnor till X berättar efter hennes död för J och L att X sagt att hon trodde att hennes far hade utsatt henne för sexuella övergrepp när hon var barn. J påpekar detta och annat som X berättat om sin barndom till handläggaren, t.ex. att hon ej minns nästan något, men att hon tydligt mindes att fadern örfilat henne. hon hatade sin fader mm. Handläggaren gör inget för att få klarhet i huruvida denna information kunde vara av vikt i det nu aktuella ärendet (främst med tanke på F:s säkerhet)
- Ur K:s akt 931217, UV (förmyndaren) ringer till Handläggare 1 (han har även ringt till familjehemmet) och påpekar att han anser att det är olämpligt att barnen vistas hos morföräldrarna över natt. Detta ignoreras av Handläggare 1 som upprepade gånger tillstyrker umgänge över natt hos morföräldrarna.

Dokumentation om umgänget: 3 - 6/11 - 93: K och F var hemma, 6 -7/11 -93: var de hos morföräldrarna.

6/12 -93 visar F symtom på urinvägsinflammation, 15/12 -93 var F hos gynekolog. 25 - 30/12 -93 var de hemma, 30/12 - 2/1 -94 var barnen hos morföräldrarna. 26/1 - 94 var F hos gynekolog. 16 - 20/2 -94 var de hemma, 18/2 -94 var de hos morföräldrarna. 1 - 8/4 -94 var barnen hemma, 8 - 10/4 -94 var de hos morföräldrarna. Trots denna tydliga dokumentation skriver Kinden: "F har efter vistelsen hos fadern åter uppvisat symtom".

Av sammanställningen på umgängestider ser man att F besökt morföräldrarna vid varje tillfälle hon varit på besök hos fadern. Man kan anta att denna information inte passar in i Handläggare 1s misstankar. Den påvisar att det finns ytterligare personer i Linköping som kan vara förövare.

- Både soc och BUP:s personal var väl medvetna om moderns suicidtankar men underlät att notera dem i aktmaterial och dylikt. Både soc och BUP:s personal visste att modern X led av samma typer av tvångssymtom som K uppvisade. Men underlät att notera detta i aktmaterial och dylikt.

Detta trots att den ärftliga faktorn kanske skulle vara värd att ta i beaktning. Det som även skulle vara värt att beakta är att barnen har vistats mer hos modern under sin uppväxt och det finns faktorer som t.ex. miljöpåverkan som borde kartläggas.

Silvfer och Handläggare 1 sätter samman två inkompetenta ansökningar om God man respektive interimistisk förmyndare och sänder dem till Tingsrätten, där de missuppfattas och därmed dras tiden ut ytterligare innan beslut i vårdnadsfrågan kan fattas. Tingsrättens personal uppger även att övrigt material inför förhandlingen i vårdnadsfrågan var så pass bristfälligt att de ej kunde fatta beslut utifrån det utan får begära komplettering. Detta gör att ärendet drar ut på tiden och soc går då in med LVU för att "barnen saknar vårdnadshavare".

- Ur J och L:s anteckningar 930513: "Röda Stugans personal underlåter att informera J om att X skulle ha mött upp efter simhallsbesök med J och L och barnen, men saknas (kl är då 17 - 17.30). Inte heller säger de något om att X fortfarande saknas när J ringer ca kl 20 för att önska barnen godnatt. Kl 04 930514 hittar polisen X i skogen. Hon har tagit sitt liv".
- Ur J och L:s anteckningar 930524 Man underlåter att informera J om X bisättning "barnen på bisättning av sin mamma tillsammans med RH och morföräldrarna. Pappa J är ej meddelad eller tillfrågad om att vara med. 25/5 får J reda på detta av F per telefon".

Handläggare 1 underlåter kontinuerligt att rätta felaktigheter i utredningar och dylikt. Ex UV:s yttrande till Länsrätten 931110: "beträffande polisanmälan 921221 om barnmisshandel bör påpekas att efter utredningen inte längre några misstankar kvarstår mot pappan."

Att de människor som berörs i utredningar bör få korrigera texten innan den sprids tillhör god saklighet och utredningsetik. Det är olämpligt att sprida felaktiga uppgifter och sprida negativa uppgifter som inte de berörda fått ge genmäle på i själva texten. Replikrätten är vedertagen i demokratiska sammanhang, t.ex. inom pressen och i politiska organ. De av en utredning berörda ska givetvis kunna få rättelser och repliker införda, innan papperet sprids. (Edvardsson, 1996 s41).

Ytterligare ex på underlåtelser:

Ex ur Ombudet KA:s anmälan till HSAN 940826 sid 2 punkt 2: "Jag begär att hälso - och sjukvårdens ansvarsnämnd utreder om Chefsöverläkaren Linköping har brutit mot bestämmelser för läkare då han i egenskap av patientansvarig läkare för barnen underlåtit att ta kontakt med barnens förmyndare fastän Chefsöverläkaren Linköping enligt egen uppgift haft "en mer aktiv kontakt angående barnen" under hösten 1993. Chefsöverläkaren Linköping har inte meddelat förmyndaren om att barnen är aktuella för vård på kliniken eller vidtagna behandlingsinsatser".

Chefsöverläkaren Linköping har ej heller tagit kontakt med fadern trots att man kan förmoda att ett gott behandlingsresultat beror på ett väl fungerande samarbete mellan ansvarig läkare och fadern.

6.42 Språklig strategi

Jag definierar denna strategi som att man genom att använda sig av vissa "standarduttryck", dvs uttryck som tenderar att återkomma i b.la LVU-utredningar, försöker påverka andra att uppfatta saker på samma sätt som utredaren, och därigenom t.ex. få igenom LVU beslut i domstolarna.

Utredaren använder inte på något ställe varken hypotesgenerering eller hypotesprövning. Dokumentationen visar tydligt att familjehemmen erhållit instruktioner av typen "fadern olämplig, barnen far illa" - de rapporterar endast negativa saker till handläggaren och av någon anledning lyckas både de och handläggaren få det till att fadern alltid är orsak till det negativa. Något annat som märks är att man använder sig av standardfraser, dvs återkommande uttryck som tenderar att dyka upp i dylika ärenden (som för övrigt har granskats på högskolan i Örebro under Bo Edvardssons ledning): - "barnen blir oroliga både före och efter faderns besök", - "fadern kan ej skilja på sina behov och barnens behov", - "barnen blev sig inte lika på ca 1 vecka efter det att de besökt fadern", - "familjehemsföräldrarna är oroliga för hur barnen har det när de är hos fadern". mm.

Soc gav BUP uppdraget att utreda barnen. Soc hade inställningen att "barnen far illa". Detta verkar ha förmedlas till utredningspersonalen på BUP som därmed (kanske omedvetet) riktar in sig på att leta och tolka uppgifter som kan tänkas stödja grundinställningen och bortse/missa information som kan tänkas stödja en motsatt inställning. Handläggarna har även lyckats förmedla denna inställning till bl.a Länsrättens nämndemän. I Kammarrätten lyckades inte handläggarna övertyga nämndemännen, som upphävde Länsrättens fastställda LVU beslut. Handläggarna lyckades inte heller övertyga Tingsrättens nämndemän om att fadern var olämplig som vårdnadshavare. De tillerkände honom vårdnaden om barnen.

6.43 Förhållningsstrategi

Jag definierar denna strategi som att soc drar ut på tiden med t.ex. att förmedla information och dylikt, vilket medför att klienten drabbas av negativa konsekvenser.

Ex 930901 tar länsrätten genom Hurtig kontakt med soc: "Hurtig anser att barnen behöver en företrädare"

Soc har alltså inte tillsett att barnen fått en förmyndare trots att det gått fyra månader sedan moderns död.

Ex om rätten att ta del av allmän handling: J har fått överklaga ända upp till regeringsrätten för att få rätt att ta del av barnens akter. Regeringsrätten ger honom rätt att ta del av vissa delar av akterna.

Ex ur utredning E (LVU), blad 4: "J gick ej att nå per telefon 930804 för information om barnens omplacering. J fick information först 930805". Det är mycket anmärkningsvärt att Handläggare 1 inte lägger ner mer tid på att ta kontakt och personligen meddela J att hans barn LVU:ats och förts 20 mil bort. Att inte informera pappan om bortförandet förrän dagen efter är inte försvarbart ur flera aspekter t.ex. saklighet, etik, demokrati, klientperspektiv etc. I december - 94 flyttas barnen igen p.g.a. att familjehemmet sa upp sig. Informationen om uppsägningen undanhölls från J och L ända till flyttningen nästan var ett faktum.

Ex ur utredning N (SoL) Handläggare 2 samtalat med L: "Att flyttningen av barnens saker från familjehemmet drog ut på tiden tror L var olyckligt då barnen inte visste riktigt var de hörde hemma". Barnen flyttade hem 12/4 - 95 Var det kanske så att familjehemmet genom att behålla sakerna ville ha en orsak till att få ut barnen dit igen?

Ex ur K:s akt 941212, Handläggare 1 skriver: "Tfn advokat PH som vill diskutera vilka hinder som föreligger att barnen ska flytta hem på försök. U.t. anser ej att K skall utsättas för någon försöksverksamhet. PH hänvisar till BUP-utredningen. U.t. uppger om att u.t. ej tagit del av d.s då Tingsrätten har begärt utredningen och att Tingsrätten tar ställning i frågan" (BUP - utredningen var klar 940608 och den var positiv till att fadern skulle få vårdnaden om barnen. Min kom.)

Ex ur F:s akt 940611, Handläggare 1 skriver "telefon Psykolog 2 Värnamo , Bup Värnamo, med anledning av att UV anser att hon skall avgöra umgänget mellan J och barnen under sommaren. Psykolog 2 Värnamo säger att Buputredningen är klar"

Handläggare 1 visste således redan 940611 att utredningen var klar. trots detta tar hon ej del av den förrän 941212.

6.44 Dramaturgisk strategi

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1989 s15) "Vid den dramaturgiska strategin regisserar myndigheten själv fram en förföljande händelse som sedan kan användas som argument för att öka förföljelsen".

Edvardsson (1989 s16) påpekar att "uppgifterna tyder på att socialsekreterarna projicerat in egna rädslor i sina tolkningar av vad de hört och av hela situationen. Att suggerera barn att svara som man själv vill erbjuder ingen större svårighet".

Ex ur J och L:s anteckningar 930517. (X dog 930514) "Möte med Handläggare 1, Handläggare 3. L och J kallas med några timmars varsel till "lite formalia". De skulle tillsätta två förmyndare för barnen (Handläggare 3), "Barnen har inget behov av sin far", "och ska naturligtvis placeras i fosterhem" . Och de "har inte som mål att barnen någonsin ska komma hem" (de 3 sista meningarna sades av Handläggare 1). Det är tre dagar sedan X tog sitt liv, det har inte gjorts någon utredning på om J och L skulle kunna vara bra vårdnadshavare. Uttalandet att barnen ej har något behov av sin far, tre dagar efter deras mor har avlidit, är kontrafaktiskt. Det är nog snarare så att barnen då verkligen har behov av sin pappa. Vilken kompetens har för övrigt Handläggare 1 att uttala sig om vilka behov barnen har under så extrema förhållanden som de som var för handen? Att komma med ett uttalande om att barnen aldrig ska få komma hem utan att ens ha gjort en utredning på fadern är osakligt. Det är för övrigt inte Handläggare 1 som skall avgöra detta. Handläggare 1 beskriver ett möte strax efteråt så här "J öppnar samtalet med att omgående ge sig på Handläggare 1 för det han anser vara felaktigheter i bedömningar, misstolkningar etc och attackerar henne intensivt". Här synes frågan om vem som attackerat vem vara synnerligen relevant att ställa.

Handläggare 1 kritiserar J för att han utnyttjar sin grundlagsskyddade rätt att kritisera myndigheter, efter att själv ha inlett med att ge sig på honom.

6.45 Aktiv felsökning/felskapande strategi

Jag definierar denna strategi som att aktivt förvänta sig och därmed leta/skapa t.ex. tecken på oro hos barnen före och efter umgängestillfällen och att tolka allt som sägs av barnen som bekräftelse på att något är fel.

Edvardsson (1991 s186) exemplifierar detta om aktiv felsökning och felskapande: "försäkringskassans läkare gör hembesök hos Jan; leta efter och kanske förvänta sig tecken på oro efter moderns besök; psykiskt misshandla flickan så hon uppvisar allvarliga symtom vilka sedan hänförs till modern; ställa frågor till flickan, varvid hon ger anpassade svar".

Ex ur K:s akt 940425, samråd med Handläggare 1, polisen, läkare m.fl.: "F har efter vistelsen hos fadern haft flytningar. Efter julen sökte man sannolikt på vårdcentral. Man fick inget napp på odling".

- Napp på vad? Bekräftelse på misstanke mot J? Hur kan man förresten uttala sig om "att få napp" när det meningen innan uppges att "man sannolikt sökte vårdcentral"? Vem sökte vårdcentral och för vad sökte man? Vem letade efter något som kunde betyda "napp"? På vems order letar vårdcentralen efter "napp"? Vem har meddelat Handläggare 1 om resultatet från vårdcentralen?
- Både familjehemsföräldrar, morföräldrar och handläggare förväntar sig att barnen ska uppvisa tecken på oro både före och efter besök och umgängesresor av/till fadern och därmed letar ovanstående personer även efter tecken som skulle kunna tyda på att barnen är oroliga.
- Barnen utsätts för psykisk misshandel genom bl.a. överrumplande tvångsseparationer och förflyttningar och sedan hänförs de allvarliga tecken som barnen uppvisar efter myndigheternas agerande, till föräldrarna.
- Man använder sig bl.a. av ledande och pressande frågor när man talar med barnen. Dessa anpassar sig till den som har makten och avger anpassade svar. Dessa svar används av myndigheterna för att öka förföljelsen av fadern och hans sambo.

Inför varje besök av barnen hos fadern i Linköping larmar Handläggare 1 sociala jouren och förbereder tidigare familjehem att barnen är på besök i Linköping och att de ska vara beredda på att något kan hända. Utredaren förmår bara att leta efter och konstruera fel hos J och L. Hon har inte någonstans skrivit en enda positiv egenskap hos varken J eller L. Hon beskriver däremot familjehemmen endast i positiva termer, och skriver aldrig något negativt om dem.

6.46 Anonyma anmälningar

Edvardsson (1996 s18, 19) uppger följande: "Om anmälare finns med i bilden så skall de avkrävas så preciserade beskrivningar som möjligt och en anmälares relation till den anmälda skall alltid klargöras noga och även historiskt, då ofta förhandsuppfattningar och dolda motiv finns med i bilden. Generellt beträffande uppgiftslämnare gäller att en effektiv kontrollfråga är "HUR VET DU DETTA?"

Anmälningar uppkommer ofta ur konfliktsituationer och kan vara ett sätt att hämnas, förfölja etc - medvetet eller omedvetet.

Även vad gäller anonyma anmälare skall preciserade uppgifter avkrävas och klargörande av relation eftersträvas så långt som möjligt".

Edvardsson (1996 s47f) påpekar följande om anmälningar: "Om det står klart att anmälningarna är ogrundade bör de kunna avskrivas omgående. Det är viktigt att anmälningar noga dokumenteras och att anmälaren omgående ombeds göra preciseringar och situationsbeskrivningar. Det gäller att skilja på direkta iakttagelser och skvaller, rykten etc. som kommit till anmälaren från någon annan. Sanningshalten i anmälan kan belysas genom noggrann textanalys, som tidigt kan visa t.ex. överdrivna formuleringar, vagheter, brist på osäkerhetsmarkörer mm. Alternativt kan den visa preciserade, sakliga uppgifter med osäkerhetsmarkörer. Sådant kan försvinna och förvanskas vid sammandrag ur minne eller ur anteckningar. Om anmälan antecknas skriftligt skall den givetvis kontrolleras av anmälaren och bestyrkas. Även vid anonyma anmälningar bör så kunna ske omedelbart genom uppläsning av vad som noterats. Uppgifter i anonyma anmälningar kan inte tillskrivas värde förrän de kontrollerats på annat tillförlitligt sätt". Edvardsson fortsätter: "Förekomsten av flera anonyma anmälningar ökar inte på något sätt tillförlitligheten, då de kan härröra från samma källa, samma grupp etc. Anonyma anmälningars innehåll bör därför inte alls förekomma i utredningstexter. Anmälares relation till den anmälda nu och historiskt bör rutinmässigt efterfrågas för att klarlägga om det kan finnas jäv eller dolda motiv. Det är också viktigt att få klarhet i varför anmälan görs just nu, t.ex. inflyter vissa anmälningar efter TV program om incest. En del av uppkomstbetingelserna kan ha att göra med annat än det som anmälts, t.ex. anmälares privata situation, tendenser i personligheten hos anmälaren, att en f.d. familjehemsförälder vill ha tillbaka barnet, att en myndighetsperson nu vill vinna efter att ha förlorat i ett tidigare mål, att en part vill hämnas efter ett gräl, att ena parten gått i koalition med myndigheten och uppmärksammas på att en anmälan kan vara ett medel i kampen med motparten mm".

Ex ur X:s akt 921216: "Inkommer en anmälan angående J och X och den kaotiska situation som barnen befinner sig i och anmälaren menar att båda föräldrarna är olämpliga som vårdnadshavare. Anmälaren vill vara anonym på grund av rädsla för repressalier från J". Handläggare 1 avkräver inga preciserade uppgifter från anmälaren. Hon klargör inte vilken relation anmälaren har till familjen. Hon tar ej reda på hur anmälaren kunde veta det som påstås. Handläggare 1 kontrollerar inte anmälares uppgifter på något tillförlitligt sätt och uppgifterna är ej vidimerade av uppgiftslämnaren. Om Handläggare 1 hade tagit reda på vilken relation som anmälaren hade till familjen hade hon möjligen kunnat få reda på att anmälan kom till p.g.a. hämndbegär. X hade nämligen vittnat mot en kompis till anmälaren (som för övrigt inte är anonym för familjen) i ett misshandelsmål. X:s vittnesmål bidrog till att anmälares kompis hamnade i fängelse på grund av misshandel. Med tanke på vad denna vetenskap skulle kunna innebära när det gäller motiv till anmälan kanske mycket av det som familjen sedan utsattes för, hade kunnat undvikas. Detta om Handläggare 1 brytt sig om att ta reda på fakta innan hon vidtog polisanmälan mm.

6.47 Byte av felsökningsområde

Jag definierar denna strategi som att om ett område, t.ex. misshandel, ger för dålig utredning, så kan mängden fel ökas genom att man övergår till ett annat område t.ex. incestmisstanke.

Ex ur materialet:

921221: X och J anklagas för misstänkt barnmisshandel och polisanmäls, soc - utredning startas och barnen omhändertas "för observation".

930428: Åklagaren lägger ner ärendet. Brott kunde ej styrkas.

940329: Kammarrätten upphäver LVU.

940413: Börjar Handläggare 1 antyda att F kan vara utsatt för sexuella övergrepp under umgänge hos fadern. Misshandelstesen gav ej utdelning, Kammarrätten häver LVU, då tar Handläggare 1 till "misstankar om sexövergrepp". Hon varken polisanmäler detta eller startar någon utredning, men lyckas trots det sprida sina misstankar till bl.a. familjehemmet som bidrar till att F utsätts för två gynekologiska undersökningar, varav en under narkos. Handläggare 1 hävdar att man vid dessa undersökningar funnit skador i underlivet hos flickan. Fadern som vet att han ej utsatt sin dotter för sexuella övergrepp får inte veta resultatet från undersökningarna förrän efter 950331 när han får vårdnaden om barnen, och får alltså leva i ovisshet om dottern råkat ut för något övergrepp i över ett år. När han får vårdnaden om barnen får han ta del av gynundersökningsmaterialet där det tydligt framkommer att det ej har konstaterats några skador hos F. Trots detta fortsätter t.ex. chefsöverläkaren på BUP, Handläggare 1s förtrogne dr Chefsöverläkaren Linköping, lång tid att hävda att orsaken till F:s underlivsbesvär inte är utredd och att detta måste ske innan det ens kan bli tal om att J skall få vårdnaden om sina barn.

6.48 Bullerbevis

Bullerbevis är ett tankefel som innebär att man genom självsäkert prat drar oberättigade slutsatser.

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 4: "Vi bedömer att J saknar förmåga att sätta gränser för sig själv och därmed också att sätta gränser för barnen". Att påstå att J saknar förmåga att sätta gränser för sig själv utan att redovisa sakliga belägg för detta, innebär inget bevis för att J inte kan sätta gränser för barnen. Gränser enligt vems måttstock? Vad för gränser?

Ex ur samma utredning, sid 13, uttalande av familjehemsföräldrarna C och PJ, Vrigstad: "K är något av en retsticka. det framgår av hans beteende - karatesparkar o.dyl. - att han sett mycket våldsfilm". Detta har familjehemsföräldrarna inget som helst sakligt belägg för. Att dra slutsatsen att K använder karatesparkar o.dyl. p.g.a. att han skulle ha sett många våldsfilm är en oberättigad slutsats. Han kan t.ex. ha sett barnprogram, t.ex. ninja turtles eller powerrangers, och inspirerats av dem. Han kan även t.ex. ha sett skolkamrater eller kompisar använda dylika sparkar. Det kan ej anses som ett ovanligt fenomen att grabbar i K:s ålder "lattjar" med sparkar o.dyl.. Man behöver bara gå över en skolgård när det är rast för att se åtskilliga "karatesparkar".

Ex ur utredning E (LVU), blad 3, Handläggare 1 skriver: "930803 meddelade Tingsrätten att vårdnadsfrågan uppskjutits ytterligare. Då uppsägningstiden på mor - barn placeringen skulle upphöra 930814 och båda barnen var skolpliktiga fanns ingen annan råd än att ansöka om LVU för att få barnen omplacerade".

Barnens skolplikt skulle mycket väl ha kunnat lösas på annat sätt än genom LVU. Detta är en mycket underlig grund för att lägga fram en ansökan om LVU - förfarande.

Det var soc själva som sagt upp placeringen på mor - barn boendet, så detta kan ej ha varit en nyhet för Handläggare 1. Dessutom återstod tio dagar av avtalstiden.

Handläggare 1 var även väl medveten om att J gjorde allt för att hitta ett närmare alternativ för barnen än det familjehem som Handläggare 1 utsett, som låg 20 mil från Linköping. Detta tog hon dock ingen som helst hänsyn till. Hon hade även sagt till fadern att han hade ett visst antal dagar på sig att själv hitta en familj som var villiga att ställa upp som familjehem och som skulle godkännas av sociala förvaltningen. Faderns inlämnade förslag godtog inte utan avvisades med orden att de ej var godkända.

6.49 Fallacia libidinis

Fallacia libidinis är ett tankefel som innebär felslut av begärelse.

Edvardsson (1996 s 79f) påpekar att "vid det mycket populära sk fallacia libidinis (felslut av begärelse), så når utredaren via otillräcklig underbyggnad och felaktiga resonemang, språkliga glidningar och associationer mm fram till den önskade slutsatsen, t.ex. att ett omhändertagande är lämpligt eller att incest föreligger. Ett populärt sätt att begå fallacia libidinis kan också vara ett cirkelresonemang. Om den önskade slutsatsen är att få fram att ett barn är misshandlat (utsatt för incest, vanvård etc) kan följande cirkulära resonemang förekomma: 1) Anta att barnet har misshandlats, 2) Leta upp (eller skapa själv) och tolka ett antal händelser och tecken som tecken på just att barnet är misshandlat. Undvik och undanhåll situation, alternativa tolkningar och t.ex. källkritisk granskning, 3) Gör med hänvisning till tecknen "bedömningen" att barnet har misshandlats".

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), under rubriken "Den barn - och ungdoms psykiatriska utredningen leder fram till följande slutsatser" sägs bl.a.: " - Att stödåtgärder i hemmet är en otillräcklig åtgärd för barnen". Detta är en anmärkningsvärd slutsats eftersom inget försök med stödåtgärder i hemmet har gjorts i något av barnens två hem (föräldrarna är separerade och har var sin lägenhet). Det har ej heller gjorts några försök att utreda vilka resurser som finns i barnens informella nätverk. Man har ej heller undersökt vilka stödåtgärder som skulle kunna sättas in.

921220 Fattar Handläggare 1 beslutet att överrumplande ta med sig barnen till barnsjukhuset för observation. Modern får ej stanna kvar med barnen, och Handläggare 1 upplyser modern om att om hon ej går med på detta så kommer LVU - förfarande att startas. Detta är inte befogat. Det är endast K som uppvisar symtom, inte F. Familjen har aldrig tidigare varit utsatta för soc i dylika sammanhang. De har inte utretts någon gång förut. Att omhänderta barnen utan att först pröva andra alternativ först är anmärkningsvärt.

6.50 Discount strategi

Jag definierar denna strategi som att man ignorerar/förbiser/nedvärderar klienten, det sociala nätverket och eventuella uppgifter och informationer från dessa.

Edvardsson (1995, förundersökning, s6) påpekar att detta slag av beteende innebär att förhållaren inte kan relatera till verkligheten (i dessa episoder) och inom transaktionsanalysen betecknas detta slag av grova "discounts" som patologiska. Om förhållaren inte lyssnar och är följsam till de uppgifter som framkommer blir tillförlitligheten låg".

Ex ett ständigt återkommande tema i både socialförvaltningens och BUP Skäggetorps material är: "J:s bristande förmåga att se och tillgodose barnens behov".

Detta trots att flera av referenterna och personer ur familjens sociala nätverk påpekat motsatsen. Utredaren använder sig av kraftfull discount mot referenter som har en annan åsikt än utredaren.

Ex F uttalar särskilt, både till BUP - utredarna och till socialsekreteraren att hon vill bo hos sin pappa. Detta ignoreras helt av handledaren. Men när F efter flera års påtryckningar säger att hon inte vill bo hos sin pappa, då ska det genast lyssnas på och tas hänsyn till hennes ord. Dessutom förstärker man sitt ställningstagande genom att referera till FN:s barnkonvention, stadgarna att man ska lyssna på barn. Barnkonventionen används bara när barnet säger det som utredaren vill höra, men inte annars.

Ex socialförvaltningen och BUP:s personal behandlar L som om hon inte finns. Man vägrar se henne som en viktig resursperson för barnen, man tillfrågar henne inte om någonting, man ignorerar brev o.dyl. från henne och man hävdar att hon är "en ny person" i barnens liv. Detta trots att L varit tillsammans med fadern sedan 1992, sammanboende med honom sedan 1993 och som innan det kände både J och X och som således har träffat barnen mycket och som känner dem mycket väl.

950403 överlämnar Handläggare 1 för första gången information till L. Tidigare har socialförvaltningen vägrat att både tala med henne och erkänna henne som en viktig person i barnens liv.

Ur advokat PH:s inlägg till kammarrätten 950724: "Trots att L genom Linköpings Tingsrätts slutliga beslut, som sambo till J, indirekt tillerkänts en faktisk vårdnadsroll, har socialtjänsten hela tiden ignorerat L. L har alltid levt under ordnade förhållanden och utan ens en antydning till missbruk. L måste bedömas ha en mycket god förmåga att vårda och uppfostra barn och mot den bakgrunden är det ytterst anmärkningsvärt att socialtjänsten behandlar L som om hon överhuvudtaget inte har med saken att göra".

Ur utredning B (SoL), sid 2b, Handläggare 1 skriver: "J har ett "delsbo" förhållande med en kvinna sedan våren - 92. X har förtroende för denna kvinna och hon anser att barnen kan träffa J när hon finns med". Trots att alltså modern X har förtroende för L så ignoreras hon ändå av socialtjänsten. Vid social jourens ingripande med LVU 950524 vägrade socialjourens personal att diskutera barnens situation med L, i anslutning till omhändertagandet, trots att hon som sambo till fadern har del i den faktiska vårdnaden av barnen.

Ex när barnen är placerade i familjehemmet i Kimstad så har F problem med sin mage. Hon tröstäter och uppvisar symptom på magkatarr. Utredarna bryr sig inte om att utreda F:s magproblem. Hon läkarundersöks inte. Symtomen kan ha varit av psykosomatisk art. Man remitterar ej heller F till barnkliniken för en mer ingående undersökning.

Discount av fadern J:

Ex ur utredning B (SoL), Handläggare 1 skriver under rubriken "barnens bedömda behov": "- Att bo tillsammans med mamman under för barnen säkra former, - Att K efter förmåga kan återgå till skolan, - Att F återgår till sexårsgruppen". Handläggare 1 skriver inte ett enda ord om att pappan skulle vara viktig för barnen, hon skriver inte heller ett enda ord om att ordna ett fungerande umgänge mellan barnen och fadern och hans sambo.

När J och L skickar vykort till barnen i familjehemmet, rapporteras att endast L skrivit kort till barnen.

Ex ur K:s BUP journal 950314: "Nätverksmöte ang K och F. Närvarande: Familjehemsföräldrarna A och JB, Handläggare 1 barnens förmyndare samt läkare". Här räknar man bort J och L från nätverket. Genom detta deltagarurval kan information undanhållas från J och L.

Ex ur K:s BUP journal 921228: "Telefonsamtal med soc - sekr Handläggare 1. Soc - sekr ringer mig enär placeringen i akuthem för K och hans lillasyster F inte fungerar och vi diskuterar vilka placeringsoptioner som kan vara lämpliga för syskonen. Vi är överens om att barnen inte skall placeras tillsammans med sin M enär hon är misstänkt förövare av vanvård alt misshandel och heller inte att syskonen ska placeras i olika fam.hem" (Thorslund, läkare). Varför nämns inte ens J? Inget försök gör att utreda om barnen skulle kunna bo hos honom. Man ignorerar barnens pappa helt!

Ex ur J och L:s anteckningar (om morgonen när X har hittats död) "14/5-93 04.35 hittas X av två poliser. J + L får besked om hennes död 06.00. Fem minuter senare är vi på väg till Röda Stugan. Barnen sover. RH (föreståndaren) bestämmer att hon och vice föreståndaren skall ge barnen dödsbudet". 24/5-93 "Barnen är på bisätningen av sin mamma, tillsammans med RH och morföräldrarna. Pappa J är ej meddelad eller tillfrågad om att vara med. Föreståndaren tar genom detta agerande ifrån barnens fader hans uppgift att vara den som meddelar barnen om mammans död, den som följde med när de tog avsked av mamman, den som pratade med dem om det som hänt osv. Detta agerande från RH och Även soc kan ifrågasättas. Soc roll i detta var att förbjuda J att tala med barnen om viktiga saker. Det är trots allt J som bäst kände barnen och som bäst kunde tolka barnen. Trots att både RH och Handläggare 1 visste detta så ignoreras han totalt".

Ex BUP utredningen från Värnamo är klar 940608. 941212 i K:s akt framkommer det att Handläggare 1 uppger att hon ej tagit del av den, eftersom "det är Tingsrätten som begärt den". Det var J som begärde utredningen och sanningen ligger nog närmare det faktum att BUP utredningen från Värnamo är positivt inställda till att fadern ska ha vårdnaden om barnen och de tänker tillstyrka att han tilldöms vårdnaden i vårdnadsförhandlingen.

Handläggare 1 har genom sitt handlande tydligt visat att detta stämmer illa med hennes intentioner, och alltså vill hon ej uppge att hon vet vad BUP rekommenderar utan hävdar att "hon ej tagit del av utredningen". I dokumenten framkommer det att Handläggare 1 har haft upprepade telekontakter med psykolog Psykolog 2 Värnamo , BUP Värnamo, bl.a. den dag som utredningen var klar och det synes suspekt att hon ej skulle ha frågat om resultatet. Handläggare 1 fortsätter istället mycket lång tid att hänvisa till BUP utredningen från Skäggetorp som är mycket mer negativt inställd gentemot fadern.

Ex ur K:s akt 950314, Handläggare 1 skriver: "Möte på BUP närvarande Överläkare BUP elefanten ö.läk, psykolog, UV förmyndare, A och JB familjehemsföräldrar samt u.t. Bup önskade lära känna de

aktuella förhållandena kring barnen”. Var är barnens pappa och hans sambo? Räknas de överhuvudtaget inte med i barnens ”aktuella förhållanden”? Det var inte okänt att vårdnadsfrågan skulle avgöras inom två veckor, så fadern och hans sambo är väl i allra högsta grad ”aktuella förhållanden”? Genom detta deltagarurval kan information undanhållas från J och L.

6.51 Uppläst och vidimerat

Edvardsson (1996 s29) påpekar att ”uppgiftslämnarna skall i lugn och ro få möjlighet att läsa igenom, göra rättelser och förändringar. Det gäller även de som berörs av utredningen.

Uppläsning är en avsevärt sämre metod, bl.a. på grund av den begränsade kapaciteten hos vårt korttidsminne och att denna metod inte medger att den berörde kan gå tillbaka och fundera mer”.

Handläggare 1 skriver ofta att uppgifter är upplästa och vidimerade, t.ex. i utredning B och i utredning F. Handläggare 1 redovisar uttalanden av fritidspedagogerna MA och PB. J och L har visat dessa personer de uttalanden som Handläggare 1 uppger att de sagt och att uppgifterna är ”upplästa och vidimerade”. Enligt J och L ”reagerade både MA och PB starkt negativt och menade att det var skevt, felciterat. Viktiga saker fattades. Enstaka händelser skrevs som om de var legio”. ”Bland annat saknades de viktigaste bitarna, t.ex. X:s ocensurerade prat inför barnen som dagispersonalen ansåg vara den viktigaste orsaken till K:s ohälsa finns ej med, detta trots att dagispersonalen särskilt påtalat detta för Handläggare 1”.

IGNORERA LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

6.52 Ignorera klientperspektivet

Jag definierar denna strategi såsom Junttila m.fl. (1994 s40): ”klientperspektiv innebär att man tar tillvara klienters uppfattningar, erfarenheter, idéer, förslag, egna känslor, resurser nätverk mm. Att ignorera klientperspektivet får klienten att framstå som ett objekt”.

SoL §1: Stadgar att ”Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människans självbestämmanderätt och integritet”.

SoL §9: Stadgas att ”Socialnämndens insatser för den enskilde skall utformas och genomföras tillsammans med honom och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och andra föreningar”.

Edvardsson (1988 s4) påpekar följande om klientperspektivets betydelse i utredningar: ”Att genom att fråga ta reda på och i sina väsentligheter dokumentera klientens kunskaper, uppfattning, resurser, önskemål, kritik, idéer och förslag. Detta borde vara elementärt i samband med problemanalys, t.ex. i dagens utredningar beträffande individer, familjer, grupper och organisationer, men så är inte fallet”:

Edvardsson (1989 s11) menar ”att grundligt redovisa de berördas synpunkter skulle dock helt klart motverka det underliggande syftet att få tillstånd ett omhändertagande och dessutom visa alltför tydligt hur förföljandet mer konkret går till”.

Edvardsson (1988 s7f) påpekar "naturligtvis bör socialstyrelsen ingripa kraftfullt mot utredningspraxis som förbiser klientsynpunkter. Länsstyrelsens sociala avdelningar måste skärpa sina krav på att klienternas uppfattningar tas fram". "Enskilda handläggare behöver lära sig mer om klienternas livssituation och behöver ibland lära sig lyssna bättre, utan att blanda ihop sina egna problem med klienternas. Emellanåt förekommande talande bakom ryggen och över huvudet på människor är föga problemlösande, föga demokratiskt, upplevs som destruktivt och måste upphöra. Arbetsprocesserna måste inriktas på att ännu mer tala direkt med och inte om människor. Arbetsplaner måste utformas utifrån klientens uppfattning, t.ex. i "jag - form". I personakterna behöver klienternas egna uppfattningar, kritik, idéer mm tydligt anges":

Edvardsson fortsätter: "Beträffande de omdebatterade barnavårdsutredningarna vid tvångsomhändertaganden bör förslagsvis åtminstone halva utrymmet först ägnas åt en grundlig redogörelse för familjemedlemmarnas synpunkter, kritik, förslag, resurser mm. Sådant nonchaleras i stor utsträckning i dag. Däremot kan referenter emellanåt ges omfattande utrymme. Den bristande respekten för klienten leder till en bristande för och emot prövning ("vinkling") med syfte att genomdriva ett visst beslut. Sådant måste också upphöra i ett rättssamhälle". "Hur ska man kunna på sakligt, demokratiskt och rättsligt acceptabelt sätt arbeta med sociala problem utan att grundligt ta till vara den viktigaste informationen, den som människor själva har?".

Edvardsson (1993 s7) påpekar att "till elementär saklighet hör naturligtvis också att uppgifter inte undanhålls, hemlighålls eller liknande".

Edvardsson (1996 s40) anger att "de av utredningen berörda - föräldrar, tonåringar, barn, nära anhöriga och andra berörda - måste få komma till tals på ett grundligt sätt. De bör få redovisa sina synpunkter på situationen och ge kritik och förslag. Den förekommande praxis, där olika myndighetsreferenter oftast ges omfattande utrymme och berörda familjemedlemmar lite eller inte alls får komma till tals i utredningstexten är inte acceptabel eller ens laglig enligt grundlagens krav på likhet inför lagen samt opartiskhet och saklighet. Självklart innehar de berörda familjemedlemmarna en mängd viktig information, som de skall ha möjlighet att ge. Klientperspektivet är nödvändigt för problemlösning samt för att tillgodose sådant som opartiskhet, saklighet, demokrati, rättssäkerhet och etik i utredningarna. En utredningspraxis, där klienternas synpunkter inte tillskrivs något större värde, är destruktiv och ett uttryck för elitistiskt "vi - och - dom" - tänkande. "vi tjänstemän vet så bra att vi inte behöver lyssna eller bry oss om vad "dom" (som har så lite att komma med) anser". "Att de människor som berörs i utredningar får korrigerat texten innan den sprids tillhör god saklighet och utredningsetik. Det är olämpligt att sprida felaktiga uppgifter och sprida negativa uppgifter som inte de berörda fått ge genmäle på i själva texten. Replikrätten är vedertagen i demokratiska sammanhang, t.ex. inom pressen och i politiska organ. De av en utredning berörda skall givetvis kunna få rättelser och repliker införda, innan papperet sprids".

Naess (1971 kap 6) saklighetsnorm fem som sammanfattas av Gunnarsson m.fl. (1993 s6) "Man får inte medvetet i en beskrivning undanhålla fakta som kan vara av betydelse för att läsaren ska kunna bedöma hållbarheten eller relevansen av denna beskrivning".

Resursanalys

Edvardsson (1996 s41f) menar att "resursinventering och resursmobilisering framstår som viktigare än att bedriva omfattande felsökning och ladda upp utredningstexter med negativa och ofta rätt triviala uppgifter. Att inrikta utredande mot resurser kan i sig ofta innebära att resurser mobiliseras från den berörde eller omgivningen. Resurser kan efterfrågas och beskrivas med vanligt vardagsspråk t.ex. med begrepp och ord som "förmåga", "personliga egenskaper", "hälsa", "kunskaper", "intressen", "tidigare arbeten", "erfarenheter", "nätverk", "miljö", "vill", "kan", "klarar av", "mål" osv. De kan upptäckas och mobiliseras i samtal med den berörda, med familj, vänner och bekanta och genom myndighetsrepresentanter. Materiella resurser hör också till bilden. Det går att vara systematisk vid resursinventeringen genom att eftersöka resurser inom ett antal livsområden och t.ex. genom att göra upp nätverkskartor.

Resursanalysen bör ges omfattande utrymme i utredningstexten. Undanhållande av resurser strider mot svensk grundlags föreskrifter om opartiskhet och saklighet":

Clevesköld (1992 s96) refererar Bramstång: "även uppgifter som talar till den enskildes förmån måste redovisas i utredningen vilket i synnerhet är betydelsefullt i sådana situationer där frågan om tvångsingripande kan aktualiseras".

I den sammanhållna resursanalysen (som alltid ska finnas i en utredning) bör följande tas med (Gunnarsson m.fl., 1993 s54): 1. Klientens inre resurser: förmåga till inlevelse, se olika lösningar, engagemang, kontaktförmåga, intressen, positiva känslor osv. 2. Klientens yttre resurser: sköter/har utbildning/arbete/pengar, beteenden t.ex. "föräldern sköter barnet bra" osv. 3. Klientens informella resurser: familj, vänner, släkt, arbetskamrater osv. 4. Formella resurser: myndighetsinsatser ex anpassad studiegång, samtal med kurator, inläggning på BUP, familjehem, samtal med socialsekreterare osv. 5. Övriga resurser: t.ex. positiva omnämningen t.ex. X har resurser osv".

De resursfrigörande ansträngningarna från socialförvaltningen är i detta fall så gott som obefintliga, socialförvaltningen bryr sig inte om pappans, sambons eller det sociala nätverkets resurser. Socialförvaltningen ignorerar SoL:s krav på helhetssyn. De har ej genomfört resursanalyser för de berörda, de berördas perspektiv redovisas inte på ett rimligt vis, många av resonemangen har kategorisk karaktär och är inte underbyggda. Logiken i resonemangen håller inte. Fantasier, fördomar och skvaller görs till solida fakta.

Föräldrarnas perspektiv saknas i BUP - utredningen från Skäggetorp. Genomgående i det totala materialet så ignoreras både J och L. I de fall där J förklarar omständigheter som kan vara väsentliga för något beteende som barnen uppvisat (och som alltid J ges skulden för) t.ex. när barnens farfar dör och speciellt K blir väldigt ledsen, då ringer familjehemspappan och meddelar att han tycker det är onormalt att bli så ledsen för att en så gammal människa dött.

(antyder han att det är något annat som måste ligga bakom K:s ledsnad?). J:s förklaringar dokumenteras (ibland) men ges ingen större dignitet, verkar närmast förbises av utredaren och av familjehemmen. Man ignorerar klientperspektivet genom att inte ta J:s förklaringar på allvar. Man lägger betydligt mer vikt vid vad familjehemsföräldrarna uppger än vad J och L uppger.

Undanhållande av positiv information gällande J och L sker genomgående i materialet. J, L och barnens synpunkter, kritik, idéer, förslag osv saknas i stor utsträckning. Utredaren ignorerar den information som de har. Referenter med samma uppfattning som utredaren, t.ex. familjehemsföräldrar och morföräldrar ges stort utrymme. Referenter med annan åsikt får knappt komma till tals alls. Det är anmärkningsvärt att inte J:s och L:s uppgifter tas på allvar. Det är trots allt så att det är klienten som kan ge den viktigaste informationen om sig själv, barnen och situationen i övrigt.

Ex ur J och L:s anteckningar 9/5 - 93 "L och J besöker K, F och X på Röda Stugan (X har bett dem komma). X möter dem och pratar om att hon känner sig som i ett fångelse och att hon oroar sig för den religiösa påverkan på barnen. Bra kontakt med barnen. X verkar trött och passiv". Man ignorerar X:s oro för religiös påverkan när man efter hennes död placerar barnen i familjehemmet C och PJ, Vrigstad, som är aktiva i missionsförsamlingen (församlingsvänner till RH, föreståndaren på Röda Stugan) och som har en djup religiös syn på t.ex. uppfostran o.dyl. Barnen får t.ex. börja i söndagsskolan, får ej svära, har ej TV osv.

Socialekreteraren Handläggare 1 skriver brev till överläkare Överläkare BUP elefanten på BUP Elefanten 950221: "Beträffande synpunkterna om samarbete med anledning av faderns anmälan mot kurator Kurator 1 Skäggetorp anser u.t. att det är en strategi som fadern använder. Han har anmält och hotat u.t. i syfte att byta ut handläggare för barnen".

Det är en medborgerlig rättighet att försöka ändra på förhållanden som är till skada för klienten. Det finns flera personer (bl.a. J, L, KA och X:s väninnor) som anser att Handläggare 1 bidrog till den depression som ledde till att X beslutade att ta sitt liv.

Hela det omfattande materialet i detta ärende har i mycket stor utsträckning fokuserats på negativa beskrivningar gällande faderns person och beteende och på hans och L:s umgängeskontakter med barnen.

Det är anmärkningsvärt att barnen enligt handläggaren och familjehemmen tydligen inte har upplevt något positivt i umgänget med J och L. Dessutom talar Socialekreterare 1, Råd och Stöd, i sina rapporter om umgängesresorna till familjehemmet om en positiv kontakt och att han ej märkt det avståndstagande som familjehemsföräldrarna kontinuerligt rapporterar om till Handläggare 1 (mellan barnen och J).

Klientperspektivet skall tillgodoses. Utredningar där klientperspektivet ignoreras skall kasseras och göras om

6.53 Ignorera barnperspektivet

Jag definierar denna strategi som att man inte tar tillvara barnens egna uppfattningar om sin familje- och livssituation samt om den aktuella situationen, t.ex. institutions- eller familjehemsvistelse.

Att inte ta tillvara barnens egen information, att lägga in egna tolkningar på det barnen gör och påstås säga, att tala om de biologiska föräldrarna i negativa ordalag mm ter sig ytterst förföljande. Det är synnerligen viktigt att barnperspektivet lyfts fram i utredningar och dylikt.

SoL 56§ "Barn som är yngre än 15 år bör höras, om det kan vara till nytta för utredningen och barnen inte kan ta skada av det". LVU 36§ innehåller en motsvarande regel.

Hessle (1991 s24) uppger att "det är t.ex. uppenbart att man måste räkna med att barn och vuxna har skilda uppfattningar om verkligheten, vilket får en lång rad konsekvenser för t.ex. det sociala arbetet i samhällsvården. Barn uppfattar t.ex. problemen i familjen på ett annat sätt än vuxna".

Edvardsson (1993a s18) skriver följande om testresultat på barnpsykiatriska kliniker: "Hur mycket av detta sammanhänger med den av socialtjänst tillskapade stressituationen med berövande av kontakt med modern och hur mycket, om något, beror på den tidigare livssituationen? Genom att barnen har utsatts för en massiv stressituation blir osäkerheten om testresultatens innebörd närmast total. Det framstår som ett grundläggande metodiskt misstag att genomföra testningarna efter separationen från modern. Testningarna borde helst ha genomförts medan barnet bodde hemma. Även att förhindra umgänge med modern har med största sannolikhet inneburit att barnen mått mycket sämre under testperioden". Edvardsson fortsätter "Det finns anledning att ställa sig mycket frågande till informationsvärdet hos psykologens yttranden såväl av teoretiska och metodiska skäl som utifrån psykologens oacceptabelt snäva tillgång på direkt information från barnen själva, från barnens naturliga miljö och frånvaron av samspeleobservationer vad gäller samspelet med andra barn och vuxna, inkl modern". "När svårbegripliga yttranden som dessa presenteras borde alltid bifogas en kort beskrivning av metoderna och deras empiriska utprovning vad gäller mätteknisk tillförlitlighet (reliabilitet) och validitet (generalisering till naturliga situationer)".

Edvardsson fortsätter: "De referensgrupper på vilka testen utprovats bör anges. Det bör också anges huruvida testen utprovats på referentgrupper av barn till ensamstående mödrar, som dessutom försatts i likartad svår stressituation och hur testresultaten därvid påverkats. Osäkerheten vad gäller tolkningsarbetet bör också tydligare anges. Yttrandena är egentligen inte begripliga för en socialarbetare, jurist, socialnämndledamot eller domstolsledamot och kan lätt bli grovt missledande".

Utredaren i detta ärende verkar omedveten om att de flesta barn har svårt att förmedla sina känslor i ord.

Utredaren bryr sig inte om att F inte vill åka till sina morföräldrar. I de sociala utredningarna får ingen ur det sociala nätverket komma till tals om barnen. De kunde ha bidragit med värdefull information. De har sett barnen i deras naturliga miljöer under lång tid och uppgifter från dem kunde ha lett till ett annat handlande från soc sida. Men detta var kanske inte aktuellt eftersom dokumenten antyder att soc redan från början bestämt sig för att ett omhändertagande var det enda alternativet.

Ex ur X:s akt 930402: Handläggare 1 och X är på besök i familjehemmet i Kimstad för att informera barnen om Röda Stugan: "K undrar om han kan få bli kvar hos GB, får ett nekande svar. Om mamma blir dum undrar J om han kan flytta till GB och KK, får ett nekande svar". Jag utgår från att det är Handläggare 1 som står för de nekande svaren. Varför inte lyssna mer på barnen? Eller åtminstone ge sig tid till att förklara för barnen, istället för att bara ge honom nekande till svar?

6.54 Sekretessmissbruk

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s53): "att man missbrukar sekretesslagen. Syftet är att dölja uppgifter som kunnat leda till en annan handläggning av ärendet".

Ex J får en censurerad version av BUP - utredningen från Skäggetorp. När ärendet anmäls till HSAN skickar de hela versionen av utredningen till honom. Vid jämförelse av de båda versionerna framkommer det att i J:s version har socialsekreterarna tagit bort ett långt avsnitt, 23 rader, där det dels spekuleras om J:s missbruk och dels redovisas ett uttalande av K, där han säger att mamma slår honom och F. Socialsekreterare Handläggare 1 har bestämt sig för att satsa på mamman och man kan därför anta att denna information undanhålls för att den skulle kunna skada detta intresse om det kom fram att det var mamman som slog barnen.

I J:s version saknas även ett långt stycke, 14 rader, som handlar om uttalanden från F där hon uppger att mamma slår henne, att hon är ängslig att mamman kan höra hennes svar i samband med en testfråga som handlar om att bli arg samt en "beskrivning" av J:s röst när han är "full". Detta skulle kunna dämpa soc uppblåsning av mammans positiva sidor om det kom fram.

Ex när J fick ut kopior på barnens akter upptäcktes att ett stort stycke saknas på en sida och att första stycket på sidan efter inleds med en udda mening som inte alls passar in i sammanhanget. Vem har manipulerat med akten och vad är det som fattas?

Ex när familjehemsmamman CJ vill ha skriftlig information från BUP Skäggetorp rörande barnen, skickas BUP - utredningen. Psykolog Psykolog 1 skäggetorp och kurator Kurator 1 Skäggetorp BUP Skäggetorp underlät att kontakta K och F:s förmyndare för att be om hans medgivande att sända över sekretessbelagda uppgifter.

Ex chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping s brev till Tingsrätten innehöll uppgifter som rörde de berördas personliga förhållanden. Chefsöverläkaren Linköping kontaktade varken förmyndaren eller barnens pappa innan han sände in sitt brev med sekretessbelagda uppgifter till Tingsrätten.

6.55 Integritetskränkande strategi

Jag definierar denna strategi som att myndigheter genom diverse agerande kränker individens integritet.

SoL 1§ sista stycket: "Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet".

Edvardsson (1991 s200) påpekar att "integritetsbrott är inte bara ett sätt att skaffa bevis"...utan också ett sätt att terrorisera och bryta ner människor. Möjligen är detta det primära motivet. Man tjuvlyssnar, genomsöker rummen etc. Mamman i familjehemmet försöker slå sönder mötena genom att hänga sig på och tala oavbrutet".

- Ex 950403 skriver Handläggare 1 till Lamminen (som hade hand om J:s kognitiva terapi) och begär "enligt 71§ SoL" utlåtande avseende J och anger som skäl "med J:s egenskap som förälder har utredning enligt 50§ SoL inlets, behöver socialnämnden följande uppgifter från er. sjukdomshistoria där det framkommer vilken kontakt med psykiatriska kliniken genom åren? - Vilken behandling genomgår J? - Vilken sjukdomsbild/problemställning ligger till grund för behandlingen? - Har behandlingen/terapin nått några resultat och i så fall på vilket sätt? - Hur länge bedöms behandlingen/terapin att fortgå? - Hur är prognosen beträffande J:s utveckling? - Hur har J fungerat när det gäller att sköta tider?"
- Bedömning om J:s förmåga att ta ansvar för och vara en vuxen förebild för sina barn? - J:s förmåga att se sina barns behov och att prioritera dessa framför sina egna? - J:s förändringspotential beträffande missbruk och beteende i samband med detta?

Med vilken rätt snokar Handläggare 1 i J:s personliga terapi? Enligt J så ringde även Handläggare 1 upprepade gånger till Laminen (till och med när J satt där och skulle få sin terapi!) och försökte pressa terapeuten på saker om J och terapin. Handläggare 1s brev är daterat tre dagar efter det att Tingsrätten tillerkänt J vårdnaden om barnen och tillika tre dagar efter att soc genom Handläggare 1s försorg LVU:ade barnen.

Ex 930118, familjehemspappan KK (Kimstad) ringer till Handläggare 1 och informerar om ett besök av X, den 16/1-93: "X hade låst in sig på toaletten tillsammans med K. Ville inte tala om vad de hade pratat om. X skulle läsa saga för flickorna och X var på övervåningen när K och hon "försvann". KK och GBK tog upp detta med X om det felaktiga beteendet. GB kommer att informera psykologen nästa vecka". Detta är en integritetskränkning. Det får tydligen ej förekomma enskildhet mellan föräldrar och barn enligt familjehem och socialförvaltningar. Man utgår från att det försiggår något skadligt bakom den låsta badrumsdörren. Enligt X hade det kommit några droppar urin i K:s kalsonger och hon hjälpte honom att ta bort det. Handläggare 1 skriver: "K uppvisade dock en ökad oro efter det besöket". Denna oro kan tänkas sammanhånga med familjehemsföräldrarnas oro, något som Kinden inte påpekar.

Ex 941119 skickar Handläggare 1 hem sociala juren (enligt familjehemsmammans önskan) till J och L. Juren har fått informationen att J vet om att de skall komma.

Detta stämmer dock inte och J blir överraskad när juren ringer på dörren mitt i middagsstöket på lördagseftermiddagen. Juren blir lika överraskade när de får klart för sig att J och L inte har informerats om jurens besök. Kindens avsikt med detta besök var sannolikt att juren skulle hitta några fel genom att J och L var oförberedda på besöket.

Ex ur K:s akt 930923 Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemsmamman CJ som uppger: "att hon iakttagit K när han sover. Tidigare har K legat hoprullad med täcket hårt i händerna. På senare tid har han sovit mer utsträckt och avslappnad". K iaktas även när han sover. CJ inser tydligen inte att det kan ha varit separationen från fadern och tvångsförflyttningen 20 mil till en främmande miljö som gjorde att K inte sov utsträckt etc.

Ex Familjehemsmamman CJ har tydligen störts av att F reagerat på CJ:s tjuvlyssnande och antecknande när F talar med pappan i telefonen. CJ ringer till Handläggare 1 och uppger att hon har hört F säga att "jag kan byta telefon". Detta har av CJ tolkats som att F och J talar om hemligheter och att det är därför som F vill byta telefon. En tolkning som ligger närmare till hands är den att F tröttnar på att CJ står nära henne och antecknar allt hon säger när hon talar i telefon. Uppdraget som spion till Kinden stör naturligtvis hennes relation till barnen.

Ex 950614 skriver Handläggare 2 brev till bitr. överläkare Franck, psykiatriska kliniken: "Begäran enligt 71§ SoL om utlåtande avseende J med frågor rörande J:s medicin, sjukdomsbild, prognos om J:s psykiska besvärs utveckling, tillfrisknande osv. Som skäl anger Handläggare 2 att soc startat en utredning enligt 50§ SoL och att soc därmed behöver dessa uppgifter. Jämför detta med Handläggare 1s frågande om i J:s terapi. Det verkar vara försök att få ut material om J som utredaren skulle kunna använda sig av i en LVU - ansökan.

Ex K:s akt 951124, Handläggare 2 ringer till Socialsekreterare 1, Råd och Stöd och "ber honom ta kontakt med terapeuten och be honom göra en preliminär plan för hur han tänker sig samtalen. Detta för att kunna presentera för behandlingsutskottet". Detta handlar om den nuvarande familjeterapin som J, L och barnen genomgår för att underlätta hemflyttningen för familjen. Detta är sökande efter information om i saker som utredaren inte har någonting att göra med. Handläggare 2 har även ringt till terapeuten och begärt att få till ett möte. Terapeuten har nekat, han anser inte att det är soc angelägenheter, det som avhandlas under familjens terapitimmor.

Ex 960223 skriver Handläggare 2 följande brev till familjeterapeuten (även Enhetschef 2 har skrivit under): "Angående familjeterapi för J, För att göra en uppföljning av familjesamtalen önskar vi ha en träff tillsammans med Dig och J. Vi föreslår någon av följande tider Eftersom vi har en överenskommelse med J om att inte ha någon direktkontakt med Dig utan att han är med, vore det bra om du kan ge oss ett skriftligt svar vilken av tiderna som passar dig". "Frågeställningar inför uppföljningssamtal av familjeterapi, Kammarrätten upphävde i september 1995 länsrättens dom om omhändertagande enligt LVU. Kammarrätten fann att med den inställning J då hade att det fanns förutsättningar - utifrån barnens behov - att träffa en överenskommelse mellan sociala förvaltningen och J om fortlöpande stöd och hjälp med barnens hemflyttning som mål. Då J och L uttryckt misstroende för BUP - kliniken beslutade socialnämndens behandlingsutskott att bevilja terapikostnader till familjeterapi vid en privat klinik samt att uppföljning skulle göras under mars månad.

- Målet med behandlingen var att förbättra de känslomässiga relationerna inom familjen. Innan en planering av en hemflyttning för K och F kan göras behövs en bedömning av hur familjerelationerna utvecklats i terapin.
- Har det dessutom i terapin framkommit information som är av vikt för bedömningar av J och L förmåga att möta barnens behov? - Finns det några synpunkter ur terapeutisk synvinkel, på socialtjänstens kontakt med K och F, barnens kontakt med t.ex. morföräldrarna samt umgänget med pappan under tiden familjesamtalen pågår? - Hur ser den fortsatta planeringen för familjesamtalen ut?"

Att socialtjänstens personal bedriver dessa integritetskränkande förfrågningar i klienternas terapier är mycket anmärkningsvärt.

Socialekreterare har inte att göra med familjers terapier. I detta ärende har familjen haft tur och hittat en terapeut som från början gjort klart för soc att han inte tänker ha någon kontakt med dem. Trots detta ligger alltså Handläggare 2 och Enhetschef 2 efter både terapeuten och J och försöker med alla medel få reda på vad som avhandlas i terapin. Det skulle självklart störa terapin om material från denna skulle vidarebefodras till soc.

Den 21/3-96 deltog jag (Rönnbäck) i ett trepartssamtal med J och med J:s ombud KA. KA berättade då att från och med nu så hade Vik. enhetschef - Snäll på Länsstyrelsens sociala enhet satt stopp för Handläggare 2s "besökande" hos barnen utan att J är vidtalad eller närvarande. Fadern har tidigare själv fått försöka förhindra att Handläggare 2 åker ut till barnen och ställer pressande frågor till dem om bl.a. terapin. Nu återstår det att se om Handläggare 2 åtgärdar Länsstyrelsens order eller om hon fortsätter att träffa barnen utan faderns godkännande. Socialförvaltningens lagbrytande arbetssätt innebär att de utan att ens tänka efter vilka konsekvenser deras agerande kan få för den berörda familjen bara kliver på och struntar i Socialtjänstlagens påbud om att värna om den enskildes integritet.

6.56 Lagbrott

Här följer en sammanställning av några av de enligt min bedömning uppenbara lagbrott som återfinns i detta ärendes material. Jag gör inga anspråk på att sammanställningen är komplett. Det finns troligtvis fler lagbrott i detta ärendes hantering. Exakt hur åklagare och domstol skulle bedöma saken kan bara en rättslig prövning utvisa. Dock saknas straffsatsen för vissa lagbrott, t.ex. osaklighet i strid med grundlagen.

Man bryter mot Socialtjänstlagens föreskrifter om: - Klientperspektiv, Barnperspektiv, Helhetssyn, Resurstillvaratagande, Samverkan med fadern, Respekt för den enskildes integritet, Att insatser och åtgärder ska planeras och genomföras tillsammans med klienten, Socialnämndens ansvar för att vården skall utformas så att den främjar den enskildes samhörighet med de anhöriga och kontakt med hemmiljön, Om att underrätta den enskilde om journalanteckningar och dylikt, etc.

Man bryter mot Socialtjänstförordningen genom att: - Handläggare 1 underlät att tillse att socialnämndens skyldigheter att tillse att K och F:s intressen tillgodosågs vad gäller arvsfrågan och de ägodelar som fanns i deras hem, uppfylldes. K och F:s hem hann upplösas innan en God man med uppdrag att tillgodose K och F:s intressen hade blivit utsedd. Först i efterhand utsågs en God man efter att överförmyndaren kontaktats av fadern. En ansökan om God man, daterad 930609, lämnades felaktigt in av Handläggare 1 till Tingsrätten. Överförmyndaren borde direkt efter moderns död kontaktats av socialnämnden och givits uppgifter till stöd för en ansökan om God man till Tingsrätten på så sätt som socialtjänstförordningen föreskriver (se ex. 42§ 2 st).

Man bryter mot Förvaltningslagen genom att: - Ignorera Förvaltningslagens regler om kommunikering av utredningar med berörda, Genom att inte rätta felaktigheter i utredningar och dylikt, etc.

Man bryter mot Tryckfrihetsförordningens 3 kap 4§: - Efterforskning av källa föreligger när man anklagar J för att ha anmält familjehemmet, när det är en anonym anmälan som inkommit.

J nekar till att ha gjort denna anmälan, utsätts för regelrätta förhör av soc, familjehemmet och förmyndaren. Soc sprider uppgiften om att J skulle ha anmält familjehemmet till bl.a. BUP. (se redovisning längre fram). Förtal enligt Brottsbalkens 5 kap föreligger härvid

Man bryter mot LVU - lagen, bl.a. 7§, genom följande: - 930804 tas beslut om omedelbart omhändertagande enligt LVU. Barnen placeras i ett familjehem 20 mil från Linköping. 930831 lämnas ansökan om LVU in till Länsrätten. 7§ LVU: "Har socialnämnden beslutat om omedelbart omhändertagande, skall beslutet underställas Länsrätten inom en vecka från den dag då beslutet fattades. därvid skall beslutet jämte handlingarna i ärendet tillställas rätten. Om beslutet inte har underställts länsrätten inom föreskriven tid, upphör omhändertagandet". Etc.

Man bryter mot Sekretesslagen genom: - Chefsöverläkaren Linköping bryter mot 7 kap 1§ sekretesslagen genom att lämna ut uppgifter om K, F och föräldrarnas personliga förhållanden till Tingsrätten genom sitt brev. Chefsöverläkaren Linköping bryter även mot 14 kap 4§ sekretesslagen genom att han ej kontaktar barnens förmyndare för att få dennes medgivande innan han lämnar ut sekretessbelagda uppgifter. - Ur Länsstyrelsens tillsynsärende 950215 sid 25 "socialnämndens ordförande och tillika ordförande i behandlingsutskottet, Ordförande i socialnämnden , uppger att hon deltagit vid två möten, då bl.a. umgängesfrågan och handlägggarbyte diskuterats. Vid träffarna har en rad frågor diskuterats som efterlysts svar på olika skrivelser. Vid mötena har inte förts några minnesanteckningar eller protokoll". Detta strider mot sekretesslagens 15 kap och tryckfrihetsförordningens 2 kap. Dessa tar upp reglerna om allmänna handlingar och diarieföring av dessa. Offentlighetsprincipen som gäller för myndigheternas verksamhet, innebär att allmänheten skall ha tillgång till handlingar och även att det av dessa handlingar skall framgå hur ett ärende har handlagts. Jag anser att det är mycket anmärkningsvärt att inga minnesanteckningar eller protokoll har förts under dessa möten. Detta för det inte går att kontrollera hur handläggningen skett, och dels för att just dessa två frågor, umgänge och handlägggarbyte, är något som återkommer under hela detta ärende.

Beslut om inskränkning för K och F att träffa sina föräldrar har inte fattats av socialnämnden. Det har hela tiden varit socialsekreteraren som i strid mot lagstiftningen, beslutat om K och F:s tillgång till sina föräldrar. Permanent beslut om för barn begränsat umgänge med föräldrarna kan enligt lagen inte delegeras till en tjänsteman.

Man bryter dessutom omfattande mot Grundlagens krav på saklighet och opartiskhet.

Anmälan mot familjehemmet

(Förtydligande gällande efterforskande av källa i strid mot Tryckfrihetsförordningen 3 kap 4§)

K:s akt 940712, Handläggare 1 skriver "anmälan av familjehemmet för barnmisshandel o sex - övergrepp, änr 10869

K:s akt 940720, Handläggare 1 skriver "telefon UV som säger att J förnekar att han anmält familjehemmet".

K:s akt 940227, Handläggare 1 skriver "Nordfeldt och Edlund Placeringsenheten har besökt och utrett anmälan mot familjehemmet, handlingar finns på Allmänna enheten".

K:s akt 940728, Handläggare 1 skriver "telefon CJ som föregående dag haft samtal med J, som förnekar att han anmält C och PJ och säger att detta fall är av riksintresse så vem som helst kan ha gjort anmälan".

K:s akt 941005, Handläggare 1 skriver "samtal med Handläggare 4 utredningsenhet öst som haft samtal med J beträffande anmälan gjord 940712 mot familjehemmet. J säger att han ej gjort anmälan, att ärendet är så riksomfattande att vem som helst kan ha gjort denna anmälan".

Enligt J har han sagt "riksintresse", inte "riksomfattande".

K:s akt 941005, Handläggare 1 skriver "Beslut enh.ch. Enhetschef 2 att ej inleda §50 utredning avseende anmälan gjord 940712 mot familjehemmet".

F:s akt 940831, Handläggare 1 skriver "Tfn J för information och önskemål om att träffas dels för umgänget dels för att diskutera anmälan mot fosterföräldrarna, J var ej hemma och L visste ej när han skulle komma hem".

F:s akt 941005, Handläggare 1 skriver "Beslut tf enh.ch. Enhetschef 2 att ej inleda § 50 utredning. avseende J:s anmälan (min understrykning) mot familjehemmet".

Det är förbjudet och straffsanktionerat att efterforska källan till en anonym anmälan enligt lagen. Det ter sig även mycket oetiskt och osakligt att totalt ignorera vad J säger och fortsätta att anklaga honom för en anmälan som han upprepade gånger säger att han ej har gjort. Dessutom torde det här vara frågan om att sprida förtal beträffande enskild, vilket är förbjudet enligt Brottsbalken 5 kap 4§.

6.57 Antidemokratiska stämplingar

Detta kan t.ex. innebära att anklaga någon för t.ex. en anmälan utan att ha sakligt underlag.

Edvardsson (1991 s201) påpekar följande "Yttrande - och meddelarfriheten är grundlagsskyddad. Ewa får ta emot påpekanden och hotelser p.g.a. tidningsskriverierna".

Ex ovanstående beskrivning om anmälan mot familjehemmet 940712, där J anklagas och hotas av soc. Handläggare 1 skriver även i en remiss till BUP Linköping att J är skyldig till anmälan som inkommit mot familjehemmet.

Ex det är någon som har ringt till sociala jouren och som Handläggare 1 själv skriver "mordhotat" Handläggare 1.

J anklagas även för denna anmälan, polisanmäls för olaga hot osv. Polisutredningen läggs dock ner p.g.a. att brott ej kunde styrkas. Detta hindrar dock inte Handläggare 1 från att fortsätta att hävda både att J anmält henne och att han anmält familjehemmet. Det är ett brott mot Tryckfrihetsförordningens 3 kap 4§. Där det föreskrivs att källan inte får eftersökas.

6.58 Kränkande uttalanden/värderingar

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s54) "att man framför värderingar och uppgifter som är kränkande".

Hayakawa (1952 s92) påpekar att "När språket används som ett medel att påverka våra känslor - när det är affektivt - verkar det kraftigt, nästan som psykiskt våld".

Ex familjehemmet C och PJ:s beskrivningar om K: Hispig, flamsig, tramsig, flaxig, oregelrig, uppskruvad, väldigt rörig, har ingen ro i kroppen, verkar splittrad, verkar frånvarande.

Ingen precisering, ingen situationsbeskrivning och ingen saklig beteendebeskrivning. Vad har Familjehemsföräldrarna för människosyn? Dylika uttalanden kan leda till stämpling och självuppfyllande profetia. Mentaliteten i personbeskrivningen är fruktansvärd. Finns det verkligen ingenting positivt att säga om ett barn som av andra beskrivits som mycket intelligent, en stor tänkare osv? Självklart ges en helt felaktig bild av barnet när bara negativt subjektivt tyckande presenteras. Varför en sådan här kränkande och tendentiös beskrivning? (Detta gäller även soc och BUP!). Grundlagens krav på saklighet och opartiskhet åsidosätts på ett graverande sätt. Diskuterar familjehemmet och soc.sekr barnen/familjen på detta sätt?

Just ordet flaxig dyker upp av flera "uppgiftslämnare" så man anar ett gemensamt kränkande språk som tillåts florerar. Ex mormor 931112 i K:s akt, familjehemsmamman CJ vid bl.a. dessa tillfällen: 931025, 940321, 940428. (Dessa använder ordet flaxig när de talar med Handläggare 1 om K)

Ex X:s akt 930402, Handläggare 1 skriver "F är skuttig och vill packa. F är mycket - för mycket anpassningsbar"

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om K: "Förvånande klumpig och svag i användandet av boll".

Ex ur samma utredning, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: "Hon har ett klängande förhållningsätt"

Att skriva negativa, speciellt värdeladdade uttalanden om någon utan redovisat underlag kan inte anses acceptabelt vare sig ur etisk eller saklig synpunkt. Kränkande uttryck t.ex. i en utredningstext pekar på naiviteten och osakligheten i metodiken (se bl.a. Edvardsson, 1995).

När det gäller kränkande uttalanden (negativt värdeladdade generaliseringar, som kan skada människor) bör största försiktighet tillrådas vid användandet av dylika uttryck. Generaliseringar utifrån speciella situationer eller utifrån några få situationer är inte sakligt acceptabla.

Edvardsson (1996 s43) påpekar följande "utredarens egenskaper (personlighet, erfarenhet, ideologi, moral uppfattning, förhandsuppfattning mm) avgör i stor utsträckning hur bedömningen av en annan människa blir. Det kan också i emellanåt verka som om Freuds projektionsbegrepp är relevant - bedömaren ser t.ex. egna negativa egenskaper hos den som bedöms eller är på jakt efter vissa egenskaper som på något sätt har med utredaren själv eller dennes erfarenhet att göra.

Den som t.ex. själv är aggressionsrädd kan lättare uppleva sådant som aggressivitet, hotfullhet etc hos andra, medan en annan icke aggressionsrädd bedömare inte skulle uppfatta annat än normalt beteende. Många bedömningar säger därför mer om utredaren än om den bedömde, speciellt i beaktande av avsaknaden av redovisat konkret underlag”.

PSYKISK BARNMISSHANDEL OCH FÖRSTÖRANDE AV VIKTIGA RELATIONER

6.59 Psykisk barnmisshandel

Jag definierar denna strategi som att man t.ex. genom separationer, umgängesrestriktioner, utfrågningar, press, negativa suggestioner mm skadar barnet.

Edvardsson (1996 s33) menar att ”svenska socialförvaltningars sätt att hantera barns separation från den ena eller båda föräldrarna är mycket anmärkningsvärt, för att inte säga ofta psykisk barnmisshandel i relation till den empiriska forskning som finns (se t.ex. Hetherington 1979, Rutter 6 Garmezy 1983, Schaffer 1995, Wallerstein & Kelly 1980, 1984 ab). Sociala utredningar har som praxis att inte väga in separationsskador vid framläggande av beslutsunderlag, dvs ett undanhållande sker och myten att barnet lätt kan överge en familj och etablera sig i en annan torgförs underförstått”. ”Det faktiska agerandet från socialförvaltningarna verkar ofta starkt inriktat på att bryta ner barn - föräldrar relationerna. De förslag som läggs och de arbetssätt som används motverkar inte sällan goda barn - föräldrar relationer. T.ex. kan det utan vidare gå en månad innan barn får träffa sina föräldrar efter ett plötsligt omedelbart omhändertagande. De umgängesintervall på flera veckor som ofta används är speciellt för små barn alltför långa, bl.a. då de har svårigheter med objektkonstansen (dvs att hålla kvar bilden av föräldern, se Mahler 1968). En del fäder som på mot internationell forskning stridande grunder hävdas utifrån triviala tecken ha sexuellt förgripit sig på sina barn påläggs omfattande umgängesrestriktioner. Först och främst drabbas barnen, vars intressen man retoriskt säger sig vilja skydda. Osaklighet skyddar inte barn utan skadar barn. Forskningsfientligheten och okunnigheten inom den utredningsmetodiska naivismen gör att den har åsamkat barn och även föräldrar mycket lidande”.

Edvardsson (1996 s123) påpekar att ”det verkar också finnas ett starkt tabu mot att i utredningstexter i vart fall kritiskt granska den egna och andra myndigheters agerande. Vad gäller symtom hos barn på daghem eller på t.ex. utredningshem eller på BUP - klinik kan jag hittills inte påminna mig ha sett att man någonsin relaterat symtomen till myndighetens eget agerande eller den aktuella vårdmiljön. Mängder av symtombeteenden hos barn måste ha samband med sådana faktorer. Genom sådana tabun uppkommer felaktiga tolkningar samt stor risk för felaktiga bedömningar och dessa inskränkningar i undersökandet leder till att grundläggande krav på allsidighet och saklighet åsidosätts. En etisk aspekt är att föräldrar emellanåt ges skulden för symtom som skapats av myndigheter och i vårdmiljöer”.

Ett ex på vad myndigheterna har utsatt dessa barn för. Under tiden 21/12-93 - 28/12-93, EN VECKA, utsätts barnen för följande: - Överrumplande hämtning hos modern X, till barnsjukhuset för observation. Mamman får ej stanna kvar över natten hos barnen.

- Läkarundersökningar. - Polisförhör. - Placering hos jourfamiljehemmet E och SK i Ryd. - Placering hos jourfamiljehemmet GB och KK i Kimstad. - Får ej träffa föräldrarna mer än några timmar. Föräldrarna har telefonförbud, får ej kontakta barnen. Hur mycket får egentligen myndigheter utsätta barn för? Här är verkligheten frågan om vem som misshandlar barnen relevant. Chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping (BUP Skäggetorp) uttalar "så små barn skrivs inte in på barnkliniken utan någon av sina föräldrar". Detta är ju uppenbarligen inte sant. X får åka ifrån barnen på barnkliniken trots att F blir jätteledsen och säger att "hon inte vill sova utan mamma".

Ex 930405 skrivs modern och barnen in på Röda Stugan som drivs av missionsförbundet. Detta efter att X sagt till Handläggare 1 att hon tar livet av sig om hon separeras från barnen (Handläggare 1 har innan det hotat X med att hon ska ta barnen via LVU och "placera dem långt hemifrån". Den 14/5-93 blir hela situationen för mycket för X och hon tar sitt liv.

Barnen är kvar på Röda Stugan till den 4/8-93 då soc överrumplande slår till med ett LVU och placerar barnen i ett familjehem som ligger 20 mil från Linköping, i Vrigstad. Barnen kommer till en helt ny miljö och till helt nya människor i ett skede i sitt liv där så få förändringar som möjligt vore önskvärda med tanke på barnens möjligheter att bearbeta sorgen efter modern. J får information om att barnen flyttats den 5/8-93. Han får sedan vänta ännu en vecka innan han får adress och telefonnummer till den familj som barnen vistas i. Under denna vecka försöker F ringa till J i smyg men hon kände ej till systemet med riktnummer och möttes av en metallisk röst som sa att numret saknar abonnent. F blev förtvivlad och trodde att pappa också försvunnit (dött). 24/9-93 får J avslag på en ansökan om att få träffa barnen vid en genomresa i Småland med motiveringen "att det var för tidigt, barnen skulle rota sig i familjehemmet först". 26/9-93 försöker pappans ombud förhandla direkt med familjehemspappan att J och L skulle få träffa barnen när de nu ändå var i närheten, men möts av ett blankt nej. Efter över två månader, 18/10 - 93, får barnen träffa J och L. Senaste gången var dagen innan de bortfördes. Familjehemsmamman får veta att J och L begär att få träffa barnen en gång i veckan. Hon uppger då att hon inte orkar med att barnen träffar J och L oftare än en gång i månaden.

Ex ur J och L:s anteckningar 930207: "Fostermamman GBJ skällde ut J, inför barnens mor och morföräldrar (barnen hörde men såg det ej) med uttryck som "det är synd att K har några av dina gener" och samtidigt uppvisade hon ett glödande hat mot J". Denna familjehemsmamma hade en egen obearbetad problematik rörande alkoholiserade föräldrar, men detta kan inte anses som något godtagbart skäl till att bete sig på detta sätt. Det är klart olämpligt att placera barn hos någon som så uppenbarligen inte är lämpad för uppdraget att handha vårdnaden om andras barn. I nästa familjehem som är mycket djupt religiöst, familjehemmet C och PJ i Vrigstad, bestraffas barnen för svordomar mm.

Ex ur utredning E (LVU), blad 4, Handläggare 1 skriver "930926 har J sökt barnen på kvällen i Vrigstad. J fick ej träffa barnen då det ej var planerat. Samma kväll ringer J och talar om för K att han försökt träffa K. K blir mycket upprörd och har sedan dess vänt i sängen". Här undanhåller Handläggare 1 att K sa till J att om han hade vetat att pappa var där så hade han smugit ut för att få träffa honom. CJ hörde detta samtal mellan K och J.

Ex ur F:s akt 940207. Handläggare 1 är på besök i familjehemmet i Vrigstad. Barnen pratar om sin mamma och Handläggare 1 skriver "De är mycket naturliga och sakliga, inga som helst sentimentala känslöytringar". Om barnen visat ledsnad, hade då Handläggare 1 någon rätt att kalla deras känslor för sentimentala?

Efter varje besök hemma hos fadern utsätts barnen för regelrätta förhör av både familjehemsföräldrar och av Handläggare 1. Familjehemsföräldrarna har gjort K till spion, han hotar med att berätta allt F gör och säger till familjehemsföräldrarna. F blir rädd och gråter hjärtskärande.

Socialekreteraren och familjehemsföräldrarna försöker kontinuerligt fuska bort barnens halva efternamn, nämligen faderns. Barnen heter både mammans och pappans efternamn.

Familjehemsmamman t.o.m märker om barnens kläder med endast mammans efternamn. Genom detta agerande stjälar man barnens halva identitet.

Ex: Trots att BUP - utredningen från Värnamo betonar att barnen kan ta skada av ny miljö, placeras barnen återigen i ett nytt familjehem 27/12-94. Familjehemmet i Vrigstad sade upp sig 31/8-94. Fadern fick ingen information om detta förrän i början av december -94. Advokat PH gör allt han kan för att försöka få hem barnen. Vårdnadsfrågan ska avgöras i mars -95. Tiden räcker dock inte till och barnen placeras åter om. Barnen är hos J och L 24-27/12-94. J och L skriver: "F har under dagarna hemma talat om hur jobbigt det är att behöva vänja sig vid ny miljö och nya människor". "Handläggare 1 flyttar runt oss som små myror".

Schaffer (1995) betonar "barn behöver skyddas mot separationer som kan åstadkomma stora psykiska skador".

Socialchef Socialchefen menar att "Handläggare 1 varit en trygghet för barnen under dessa förflyttningar". Det Socialchefen inte talar om är att Handläggare 1 medverkat till alla flyttningar. Hon säger ingenting om barnens hem eller uppväxtmiljö eller ens om barnens pappa och kontakten med honom och andra närstående vuxna som en trygghet för barnen. Hon säger ingenting om att det är Handläggare 1 som konsekvent arbetat för att ta ifrån barnen denna trygghet.

Myndigheterna hävdar att de agerar för barnens bästa. Genom användandet av förföljande strategier åsamkas dock barnen uppenbarligen mycket lidande. Barnen blir de som drabbas värst av förföljelserna och trots detta har myndigheterna mage att hävda att de alltid arbetar för barnets bästa. Alla dessa omflyttningar, separationer och umgängesrestriktioner är enligt min mening psykisk barnmisshandel på hög nivå och det är även psykisk misshandel av fadern och hans sambo. För att inte tala om vilken grad av psykisk misshandel som modern utsattes för, så till den grad att hon inte längre orkade leva.

En fråga som ter sig mycket väsentlig är vilken skada som barnen har åsamkats genom myndigheternas agerande. Jag efterlyser en kritisk analys av hur handläggningen i detta ärende och myndighetsutövningen i övrigt har skadat både barnen och de berörda vuxna.

Myndigheternas agerande och då främst socialekreterare Handläggare 1s har varit till stor skada både för barnen och för J och L och måste betecknas som psykisk misshandel.

Edvardsson (1995) har myntat ett begrepp som han kallar lösningsfixering. "När socialtjänsten söker lösningar på svåra situationer förekommer ofta ett tankefel som kan kallas för lösningsfixering. Samma gamla lösning tillämpas på olikartade problem, t.ex. omhändertagande eller att i strid med teori och forskning i frågan minimera eller eliminera umgänget mellan barn och biologiska föräldrar".

Edvardsson fortsätter: "Härvid kan ofta observeras hur utredningar orealistiskt tillrättaläggs, t.ex. genom "bolstering" (överdrivande av vissa förhållanden) och "deemphazing" (dämpning eller undanhållande av vissa förhållanden) på så sätt att den lösning som utredaren fixerat sig vid skall bli tillämplig".

Detta ärende utmärks av lösningsfixering enligt Edvardssons användning av termen.

Utredaren, främst Handläggare 1 har från början bestämt sig för att barnen ska omhändertas och placeras i familjehem och att placeringen ska bestå under lång tid.

Sedan får detta tydligen ske till vilka kostnader, både mänskliga, ekonomiska och även etiska och juridiska, som helst, bara målet bibehålls nämligen att göra allt för att separera barnen och fadern/sambon åt för gott.

6.61 Överrumplingsstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1996 s98), Han kallar fenomenet för "hänsynslösa ryck".

"Ett starkt sätt att få fram symtom hos barn och även vuxna är att arbeta med myndighetsövergrepp, t.ex. plötsligt storma in och omhänderta eller t.ex. ta in ett barn på utredningshem eller barnpsyk, spärrar man dessutom umgänget med föräldrarna ökar möjligheterna att få fram symtom, t.ex. känslor, uttalanden, drömbilder, docklekar etc, som då nästan aldrig tolkas som utslag av myndighetsövergreppet utan som något som har med föräldrar, hemmiljö etc att göra. Metoden används flitigt kombinerad med att man förser den utredande instansen med lämpliga förhandstolkningar så de vet vad de ska försöka uppfatta och tolka fram. Därmed kan också förväntanseffekter mm stärkas".

Edvardsson (1991 s202) påpekar detta om hänsynslösa ryck: "Ibland sker saker mycket snabbt och oförberett både för mamman och barnet".

921221: Handläggare 1 och en annan soc.sekr. åker hem till X för att utan förvarning ta med sig barnen (obs, ej LVU!) till barnkliniken för observation. Handläggare 1 skriver: "X är mycket samarbetsvillig när hon på frågan om hon har något val får nej". Är detta agerande juridiskt riktigt? Handläggare 1 fortsätter: "När K ska gå in i bilen sticker han men blir snart infångad av X. Vid framkomsten gör K ett nytt flyktförsök". "Personal är informerade att barnen kommer och rum anvisas. F undersöker det mesta. När hon frågar om X ska sova kvar och får ett nekande svar blir hon ledsen, vill ej sova utan mamma".

Ex LVU:et 930804: Soc slår plötsligt till med LVU och flyttar barnen till ett familjehem som ligger 20 mil bort från Linköping. Man motiverar LVU:et så här: "930803 meddelade Tingsrätten att vårdnadsfrågan

uppskjutits ytterligare. (p.g.a. att soc skickat in ett så undermåligt material till Tingsrätten som ansåg att de ej kunde fatta något beslut, min kom.) Då uppsägningstiden på mor och barn placeringen skulle upphöra 930814 och båda barnen var skolpliktiga fanns ingen annan råd än att ansöka om LVU för att få barnen omplacerade”.

För det första var det soc själva som sagt upp mor - barn placeringsplatsen. För det andra så är skälet att barnen är skolpliktiga absolut ingen grund för en LVU - ansökan. Att dessutom flytta barnen 20 mil från sin naturliga miljö så kort tid efter deras mammas död måste anses som oförsvarbart. Att sen placera barnen i ett familjehem där föräldrarna är mycket religiösa och aktiva inom missionsförbundet ter sig stötande när man beaktar att barnens mamma var uttalad ateist, och att barnen både av modern och fadern uppfostrats i hem utan tvärreligiösa idéer. Nu placeras de i ett hem där allting är totalt annorlunda än vad de är vana vid. Detta i ett läge när de för sorgebearbetningens skull borde ha utsatts för så få omställningar som möjligt. De placeras i söndagsskola, de bestraffas för bl.a. svordomar mm (när det är väl känt att barns och vuxnas sorgprocesser ibland innehåller en stor del ilska mot den döde och därmed även kan tänkas inbegripa svordomar) familjehemmet har ingen TV (barnen blir de enda barn i nya skolan som ej har tillgång till TV), de får ej ha någon kontakt med sin pappa på lång tid (det tar 2.5 månader innan de får träffa fadern efter omhändertagandet), Fadern och hans sambo får inte veta att barnen omhändertagits och flyttats 20 mil förrän dagen efter bortförandet och de får inte veta var barnen finns förrän en vecka efter bortförandet.

Ex 940831 säger familjehemmet upp sig. Detta hemlighålls för fadern och hans sambo ända till 941202. J informeras då om att ett nytt familjehem är utsett och att barnen ska flytta dit 941227. Faderns advokat PH gör allt han kan för att förhindra att barnen flyttas till ännu ett familjehem. Vårdnadsfrågan ska avgöras i mars - 95. Tiden är dock för kort för PH så han hinner inte stoppa förflyttningen och barnen placeras åter igen i en ny familj i en främmande miljö och får åter igen börja i en ny skola.

Ex 950331 tillerkänner Tingsrätten J som vårdnadshavare för sina barn. Soc går då omedelbart in med ett LVU, trots att de lovat faderns advokat att de ska respektera Tingsrättens beslut. Detta LVU fastställs dock inte av Länsrätten. Men soc agerande leder till att ytterligare 10 dagar stjäls av faderns och barnens tid.

6.62 Krossa far - barn - relationen

Jag definierar denna strategi som att man på ett mycket medvetet sätt gör allt för att förstöra den relation som finns mellan barnen och fadern.

Edvardsson (1991 s200) påpekar detta om isolering - krossa mor - barn - relationen: "Relationen mellan flickan och styvpappan krossar man utan betänkligheter”.

Edvardsson fortsätter: "Sedan ger man sig mycket brutalt på att krossa mor - barn - relationen. Plötsliga separationer, hemlighållande av vistelseort, besöksförbud, minsta möjliga umgänge.

En ständig kamp pågår från byråns sida för att med alla förevändningar krossa och förstöra mor - barn - relationen. Man försöker också krossa flickans polska identitet”.

Edvardsson (1996 s33) menar "att på detta sätt, vilket verkar vara vedertaget, bortse från den aktuella situationens inverkan, inkl direkt psykisk barnmisshandel genom att spärra föräldrakontakten".

"Sociala utredningar har som praxis att inte väga in separationsskador vid framläggande av beslutsunderlag, dvs undanhållande sker och myten att barnet lätt kan överge en familj och etablera sig i en annan torgförs underförstått. Det faktiska agerandet från socialförvaltningarna verkar enligt ett antal fall jag trängt in i ofta starkt inriktat på att bryta ner barn - föräldrarelationen. De förslag som läggs och de förfaringssätt som används motverkar inte sällan goda barn - föräldrarelationer. T.ex. kan det utan vidare gå en månad innan barn får träffa sin mor (eller far min kom) efter ett plötsligt omhändertagande. De umgängesintervall på flera veckor som ofta används är speciellt för små barn alltför långa, bl.a. då de har svårigheter med objektkonstansen (dvs att hålla kvar bilden av föräldern, se Mahler 1968)".

Ex: hela materialet visar tydligt ett mönster som innebär att barnen skall avskärmats från fadern.

Handläggare 1 bidrar i stor utsträckning till att det skapas misstämning i relationerna mellan den biologiska fadern, hans sambo och familjehemmen samt även till morföräldrarna.

Familjehemsföräldrarna vägrar umgänge. Handläggare 1 gör allt hon kan för att begränsa/totalt förhindra umgänge mellan barnen och biologiske fadern, t.ex. så fick de inte träffas på 2.5 månader efter LVU:et 930804. Som orsak till det helt förhindrade umgänget i angavs: "barnen måste få knyta an till familjehemmet i lugn och ro". Från ärendets start har Handläggare 1 (utan att det fattats något formellt beslut i socialnämnden) använt sig av umgängesbegränsningar som medel i sina försök att krossa relationerna mellan barnen och fadern. Familjehemsföräldern CJ hävdar att hon inte orkar med att barnen träffar fadern och hans sambo oftare än max en gång per månad.

Familjehemsföräldrarna uppger att "de är väldigt oroliga för hur barnen har det när de är hemma hos fadern". Givetvis utan att presentera några sakliga belägg för den "oron". Familjehemsföräldrarna tycker att det är jobbigt när J och L kommer på besök. De uppger till Handläggare 1 att de ser att barnen reagerar negativt på umgänget med fadern och de ifrågasätter därför hur mycket barnen ska få träffa sin pappa (taget ur barnens akter).

Ex ur K:s akt 940516, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemsmamman CJ: "CJ tycker det blir alldeles för jobbigt, det blir ingen ro för barnen och dessutom är de mer krävande före och efter besöken".

Ex ur J och L:s anteckningar 930406: "J på möte på soc.förv med Handläggare 3 (J:s handläggare) och Handläggare 1 (barnens och mammans handläggare). De förbjuder honom att ha kontakt med barnen första tiden. J får ej mer exakt veta var barnen och X finns". Detta agerande från soc sida är minst sagt anmärkningsvärt. Det är ju faktiskt hos X som barnen blivit slagna och det är faktiskt om X som BUP speciellt påpekar att "barnen inte ska placeras med modern enär hon är misstänkt förövare till vanvård alternativt barnmisshandel". Det finns ingen saklig grund till beslutet att hemlighålla barnens vistelseplats för fadern och dessutom att förbjuda fadern att ta kontakt med barnen.

Ex 930804 när barnen placeras 20 mil bort genom ett mycket överrumplande LVU, skriver Handläggare 1 i K:s akt: "undertecknad sökt J per telefon under 60 min upptaget". J informerades inte förrän dagen efter.

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 12, uttalande av RH (föreståndaren på Röda Stugan): "J är biologisk pappa, vilket gör att det finns bindningar mellan honom och barnen, som man inte kommer i fråga". Den sista bisatsen är anmärkningsvärd.

Ex barnens förmyndare UV skriver i ett yttrande till Länsrätten 931110: "Jag anser det mycket viktigt att man ser till att kontakten mellan barnen och deras far bibehålles och underlättas så mycket som möjligt. Enligt det "förslag till umgängestider" som Handläggare 1 upprättat efter kontakten med Silverfer skall barnen träffa J den första måndagen i varje månad. Enligt min mening bör det inte gå så lång tid emellan två träffar som en månad".

Ex ur ett faxmeddelande till J från Handläggare 3 931022: "Familjen C och PJ har ej accepterat ett besök 25/10". Detta trots att barnens förmyndare, J och L vill att besök ska ske den 25/10 och att Socialsekreterare 1, Råd och Stöd, har tillfälle att följa med då. Ingenting om varför familjehemmet inte accepterar besök. Jag ställer mig mycket frågande till huruvida det ska vara upp till familjehemmet att avgöra om umgänge ska ske eller ej.

Ex ur K:s akt 940809, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från barnens morfar: "Såväl morfar som mormor har hört att barnen skulle komma till Linköping redan i början av september. Morföräldrarna anser att det blir för tätt inpå och att det blir för mycket för barnen".

Ex ur advokat PH:s överklagande till Kammarrätten gällande det LVU beslut som fastställdes i länsrätten 950614, sid 3: "Trots att socialtjänsten genom olika företrädare tidigare omtalat för mig att Linköpings Tingsrätts kommande slutliga beslut i vårdnadsfrågan skulle respekteras beslöt socialtjänsten samma dag som det slutliga beslutet att barnen skulle omhändertas jämlikt LVU, socialtjänsten hade tidigare vägrat att träffa några som helst förlikelseuppgörelser i ärendet eftersom detta skulle avgöras av Linköpings Tingsrätt. Länsrätten beslöt den 10 april 1995 att ej fastställa det underställda beslutet. Socialtjänstens agerande visade dock med all tydlighet att socialtjänsten icke hade för avsikt att hjälpa och bistå J och L i deras vårdnadsroll.

Advokat PH fortsätter: "tvärtom indikerade ifrågavarande omhändertagande på socialtjänsten fortfarande skulle göra allt för att slutligt separera barnen från J och L. Mot bakgrund av Linköpings Tingsrätts slutliga beslut och gällande sociallagstiftning skulle det ha ålegat socialtjänsten att genom råd och dåd göra allt för att J tillsammans med L skulle klara sin vårdnadsroll. Socialtjänsten måste ha varit medveten om att barnen genom de olika besluten fått uppfattningen att fadern J och L var mindre värda och utan makt. Efter Linköpings Tingsrätts beslut skulle det således ha ålegat socialtjänsten att hjälpa barnen till rätta hos J och L. Socialtjänsten har dock i strid mot lagstiftningens intentioner agerat tvärt om". Jag instämmer i advokat PH:s yttrande. Dessutom framkommer det i brev som Handläggare 1 skrivit till överläkare Överläkare BUP elefanten, BUP Elefanten daterat 950221 att Handläggare 1 redan i februari - 95 hade sin plan klar och inte tänkte ta någon som helst hänsyn till Tingsrätts beslut i vårdnadsfrågan hon skriver: "Hur länge barnen ska vara placerade avgörs av Tingsrätten.

Om Tingsrätten beviljar fadern vårdnaden har han för avsikt att ta hem barnen. U.t. har för avsikt att ansöka om LVU". Det är socialnämnden som skall göra en dylik ansökan, inte socialsekreteraren. Handläggare 1s inställning är fullständigt klar: oavsett om Tingsrätten tilldömer fadern vårdnaden om barnen, så tänker Handläggare 1 göra allt för att de ej får flytta hem. Inför barnens hemflyttning försöker morföräldrarna in i det sista förstöra detta. De ringer bland annat till BRIS 950412 och uppger att de är mycket oroliga. BRIS kontaktar Handläggare 1 och berättar om morföräldrarnas oro.

Ex: när J 950331 tillerkänns vårdnaden om barnen av Tingsrätten och soc slår till med LVU samma dag, så vill J och L och ombudet KA besöka barnen i familjehemmet. 950403 kontaktar de familjehemmet som dock säger nej till besöket. Som skäl till det nekande svaret anges att "de har sjuka hundar samt att barnen gjorde läxor och sedan skulle göra i ordning sig för kvällen".

Ex ur K:s akt 950407 kontaktar familjehemsmamman AB handläggare 1 och meddelar "Barnens ombud Sundstöm har skrivit till familjehemsföräldrarna och önskat höra barnens synpunkter. A och JB (familjehemsföräldrarna) har sagt till ombudet "vi stöttar ej vad ni än kommer fram till". Vad är det för en inställning? Om barnen alltså säger till sitt ombud att de vill flytta hem till sin pappa och ombudet förmedlar detta till rätten så kommer inte familjehemsföräldrarna att stödja dem i hemflyttningsprocessen? Familjehemsföräldrarna (och inte bara dessa!) tar sig onekligen friheter i att avgöra huruvida fadern och barnen skall återförenas. Det kan inte anses som en professionell inställning att yttra sig och agera som familjehemsföräldrar m.fl. överlag i detta ärende har gjort!

6.62 Påverkan av barn

Jag definierar denna strategi som att barnets beroendeställning utnyttjas till att ställa ledande frågor, använda manipulativa metoder, ge negativa suggestioner om föräldrarna, motarbeta umgänget med fadern mm. Barnen anpassar sig till makten och svarar det som förväntas. Svaren anförs sedan utan några som helst reservationer mot pappan i dokumenten. (se bl.a. Edvardsson 1991 och Jansson & Rönnbäck 1995)

Killén (1993 s105) skriver om "överdriven anpassning" och menar att "denna grupp försöker dölja både för sig själv och omvärlden hur dåligt de har det. De observerar den vuxnes hållning och humör och försöker uppföra sig på sätt som i möjligaste mån undviker att utlösa den vuxnes vrede eller andra skrämmande".

Trankell (1967 s33) påpekar att "vittnet har en benägenhet att rätta sig efter de nyanser i förhørsledarens frågor och uppträdande som återspeglar den senares förväntningar".

Anderberg (1993 s42f) menar att "det är uppenbart att fel som sker redan vid seendet respektive lyssnandet och som sedan förstärks vid tolkningen ytterligare förvrängs när de hamnar i minnets maskineri. Anderberg uppger att dessa fel antar stora proportioner när meddelandet vidareförs".

Holgersson (reportage i tidningen Medborgarrätt 1995) Underlag till presentation av tillämpad vittnespsykologi och bakomliggande rättssäkerhetsaspekter. Seminarium hållet i Stockholm 26 - 27/8 - 95: "Om man har som målsättning att till varje pris få ett barn att säga något av det som man själv tror har hänt, då kommer man säkerligen också att lyckas med det. Men det som då barnet säger är kanske inte sant.

Då har vi lurat barnet att "ljuga". Och kanske har vi fått barnet att tro att det har varit med om något hemskt som aldrig har hänt - och än värre att detta "något" skulle ha utförts av en för barnet kär och viktig person". Holgersson fortsätter "Detta kan få ödesdiga konsekvenser för barnets hela framtid".

Ex ur K:s akt 940516, Handläggare 1 skriver: "Talar med K om olika hemligheter. Att hemligheter som är läskiga och hemska kan vara jobbiga att bära på och göra så att man inte mår bra. Att vad som än hänt så finns det alltid många andra som varit med om liknande händelser. Att undertecknad känner barn som varit med om hemska saker, att de berättat för någon och sedan mått mycket bättre.

Undertecknad; 'jag tror att du har hemligheter'. "undertecknad informerar K om att hans och systems akt är skyddade att ingen annan får läsa dem". Handläggare 1 förutsätter att K bär på något och försöker genom att få honom att tro att andra barn har berättat saker för henne och att barnen sedan mått bättre och genom detta även förmå K att berätta något för henne. Att hon dessutom ljuger för K och säger att hans akt är skyddad för alla andra (utom henne förstås), när den uppenbarligen inte är det ter sig mycket oetiskt av Handläggare 1. (jag har t.ex. fått tillgång till K:s akt). Det är ett synnerligen fullt trick att påverka ett barn på detta sätt och det stärker ytterligare min absoluta övertygelse att Handläggare 1 inte borde arbeta med människor och i synnerhet inte med barn.

Ovanstående agerande från Handläggare 1s sida bevisar även att Handläggare 1 inte har någon insikt i att socialförvaltningens agerande med upprepade omflyttningar och umgängesbegränsningar faktiskt kan ha hela eller del i skulden att J inte mår bra. Dessutom visar följande exempel att Handläggare 1 har talat med familjehemsföräldrarna om barnens "hemligheter" (som hon har bestämt att de bär på).

Ex ur K:s akt 940520, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemsmamman CJ: "CJ har samtalat med K och berättade då om vad som hade hänt en anhörig som avlidit, och att det var en hemlighet men att CJ talade om för en vän och efteråt så "kunde hon lämna detta". Det är ju mycket märkligt att temat med "hemligheter" och "berätta för en vän" och "må bättre" dyker upp i två olika "enskilda" samtal med fyra dagars mellanrum. Detta innebär upprepad påverkan av K som kan leda till att han påverkas att tro att han varit med om något otäckt.

Ex ur barnens akter framkommer det att familjehemsföräldrarna rapporterar följande tema åtskilliga gånger: - "barnen tycker att J ringer för ofta", - "J:s samtal med barnen är ofta inte bra för barnen, de vill helst inte prata med J". Det är mycket lätt för den sociala omgivningen att skapa fenomen/symtom hos en person. Familjehemmens påståenden är inte källkritiskt granskade på något sätt. De är inte rimligt preciserade och de säger mer om rapportören än om barnen. Förväntanseffekter, oro, felaktig varseblivning och passande tolkning från familjehemsföräldrarna kan ha bidragit till barnens påstådda agerande och uttalanden.

Ex: Barnen utsätts kontinuerligt för regelrätta förhör, ledande frågor, manipulativa metoder och negativa suggestioner om sin pappa och hans sambo. Barnen får helt klart för sig att makten innehas av Handläggare 1 och familjehemsföräldrarna och inte av pappa och L. De anpassar sig till detta faktum och avger de svar som de tror att maktinnehavarna vill höra. Barnen har även fått helt klart för sig att när maktinnehavarna frågar något om pappa eller L så är det inte "godkänt" med något positivt svar. F har till exempel berättat att Handläggare 1 tagit tag runt hakan på henne och sagt "nu vill jag att du berättar sanningen".

Dylikt agerande från en socialsekreterares sida är fullständigt oacceptabelt och visar tydligt vilken förtryckarmentalitet som Handläggare 1 innehar. Vem vet vilka skador "barnens hjälpare" (Handläggare 1s egen beskrivning av sig själv) kan åsamka dessa och andra barn? Handläggare 1 bryter bl.a. mot grundlagens krav på opartiskhet och saklighet genom sin kraftfulla påverkan av barnen. Hon utsätter dem för ren psykisk (och fysisk) misshandel. Att socialförvaltningen godtar dylikt agerande från en socialsekreterare tyder på att hela förvaltningen har allvarliga problem.

Ex ur K:s akt 940131: Här framkommer det att Handläggare 1 och familjehemsföräldrarna till och med har gjort K till sin spion. CJ (familjehemsmamman rapporterar till Handläggare 1 om ett samtal mellan K och F: "... och om du F skvallrar för J ska jag berätta för Handläggare 1 om vad du, L och J talar om". Detta är en speciell strategi, påverkan genom hot.

Ex: K och F:s mamma var enligt J och L inte mycket för det religiösa. Hon var emot kyrkan o.dyl. (mycket p.g.a. det kvinnoförtryck som hon ansåg förekom där). Trots detta placerades ändå barnen efter hennes död i ett familjehem som mycket aktivt deltog i missionskyrkans aktiviteter och som hade en strängt religiös inställning till livet, barnuppfostran etc. 931005, K:s akt, familjehemsmamman CJ ringer till Handläggare 1 och rapporterar "när K kom hem från skolan yttrade han "tack gode gud för att jag får vara hemma". Barnen har vistas i detta familjehem i ca två månader och barnen uttrycker sig på ett sätt som de aldrig (enligt J och L) skulle ha gjort förut. Här märks den påverkan barnen utsatts för tydligt. Tvärs emot barnens naturliga uppväxtmiljö, som inte innehöll några religiösa influenser.

Ex ur K:s akt 940602, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från CJ. K har förmodligen sträckt sig, blivit upprörd och "hyperventilerat" för att han hade så ont enligt CJ. CJ hade sagt till K "det är kanske så att du behöver prata lite om vad du går och tänker på". Bara för att K visar att han har ordentligt ont (sträckningar har en förmåga att göra väldigt ont!) behöver väl inte detta betyda att han går runt och grubblar på något?

Genom dokumentationen framkommer att CJ har uppvisat en förvånande villighet gällande att ringa till Handläggare 1 och "rapportera" allt möjligt. Under tiden som barnen vistades i detta familjehem, 930804 - 9412 23, ringde CJ och ibland även PJ 96 gånger till Handläggare 1 (enligt K:s akt).

Både familjehemsföräldrarna och handläggaren uppvisar en oförmåga att uppfatta inverkan av situations - miljö - och förväntansförhållandenas påverkan av barnet. Genom att lämna och rapportera uppgifter av det slag som redovisats. Detta gör att dessa uppgifter måste anses som otillförlitliga. Indikationer av diverse slag kan lätt framkallas genom att man utsätter normala människor för isolering, provokationer, tvång, förödmjukelser etc (se t.ex. Edvardsson, 1989 sid 33).

Ex ur utredning N (SoL), sid 4, Handläggare 2 skriver följande om F: "Samtal med F, metod, intervju och nätverkskarta. Samtalen med F har skett i familjehemmet vid två tillfällen, 950531 och 950614". Detta är inte en neutral plats. Barnet är i händerna på familjehemsföräldrarna.

Det kan tänkas att "resultatet" av testen (F ritar t.ex. ingen ur sitt sociala nätverk på nätverkskartan, men däremot finns familjehemsföräldrarna med), skulle se annorlunda ut om "testerna" gjorts hemma hos J och L.

Ex ur samma utredning, sid 5, Handläggare 2 om F: "F säger att det är jätteskönt att vara i familjehemmet, hon konstaterar att hon alltid vill bo där och att det är hemma för henne". Se kommentaren ovan. Detta kan även vara en överlevnadsstrategi som F tar till. Hon säger det som hon tror att de som har makten vill höra. Det är troligt att det förhåller sig på detta vis. När man tar i beaktande att F hittills, upprepade gånger och till flera olika personer, bl.a. till BUP - personalen i Värnamo, uppgivit att hon vill flytta hem till sin pappa. Genom att använda spekulativa, hypotetiska, ledande frågor och manipulativa metoder som helt saknar verklighetsförankring försöker både familjehemsföräldrar och socialsekreterare till varje pris få barnen att säga det som förväntas. De flesta barn kan till slut inte värja sig mot sådana metoder. Användandet av dylika metoder är ett mycket allvarligt hot mot rättssäkerheten både för barnen och för familjen. Det är även mycket oetiskt att arbeta på ett sådant sätt. Man manipulerar barnen på sådana sätt som barnen ej förstår och inte kan försvara sig mot. Genom socialförvaltningens försorg har dessa barn flyttats åtta gånger sedan 1992. De har utsatts för en massiv påverkan av personer som inte har haft för avsikt att de någonsin skall få flytta hem till fadern och hans sambo. Det är denna påverkan som familjen nu kämpar med i familjeterapin som ska underlätta för familjen att äntligen få återförenas. Enligt fadern och hans sambo kunde de inte ens ana att barnen påverkats "så till den grad mycket som de blivit". Det kommer att krävas mycket stora insatser för att familjen överhuvudtaget skall kunna fungera tillsammans.

6.63 Omdefinieringsstrategi

Jag definierar denna strategi som att man genom att envetet t.ex. kalla barnen för bara halva deras efternamn, försöker omdefiniera deras identitet. Man försöker genom att ta bort faderns del av efternamnet ta bort barnens identitet som hans barn och samtidigt tar man ifrån fadern hans identitet som barnens fader. Man omdefinierar även tex barnens beteenden så att de ska passa utredarens syfte.

Ex ur uppgifter från J och L (och medskickad textillapp): "Familjehemmet C och PJ försökte konsekvent sudda bort barnens identitet som J:s barn. De (liksom soc.sekr Handläggare 1 ibland) kallade barnen för bara halva deras efternamn. Familjehemsföräldrarna märkte om deras kläder med endast mammans efternamn (namnlapp bifogas). Föräldrarna var överens om att barnen skulle ha både mammans och pappas efternamn.

Ex Handläggare 1 kallar övervägande J för J och inte för barnens fader i sammanhang där det skulle vara befogat att kalla honom för barnens fader. Hon omdefinierar J:s roll. Gör hon detta för att hon inte vill se J som pappa till barnen? Eller varför gör hon detta?

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 5, uttalande av psykolog Psykolog 1 skäggetorp , gällande F: "Vid första anblicken förefaller hennes lek samlad, koncentrerad, och uthållig men egentligen består den av ständiga små avbrott och förändringar i mer överordnade lektema". Lagg märke till ordet egentligen. Jag anar försök att övertala läsaren om att det skulle röra sig om något konstigt eller anmärkningsvärt. Vad det skulle vara framgår inte. . Hur visar F detta? Enligt min erfarenhet av barn så är det inte ovanligt att barn i sexårsåldern leker på detta vis. Dessutom blandar psykologen in tolkningar i observationerna.

6.64 Lägga vuxenansvar på barnen

Jag definierar denna strategi som att man lägger över ansvaret på beslutsfattande på barnen.

Ex ur utredning N (SoL), bilaga 2, uttalande av chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping : "K och F är idag 10 resp snart 9 år. De har båda flera års erfarenhet av omflyttningar och byten av vårdnadshavare. När barnen utifrån denna erfarenhet så tydligt talar om hur de vill bo bör detta trots deras låga ålder tillmätas stor betydelse". Detta uttalas när F efter flera års påtryckningar säger att hon vill bo kvar i familjehemmet. Alla gånger som F till olika personer uppgivit att hon vill flytta hem till sin pappa har ignorerats totalt. Men när F så säger det makthavarna vill höra, då tillmäts det stor betydelse. Det som inte heller framkommer är att F kanske är rädd för att hon skall flyttas till ännu en ny familj om hon skulle säga något negativt om det familjehem där hon nu vistas.

Ex ur K:s akt 930806, Handläggare 1 skriver efter ett samtal med K: "U.t. talar med K och han accepterar att bo hos C och PJ". Vad hade han för val? Vad skulle ha hänt om K inte accepterade att bo i detta familjehem?

Ex ur utredning B (SoL), Handläggare 1 skriver efter samtal med K: "K accepterar att bo på Röda Stugan i 6 månader". Se ovanstående kommentar! Det verkar här ha varit frågan om övertalning liksom i föregående exempel. Det återges inte alls vad K sagt, så uttrycket "acceptera" kan vara en tolkning även av ett avvisande eller oklart svar.

6.65 Paktstrategi

Jag definierar denna strategi som att t.ex. socialsekreterare ingår i koalition med bl.a. familjehemsföräldrar och andra och att dessa personer samarbetar för att ett i förväg färdigställt mål skall uppnås, i detta fall att för alltid separera barnen och fadern från varandra.

Edvardsson (1996 s46) påpekar att man ska vara mycket uppmärksam på om det "föreligger jäv eller beroenden, t.ex. ekonomiska beroenden hos uppgiftslämnare, vänskap, lojalitet, konflikter, hämndmotiv,

fixa övertygelser och förutfattade meningar mm? Föreligger koalitionsbildning mellan ena parten och uppgiftslämnare eller tidigare utredare?"

Ex ur K:s akt 930917, morföräldrarna ringer till Handläggare 1 och uppger att de är mycket nöjda med placeringen av barnen. (20 mil hemifrån, min kom).

Ex ur utredning E (LVU), sid 7, Handläggare 1 rapporterar: "Barnens mormor och morfar har besökt hemmet. Mormor och morfar anser att hemmet är bra och att de är mycket nöjda med fosterföräldrarna, vidare att Rydskolan inte är lämplig för K". Handläggare 1 lägger större vikt vid vad morföräldrarna anser än på vad J och L anser. Dessutom är det ett underligt uttalande om Rydskolan. Det är nämligen enligt fadern ett högstadium, så det är väl lite väl tidigt att uttala sig om lämplighet. K är ju bara 8 år.

Ex ur K:s akt 931022, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från barnens mormor: "Telefon K och F:s mormor, som är orolig för att J ska besöka familjehemmet C och PJ så att barnen ej får vara kvar".

Ex ur K:s akt 931110, Handläggare 1 skriver: "Då J avböjt kontakt med u.t. gjordes överenskommelse med morföräldrarna angående barnens återresa"

Kinden fortsätter: "med hänvisning till Regeringens prop 1989/90:28 sid 73 "socialnämnden har ett ansvar att främja barnets kontakt med närstående". Varför hänvisar Handläggare 1 till denna ref? Varför kontakter hon inte t.ex. Socialsekreterare 1 på Råd och Stöd för att ge honom informationen rörande barnen så att han hade kunnat förmedla den till J? Barnens förmyndare har upprepade gånger påpekat för Handläggare 1 att han tycker att det är olämpligt att barnen stannar över natt hos morföräldrarna. Det går tydligen att hänvisa till socialnämndens ansvar för att främja barnens kontakter med närstående när kontakten gäller morföräldrarna, men när kontakten gäller fadern och hans sambo söker Handläggare 1 minimera umgänget. Uppenbarligen gäller Regeringens prop inte för fadern och hans sambo.

Ex ur en umgängesrapport skriven 940524 av Handläggare 1. I denna umgängesrapport kommer Handläggare 1 med starka antydningar om att F skulle ha utsatts för sexuella övergrepp vid besöken hos fadern i Linköping. Dokument rörande umgänget visar dock att barnen även besökte morföräldrarna vid varje besök hos fadern i Linköping. Att Handläggare 1 undanlåter att lämna ut den informationen kan kanske ses som ett led i paktstrategin. Den informationen kunde ha stört samarbetet mellan Handläggare 1 och morföräldrarna. Handläggare 1 underlåter även att nämna det faktum att F vid flera tillfällen vägrat åka till morföräldrarna utan velat vara kvar hos fadern och hans sambo istället.

Ex ur K:s akt 940712: Det framkommer att barnens morfar har kontaktat socialjouren 3 dagar innan J ska få ha barnen hemma under tre veckor. Morfar hävdar att "J är inne i en 'dålig' period vilket bl.a. innebär att han dricker alkohol". Morfar försöker få med sig någon av bundsförvanterna så att umgänget skall ställas in. Morfar ringer även till enhetschef Silfver 940714 och morfar ringer även till barnens förmyndare för att stoppa umgänget. Han kunde dock ej ge något sakligt belägg för sitt påstående så barnen fick komma hem till J och L för en tre veckor lång vistelse.

Ex ur K:s akt 941219, Handläggare 1 rapporterar om att hon och morföräldrarna har besökt det blivande familjehemmet A och JB. Handläggare 1 skriver: "Morföräldrarna uttryckt oro för att inte makarna AJB skall orka".

Ex ur F:s akt 950410. Länsrätten fastställer inte det LVU som soc slog till med 950331, då J tillerkändes vårdnaden om barnen i Tingsrätten. Morfar ringer då till Handläggare 1: "Morfar är mycket irriterad över att Tingsrätten inte har tagit reda på de verkliga förhållandena i ärendet". Tingsrätten höll en två dagar lång förhandling med bland annat 14 vittnen. Tingsrätten gjorde sannolikt en noggrann och omfattande undersökning innan de tillerkände J vårdnaden om barnen. Men morföräldrarnas och även handläggarens plan stördes av att J fick vårdnaden om barnen. Morföräldrarna har ofta gått bakom ryggen på J och L och bestämt om umgänge direkt med familjehemsföräldrarna.

De anar kanske att det kan bli ett stopp för detta och låta umgänget mellan barnen och morföräldrarna ske mer efter K och F och J och L:s villkor än enbart rättat efter morföräldrarnas behov. Att Handläggare 1 är missnöjd med att J fick vårdnaden bevisas av att hon omedelbart går in med ett LVU, som dock ej fastställs i Länsrätten.

Ex: Familjehemsföräldrarna C och PJ ringer till Handläggare 1 och beklagar sig över barnens förmyndare UV som vill att barnen skall få träffa sin pappa ofta (minst två gånger i månaden). Familjehemsmamman "orkar" inte med att barnen träffar fadern oftare än max en gång per månad. Vilket således även handläggaren sedermera också anger i sina "umgängesplaner". Nästa familjehem ringer även de till Handläggare 1 och uppger "att det blir tufft att arbeta med barnens förmyndare eftersom han tänker helt annorlunda, jämfört med dem".

Detta slutar med att, trots att fadern, hans ombud och barnens förmyndare har begärt handläggabyte sedan 1993 så fattar enhetschef Enhetschef 2 beslutet att "det är förmyndaren som får gå p.g.a. 'samarbetssvårigheter' med familjehemmet samt att handläggare Handläggare 1 har så god kontakt med barnen".

Ex: Chefsöverläkaren Linköping s brev till Tingsrätten, som skrivs efter uppmaning från Handläggare 1 utan att hon har tillfrågat nämnden om ett dylikt intyg behövs för utredningen.

6.66 Partiskhet

Jag definierar detta så som Edvardsson (1996 s126) "Partiskhet kan definieras som att en utredare på något sätt gynnar den ena parten och/eller missgynnar den andra parten".

Edvardsson (1996, s126) säger vidare att "det går ibland att se partiskheten i utredningar på strukturen, t.ex. mängden och arten av kontakter som utredaren har haft, mängden och arten av material, sättet att föra resonemang kring den ena eller den andra parten, undanhållande av material som skulle vara negativt alternativt positivt för en part, uttalade värderingar mm. Ibland är det tydligt i utredningsmaterial att utredaren gått i koalition med den ena parten. Partiska utredningar kan inte godtas då de saknar tillförlitlighet. Vid ett enda tydligt tecken på partiskhet bör enligt min uppfattning en utredning förkastas och göras om av någon som kan utreda opartiskt".

Edvardsson (1996, s29) påpekar att en annan ständigt aktuell fråga i samband med urval av information om inte minst enskilda människor och familjer är balansen, dvs att eftersträva ett balanserat urval av uppgifter. Den vanligt förekommande tendensen att ladda upp utredningstexter med stora mängder negativt material och med föga positivt innebär verklighetsförfalskning, utgör ett hinder för effektiv problemlösning och strider mot grundlagens krav på opartiskhet samt är djupt oetiskt och förtryckande".

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), under rubriken 'utredningens uppläggning' anges att kurator Kurator 1 Skäggetorp och psykolog Psykolog 1 skäggetorp träffade socialsekreterarna Handläggare 1 och Handläggare 3 två gånger (alltså lika många gånger som man träffade varje enskild biologisk förälder). I och med detta är påverkansrisken uppenbar! Risken för en partisk bedömning ökar likaså. Jfr med förväntanseffekter o.dyl. BUP - utredarna arbetar inte oberoende och förutsättningslöst med tanke på kontakten med soc.sekreterarna.

Vidare anges i samma utredning under samma rubrik: "Kurator Kurator 1 Skäggetorp har träffat familjehemsföräldrarna en gång och familjehemsmamman fyra gånger. Dessutom biologiska mamman två gånger, biologiska pappan två gånger, biologiska mamman tillsammans med barnen en gång samt biologiska pappan tillsammans med barnen en gång". Barnen kom till detta familjehem 28/12-92 så det kan starkt ifrågasättas vilken kunskap som familjehemsmamman GBJ hunnit få om barnen då dessa var okända för familjehemmet innan placeringen. Det hade rimligen varit mycket mer relevant att de biologiska föräldrarna fått mer tid än familjehemsmamman. Men tonen i hela ärendet anges direkt, man lyssnar mycket mer på familjehemsföräldrarna än på de biologiska föräldrarna.

BUP - personalen träffade familjehemsföräldrarna flera gånger och handläggaren Handläggare 1 en gång innan de träffade någon av de biologiska föräldrarna för första gången. Någon oberoende kritisk prövning av socialtjänstens perspektiv sker inte utan tas för given och man eftersträvar ensidigt bekräftelse. BUP Skäggetorps personal redovisar inte vilket grundmaterial som socialsekreterarna bidragit med så någon kontroll av vad detta material bestod av kan ej ske.

Enligt Sveriges psykologförbunds etikråd skall underhandsförhandlingar mellan uppdragsgivare och utredare redovisas i utlåtandet. Genomgående i materialet märks en tydlig tendens att utredaren och familjehemsföräldrarna endast redovisar negativt material om fadern och hans sambo samt att man genomgående lägger mycket större vikt vid vad familjehemsföräldrarna säger, än vad den biologiske fadern och hans sambo och deras nätverk säger.

6.67 Beroenden

När utredningar, uttalanden, rapporter mm kommer till måste man vara mycket uppmärksam på om det förekommer någon/några former av beroende mellan t.ex. uppgiftslämnaren och utredaren. Det kan bl.a. röra sig om ekonomiska, sociala, känslomässiga och mentala beroenden, t.ex. av vänskap, konflikter, lojaliteter, fixa föreställningar, fördomar, felaktiga informationer osv. Beroenden försämrar hållbarheten och tilltron i dylikt material. Vissa beroenden kan juridiskt klassas som jäv.

Ex J:s konflikt med handläggaren, familjehemmens ekoberoende av socialförvaltningen, soc vägran att gå med på handlägggarbyte p.g.a. av handläggaren "hade så god kontakt med barnen", BUP - Elefanten "jäviga" p.g.a. av den första BUP - utredningen som är anmäld till HSAN etc.

Chefsöverläkaren Linköping s brev tyder på ett starkt känslomässigt och mentalt beroende beträffande inställningen till fadern, vilken Chefsöverläkaren Linköping överhuvudtaget inte har träffat. Chefsöverläkaren Linköping s uttalanden är föga underbyggda, extremt negativa och byggda på andra - och tredje hands uppgifter. Chefsöverläkaren Linköping s agerande tyder på att handläggaren genom sin fixa förhandsinställning och uppenbara antipati gentemot J, genom sin kontakt med Chefsöverläkaren Linköping påverkat honom att "se" samma saker som hon.

Vad gäller familjehemsföräldrarna som fått spela en stor roll som rapportörer och "vittnen" är det obestridligt att ett ekonomiskt beroende och även lojalitet föreligger i förhållande till socialtjänsten. Det är även mycket tydligt att familjehemsföräldrarnas "rapporter" bygger på den grundläggande föreställningen att J skulle vara farlig för barnen. (jfr med den s.k "monsterteorin").

De liknande ord och stoff - urval som dyker upp dels i handläggarens egna anteckningar i socialakterna och i "rapporterna" från familjehemsföräldrarna tyder på ett icke oansenligt beroende dem emellan. Det är tydligt att handläggaren och familjehemsföräldrarna har talat om barnen och J och därför använder liknande ordval när de refererar vissa företeelser. En risk är att en uppgift som tillkommit på detta sätt tillskrivs större tilltro än den borde. Det kan ju för en utomstående verka synnerligen allvarligt att två till synes oberoende personer uppger samma saker. I och med att familjehemsföräldrarna står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till sina uppdragsgivare kan det inte utan vidare antas att de lämnar en objektiv bild av barnens och fadern/sambons förhållanden.

Föreståndaren RH på mor - barn - boendet Röda Stugan tipsade soc om familjehemmet C och PJ i Vrigstad (20 mil från Linköping). De tillhör samma religiösa samfund. Föreligger det något beroendeförhållande mellan dem, t.ex. vänskap, lojalitet, fixa förhandsinställningar etc?

Den handläggare (Handläggare 2) som efterträdde Handläggare 1 arbetade på placeringsenheten och var handledare för familjen som blev barnens nuvarande familjehem. Sedan får hon alltså byta enhet för att bli barnens handläggare. Vad har hon för förhållande till familjehemsföräldrarna nu? Vad innebär det för fadern att familjehemsföräldrarna tidigare hade handläggaren som handledare? Föreligger vänskapsband, lojalitetsband etc mellan handläggaren och familjehemsföräldrarna?

6.68 Delikatessjäv

Kommunallagen 25§ punkt 4 anger att "enligt bestämmelsen, som är en s.k generalklausul, är en förtroendevald eller en tjänsteman jävig vid handläggningen av ärendet om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet. Under denna punkt faller t.ex. sådana omständigheter som att en förtroendevald eller en tjänsteman som är vän eller ovän med en part som ärendet rör. I sådana fall bör givetvis vederbörande avstå från att handlägga ärendet. Vidare kan man tänka sig att förtroendemannen eller tjänstemannen står i någon form av beroendeförhållande till klienten eller att han engagerat sig i ärendet på ett sådant sätt att det finns anledning att ifrågasätta hans opartiskhet (jfr prop 1971:30 sid 343) t.ex. att tjänstemannen involverat sig i ärendet på ett sådant sätt att fråga ej längre är om normal serviceskyldighet enligt 4§ FL". Jag anser att det finns anledning att beakta frågan om delikatessjäv i detta ärende: dels p.g.a. socialekreterare Handläggare 1s uppenbara antipati och partiskhet och dels p.g.a. att familjehemsföräldrarna står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till socialtjänsten och därmed kan antas känna visst lojalitetskrav inför soc. Dessutom skriver J och L själva i ett brev dat. 930916: "Vi litar inte på socialförvaltningen. Vi har så dåliga erfarenheter av dem så att vi totalt saknar förtroende för dem".

6.69 Kommunikation bakom ryggen strategi

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1988 s7) "emellanåt förekommande talande bakom ryggen och över huvudet på människor är föga problemlösande, föga demokratiskt, upplevs destruktivt och måste upphöra".

Det förekommer omfattande prat både bakom ryggen och över huvudet på fadern i detta ärende. Soc.sekr Handläggare 1 kontaktar faderns terapeut för att få reda på saker om J:s terapi.

Soc.sekr Handläggare 2 kontakter familjens terapeut för att försöka få reda på saker om familjeterapin. Familjehemsföräldrarna har kontakt med socialsekreteraren flera gånger i veckan. Morföräldrarna kontakter familjehemsföräldrarna och överenskommer om umgänge med barnen utan faderns vetskap. Morföräldrarna har en omfattande kontakt med socialsekreterarna och gör allt de kan för att förstöra faderns umgänge med barnen. Familjehemsföräldrarna har en omfattande kontakt med tidigare familjehemsföräldrar. Tidigare familjehemsföräldrar besöker barnen i nuvarande familjehem utan att fadern är vidtalad. Socialsekreterarna har kontakt med chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping som i sin tur bl.a. skriver olika intyg om familjen som han aldrig har träffat. Det mesta av ovanstående sker utan att fadern och hans sambo har en aning om det. De får vetskap om detta när de får tillgång bl.a. till barnens socialakter i slutet av 1995.

Ex ur K:s akt 950301, Handläggare 1 besöker familjehemmet A och JB och talar med familjehemsmamman AB: "under sportlovet hade J ringt och velat tala med K. K var på besök hos sina morföräldrar över natt vilket var planerat sedan tidigare. Både J och L blev mycket upprörda över detta". Enligt J och L så hade de inte fått någon information om att K skulle vara hos sina morföräldrar. Jag anser inte att det är ett dugg konstigt att J och L blev upprörda när de upptäckte att morföräldrarna gått bakom ryggen på dem.

Ex ur K:s akt, morfar ringer till Handläggare 1: "önskemål om att hämta barnen ett par dagar innan de skall till J + L"

Åter igen så går morföräldrarna bakom ryggen på J och L, men denna gång görs "överenskommelsen" med socialsekreterare Handläggare 1. Det var tydligen inte meningen att J och L skulle få reda på att barnen skulle vara hos morföräldrarna innan besöket hos dem. Morföräldrarna har fortsatt med sin lobbyaktivitet även i det nuvarande familjehemmet. De har flera gånger åkt ut och hämtat barnen för t.ex. "eftermiddagsfika" etc hemma hos dem. J och L har inte meddelats detta flertalet gånger.

6.68 Minnessnedvridning

På grund av att det på väldigt många ställen i materialet, t.ex. i barnens socialakter, förekommer "referat" på ända upp till 78 ord (nästan en halv A4 sida!) har jag valt att ta med en del om vad minnesforskningen säger om vår kapacitet att minnas saker och ting.

Edvardsson (1996 s85f) påpekar om minnesförändringar "Inom modern minnesforskning (se t.ex. Loftus, 1982; Smith, 1993; Schwartz & Reisberg, 1991) är det vedertaget att skilja på tre olika minneskapaciteter hos människor. Vi har ett sensoriskt minne kopplat till varje sinne, som är mycket kort, om vi t.ex. nyper oss i skinnet och släpper så försvinner minnet på någon sekund. Vi har ett arbets minne (korttidsminne), där vi under kort tid, högst 20 - 30 sekunder, hanterar information (jfr hur vi kan slå upp ett telefonnummer, memorera det, slå det och sedan försvinner det för oss). Det är naturligtvis bara en liten del av den tillgängliga informationen/intrycken som hanteras i arbetsminnet. Samtidigt klarar vi av endast 7+/- 2 informationsbitar. En liten del av informationen kan kodas in och organiseras in i långtidsminnet, där den i stor utsträckning dels glöms och dels förändras (utan att vi är medvetna om att minnena ändras).

T.ex. kan sådant som härrör från annat håll (före eller efter det inträffade) läggas till eller störa, snedvrída etc minnet av en händelse. Tankar, känslor, motiv osv, som vi själva har kan också inverka och förändra minnen. Givetvis spelar tidslängden till erinringssituationen stor roll. Inom minnesforskningen har t.ex. framkommit att människor kan rapportera olika minnen av samma starka händelse vid olika tidpunkter (t.ex. Neisser & Harsch, 1990). Vad gäller långtidsminne så skiljer forskningen på episodminne, i vilket vi minns enskilda händelser och på semantiskt minne, vilket är teoretiskt organiserat med begrepp, regler osv. Episodminnet är mer sårbart, medan det semantiska minnet är mer stabilt. Vidare talar forskarna om sk implicit minne, vilket gäller sådant som förmågan att cykla, simma osv. Vid en samtals - eller förhörssituation så uppkommer minnesrekonstruktioner, vilka i hög grad påverkas av föreliggande situation, motiv och intressen, ledtrådar, vem man talar med, uppfattade syften, hur frågorna ställs och vilka reaktioner som samtalspartnern ger på svaren. De minnesbilder som rekonstrueras kan därför skilja sig mycket åt mellan olika situationer". "Vi vill gärna tro att minnet fungerar som en videokamera eller bandspelare men forskningen ger en helt annan bild. Minnesforskaren Loftus (1982) har i en lätt tillgänglig bok pekat på en del av minnesforskningens resultat och problem. På sidan 184 formulerar hon i sammandrag en hel del av vad modern minnesforskning visat. "Minnet bleknar enligt ett talesätt. Men i själva verket växer det. Det som bleknar är kanske den ursprungliga varseblivningen, den faktiska upplevelsen av händelsen. Men varje gång vi erinrar oss en händelse måste vi rekonstruera minnet och därför ändras det för varje gång - färgas av efterföljande händelser, av ökad förståelse, av ett nytt sammanhang, av förslag från andra och av andra människors hågkomster. Allt det som ändrar minnet smälter samman med vår erfarenhet och vi blir säkra på att vi såg eller gjorde det vi minns".

Loftus (1993) redovisar forskning som visar att det är lätt att få människor att tro att de varit med om en händelse som inte inträffat.

Sund (1996) redovisar följande om vad hon kom fram till i sin undersökning om vilka fel som kan uppstå vid omedelbart samtalsminne samt hur dessa fel uppstår. Sunds undersökning visade att försökspersonernas samtalsåtergivning inte sällan genomgick förändringar, jämfört med det ursprungliga samtalet. Resultatet av undersökningen visade att hälften och ibland mer än hälften av samtalets ursprungliga innehåll faller bort samt att detta bortfall koncentreras till tre bortfallstoppar som återfinns i samtalets början, mitt och slut. Sund fann att de uppgifter som tenderade att falla bort var av skiftande karaktär och att de tycktes vara beroende av faktorer som tex samtalets innehåll, struktur och längd. Sund fann även att försökspersonerna la till egna uppgifter i form av tex synonymer, egna slutsatser och tolkningar m.m. Sunds resultat visade även att de uppgifter som försökspersonerna mindes bäst var det bärande temat i samtalet, d.v.s. kärnan i samtalet samt uppgifter som upprepas. Sund fann även att data antyder att försökspersonerna tenderar att överdriva uppgifter de vill understryka och som de ser som viktiga. Sund fann att de nya uppgifter som tenderade att dyka upp i försökspersonernas samtalsåtergivning bestod av följande: synonymer, egna tolkningar av uttryck, pragmatiska slutsatser utifrån uppgifter från ursprungssamtalet, andra slutsatser utifrån försökspersonernas egna erfarenheter, kunskaper, fördomar och traditionella tankesätt, rekonstruktionsfel för att tex få logiken i erinrat material att gå ihop samt försökspersonernas "egna röster" i form av små nytillkomna "terapeutiska uttryck".

Sund fann även att försökspersonerna tenderar att lägga till stora mängder uppgifter själva när de skall återge samtalet. När samtalen varit röriga och oorganiserade, uppvisade försökspersonerna svårighet med att skilja på vem som säger vad. I vissa av samtalen var personförväxlingar relativt vanliga enligt Sund.

Jäderqvist m.fl. (1994 s6f) påpekar att "minnesfel uppstår mycket lätt då olika faktorer påverkar vårt minne. Som mest klarar minnet av att hantera 7 +/- 2 informationsenheter samtidigt i huvudet. Enligt Nystedt (1972) "tillförlitligheten i bedömningar kan bli lägre, när mängden information i beslutsunderlaget överstiger bedömarens förmåga att hantera den". Minnet påverkas dessutom av förhåndsuppgifter, fördomar samt att minnet är aktivt. Minnesbilden ändras hela tiden, man har en tendens att fylla i luckor, logiskt och psykologiskt, vilket innebär att det alltid förekommer fel i minnesbilden. (se t.ex. Trankell, 1967, Smith, 1986)

Edvardsson (1995 s14) påpekar att "minnen av uttalanden i samtal är nästan alltid mer eller mindre felaktiga. De citat som finns återgivna innebär sannolikt inte en exakt återgivning av vad som sades och dessutom kan fler yttranden som förändrar betydelsen ha fäls".

Ex ur K:s akt 931112, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med familjehemsmamman CJ, som "citerar" K: "Jag var bara lite rädd men inte så rädd att jag behövde ringa. Jag vet inte vad jag var rädd för men jag trodde kanske att J kanske var full för att J sov så länge och snarkade så högt. Men sen trodde jag inte det".

- Detta är ingen ovanlig längd på "citat" som CJ levererar till Handläggare 1. I barnens akter framkommer det att CJ har ringt till Handläggare 1 flera gånger i veckan. Nästan varje "telefonrapport" motsvaras av minst en halv sida "citat" mm. Dessutom är det endast negativa saker som sägs om fadern och hans sambo. När det gäller dessa "citat" kan man fråga sig detta mm: - Har familjehemsmamman hört rätt? - Har soc.sekr hört rätt? Har familjehemsmamman tolkat det barnen sagt? - Har hon använt sig av ledande frågor? - Har barnen uppfattat frågan på så sätt som familjehemsmamman avsåg? - Har familjehemsmamman antecknat exakt allt barnen säger? - Har skribenten (Handläggare 1) läst in rätt? - Har kanslisten hört och skrivit in rätt? - Hur kan familjehemsmamman minnas allt detta? Uppgifter av dylikt slag förtjänar inte att kallas fakta - den bör värderas som en osäker uppgift. Många sk fakta handlar mer om den som lämnar uppgiften än om det faktiska skeendet som personen rapporterar om. (se t.ex. Edvardsson 1996 s16).

Anderberg (1993 s42f) menar att "det är uppenbart att fel som sker redan vid seendet och lyssnandet och som sedan förstärks vid tolkningen ytterligare förvrängs när de hamnar i minnets maskineri. Anderberg uppger att dessa fel antar stora proportioner när meddelandet vidareförs".

Scharnberg (1992) påpekar att "minnesbilderna kan på olika sätt bli förvridna och ändrade. Olika förvrängningar av minnesbilderna kan ske, beroende på om berättelsen baseras på egna autentiska upplevelser, på något man bara läst eller fabulerat".

Ex ur K:s akt 940131, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemsmamman CJ som "citerar" K: "F bara lyssnar på J. Hon borde vara stor nog att veta vad som är rätt eller fel, för allt är inte sant som J säger och om du F skvallrar för J ska jag berätta för Handläggare 1 vad du, L och J talar om".

Ex ur K:s akt 941116, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemspappan PJ: "PJ säger att J ringt och talat om hur oduglig u.t. är och "nu sköter vi det här med umgänget du och jag P, jag ordnar med resan tillbaka till Sävsjö när barnen ska besöka morföräldrarna för att morfar tycker att det är jobbigt. Sover barnen jag skulle vilja tala med dem?"

Ex ur F:s akt 941116, Handläggare 1 rapporterar om ovanstående telefonsamtal med familjehemspappan PJ, som påstår att F skulle ha sagt följande: "Jag är rädd för J, han kan vara arg nu när jag inte ville prata. Jag litar inte på L hon bara försvarar J när vi säger något om J. Jag vill att någon annan ska vara hos oss när vi är där, men det går ju aldrig J med på. Vi kan få telefonnumret till morfar, men om J hittar det så blir han vansinnig. Någon kanske kan komma och titta till oss?" PJ säger då "UV brukar väl komma till er?" F: "nej det har han aldrig gjort, men vi har ju varit hos honom och han har skjutsat oss en gång. F säger att hon är rädd för att J ska få veta vad hon har sagt, att ingen av dom som ljuger får veta vad hon har sagt (PJ får ej veta vilka hon menar). Det är mycket som vi borde prata om som vi inte har gjort för jag är rädd för att J ska bli arg och bara tycka om L (en grannflicka till J och L)".

6.71 Hotstrategi

Jag definierar denna strategi som att man genom att hota med diverse saker försöker vinna fördelar till den egna intressesfären.

Ex ur F:s akt 940721, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal med familjehemsmamman CJ: "CJ säger att J proppar i ungarna så mycket osanning så att CJ inte vet om hon och PJ orkar med att vara fosterföräldrar". CJ undviker att precisera vad det skulle röra sig om för osanningar.

Ex ur F:s akt samma datum, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från familjehemspappan PJ: "Telefon PJ, som säger att det svåraste för dem är att de inte blir trodda av vare sig förmyndaren eller BUP, när de informerar om barnens reaktioner i samband med deras umgänge med fadern". Kan detta kanske bero på att familjehemsföräldrarna far med osanning eller överdrifter som är så uppenbara att både förmyndaren och BUP:s personal upptäcker dem? Eller att familjehemsföräldrarna påverkar barnen att uppvisa dessa reaktioner?

Ex ur Handläggare 1s rapport om umgänge 940524 sid 2 tredje stycket: "Barnens förmyndare vill att barnen träffar sin far var 14:de dag familjehemsmamman CJ säger bestämt ifrån". - "CJ säger bestämt ifrån att barnen inte bör utsättas för denna splittring och kluvenhet så ofta och att hon och PJ inte orkar ta hand om barnen på ett bra sätt om de ska vara så oroliga, att det gör dem ont om barnen. Att läget är ett annat när det är bestämt att barnen skall tillbaka till Linköping, att man då självklart skall ha en ökad kontakt då". Familjehemsföräldrarna är barnlösa och det kanske är så att de har fäst sig så mycket vid barnen att de vill att de ska bli "deras"?

Ex 930517, tre dagar efter X:s död säger Handläggare 1 till J att barnen ej har något behov av honom, att de skall placeras i familjehem och att hon har som målsättning att de aldrig ska komma hem igen.

6.72 Undanröjande av stödjande personer

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s57) "att man försöker undanröja personer som stödjer klienten och har åsikter som går emot utredarens".

Ex ur utredning E (LVU), Handläggare 1 skriver "Beträffande barnens förmyndare synes risk föreligga att UV ej ska kunna sätta gränser för J:s önskemål och därigenom anses risk föreligga att barnens trygghet raseras". Vilka önskemål som UV ej skulle kunna sätta gränser för preciseras inte och inte heller preciseras det på vilket sätt detta skulle kunna innebära att barnens trygghet raseras.

Ex ur F:s akt 931213, Handläggare 1 skriver "Tfn UV som framför önskemål om att F lämnas tillsammans med K av CJ i Linköping och att UV och J lämnar barnen i Vrigstad efter lovet slut. Vidare att det är olämpligt att barnen besöker morföräldrarna över natt utan att besöket hos morföräldrarna får ske över dagen. UV säger att han talat med CJ fredag kväll och att hon ställer upp på detta. Dessutom kräver UV att plan för umgänge görs och att det skall vara var 14:de dag, att CJ inte var så pigg på detta men att hon får väl stå ut med det. U.t. framför att barnen visat oro som lärare reagerat på". Handläggare 1 fortsätter: "dessutom har både C och PJ uttryckt hur jobbigt barnen har det under ett par - tre dagar efter senaste besöket. Detta säger UV beror på att de träffas så sällan. U.t. säger bestämt ifrån att barnen ska vara ensamma med J och att han bör undersöka hur L arbetar". Handläggare 1 preciserar inte varför barnen ej ska vara ensamma med J och inte vilken saklig grund hon har för att uttrycka sig på detta vis. Dessutom verkar Handläggare 1 irriterad på förmyndaren för att han kräver att en umgängesplan görs. Det skall finnas en umgängesplan gjord från första början och det är inte förmyndarens ansvar att sköta detta, så han skall inte behöva kräva att en sådan plan skall upprättas.

Ex ur F:s akt 931215, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ, UV har ringt och talat om jullovet och CJ har berättat om hur F reagerat efter besöket i Linköping. CJ säger att UV ej tycks lyssna eller förstå barnen utan tolkar allt till J:s fördel". Det verkar som om förmyndaren har förstått att det är väsentligt att barnen får träffa sin pappa så ofta som möjligt och att Handläggare 1 och familjehemsföräldrarnas förslag på en gång i månaden är för sällan. Dessvärre verkar det som om familjehemsföräldrarna och handläggaren inte accepterar detta.

Ex ur F:s akt 931217, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som talat med UV, UV har påpekat för CJ att han anser att det är olämpligt att barnen besöker morföräldrarna över natt. Dessutom uppger UV att han tagit del av BUP - utredningen och CJ undrar om det finns möjlighet för henne att ta del av den. U.t. antar att UV erhållit utredningen av J och att CJ ej kan få ta del annat än genom J".

Ex F:s akt samma datum, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som är irriterad över UV:s agerande. U.t. ber CJ tala med överförmyndaren".

Ex ur K:s akt 940627, Handläggare 1 skriver "Morfar ringt ... Önskemål att hämta barnen ett par dagar innan de ska till J och L. Undertecknad hänvisat till förmyndaren som juridisk vårdnadshavare.

Morfadern tycker att barnen ska vara mera i familjehemmet, uppger att han ser skillnad på att de mår bättre då. Morfadern ska kontakta UV men tycker han är svår att samarbeta med, det har han diskuterat med överförmyndaren”.

Ex ur K:s akt 940721, Handläggare 1 skriver ”Telefon PJ som säger att det svåraste för dem är att de inte blir trodda av vare sig förmyndaren eller BUP, när de informerar om barnens reaktioner i samband med deras umgänge med fadern”.

Ex K:s akt 940808, Handläggare 1 skriver ”Telefon CJ, CJ har talat med UV om K:s rädsla under besöket i juni. UV bagatelliserat detta”.

Ex ur K:s akt 940815, Handläggare 1 skriver ”Tfn UV angående umgängesfrekvensen beträffande september har överenskommelse gjorts mellan UV och JP. När u.t. önskar diskutera vidare datum för att kunna informera J säger UV att han accepterar ett besök per månad men att han ej vill diskutera detta med u.t. då han arbetar för att få en annan handläggare för barnen”.

Ex ur F:s akt 940822, Handläggare 1 skriver ”UV har i telefon sagt att han anser att barnen ska träffa J oftare än en gång per månad”.

Ex ur utredning I (LVU), Handläggare 1 skriver ”Makarna C och PJ sade upp sig i huvudsak p.g.a. att de saknade stöd hos barnens förmyndare. Familjehemmet ansåg bland annat att barnen for illa av ett så tätt umgänge med fadern som förmyndaren beslutat om”.

Ex ur ett brev från barnens offentliga biträde W, som inkom till Länsrätten 11/12-93 anges följande om barnens förmyndare ”Jag har fått en mycket positiv uppfattning om UV och jag utgår från att han i alla avseenden kommer att ha barnens bästa för ögonen. Att UV också försöker stötta barnens fader ser jag inte som något riskmoment”.

Ex ur K:s akt 941229, Handläggare 1 skriver ”Samtal med JB (nya familjehemspappan sedan 941227. min kom.) som talat med UV i telefon angående umgänget. UV accepterar ej förslaget om umgänge en gång i månaden, att UV talat med K:s lärare som sagt att K har haft svårt att koncentrera sig men att UV var beredd att offra ett skolår för K eftersom han bedömer det som viktigare att K träffar sin far”. ”Att UV vill ha ett expertutlåtande om vad som är bra för K. JB sagt till UV att det behövs inga experter för att se hur K och hans system reagerar att barnen ej ska utsättas för experiment. JB blev upprörd över UV:s uttalande”. OBS! barnen hade varit i detta familjehem i två dagar så herr JB kan inte veta speciellt mycket om hur barnen mår och varför de mår som de gör. Att barnen åter igen flyttats till nya människor i ny miljö, kan i högsta grad påverka deras mående och agerande. Herr JB kan inte heller veta speciellt mycket om hur barnen reagerar och varför de reagerar som de gör. Det framkommer inte vilken förhandsinformation som handläggaren förmedlat till familjehemmet och därmed kan t.ex. ej förväntanseffekter uteslutas.

Ex ur K:s akt samma datum, Handläggare 1 skriver ”Samtal med AB (nya familjehemsmamman. min kom.) som säger att det nog blir tufft med UV, han tänker inte alls som vi. JB kommer att ha kontakten med UV eftersom han inte tycks lyssna på mig”.

Ex ur brev från enhetschef Enhetschef 2, daterat 941010, till överförmyndare Ehrenborg ”Barnen K och F har fått en förmyndare i avvaktan på vårdnadsbeslut i tingsrätten.

Barnen bor för närvarande i familjehemmet C och PJ i Vrigstad. Placeringen har inte varit problemfri och familjehemmet har upplevt situationen som mycket påfrestande. En placering av barn i familjehem är alltid mycket påfrestande för både familjehemmet och självklart barnet/barnen. Det är bland annat därför mycket viktigt att barnen och familjehemmet knyter an till varandra för att inte barnens utveckling inte ska fördröjas eller påverkas negativt". "Olyckligtvis har familjehemmet och förmyndaren hamnat i den situation att det idag omöjliggör ett fortsatt konstruktivt samarbete vilket endast drabbar tredje person i form av barnen". "Min uppgift är att se till barnens bästa och har funnit att det vore mycket olyckligt om de inte kan kvarstanna hos familjen C och PJ". Enhetschef 2 fortsätter "Idag arbetar jag därför för att underlätta placering hos C och PJ på flera olika plan. En av flera förändringar som kan underlätta för familjehemmet är att finna en ny förmyndare där samarbetet kan fungera bättre". Enhetschef 2 var väl medveten om att det familjehem som han talar sig så varm om, sade upp sig 940831. Trots det så planerar han som om barnen skulle få stanna kvar där.

Ex ur ett brev från Enhetschef 2 till UV, daterat 941018 "Angående uppdraget som förmyndare. Efter vårt samtal där du framhöll att - 'om det gynnar barnen så ställer jag självklart min plats till förfogande' så har jag efter mycken övervägande funnit att det kanske vore fördelaktigt för ärendets utveckling".

Ex ur Länsstyrelsens granskning; Tillsynsärende enligt 68§ SoL daterat 950215 sid 25, uppgifter av enhetschef Enhetschef 2: "Enhetschef 2 besökte 940923 barnen i familjehemmet, tillsammans med Handläggare 1. Han gjorde efter detta besök den bedömningen, att Handläggare 1 hade en mer betydelsefull relation, till såväl barnen som till familjehemmet, än vad förmyndaren hade. Då relationen mellan Handläggare 1 och familjehemmet, gentemot förmyndaren, inte längre fungerade och sannolikt inte skulle fungera framledes, bedömde Enhetschef 2, att det var naturligare att UV var den som fick stå tillbaka. Förmyndaren skulle bytas, istället för att byta Handläggare 1 som handläggare.

Överförmyndaren tillskrivs i ärendet". Det är anmärkningsvärt att det blir förmyndaren som får gå, trots att bl.a. fadern upprepade gånger under lång tid krävt handläggarebyte. Att dessutom som Enhetschef 2 hävda att det sker för att samarbetet mellan UV och familjehemmet (och Handläggare 1) inte fungerar verkar suspekt. Det var välkänt för Enhetschef 2 att familjehemmet hade sagt upp sig 940831 så det är inte speciellt väsentligt hur samarbetet fungerar eller inte fungerar. En tolkning kan vara att Enhetschef 2 efter påtryckningar från Handläggare 1 tog chansen och fick bort UV så fort tillfälle gavs. UV har hela tiden dels hävdat att barnen ska träffa sin pappa oftare än en gång per månad och dels arbetat för att få bort Handläggare 1 från ärendet. UV har dessutom både till familjehemmet och till Handläggare 1 påpekat att han anser att det är olämpligt att barnen vistas över natt hos morföräldrarna.

Ex ur K:s akt 950301, Handläggare 1 skriver "KA (faderns ombud. min kom.) ringt och diskuterat J och barnen med A och JB. AB sagt att hon ej ville prata med KA om barnen".

6.73 Avisande attityd

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s61) "att man avvisar uppgifter som talar emot myndigheternas uppfattning".

Ex ur advokat PH:s yttrande till Tingsrätten, daterat 941005. "Däremot har socialtjänsten vägrat att utge journalanteckningar beträffande båda barnen, vilket synes vara mycket uppseendeväckande och

dessutom inte kan förstås på annat sätt än att socialtjänsten vill dölja vissa uppgifter i nämnda handlingar för J och mig som ombud, uppenbarligen finns uppgifter i nämnda handlingar som direkt talar för J och mot socialtjänstens agerande i ärendet”.

EX ur F:s akt 941212, advokat PH ringer till Handläggare 1 för att diskutera vilka hinder som förelåg för att barnen skulle få flytta hem till J och L istället för att åter igen flyttas till ett nytt familjehem eftersom C och PJ sagt upp sig. Haglund hänvisar till BUP - utredningen från Värnamo (klar 940608 min kom.) som är positiva till att J ska ha vårdnaden om K och F. Handläggare 1: ”U.t. upplyser om att u.t. ej tagit del av d.s då Tingsrätten tar ställning i frågan”. BUP - utredningen från Värnamo är positivt inställd mot J och barnen.

Detta passar dock uppenbarligen inte Handläggare 1 som långt efter hon tar del av utredningen (941212, efter advokat PH:s samtal) fortsätter att hänvisa till BUP - utredningen från Skäggetorp som inte alls är positivt inställda vare sig mot barnens mamma eller pappa.

Ex ur F:s akt 950403. Tre dagar efter det att Tingsrätten tillerkände J vårdnaden och soc gick in med ett omedelbart omhändertagande enligt LVU. Faderns ombud KA ringer till familjehemmet A och JB och ber att han, J och L ska få komma och besöka barnen i familjehemmet. Familjehemsmamman AB sa nej.

Som orsak anger hon att ”de hade hundar som var sjuka och att barnen läste läxor och sedan skulle göra sig i ordning för kvällen”.

Ex 931004 gör J en framställan till enhetschef Silvfer om att få ta del av journalanteckningar rörande hans barn. Silvfer skriver ”Med stöd av sekretesslagens regler 7:4 beslutas härmed att avslå J:s framställning om att få ta del av sina barns journalanteckningar förda av sociala förvaltningen i Linköpings kommun”.

J överklagar detta beslut till kammarrätten och skriver bl.a. följande i överklagan: ”Vid ett flertal tillfällen fördes samtal mellan mig och min sammanboende L respektive sociala förvaltningens handläggare Handläggare 1 och socialsekreterare Handläggare 3. Inte vid något tillfälle fick jag ta del av de anteckningar som fördes efter dessa samtal. Jag anser att det för barnens bästa är motiverat att jag som far till K och F får tillfälle att ta del av sociala förvaltningens journalanteckningar rörande dem”. J yrkar att Kammarrätten måtte undanröja sociala förvaltningens beslut samt bevilja J:s framställan om att få ta del av sina barns journalhandlingar.

931130 meddelar Kammarrätten i sin dom: ”Kammarrätten gör följande bedömning: Journalbladen avseende K och F innehåller till stor del uppgifter om barnens utveckling i familjehemmen, vilka uppgifter framkommit vid kontakter mellan socialförvaltningen och hemmen. Uppföljningen är betingad av de åtgärder som förvaltningen har måst vidtaga på grund av de förändrade förutsättningarna som uppstod när barnens moder dog. Kammarrätten fortsätter: ”Kammarrätten finner inte tillräckliga skäl för påstående att avsikten med J:s begäran skulle hindra ett utlämnande av uppgifterna särskilt med hänsyn till den känsliga situation som barnen befinner sig i, kan det emellertid inte sägas stå klart att alla uppgifterna kan röjas för J utan att barnen eller andra dem närstående lider men. Som socialförvaltningen funnit omfattas därför dessa uppgifter av sekretess.

Barnens journalhandlingar innehåller emellertid vissa uppgifter som ej är att hänföra till ”enskild personliga förhållanden” och som ej omfattas av sekretess. Dessa uppgifter kan sammanfattas så att

de uteslutande behandlar socialförvaltningens kontakter med Länsrätten. Därutöver finns en anteckning angående kontakt per brev med J. Den fråga som där berörs har han redan kunskap om. Kammarrätten bifaller överklagandet såvitt avser de uppgifter som framgår av denna dom och lämnar J:s talan i övrigt utan bifall". 931206 får J följande meddelande av enhetschef Silver: "översänder härmed kopior ur journal enligt kammarrättens dom, som vi erhöll 931203".

940109 överklagar J till Regeringsrätten. I denna överklagan uppger J bland annat följande:

"Kompletterande upplysningar. Efter kammarrättens dom har sociala förvaltningen i rekommenderat brev, daterat 931206, delgivit mig diverse kopior av handlingar från barnens journaler. Några kopior av journalanteckningar förda av sociala förvaltningen bifogades inte. Flertalet av de handlingar som på detta sätt sändes till mig har jag på annat sätt haft tillgång till. De enda handlingar av betydelse jag inte haft tillgång till var respektive försättsblad av socialnämndens beslut om att omhänderta barnen enligt LVU samt sociala nämndens ansökan till Länsrätten om vård av K enligt LVU har jag inte fått. Några handlingar upprättade av sociala förvaltningen där skälen för sociala nämndens ansökan om vård av K enligt LVU har jag inte fått. Ej heller har jag fått sociala nämndens ansökan om vård av F enligt LVU eller skälen för en sådan ansökan. I sociala nämndens beslut att omedelbart omhänderta barnen enligt LVU hänvisas till ett PM där anledningen till beslutet skall framgå. Detta PM har jag inte fått tillgång till, ej heller efter kammarrättens dom. I den kopia av BUP - utredningen, daterad 1993-03-01, som bifogats de handlingar som tillsänts mig efter kammarrättens dom har sociala förvaltningen gjort diverse omotiverade strykningar.

Någon uppgift om vad som på detta sätt undanhållits mig har inte givits. Jag kan kort konstatera att barnen har omhändertagits av sociala nämnden utan att jag fått tillgång till nämndens beslutsunderlag eller någon möjlighet att bemöta de uppgifter som sociala förvaltningen dokumenterat om mina barn respektive mig och min sammanboende L. Jag har inte heller fått tillgång till någon av socialförvaltningen upprättad arbetsplan för barnen, för utom i den del som berör sk umgängesresor. Kammarrättens dom, i den del där min framställan bifallts, kan därför inte sägas ha följts av sociala förvaltningen, då några anteckningar upprättade av sociala förvaltningen som behandlar socialförvaltningens kontakter med Länsrätten respektive Tingsrätten på grund av avhängiggjort mål respektive förmyndarskapsärende inte delgivits mig. Ej heller har jag fått tillgång till socialförvaltningens anteckning kontakt per brev med mig". J yrkar att Regeringsrätten måtte undanröja Kammarrättens dom i den del där hans framställan lämnats utan bifall samt bevilja hans framställan om att få ta del av barnens journalanteckningar i sin helhet.

940708 kommer Regeringsrättens dom: "Regeringsrätten fastställer Kammarrättens dom".

950331 tillerkänner Tingsrätten J vårdnaden om sina barn. Januari - 96 får J äntligen ta del av socialförvaltningens material rörande hans barn i sin helhet men... när J får ut K:s journalanteckningar är det ett manipulerat material han får i sin hand (en färdig kopierad hög som ligger klar för avhämtning när J kommer ner till socialförvaltningen). Ur K:s akt 940302: 11 rader står överst på sidan, sedan är det tomt, nästa sida: 940316 forts, står det överst på sidan.

Där står det även en mening som uppenbarligen glömts kvar: "på min snopp, när K får svar säger han jamen på baggens då/Handläggare 1". Därefter följer datumet 940321 som börjar med meningen "Tfn CJ helgen varit bättre. K fortfarande flaxig". VAD ÄR DET SOM FATTAS OCH VARFÖR FATTAS

DET? Sen finns det även fler "glapp" i journalen men där är det inte lika uppenbart att något har tagits bort. Se t.ex. 940223 (som står längst ner på sidan som börjar med den udda meningen ovan), 940406, 940413, 940425. I F:s akt finns ett "glapp" vid datumet 940406 (samma datum som även i broderns akt uppvisar ett "glapp").

PÅVERKA LÄSAREN

6.74 Språklig jävlighetsstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s61) "att man stoppar in små språkliga markörer i meningarna och får på så sätt till en tankestyrning hos läsaren som det ej finns saklig grund för".

Jäderqvist m.fl. (1994 s23) menar att "man använder sig av språket för att förstärka och övertyga sig själv, men framför allt för att övertyga andra. Genom sitt sätt att skriva skapar man en tankestyrning hos läsaren".

Anderberg (1993 s23) påpekar att "det finns emellertid en grupp satser som visserligen är grammatiskt korrekta och motsägelsefria men som ändå utgör ett missbruk av språket; vi kan kalla dem för obegripliga, bara mer eller mindre svårförståeliga, och går att få en smula fason på genom tolkningar". "Denna kategori av skensatser är bedrägligt eftersom människor gärna lägger in en egen betydelse utan att vara medvetna om att det förhåller sig så".

Anderberg (1993 s33) uppger "en typ av definitioner som man till varje pris bör undvika är de falska språkbruksdefinitioner som framläggs i syfte att pådyvla intet ont anande läsare en felaktig uppfattning.

Anderberg fortsätter "Dessa så kallade övertalningsdefinitioner är mycket farliga och kan helt sabotera en diskussion" (och även en utredning, min anmärkning).

Övervägande använder både socialsekreterare och familjehemsföräldrar m.fl. en övertalande språkinriktning. understrykningarna är mina egna i exemplen.

Ex ur K:s BUP - journal 921222 "Man bedömer att barnen och speciellt K, är i behov av barnpsykiatrisk vård"

F har bl.a. av BVC, t.ex. i sexårs kontrollen 920625, bedömts som "normal för åldern". Status utan anmärkning", och har av dagis beskrivits som en helt normal sexåring. Man kan på grund av bl.a. detta anta att det är myndigheternas agerande med tvångsseparation från föräldrarna, flyttande till barnklinikens främmande miljö, läkarundersökningar mm som bidrar till att F uppvisar symtom som gör att läkarna bedömer det som att båda barnen är i behov av vård. Men detta nämns inte alls.

Ex ur utredning B (SoL), sid 3b, Handläggare 1 skriver under utredarens bedömning: "F tycks på ytan vara en robust flicka som ej påverkats av oron i hemmet". Vaddå tycks på ytan? Vad antyder Handläggare 1 att F uppvisar "under ytan"?

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp) sid 7, uttalande om J: " Han är beroende av att ha stödpersoner till sin hjälp". Detta uttalande saknar angiven saklig grund och påvisar dessutom att J ej skulle kunna klara sig utan att ständigt ha någon "stödperson" till hands.

Ex Familjehemsmamman har haft tät telefonkontakt med Handläggare 1. Mycket ofta i dessa "rapporter" följs detta mönster: CJ säger någonting allmänt, sedan smyger hon in en negativ mening om J. Detta mönster kan kallas för "plusminus" - fenomenet. Edvardsson och hans studenter på högskolan i Örebro har hittat enstaka exempel på detta fenomen i andra utredningsmaterial.

K:s akt 940302 "CJ talar om att K gärna leker med flickor. Ingen av barnen frågar efter J. K har sedan februarilovet sovit mer ytligt och är mer spänd än normalt"... . Familjehemsföräldrarna vill ej ha sådana frågor. (Jfr ohlsson & Saba, 1994)

Ex ur utredning G (BUP Värnamo), sid 2, psykolog Psykolog 2 Värnamo säger om J: "han påstår att hans tillstånd har förbättrats och att han sedan - 91 börjat engagera sig i mansjouren". Vaddå påstår? Varför inte skriva uppger, anser, upplever, tycker etc? Som läsare förleds man lätt att tro att det skulle röra sig om en lögn.

6.75 Negativ förstärkningsstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s63) "att man använder sig av ord som i sammanhanget ytterligare förstärker det negativa budskapet".

Genomgående i utredningar och akter förekommer det att utredaren redovisar ett negativt urval av uppgifter vad gäller J, L och deras relation till barnen. Dessa uppgifter är dessutom ofta förstärkta med negativt värdeladdade ord. Understrykningarna är mina egna.

Ex ständiga konflikter, ständigt besvikna, ständig oro, stora svårigheter, stora problem, stor fara, hysteriskt, mycket krävande, mycket orolig, mycket dåligt, mycket mer, väldigt känslig, stark lojalitet, stark ilska, mer krävande, mer aggressiv, än mer, alltid negativ, helt otillräckligt, hejdlöst skakande mm.

Utredaren använder sig ofta av ord som i sammanhanget ytterligare förstärker det negativa budskapet t.ex.:

" J hade en hög alkoholkonsumtion", J är tidigare känd på soc", "barnen har stora behov, "barnen blir väldigt besvikna", "uppvisade tydliga signaler", "visade en klar rädsla", "mycket låg självkänsla", "mycket lugnare", "största behovet", "svårt att få till ett bra umgänge", "helt saknar förmåga att tillgodose barnens behov", "påtaglig risk för barnens hälsa och utveckling", "mycket kritiskt och labilt skede i deras liv".

Ex ur utredning B sid 3a, 3b: MA (fritidspedagog) uppger på sid tre att "K har en svag jagkänsla", Handläggare 1 skriver på sid 3b "ängslig pojke med mycket svagt jag".

Ex på förstärkningsord gällande J: "J älskar sina barn, han pratar oerhört mycket med dem", "helt personlighetsförändrad", "totalt gränslös", "barnen är helvilda när fadern ska klä på dem", "mycket krisartat skede i sitt liv".

Ex på förstärkningsord gällande L: "helt hysterisk", "skrek hela tiden", "våldigt upprörd".

Ex på förstärkningsord gällande F: "F kan bli våldigt arg", "kan bli jättearg och jätteglad", "mycket ordinär 6 -- åring", "mycket krävande på aktiv kontakt", "betydligt mer krävande".

Ex på förstärkningsord gällande K: "mycket oroande", "tämligen uttalade tvångssymtom", "påtaglig oro och ångest", "blivit mycket ledsen och upprörd", "mycket uppskruvad", "synnerligen stort behov av trygghet", "mycket starka symtom på psykisk ohälsa", "farit mest illa", "mycket okoncentrerad", "K visar mycket tydliga tvångshandlingar", "K varit våldigt osäker hela tiden", "K behöver oerhört tydlig gränssättning", "K är en mycket komplicerad pojke", "K var spänd, rastlös, och klart spänd över att vi var där", "K har våldigt starka sympatier och antipatier", "K har varit kompis med våldigt många vuxna", "han behöver en våldigt tydlig vuxen", "han är våldigt mycket i kiss - och - bajsåldern", "han är mycket spänd och ytterligt ångestfylld".

6.76 Repetitiv strategi

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s65) "att man genom strategisk upprepning av vissa ord får en propagandaeffekt på det som sägs. Detta kan jämföras med förslagna annonsörer som genom upprepad reklam förmår människor att uppleva att de har behov av just annonsörens varor.

Edvardsson (1989 s7) framför att "värderingar och tyckanden omvandlas liksom inom massmedia, genom upprepningar till sanningar".

Jansson & Rönnbäck (1995 s65) uppger att "repetiviteten av orden behov och behöver gör att läsaren anammar innehållet och tror på det. Dessa ord är maktord inom "vi - och - dom" - filosofin. Jag/vi bestämmer vad "dom" "har behov av/behöver". "Det är vår absoluta åsikt att om man skall använda dylika begrepp är mycket noga med att precisera vad man menar med begreppet samt att man noga anger saklig grund för påståendena. Om man underlåter att göra detta så är det endast utredarens egna tolkningar och värderingar som presenteras och därmed sjunker tillförlitligheten i materialet. Det är dessutom mycket osakligt att hävda en mängd saker utan att presentera de belägg man har för att det verkligen förhåller sig på det viset".

Den repetitiva strategin används flitigt i detta ärende. Det är främst handläggaren och familjehemsföräldrarna som genom att upprepa samma teman tiotals gånger gör uppgifter utan presenterad saklig grund till sin "sanning". Ex ordet missbruk använd på så gott som varje sida, Meningen "barnen är oroliga före/efter besök av J" förekommer även den många gånger, men motsägs av annat referentmaterial. Meningen "barnen är rädda för J" återkommer ofta, men motsägs av annat referentmaterial. Meningen "J kan inte tillgodose barnens behov" är även den vanlig.

Ordet "behov" i olika former (bl.a. behov, behöver, behövs) är frekvent förekommande. Ordet "behov" preciseras oftast inte och där det gör det så sker det närmast retoriskt t.ex. "behov av trygghet och omvårdnad". Detta är bara några exempel ur materialet. Det finns många fler.

Edvardsson (1996 s137) uppger att "språkliga dimridåer och retorik, litterär och teoretisk, skall inte användas i utredningstext utan utredaren skall klargöra vad saken gäller konkret. Vagt tal om "behov" etc har inte i sakliga utredningar att göra.

Den sk urvalsprincipen, dvs att utredaren m.fl. gör ett helt eller till stor del ensidigt urval av positivt alternativt negativ information beroende på det underliggande propagandasyttet, märks mycket tydligt i detta material.

Det som skrivs och sägs om J, L och deras relation till barnen utmärks av endast negativt material. Exempelvis kan nämnas familjehemmet C och PJ Vrigstad som under perioden 930804 - 941226 96 gånger har kontakt, främst per telefon, med handläggaren. Inte någon gång säger de något positivt om J eller L. (informationen framkommer tydligt i barnens socialakter). Socialsekreterare Handläggare 1 har inte i någon av utredningarna som hon gjort, gjort någon resursanalys för någon av de berörda. Hon ignorerar J och L och deras nätverk som värdefulla resurspersoner för barnen. Hon tar istället sig an med uppgiften att samla så mycket negativ information som möjligt och att sedan presentera denna för övriga inblandade makthavare.

6.77 Associativ antydande teknik

Jag definierar denna strategi som att man genom att texten till två händelser plockas ihop, ger t.ex. läsarna ett intryck av att det finns ett samband mellan händelserna.

Detta är en mycket tydlig strategi som främst familjehemsföräldrarna och socialsekreterare Handläggare 1 använder sig av. De uppger t.ex. att barnen mår dåligt, är oroliga, är jobbiga etc och sen säger de i meningen efter t.ex. "innan resan till Linköping/efter besöket hos fadern" etc. Detta gör att läsaren gör en association om att det beror på umgänget med fadern att barnen reagerat på detta vis. Någon saklig grund för att det förhåller sig på detta vis anges inte.

Ex ur K:s akt 931018, Kinden skriver: "Telefon CJ. K:s lärare har ringt CJ och sagt att hon ser att det är något med K. Läraren berättar om en händelse i badhuset. Simläraren gick ner i vattnet för att visa hur K ska hålla fötterna. K blev helt skräckslagen när simläraren kom. Simläraren läste skräck i K:s ögon. K även reserverad mot en manlig lärare i skolan. Kvinnliga lärare går bra. Efter 930926 när J ringde har K börjat väta i sängen". En intressant fråga i detta sammanhang är vilken förhandskänedom läraren hade om K.

Oavsett när K börjar "väta i sängen" så kommer p.g.a. J:s regelbundna telefonsamtal till barnen ett telefonsamtal ha ägt rum någon/några dagar före "vätningen" och detta innebär att familjehemsföräldrarna alltid kan skylla på att J:s telefonsamtal leder till att K väter i sängen.

Ex ur K:s akt 931020, Kinden skriver: "Telefon CJ. J ringde till K 931019. K svarade och talade en liten stund med J. På eftermiddagen när alla var på Mineorerna var K så rastlös, strök kring väggarna, kunde inte vara stilla. CJ gick in i ett annat rum med K och frågade honom vad det var.

K sade då att ingenting var roligt längre, inte Mineorerna heller. CJ säger till K att han måste säga sanningen så att hon kan förstå. K blir då mycket ångestfylld, drar i sig själv och har svårt att få fram orden. CJ frågar då om det är något som J och L sagt. K säger då "jag kan ju inte veta vem jag ska tro på, för ibland längtar jag efter mina kompisar". CJ säger då att K själv måste välja vem han ska tro på.

CJ frågar vidare om K hört CJ tala osanning. K svarar nej. CJ frågar då "har pappa jämt talat sanning till dig?". Vad sägs om det? Ledande frågor, tvinga barnet att välja bort sin pappa. Barnen har vistats i detta familjehem i två månader. Frågan är hur utfrågningarna påverkar K att må dåligt.

Ex ur K:s akt 931029, Kinden skriver: "Telefon CJ. K varit väldigt glömsk efter besöket. K flamsig".

Ex ur F:s akt 931110, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som säger att det är tungt att se att barnen mår så dåligt. F har varit helt upp och ner sedan hon kom tillbaka".

Ex ur K:s akt 931117, Kinden skriver: "Tfn PJ. PJ har noterat att båda barnen är besvärade av att prata med J och bollar luren mellan sig". Här är det snarare familjehemsföräldrarna som är besvärade av att barnen talar med J.

Ex ur F:s akt 931208, Handläggare 1 skriver, Tfn CJ. J har besökt barnen som avtalats den 6 december och fungerat. F fick dock huvudvärk på kvällen".

Ex ur F:s akt 931213, Handläggare 1 skriver Tfn UV "u.t. framför att barnen visat oro som lärare reagerat på och dessutom har både C och PJ uttryckt hur jobbigt barnen har det under ett par - tre dagar efter senaste besöket".

Ex ur K:s akt 931214, Kinden skriver: "CJ har noterat att K:s oro har samband med J:s besök och inför lovet i november när K skulle besöka J i Linköping".

Ex F:s akt 931223, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ. F har de senaste dagarna varit mycket obstinat. CJ ser att hon har det jobbigt inför resan"

Ex ur F:s akt 940118, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som ser att F mår allt sämre vidare att J ringt väldigt ofta och att F smusslar med telefonen, hon vill inte att någon ska höra när hon pratar med J".

Ex ur F:s akt 940209, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som berättar om besök av J. Samma kväll är F helt upp och ner provocerar och bär sig illa åt vid matbordet i sådan omfattning att CJ avvisar F från bordet då det enligt CJ inte gick att få hejd på F".

Ex ur K:s akt 940217, Kinden skriver: "tfn CJ. Samma morgon som K skulle möta J i Linköping har Cj hört K dunka och slå i sitt rum. CJ går in till K och ser hur K misshandlar sina "gosedjur". Stampar på dem och samtidigt med hög röst säger äckelgubbe, snusgubbe. CJ vinkade av J och barnen som därmed antas fick en positiv start på umgänget denna gång".

Ex F:s akt 940309, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ. L har skickat kort till barnen vy över XX med noteringar om var J och L bor och var X och barnen bodde. CJ reagerar på att barnen hela tiden störs av påminnelse om sin bakgrund". Det fortsätter i denna stil hela tiden. Dessutom dyker det 940413 upp antydningar om att F skulle vara utsatt för sexuella övergrepp i samband med besök hos fadern. Misstankarna riktas endast mot fadern trots att F även träffat t.ex. morfadern varje gång hon varit i Linköping.

Ex ur K:s akt 9404111, Kinden skriver: "Telefon CJ. CJ har frågat K om hur han haft det på lovet, 'sådär' svarar K, sen var det något som han inte ville säga". "CJ bett om tid för BUP i Värnamo för K då CJ bedömer att K kan behöva prata med psykolog i anslutning till besöken hos J". Vad har familjehemsmamman CJ för kompetens att kunna bedöma K:s behov av en psykolog?

Ex ur F:s akt 940413, Handläggare 1 skriver "Telefon CJ, som meddelar att F nu gömmer sina trosor som är bemängda med flytningar. Före resan till Linköping var F så bra att hon ej behövde smörjas".

Ex ur K:s akt 940425, Kinden skriver: "Telefon CJ. K har ett underligt språk (hemgjort) plus att CJ uppfattar att det är mycket mystiskt kring K".

Ex ur K:s akt 940516, Kinden skriver: "Besök hos CJ. CJ talar om att onsdagskväll (11/5) hade K avrättning av sina tygddjur, skrek döda och gav sprutor, avrättning med hånskratt och grov röst. På morgonen den 12/5 fem minuter innan barnen skulle till tåget ringde J och ville att K skulle ta med sig en bok, som han gjort i skolan. K vägrade detta". "K har mer hull än tidigare är "välskött". Han tittar under lugg och undertecknad uppfattar att K är "tyngd av något". Om avrättningen symboliserar något, så kan tänkbara avrättningspersoner utöver fadern vara även familjehemsföräldrarna, Handläggare 1 och andra.

Ex ur K:s akt 940602, Handläggare 1 skriver: "Telefon CJ. K fortfarande otroligt rastlös. Han har hängt plastfigurer. J och K talades vid under 30 minuter 940531. K klagat över ont på höger sida parallellt med bröstet tisdagen 940601 samt onsdagskvällen. CJ misstänkte att K sträckt sig, blev upprörd och hyperventilerat över att han hade så ont. CJ sa till K att 'det är kanske så att du behöver prata lite om vad du går och tänker på'. CJ har frågat K 'har du pratat med J om sommaren?'. K: 'jag kommer inte ihåg, jag orkar inte prata om detta nu när jag har så ont'. CJ tog pulsen på K, den var ojämn. CJ ringde psykjouren som ansåg att CJ skulle avvakta till kommande dag".

Ex ur K:s akt 940613, Handläggare 1 skriver: "Telefon CJ. När K träffat J, talar han kiss - och bajsprat".

Ex ur K:s akt 940718, Handläggare 1 skriver: "Telefon mormor. Mormor säger att hon såg att K var orolig på fredagen innan de skulle till J. Mormor kan ej närmare beskriva hur K visade sin oro annat än att K var annorlunda".

Ex ur F:s akt 940721, Handläggare 1 skriver "Telefon CJ som uppger F i obalans sedan besöket hos J i juni".

Ex ur K:s akt samma datum, Handläggare 1 skriver: "Telefon CJ. CJ säger 'J proppar i ungarna så mycket osanning så att CJ vet inte om hon och PJ orkar med att vara fosterföräldrar'. Handläggare 1 skriver vidare: "Telefon PJ, om säger att det svåraste för dem är att de inte blir trodda av vare sig förmyndaren eller BUP, när de informerar om barnens reaktioner i samband med deras umgänge med fadern". Handläggaren verkar däremot helt okritiskt acceptera dessa "rapporter" som om de vore riktiga.

Ex ur K:s akt 940728, Handläggare 1 skriver: "Telefon CJ. CJ orolig för vad J kan ha sagt till barnen. J påverkar K". CJ borde tänka efter vem det är som påverkar barnen och se mer självkritiskt på sitt eget agerande. CJ:s kontinuerliga iakttagande och rapportering får sannolikt effekter på hennes och barnens beteenden.

Ex ur K:s akt 940831, Handläggare 1 skriver: "Tfn CJ. CJ har reagerat på att inte K säger något om besöket i Linköping till helgen. Tidigare har han inför resan till Linköping alltid talat antingen om sin oro eller vad de skall göra, nu är han helt tyst och är okoncentrerad och splittrad". CJ preciserar inte begreppen, hon lämnar ingen situationsbeskrivning, det reflekteras inte över CJ:s egen påverkan på K. Hur K än betar sig så är det tydligen något som är anmärkningsvärt och som måste rapporteras enligt CJ.

Ex ur F:s akt 940920, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som säger att F varit hos mormor och morfar under helgen. Natten till den 16 september har F 'pillat på sig själv' CJ uppmärksammade att F:s pyjamasbyxor var neddragna när F vaknade. CJ misstänker att F omedvetet blir påmind om det som hänt tidigare och därför blir orolig inför resan till Linköping". Det har inte presenterats några som helst sakliga belägg för att "något tidigare har hänt" F! Det som sagts är att F har utsatts för två gynundersökningar och att man då ej hittat något som skulle betecknas som tecken på att hon varit utsatt för något.

Ex ur K:s akt 941011, Handläggare 1 skriver: "Tfn CJ. K kom tillsammans med systemen som planerat på söndag kväll. K gick direkt upp till sitt rum. CJ frågade honom hur det var i Linköping. K svarade tyst 'bra' enligt CJ inte alls så övertygande. K var mycket trött och han har själv sagt att han inte förstår att han kan vara så trött. Även denna gång talar K mycket i kiss - och bajstermer vilket CJ påpekat skett vid varje besök hos fadern". Åter igen saknas en reflektion om att det faktiskt kan vara återkomsten till familjehemmet som gör K "dämpad".

Ex ur F:s akt 950301, Handläggare 1 besöker det nya familjehemmet A och JB: "AB säger att barnen efter besök hos fadern är mycket retliga och rejält osams och mer tungsinta". "Efter besöket hos J 950223 - 950226 har F varit mer spänd".

Ex ur F:s akt 951214, Handläggare 2 skriver "Telefonsamtal med AB. F:s mag - och huvudvärk har varit borta under hela hösten men igår hade hon ont i huvudet hela dagen och när hon kom hem efter terapi och vistelse hos J hade hon så ont i huvudet att hon fick lägga sig direkt".

I de redovisade "rapporterna" kan man tydligt se att rapporten mest handlar om rapportörens egna upplevelser och associationer.

Edvardsson (1996 s135) uppger att "med associationsteknik är det som framgår lätt att få fram vilka pseudo evidens som helst. Det är inte utredarnas (eller rapportörernas min kom.) ibland anmärkningsvärda sätt att relatera till omvärlden, deras tanke - och tolkningsfel, deras verbala associationer mm som skall produceras, redovisas, läsas och diskuteras på problemanalysens och skattemedlens bekostnad".

De sk rapporterna innehåller även mängder av generaliseringar utan underlag i konkreta redovisade observationer. Vid flera fall har familjehemsmamman gått in och aktivt påverkat och pressat barnen genom att bl.a. använda ledande frågor. För övrigt kan man fråga sig hur "dialogerna" som citeras har dokumenterats. Har de antecknats ned omedelbart eller bandinspelats? Bandinspelning är det

säkraste sättet för att kunna garantera korrekt återgivning. En mängd forskning har påvisat att information som överförs mellan två personer förändras på diverse sätt.

Vi tappar, förvanskar, lägger till, skärper upp, kastar om mm. De sk observationerna som det rapporteras om i detta ärende saknar all rimlig balans vad gäller positivt och negativt material. De är helt inriktade på sökande efter trivialiteter och man sparar inte på antydningarna som görs via associativ antydande teknik att fadern skulle vara orsaken till barnens alla (negativa) beteenden. Det är uppenbart att både familjehemsföräldrar och handläggare lider av confirmation bias, dvs de söker stöd för sin tes men undviker och undanhåller sådant som talar emot den. Naturligtvis kan man ej bygga ett seriöst rapportunderlag på detta vis. Bilden som ges till läsaren blir helt felaktig när bara negativt material som dessutom är subjektivt tolkat, presenteras. Frågan är varför en dylik tendentiös beskrivning görs. Rapportörerna och den mottagande handläggaren har brutit mot grundlagens krav på saktighet och opartiskhet.

6.76 Perceptuell distortion

Perceptuell distortion betyder förvrängda varseblivningar och kan t.ex. innebära att man tycker sig se och höra sådant som förväntas, trots att verkligheten är annorlunda. T.ex. så kan blåmärken upplevas som större än de är, yttranden uppfattas på ett annat sätt än sändaren avsett, klienter uppfattas som hotfulla när de ifrågasätter osv (se t.ex. Edvardsson, 1996)

Edvardsson (1996 s31) påpekar att "T.ex. kan vi höra något annat än vad som sägs eller tycka oss se omvändningen till det som faktiskt händer. Sådana sk perceptuella distortioner (förvrängda varseblivningar) kan sammanhånga med invanda referensramar, förutfattade meningar mm och utgör ett hot mot grunddata".

Edvardsson (1993 b) uppger bl.a. att det förekommer psykologiska och socialpsykologiska felkällor vid t.ex. varseblivning (perception), återerinring och tänkande. Vi ser fel, vi hör fel, tolkar fel, minns fel utifrån vad vi redan har inom oss av förutfattade meningar, känslor, vanemässiga tankemönster osv och utifrån den sociala omgivningens påverkan (gruppträck, konformitet, beroenden, sk snedvridet grupp tänkande mm). Våra utgångsföreställningar påverkar vad vi uppfattar och minns och påverkar även andras uppträdande. Det finns forskningsresultat om hur vi mer utgår från associationer i våra egna huvuden än från vad vi faktiskt ser (perceptuell distortion, snedvriden varseblivning).

Förväntanseffekter har i mängder av forskning visats vara kraftfulla.

I detta ärende har socialsekreterare och familjehemsföräldrar genomgående "sett" och "tolkat" att barnens reaktioner vid umgänge med fadern och L visat att det ej har varit bra för barnen att träffa J och L och därefter har det vidtagits diverse åtgärder för att begränsa umgänget. Att barnen skulle må dåligt av att träffa sin pappa och hans sambo L motsägs dock bl.a. av Socialsekreterare 1, Råd och Stöd, som varit med vid umgänget i familjehemmet.

Han har ej sett några tecken på att barnen inte skulle vilja träffa J och L eller att de skulle må dåligt av att träffa J och L. Familjehemsföräldrarna och handläggaren uppvisar en total omedvetenhet om att det kan vara deras agerande som får barnen att må dåligt.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 6, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: "hennes psykiska hälsotillstånd visar att hon under lång tid inte kunnat få sina egna utvecklingsmässiga behov tillgodosedda". Detta uttalande motsägs dock av referentuppgifter från t.ex. dagis och från föreståndaren på HVB Röda Stugan som uppger att F är en helt ordinär sexåring.

Psykolog 1 skäggetorp uttalar sig som om hon är fullkomligt omedveten om att beteenden är situationsbundna och att tvångsseparationen, flytten till två jourfosterhem, utredningssituationen, hon själv mm påverkar F och hur hon betar sig. Ingen redovisning görs om hur F fungerar och betar sig i sin naturliga miljö.

Ex ur F:s akt 940309, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som berättar att L har skickat kort till barnen vy över XX med noteringar om var J och L bor och var X och barnen bodde. CJ reagerar på att barnen hela tiden störs av påminnelse om sin bakgrund". Det är uppenbarligen familjehemsmamman som störs av att barnen har en bakgrund som inte innefattar henne.

Ex F:S akt 950301, Handläggare 1 besöker familjehemmet A och JB. AB säger att barnen efter besök hos fadern är mycket retliga, rejält osams och mer tungsinta". Förstår varken familjehemsmamman eller socialsekreteraren att barnen faktiskt kan vara ledsna över att ha tvingats lämna pappan och L? och att det kanske är återkomsten till familjehemmet som gör dem tungsinta? När det gäller familjehemmen så ges det ingen som helst upplysning någonstans om vilka informationer familjehemmen har fått om barnen och familjen. Sådana informationer påverkar enligt mängder av forskning vad man ser och hör och vilka förväntningar man kommunicerar till den som observeras.

6.79 Kontextuell implikation

Jag definierar denna strategi som att man genom att komma med ett sammanhang med antydningar med språkets och skriftens hjälp, utan preciseringar och utan krav på evidens försöker få läsaren att se mönster och saker som inte finns.

Edvardsson (1996 s135) påpekar att "maktmissbruk och förtryck med språkets hjälp, där man inte besvärar sig med att tala om vad man menar, och ännu mindre bryr sig om att redovisa några evidens". "Genom intensionellt inriktade språkspel fria från krav på konkreta evidens kan vilka negativa bedömningar och antydningar som helst fabriceras i makt - intressefältet och tillgodose andra samarbetande myndigheters önskemål i den irrationella konsensusformeringen".

Edvardsson (1996 s133) påpekar att "vagt tal om "behov" etc inte har i sakliga utredningar att göra. Spekulative litterära formuleringar har inte heller i sakliga utredningar att göra. Edvardsson refererar Hayakawa (1964). Denne menar i ett klassiskt arbete om språkets inflytande på vårt sätt att tänka och handla också att språket är handlingsbestämmande. Han menar att vi lever i två världar (s 30f): Dels världen av händelser omkring oss, dels den värld vi känner genom ord (den verbala världen). Denna verbala värld bör förhålla sig till den yttre världen som en karta till den terräng som den avbildar.

Om en människa (t.ex. utredare) har en falsk karta "kommer hon ständigt att råka i svårigheter, använda sina krafter till ingen nytta och över huvud begå dumheter". (s 32). Tyvärr drabbar utredares falska kartor även andra människor och samhället. Hayakawa kontrasterar en intensionell inriktning med en extensionell. Men intensionell inriktning avses "vanan att låta sig ledas av blotta orden snarare än av de fakta, som orden ger anvisning på (s 195). Den extensionella inriktningen kan betraktas som

grundorsaken till en mängd fel och misstag. Meningsfulla yttranden blandas ihop med meningslösa. En mängd kartor utan samband med terrängen produceras inom den naivistiska utredningskulturen. Det ena ordet ger det andra. Tänkandet går i cirkel eftersom ingen information utifrån tillförs. Edvardsson refererar även Ofstad (1979, kap 8) som har diskuterat språket vid maktutövning och menar att det förekommer distansering i tänkande och ordval.

Klichéer och floskler med vagt och oklart tankemässigt innehåll används för att autistiskt förvränga verkligheten. Inom socialtjänsten förekommer distansnerande och förtingligande uttryck, t.ex. "ärende", "behandling", "insats", "prioritering" osv. T.ex. kan "prioritering" uttryckt på annat sätt betyda "strunta i", "samarbete" kan betyda "kontroll", "bistånd" kan betyda "förtryck" osv. Socialtjänstens verklighetsförvrängande autism framgår bl.a. av dess i utredningstexterna omfattande ignorans vad gäller klienternas livsvillkor, perspektiv, kritik och resurser. Därav följer att utredarna föga vet vad de talar om när de sysslar med abstrakta resonemang i texterna. Falska kartor konstrueras.

Clevesköld m.fl. (1992) hävdar att ordval i utredningar bör präglas av saklighet. Med det menas en strävan att finna uttryck som svarar mot vad man vill säga utan att lägga in känslor.

Hayakawa (1964 s91) skriver "De känslöpåverkade affektiva konnotationerna hos ett ord är den slöja av personliga känslor som ordet väcker till liv" (konnotation = de förest. som är förknippade med ordet).

Jansson & Rönnbäck (195 s23) påpekar att "man använder sig av språket för att förstärka och övertyga sig själv men framför allt för att övertyga andra. Genom sitt sätt att skriva skapar man en tankestyrning hos läsaren. Underförstått ger ordvalet ett annat budskap, som läsaren tolkar genom associationer eller bilder som orden skapar.

Naess (1971, kap 6) Saklighetsnormer. Om en text bryter mot någon av dessa normer är den att beakta som osaklig. Normerna har sammanfattats av Gunnarsson m.fl. (1993 s5f): Norm tre: "uppgifterna bör inte redovisas på ett sådant sätt att det föreligger risk att läsaren kan tolka dem på ett annat sätt än författaren".

Ett genomgående mönster i detta material pekar på att främst J men även L enligt utredaren (och familjehemmen) är oförmögna att klara omsorgen om barnen. Det uppges att de inte ser barnens behov, de upplevs som samarbetsovilliga och aggressiva, framför allt i kontakten med berörda myndigheter. När J och L utnyttjar sin medborgerliga rättighet att överklaga och att anmäla t.ex. utredaren, så anklagas de för att "de använder anmälandet som strategi" och således inte är något att bry sig om. (taget ur Handläggare 1s brev till överläkare Svendin på BUP elefanten).

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 6, om mamma X: "Hon är lätt uttröttbar dels av barnen men möjligen också av annat". Vad detta "annat" skulle bestå av framgår inte. Det överläts åt läsaren att göra egna tolkningar.

Ex ur samma utredning sid 2f: "Dagen innan K och F ska träffa sina föräldrar för ett utredningssamtal, frågar hon mig om pappan får komma om han är full. Den dagen är för övrigt K alldeles uppjagad när han kommer till mottagningen. Då han vid ett senare tillfälle enbart ska träffa pappan i samma ärende är han inte lika orolig".

Tolkningen av detta uttalande överläts till läsaren i och med att psykologen inte preciserar det hon anser vara orsaken till K:s "uppgjagad - beteende" och inte heller redogör för varför hon anser att han inte var lika orolig när han skulle träffa bara fadern.

Ex ur Utredning D (familjerätten), sid 14, uttalande av Handläggare 1: "930723 skulle man åka och besöka det tilltänkta familjehemmet. J ringer och anger problem med magen som orsak till att han ej kan åka med till det tilltänkta familjehemmet som planerats ske 9.00".

Kinden fortsätter: "U.t. informerar om vikten av att veta vad man säger ja eller nej till samt risken för att J ska må ännu sämre om han ej följer med nu". Det är tydligen inte tillåtet att drabbas av magsjuka när man har kontakt med socialtjänsten. Vilka är för övrigt "man"? Handläggare 1 skriver att J "anger" problem med magen. Detta får läsaren att tolka uttalandet som att J kanske inte uppgivit den "sanna" orsaken till varför han ej vill/kan följa med.

Antydningar om att orsaken till barnens beteende är möte med fadern:

Ex ur K:s akt 931019, Handläggare 1 skriver "Telefon CJ. J och L har besökt barnen föregående eftermiddag som planerats tillsammans med Socialsekreterare 1, Råd och Stöd. J, L och k gick upp på övervåningen, Socialsekreterare 1 satt kvar i köket. K var ledsen när J och L åkt, men talade inte mer om dem under "godnattstunden". Ämnet var frimärken. På morgonen var K hispig och flamsig". CJ preciserar inte vad hon menar och hon lämnar heller ingen situationsbeskrivning. Genom detta så förleddes läsaren till tolkningen att K:s beteende har något med besöket dagen innan att göra.

Ex K:s akt 940603, Handläggare 1 skriver "J har besökt K:s skola under en lektion föregående dag. På kvällen hade K berättat "konstiga historier" (uppgifter från familjehemsmamman CJ)

Ex ur utredning G (BUP Värnamo), sid 2, psykolog Psykolog 2 Värnamo skriver: "K är den av syskonen som varit mest illa av uppväxtförhållandena". Här förleddes läsaren att tolka in att även F varit illa. Detta motsägs dock av flera referenser t.ex. dagispersonal, BVC m.fl. som ej har uppfattat barnens uppväxtförhållanden som farliga.

Ex ur samma utredning, sid 2, uppgifter från familjehemsmamman CJ om K. "Han vill ogärna prata med pappa i telefonen och frågar sällan efter honom". Här förleddes läsaren att tolka att det skulle vara fel på pappan. Det presenteras en enda tolkning, inga andra tolkningsalternativ presenteras. Andra möjliga tolkningar kan t.ex. vara att K "känner" familjehemmets inställning visavi fadern och rättar sig efter de som har makten. Det kan även vara så att K kanske inte vill att familjehemsmamman skall stå bredvid och tjuvlyssna och ev anteckna det han säger till pappan och därför inte ringer till honom.

Ex ur samma utredning, sid 5, uppgifter från K:s lärare: "Enligt klassföreståndaren är K orolig kring umgängeshelgerna när han ska eller har varit hos pappa i Linköping. I höstas visade K oro när hennes manlige kollega fanns i närheten". Här förleddes läsaren att tolka in ett samband mellan "oro kring umgängeshelger" och "oro när manlig kollega är närvarande".

Läsaren förleddes att tolka att det händer något hos fadern som gör att K är rädd för män. Det finns dock flera möjliga förklaringar som ej presenteras. Det framgår inte heller vilka konkreta beteenden som avses med termen "oro".

Ex ur K:s akt 941107, Handläggare 1 skriver: "Brev från CJ med kopia på teckning föreställande en dödska, som J ritat då han var på väg att hämta barnen i samband med umgänge över en helg". Här förleds läsaren att tolka att det skulle kunna röra sig om något "sjukt". Som att "J ritat dödska när han ska träffa barnen". Enligt J var det så här: Han var i skolan med K och under en lektion så bad K J att han skulle rita något åt K. J frågade vad K ville att han skulle rita och K visade på ett märke med en dödska och ville att J skulle rita av den åt honom. J ritade av märket och K blev jätteglad och stolt över att hans pappa kunde rita så bra. Han visade stolt upp teckningen för sina klasskamrater. När det gäller valet av motiv så säger J att det var en slump. K tittade sig omkring i klassrummet och fick syn på märket med dödska, när J frågade honom vad han ville att J skulle rita.

Ex ur utredning N (SoL), sid 9, Handläggare 2 skriver om ett samtal med barnens mormor och morfar: "De har märkt på K att han gått ner i vikt sedan han flyttade hem till J och L. F har vid åtminstone ett tillfälle under den här tiden fått gå hem från skolan på grund av magont". Här förleds läsaren att göra tolkningen att barnen ej får någon mat hos J och L.

Retoriskt uttalande (det man säger att man gör), fasaden: Ur utredning D (familjerätten) "vi anser att, en särskilt förordnad förmyndare bör utses för barnen, att de bör få stanna i familjehemmet och inte flyttas fler gånger". Detta är alltså fasaden, det man säger att man gör, men vad man faktiskt gör är att återigen flytta på barnen, till ett helt nytt familjehem, med helt främmande människor och främmande miljö. Detta görs 941227

6.79.1 Litterära tekniker

Språkliga dimridåer och retorik, litterär eller teoretisk, skall inte användas i utredningstext utan utredaren skall klargöra vad saken gäller konkret.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver "Det uppstår ingen samlek mellan barnen trots F:s ansträngningar. Orsakerna till det kan vara flera. En kan vara en depressiv känsla inom K, som gör att ingen glädje blommar upp vare han leker på egen hand eller tillsammans med systemen"

Ex ur samma utredning, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om K: "En 7:10 årig pojke, som under lång tid levt under förhållanden som varit honom så övermäktiga, att hans inre nu ter sig mer som en mardröm".

Ex ur samma utredning, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver: "Det återkommande temat i K:s psykologiska material är, hur fientlig och skrämmande omvärlden är. Hur stora ansträngningar han än gör, är han för liten att klara sig på egen hand. Han kämpar för att inte gå under".

Ex ur samma utredning, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: "Den psykologiska bild F ger av sig själv som barn i det psykologiska utredningsmaterialet är, att barn i mycket hög grad är offer för omständigheter i tillvaron. De lever i en oberäknelig, skrämmande och oförutserbar miljö. Föräldrar brister i tillsyn, omsorg och omvårdnad.

De finns, men är inte att påräkna som ett självklart stöd eller som stabiliserande i tillvaron. F framställer föräldrar som vill men som inte har förmåga att genomföra sina intentioner visavi barn".

6.80 Vilseledande information

Jag definierar denna strategi som att man medvetet undanhåller information (jfr med undanhållande - strategier och lögn) eller redovisar information på ett sådant sätt att läsaren får en skev bild av det som informationen gäller.

Naess (1971, kap 6) Saklighetsnormer. Om en text bryter mot någon av saklighetsnormerna är den att beakta som osaklig. Normerna har sammanfattats av Gunnarsson m.fl. (1993 s5f): Norm fem "Man får inte medvetet i en beskrivning undanhålla fakta som kan vara av betydelse för att läsaren ska kunna bedöma hållbarheten eller relevansen av denna beskrivning. Man får inte heller medvetet framhäva vissa fakta eller på annat sätt redovisa uppgifter som gör att läsaren får en skev bild av det redovisade".

Ex chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping s brev till Tingsrätten (se bilaga) 940517. I detta brev framkommer det ingenstans att Chefsöverläkaren Linköping aldrig har träffat vare sig barnen eller J och att hans uppgifter bygger på andra - och tredjehands uppgifter.

Ex ur K:s BUP - journal 930121 "Psykologutredning i samband med att K och hans 1½ år yngre syster F omedelbart omhändertagits enl. LVU av socialtjänsten". BUP - personalen trodde att det rörde sig om en LVU - utredning men det var en SoL - utredning. Detta fick inte BUP - personalen klart för sig förrän utredningen nästan var klar. BUP - personalen har således givits vilseledande information av socialsekreterare Handläggare 1. Detta skulle kunna förklara varför BUP beställningsmässigt skriver att "någon frivillig lösning inte är tillräcklig" i sin slutsats. Detta är ändock en knepig slutsats eftersom någon frivillig lösning, t.ex. hemterapeut, inte har provats.

Ex ur Handläggare 1s rapport till Sociala jouren 941108: Handläggare 1 meddelar jouren att J är vidtalad (informerad om att jouren ska komma en lördag, 19/11-94, när barnen är hemma). Jouren åker hem till J och L i tron att dessa är informerade om besöket. J och L är inte vidtalade att jouren skulle komma på lördagen och de blir snopna när jouren ringer på dörren. Sociala jourens personal blir enligt J lika snopna dom, när de får klart för sig att familjen inte är informerade om deras besök. Handläggare 1 uppnår ingenting vid detta "övertaskningsbesök" av jouren, som skriver "vi bedömer situationen där hemma som lugn och lämnar familjen efter ca 10 minuter" i sin rapport gällande "hembesök på uppdrag av handläggaren på sociala förvaltningen".

Ex ur Chefsöverläkaren Linköping s brev till tingsrätten 940517, punkt fem: "att F regelmässigt varit röd, irriterad och haft flytningar i underlivet efter umgängestillfällena hos fadern". J:s ombud KA skriver i anmälan till HSN 940826: "Chefsöverläkaren Linköping sammankopplar F:s besvär med hennes umgängestillfällen med fadern. Chefsöverläkaren Linköping nämner inte att F efter direktiv från soc.sekr Handläggare 1 varit på besök hos mormor och morfar vid ett tillfälle i två dygn, innan hon fördes till familjehemmet. Han nämner inte att F vid senare tillfällen avböjt när hon tillfrågats om hon vill besöka mormor och morfar. Hon har istället föredragit att vara med fadern".

6.81 Glidningsstrategi

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1989 s 13f) "man glider vad gäller begreppsbedydelser, man glider från gruppdata till individ, vidare förekommer glidningar mellan en unik individ och allmänna teorier, som utgör generaliseringar, vidare glider man ogenerat vidare från misstanke om ett beteende till att beteendet faktiskt förekommer. Glidningsstrategin möjliggörs av grava brister i precision, ohållbar associativ logik och oförmåga till kritisk granskning".

Edvardsson (1989 s14) påpekar att "misstanke - begreppet har visat sig vara en effektiv glidning för att påvisa en ökad mängd sociala problem. Som jämförelse kan påpekas att SoL §71 använder begreppet "känedom", vilket ställer helt andra krav än misstankebegreppet".

Edvardsson (1991 s198) har funnit "glidning från gruppdata till individ. T.ex. hänvisar Dr M i detta konkreta fall till att det är vanligt för misshandlade barn att även bli utsatta för sexuellt våld; Dr G menar att anklagelserna mot byrån och läkarna utgör ett klassiskt symptom i barnmisshandelsfall. Gruppdata gäller för en grupp och inte för en individ - speciellt inte för en som inte bevisats tillhöra gruppen. Cirkelresonemang uppkommer här lätt: misshandel förutsätts - föräldrarna nekar etc - detta anses bekräfta misshandeln."

Ex Barnens beteende på BUP beskrivs som om det handlar om stabila personegenskaper som finns där oberoende av situationsfaktorer. Barnens beteende i familjehemmen beskrivs som personegenskaper utan att hänsyn tas till situationsfaktorer. Faderns beteende i de stressituationer som alla omhändertaganden och omflyttningar av barnen mm utlöser, görs till stabila personegenskaper.

Det som är intressant är rimligen barnens och faderns beteende i den naturliga miljön, med det naturliga nätverket närvarande och inte deras beteende i en konstgjord situation med främmande människor närvarande.

Ex BUP - personalen uppger att "K och F uppvisar en bristande tillit till vuxna". Detta uttalande bygger inte på några observationer/informationer om barnens tillit till vuxna i den naturliga miljön. Glidningen från påstådd bristande tillit i vissa situationer på BUP över till den generella personegenskapen måste ifrågasättas också med tanke på referenternas uttalanden. Uttalandet är dessutom opreciserat, subjektivt, spekulativt och det saknas situationsbeskrivningar. (se t.ex. Edvardsson, 1989, s23ff).

6.82 Dekontextualiseringsstrategi

Jag definierar denna strategi som att man skalar bort sammanhangsinformationen för att förmå läsaren att göra en tolkning som passar utredarens syfte.

Edvardsson (1996 s78) hävdar att "vid dekontextualisering skalas situationsinformationen bort (eller undanhålls) och beskrivningen kan få en helt annan betydelse för läsaren. Genom att undanhålla den exakta replikväxlingen och bara säga att Kalle är aggressiv så får läsaren en helt annan, och mer generell, bild än om grunddata fått följa med i beskrivningen. Om inte dekontextualiserad text förkastas, så leder den ofta till felaktiga tolkningar, felaktiga bedömningar etc".

Ex ur utredning B (SoL), sid 1b, Handläggare 1 skriver "K och F är rädda för J när han är "full". ". Vad menar Handläggare 1 med att sätta full inom citationstecken? Skall det betyda att J är sk full, som lika gärna kan vara trött, sjuk mm eller att J är lite full, sk salongsberusad eller kanske J är avsevärt berusad? Eller är J kanske t.o.m nykter?

Ex någon anonym anmälare ringer till sociala jouten och hotar Handläggare 1. När Handläggare 1 får veta det anklagar hon J för att stå bakom samtalet. När Handläggare 1 själv skriver om hotet, skriver hon "mordhot". Handläggare 1 sätter alltså själv citationstecken på ordet. Vad menar hon?

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 3: "Modern suiciderade 930513". Ur ombudet KA:s brev till JO 940824: "X berättade för fadern och mig att hon blev mycket illa behandlad och kränkt av Handläggare 1. Hon stod inte ut med att bli så ifrågasatt som förälder som hon blev av Handläggare 1. Handläggare 1 hade tidigare sagt att barnen skulle bli familjehemsplacerade långt från hemmet under lång tid. X visste inte hur hon skulle hantera situationen och fick ringa stöd av Handläggare 1".

Ex ur samma utredning, sid 3: "Modern samtyckte till en placering tillsammans med barnen och en sådan inleddes 930405 på HVB - hemmet Röda Stugan i Vikingstad". Ur ett brev från J och L till advokat PH, daterat 941017: "Handläggare 1 förordade en fosterhemsplacering för barnen. Då detta ledde till självmordshot från barnens mor, förordade handläggaren i stället en mamma - barn placering på ett HVB - hem".

Utredningen fortsätter: "För att motivera en satsning på modern trots att BUP - utredningen var mycket mer negativ till henne än till barnens far, dämpade Handläggare 1 ner kritiken mot mamman och ökade den mot pappan".

Ex ur K:s BUP - journal 921222, samrådsmöte: "Det bedöms också att ett jour fosterhem vore en lämplig lösning för barnens boendeproblem f.n. och socialförvaltningen kommer att ordna det". Man nämner ingenting om att det är socialförvaltningen som ordnat med "boendeproblemet" genom att omhänderta barnen utan att först ha provat t.ex. hemterapeuter innan.

Ex ur utredning G (BUP Värnamo), sid 2, psykolog Psykolog 2 Värnamo skriver om K: "1 augusti 1993 hade han suicidtankar, tvångsmässigt beteende och renlighetsfobier". Det psykolog Psykolog 2 Värnamo inte uppger är att soc genom ett omedelbart omhändertagande enligt LVU, 930804, i just augusti 1993 flyttades barnen 20 mil från fadern, L och deras naturliga miljö till ett frireligiöst familjehem som låg avsides på landet. Till en helt främmande miljö med helt okända människor.

IGNORERA ELEMENTÄRA SAKLIGHETSASPEKTER

6.83 Motsägelser

Jag definierar denna strategi såsom Junttila m.fl. (1994 s36) "motsägelse är när en person uttalar sig rakt emot sina egna eller annan persons uppgifter".

Gunnarsson m.fl. (1993 s37) menar att "det viktiga är att utredarna tar ställning till att en motsägelse finns".

Edvardsson (1993) menar att motsägelser i uppgifter måste hanteras medvetet på något sätt".

Det kan vara svårt för läsaren att skapa sig en helhetsbild när utredaren presenterar motsägelsefull information. En sådan presentation ger möjlighet till olika tolkningar och kan även ge ett förvirrande intryck. Några orsaker som kan vara anledning till att motsägelser uppkommer är att utredaren inte tagit reda på fakta, minnes- och tolkningsfel eller man fabulerar negation när positiv evidens föreligger för att uppnå sitt mål med ett omhändertagande. Motsägelser kan te sig förföljande ur ett klientperspektiv. (se t.ex. Edvardsson 1996, Jansson & Rönnbäck 1995)

Ex K:s akt 931005, Handläggare 1 skriver: Telefon CJ som uppger "3 -5 okt kissat ner sig efter det att han pratat med pappa". Här antyder CJ att det skulle bero på samtalen med fadern att K kissat på sig. K:s akt 931012, Handläggare 1 skriver Telefon CJ som uppger "K har kissat i sängen flera nätter. CJ misstänker att medicinen han tar har betydelse, att K sover så djupt att han inte vaknar". K:s akt 931018, Handläggare 1 skriver: Telefon CJ som uppger "efter 930926 när J ringde har K börjat väta i sängen". Menar hon att det är J:s fel eller är det medicinens fel att K kissar i sängen? K:s akt 940927, Handläggare 1 skriver: "Tfn CJ som säger att K kissat i sängen natten till lördag, dvs natten efter vårt besök (Handläggare 1 och enhetschef Enhetschef 2 min kom.). CJ tror att han reagerar för att han blir påmind om sin mamma". Det framgår att K väter i sängen natten efter Kinden och Enhetschef 2s besökl, vilket antyder en orsak.

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 14, uttalande av Handläggare 1 "Det var tänkt att barnen skulle vara med J och L vecka 28, men det blev inte så, J hörde inte av sig". Detta motsägs av ett uttalande av RH, föreståndare på Röda Stugan på sid 11 i samma utredning: "Barnen skulle vara hos J och L veck 28 men detta var otänkbart efter händelsen 1/7".

("händelsen" = barnen sover över hos J och L, K tycker att J luktar vin, ber L ringa till RH, RH hämtar barnen, J sover fortfarande, RH tar med sig barnen och åker därifrån). Enligt J och L så var det så här angående vecka 28: "Angående vecka 28 så kom vi överens med RH om att vi skulle avvakta lite med umgänge eftersom L var sjuk och behövde vila. Naturligtvis trodde vi att hon (RH) skulle meddela barnen detta men det gjorde hon tydligen inte".

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 7: "Bilden vi får av faderns alkoholmissbruk tyder på att han inte erkänner omfattningen av sitt missbruk". I samma utredning, sid 7, fem rader längre ner: "J har aktivt sökt behandling för sina personliga problem". Av vem får BUP - personalen "bilden"? Vilka är "vi"? Källangivelse saknas, dessutom säger BUP - personalen mot sig själva.

6.84 Generalisering

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s67) "Vi definierar generaliseringar som kategoriska påståenden där ord som t.ex. alltid, allt, aldrig, alla, varje, ingen, hela tiden, jämt osv ingår i påståendet. Generalisering är ett tankefel eftersom det inte går att göra prognoser utifrån en enda eller få händelser/observationer (se tes Engqvist 1983 kap 8).

Edvardsson (1996 s6ff) påpekar att uppgifter skall vara så preciserade att de är meningsfulla, dvs inte vaga generaliseringar, tyckanden etc. Ett viktigt krav är att inträffade situationer, kan preciseras t.ex. utifrån frågor som "vem/vilka, vad, var, när, hur, hur ofta, hur länge?".

Edvardsson (1995 förföljelsefallet) påpekar att "man måste skilja på generaliseringar dvs allmänna uttalanden om hur det var eller är, och observationer". Edvardsson fortsätter "Vissa generaliseringar har dessutom en orealistisk karaktär med tecken på fabulering t.ex. 'Eva tog ingen kontakt med andra barn". Edvardsson kallar dessa för "hundraprocentare" och säger vidare att de är "sällsynta i verkligheten, men vanliga i slarvigt tal".

Ex när kuratorerna och psykologerna på BUP beskriver barnens beteende så är det beteendet på BUP som utreds, inte hur barnen betar sig i sin naturliga miljö. BUP - personalen gör en generalisering från det beteende som gäller i en specifik utredningsmiljö/situation till att det skulle gälla barnens alla aspekter i den naturliga miljön. Detta trots att BUP - personalen saknar kunskap om hur barnen betar sig i sin naturliga miljö.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 3, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver: "Leken har för honom inte alltid gett den spänningsreduktion, som den ofta ger barn". Här generaliserar Psykolog 1 skäggetorp från det allmänna uttrycket för ett flertal individer, "barn", till K som är en unik individ. Det är ointressant att någon obestämd referensgrupp med barn reagerat på ett visst sätt. Det intressanta är hur individen K reagerar i den situation han befinner sig i. K har tvångsseparatorats från sina föräldrar, flyttats flera gånger till olika familjehem, utsatts för läkarundersökningar och polisförhör mm. En fråga som infinner sig är bl.a. om dessa "barn" som psykologen jämför K med, har varit utsatta för samma "åtgärder" som K eller om det rör sig om barn i största allmänhet?

Ex ur en skrivelse som chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping sänt in till Tingsrätten 940909 (hans "försvarsbrev" som svar till J:s ombud KA:s anmälan till HSAN. min kom.) Chefsöverläkaren Linköping skriver "inom löpande barn - och ungdomspsykiatrisk (BUP) verksamhet finns ständigt något eller några ärenden 'som inte kommer till ro'. Chefsöverläkaren Linköping fortsätter: "Detta är ärenden som karaktäriseras av föräldrar som på grund av oro, besvikelse eller ilska över fattade beslut och lagda rekommendationer vill få till stånd nya bedömningar till grund för omprövning av besluten". "I vissa fall medför emellertid detta en icke önskvärd oro kring barnen som i vissa fall bedöms behöva just lugn, stabilitet och trygghet i en ny placering". "Vad beträffar de aktuella barnen är det just denna typ av förhållanden som är för handen". Det är ett tankefel att generalisera från en på lösa grunder mentalt konstruerad grupp till ett enskilt ärende. Det är minst sagt anmärkningsvärt att en chefsöverläkare i barnpsykiatri uttalar sig på detta sätt om en familj som han aldrig har träffat. Det är även anmärkningsvärt att en person med den kompetens man förväntar sig att en chefsöverläkare skall inneha, använder sig av argument av typen som redovisats ovan. Chefsöverläkaren Linköping antyder att det alltid är föräldrarnas reaktioner, främst känslomässiga, på fattade beslut och rekommendationer som är orsak till att de vill få till nya bedömningar. Men det kan faktiskt förhålla sig på det viset att beslut och rekommendationer är felaktiga och/eller undermåliga. Detta är tydligen helt främmande för Chefsöverläkaren Linköping .

På flera ställen i materialet återkommer denna formulering (med lite varierande utseende): "Utredningen har även påvisat J:s bristande förmåga att se och tillgodose barnens behov". Någon rimlig saklig grund anges inte och det finns uppgifter, t.ex. Tingsrättens förhandling i vårdnadsfrågan, där Tingsrätten efter två dagars förhandling, med en mängd vittnen, kommer fram till den väl underbyggda slutsatsen att J ska ha vårdnaden om sina barn) som pekar i en helt annan riktning. Det är inte sakligt acceptabelt att överhuvudtaget använda svävande formuleringar av typen "bristande förmåga att se och tillgodose barnens behov".

T.ex. så har professor Joachim Israel pläderat för en utmönstring av behovsbegreppet och framfört kravet att preciserat hålla sig till vad saken gäller och inte ägna sig åt abstrakt retorik, som leder till irrelevanta, intensionella processer hos mottagaren.

6.85 Vaghetsstrategi

Jag definierar denna strategi som att den information som förs fram är ofta vag och opreciserad. Därmed lämnas utrymme för läsaren att själv tolka vad som menas. Detta står i strid med RF 1 kap 9§ där det bl.a. framgår att en utredare ska iakttaga saklighet.

Jansson & Rönnbäck (1995 s66) uppger att situations - och beteendebeskrivningar saknas. Då utredaren ej preciserar vad hon menar med t.ex. "behov" så får läsaren gissa sig till innebörden. En risk finns därmed att läsarens gissningar ej stämmer med verkligheten".

Yrkesetiska riktlinjer för socionomer (socionomen 1992 s12) påpekar att "socionom skall, då hon uttalar sig i yrkesmässig egenskap, eftersträva saklighet och noggrannhet".

Det är enligt min åsikt av största vikt att utredare och andra kritiskt prövar sina uttalanden samt i den mån det är möjligt, kontrollerar att uttalanden ej missförstås eller misstolkas. Särskilt viktigt anser jag detta vara då vissa uttalanden kan leda till men för de berörda.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 3, uttalande av Psykolog 1 skäggetorp : "Det återkommande temat i K:s psykologiska material är hur fientlig och skrämmande omvärlden är. Hur stora ansträngningar han än gör, är han för liten att klara sig på egen hand. Han kämpar för att inte gå under. Föräldragestalterna är inte någon tillförlitlig källa till trygghet, skydd eller räddning. De är tom en del av den skrämmande omvärlden."

Psykologen fortsätter: "Den utväg han ser är, att andra vuxna än föräldragestalterna kommer till undsättning och befriar honom från upplevelsen att gå under". Det finns inget sakligt redovisat material till hur psykologen kommer fram till detta. Påståendena syftar på K:s uppträdande i avdelningsmiljön, vilket inte säger någonting om hur han beter sig i sin naturliga miljö, vilket rimligen måste vara det viktigaste att utreda och veta. Psykologen verkar även omedveten om att beteenden oftast är situationsberoende och inte stabila personlighetsegenskaper. Psykologen redovisar ej vilket psykologiskt material som åsyftas. Det är inte konstigt att K upplever omvärlden som hotande och att hans föräldrar inte kan skydda honom. Soc har tvångsseparatorat honom och F från föräldrarna och placerat honom i en främmande miljö. Eftersom psykologen inte redovisar hur hon kommit fram till sina resultat, får man rimligen utgå från att uttalandet bygger på ett antal subjektiva tolkningar utan angiven saklig grund, presenterat mer som en litterär roman än som testsvar på K:s psykologiska profil. Psykologen säger ingenting om tolkningssvårigheter, ingenting om referentmaterial (om samma tester har utförts på barn som utsatts för det som K och F har utsatts för osv). Psykologen använder sig inte av hypotestänkande.

Ex ur samma utredning, sid 5, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: "Hennes allmänna beteende ter sig mer regressivt än förväntat för åldern". Preciseringar saknas, likaså beteende - och situationsbeskrivningar. Psykologen redovisar inget sakligt material till hur hon kommer fram till detta. Jämförelse med normal - variationen saknas.

Detta säger ingenting om hur F är i sin naturliga miljö utan endast hur hon har reagerat i avdelningsmiljön. Psykologen tar ej upp något om tolkningssvårigheter, använder inte hypotestänkande. Ingen hänsyn tas till att F har tvångsseparerats från sina föräldrar och upprepade gånger på kort tid fått byta familjehem, utsatts för läkarundersökningar, polisförhör mm.

Ex ur samma utredning, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om K: "Han griper sig genast an att leka och blir expansiv över rummets yta". Vad då expansiv? I övrigt se kommentarerna ovan.

Ex ur utredning B (SoL), blad 1a, Handläggare 1 skriver "Handläggare 4 kallade modern, fadern och sonen till kliniken. Hon iakttog pojken då han inte betedde sig adekvat". Hur betar man sig när man ej betar sig adekvat? Dessutom är kliniken en icke - naturlig miljö så barnets beteende i klinikmiljön säger ingenting om hur barnet betar sig i sin naturliga miljö. Precisering saknas, likaså beteende - och situationsbeskrivning. I övrigt se kommentarer ovan.

Ex ur samma utredning, Handläggare 1 skriver om uppgifter från en av familjehemsmammorna, G-BJ Kimstad, "Vid flera tillfällen har J ringt och varit något påverkad, då G-B inte uppfattade detta har K fått tala med J". Är Handläggare 1 medveten om att det finns något som heter utsagegeneration och att information förvanskas längs vägen? Är Handläggare 1 medveten om att det finns något som heter källkritik? Hur många tillfällen skulle det röra sig om? Datum? Vad innebär "något påverkad"? Hur kommer det sig att familjehemsmamman inte själv uppfattade att J "var något påverkad"? Vem uppfattade J som något påverkad? Källanvisning saknas. Det är inte sakligt att skriva "varit" utan att uppgiften styrkts på något sätt. Hur kom G-B fram till att det var "något påverkad" som J var? Han kan ha varit ledsen, förkyld, trött, arg etc.

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 14, uttalande av Handläggare 1 "J ringde ibland till familjehemmet och var berusad". "Det hände vid något tillfälle att J kom alkoholpåverkad till familjehemmet". Vad innebär ibland? Hur kunde familjehemmet konstatera att han var berusad? Saklig grund presenteras inte.

Precisering saknas. Hur ofta är "något tillfälle"? Enligt vem var J alkoholpåverkad? Hade familjehemmet alcomätare? Datumangivelser saknas. Källkritik används inte. Utsagegeneration?

Ex ur utredning G (BUP Värnamo), sid 1: "Under tiden 11/1 - 27/5 - 94 har vi haft en rad utredningssamtal med fostermodern CJ, med barnens fader J och hans sambo L och undertecknad psykolog (Psykolog 2 Värnamo min kom.) hade en rad sessioner för att göra testning av barnen". Hur många innebär en rad? I övrigt se ovan!

Vaga uttryck av ovan redovisat slag har ingenting i en seriös utredning att göra.

6.86 Framföra irrelevant information

Jag definierar denna strategi såsom Jansson & Rönnbäck (1995 s68) "att man för fram uppgifter som ej är relevanta för den aktuella utredningen".

Gunnarsson m.fl. (1993 s51) upplyser om att "i nio av utredningarna har vi funnit uppgifter och uttalanden som inte är relevanta för respektive ansökan om LVU omhändertagande. Vad som är relevant för utredningen avgörs av frågeställningen. När det inte finns någon explicit frågeställning eller explicit hypotes, utgår vi från att den underliggande hypotesen (som utredarna utgått ifrån) är att barnet skall omhändertas".

I detta ärende finns bl.a. 16 olika utredningar. Två av dem (BUP - utredningarna) har explicit angivna frågeställningar, resten har det ej. I och med att frågeställning saknas får man utgå från att utredarna har arbetat utifrån en underliggande hypotes, nämligen den att barnen skall omhändertas och vidare hållas kvar i familjehemmet. Denna underliggande hypotes (begreppet är mitt, utredarna arbetar inte med hypotestänkande) har alltså styrt hela utredningsarbetet, men ensidigt. Utredarna har inte brytt sig om att göra någon resursanalys för någon av de berörda. Utredarna har inte arbetat utifrån någon helhetsbild. Både insamlade och framförande av information innebär i detta fall att all kraft riktas in mot att samla in så mycket negativ information som möjligt, sprida den utan att de berörda har en möjlighet att få med rättelser o.dyl. och få andra, t.ex. familjehem och morföräldrar att delta i "nedsvärtningsprocessen". I och med att utredningarna saknar explicit angiven frågeställning, är det mycket lättare för utredaren att ta med irrelevanta uppgifter. Uppgifter av dylikt slag är oftast helt förkastliga eftersom utredaren undviker preciseringar, konkreta beteende - och situationsbeskrivningar, klientperspektiv mm. Irrelevanta uppgifter har ingenting i en seriös utredning att göra.

Ex på helt irrelevant information: Ur utredning L (LVU), bilaga 1, Handläggare 2 redovisar ett samtal med familjehemsmamman AB: "J hade kontakt med en barnpsykiatriker i Stockholm som sagt att det är som att ta en spruta, det gör lite ont först sedan går det över". Detta uttalande görs efter ett långt utlägg om barnens påstådda ställningstagande inför en eventuell hemflyttning. Det ges ingen förklaring till vad detta ska antas visa. Ingen bryr sig om utsagegeneration. Att ta med sådant prat i en utredning ter sig meningslöst ur saklighetssynpunkt.

6.85 Språkliga obegripligheter/underligheter

Jag definierar denna strategi som Jansson & Rönnbäck (1995 s68) "Svårbegripligt prat utan angiven saklig grund".

I Allmänna råd från Socialstyrelsen (1994 s59) står att läsa "I bestämmelserna i 7§ Förvaltningslagen framgår bl.a. att en myndighet skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Socialtjänstens dokumentation skall därför utformas på ett sådant sätt att den ärendet rör kan ta del av och förstå utredningen". "Utredningarna kan även komma att läsas av olika yrkeskategorier t.ex. beslutsfattare, jurister, forskare m.fl. Att läsaren förstår vad som skrivs är ytterst en fråga om rättssäkerhet.

Naess (1961 s4) påpekar att "språkbruket varierar på ett sådant sätt som inte ens språkforskarna riktigt kan kartlägga. Olika personer menar olika saker med samma uttryck eller samma saker med olika uttryck, även om de talar "korrekt" svenska".

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 12, uttalande av RH, förest. på Röda Stugan: "K behöver få vara ett litet barn. Han behöver en väldigt tydlig vuxen som är enkel att läsa". "Det som är sagt är sagt, ja är ja och nej är nej, K ska inte få mer information än han kan ta in och som är relevant för hans ålder. Teoretiskt kan J detta, praktiskt kan han det inte". "F är väldigt vanlig. Hon får ur sig sin känslor, hon är full av liv, glädje, sorg och ilska".

Ex ur samma utredning, sid 14, uttalande av familjehemmet C och PJ, Vrigstad: "K är väldigt känslig och när han blir besviken faller han direkt". Vaddå faller? Omkull eller vad?

Ex ur samma utredning, sid 6 "Vid kontakt med J, har undertecknad uppfattat, att han har vilja men saknar förmåga att ge K den trygga uppväxt som krävs för att K ska kunna genomgå den terapi, som BUP anser vara nödvändig".

Ex ur samma utredning, sid 10, uttalande av RH "F har sina nerver i magen. Hon får ont i magen, när hon blir osäker. Hon gråter av ilska mera än av ledsnad, har ledsnaden i magen". "K har varit kompis med väldigt många vuxna. Han regriderar (detta är utredarens stavning, den korrekta stavningen är regredierar) ibland till låg ålder när det blir pressat, "kryper in under skinnet på en".

Ex ur K:s akt 931012, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från CJ: "K samlar frimärken av kvinnan som kör skolskjutsen, vilket K blev glad över".

Ex ur utredning L (SoL), Handläggare 2 skriver "F kan också pejla in men det biter inte på henne"

Ex ur K:s akt 940425, Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från CJ: "K har ett underligt språk (hemgjort) plus att CJ uppfattar att det är mycket mystiskt kring K". K:s akt 940506 Handläggare 1 rapporterar om ett telefonsamtal från CJ: "K har frågat om Michael Jackson våldtagit en pojke, CJ svarat "han är visst åtalad för det, jag tycker inte om när personer har mystiska saker för sig".

6.88 Imperfecta enumeratio (ofullständig uppräknig)

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1996 s77) "ofullständig uppräknig och därmed inte beaktande av vissa faktorer, hypoteser, tolkningar, beslutsalternativ etc. Detta kan yttra sig på så sätt att endast den tolkning som passar författarens syfte erbjuds, men den klart vanligaste varianten tycks vara att inte skriva ut någon tolkning alls och överlåta åt läsaren att göra den tolkning som sammanhanget antyder (s.k. kontextuell implikation). Läsaren kan ha svårt att se alternativa tolkningar, t.ex. av inte sällan tendentiöst beskrivna händelser och kan därvid begå tankefelet imperfecta enumeratio.

Edvardsson (1996 s128) påpekar att "tankefelet imperfecta enumeratio, dvs ofullständig uppräknig, att förbise alternativ, torde vara vanligt i beslutssituationer. Grunder till detta kan vara t.ex. att man inte tagit reda på grundläggande fakta, har fått felaktiga fakta, har försummat att genomföra en idéskapande fas eller låst sig vid antaganden och förhandsuppfattningar som är felaktiga".

Det är väldigt tydligt att man ej har arbetat med hypoteser, man har från början låst fast sig vid förhandsuppfattningen att barnen skall omhändertas. Det finns ingen idéskapande fas, mängder av felaktiga fakta cirkulerar.

I bästa fall presenteras en enda tolkning till diverse olika beteenden och händelser, men allt som oftast överläts tolkningen till läsaren, men utredaren ser noga till att styra in läsarens tolkning i den riktning som gynnar hennes syfte. Det presenteras endast ett vårdalternativ. Det finns ingen diskussion om tänkbara konsekvenser av t.ex. upprepade separationer. Slutsatsen är klar innan utredningen är det. Det är som läsare svårt att se alternativa tolkningar i den mestadels tendentiösa texten och till de tendentiöst beskrivna händelser (utredaren bryr sig bara om att presentera familjehemmens version av diverse händelser).

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 3 "den vrede, som utsattheten väcker hos K...". Det behöver inte alls vara någon utsatthet som väcker K:s vrede. Det kan ju faktiskt vara så att K reagerar på utredarnas förföljarinställning genom att ilska till. Vreden (om den nu existerar) kan väckas av otaliga saker t.ex. utredningsmiljön, utredarnas agerande, psykologen, den situation som K befinner sig i för närvarande etc.

Ex ur utredning L (SoL), Handläggare 2 skriver "Det märks på K att han är orolig då han inte kan sitta still". Det kan bero på många andra saker att K inte kan sitta still. Han kanske tycker att Handläggare 2 är så tråkig att han håller på att tупpa av? Han kanske har fått en humla innanför byxbenet? Han kanske till och med satte sig på något olämpligt? Eftersom utredaren inte förklarar hur hon kommit fram till att K just är orolig och att han därför inte sitter still så saknas saklig grund, endast ett tolkningsförslag ges, inga alternativa tolkningsförslag presenteras. Inga osäkerhetsmarkörer finns.

6.89 Doktrinen om nollpåverkan

Jag definierar denna strategi såsom Edvardsson (1996 s79) "Enligt doktrinen om nollpåverkan så uppfattar inte utredare, i vart fall inte enligt utredningstexterna, att de själva (och andra inblandade) är med och påverkar den de bedömer".

Edvardsson (1996 s79) påpekar att "enligt mängder av socialpsykologisk forskning förekommer omfattande och starka påverkans effekter mellan människor (t.ex. Rosenthal & Rosnow, 1969)

Inte på något ställe i detta material visar utredare, psykologer, kuratorer, familjehemsföräldrar m.fl. någon som helst medvetenhet om att de faktiskt är med och påverkar bl.a. barnens beteende, relationer, J och L:s agerande mm genom att de integrerar med personerna som de bedömer. Det är även uppenbart att det förekommer starka förväntans effekter och påverkans effekter från främst familjehemsföräldrarna. De ringer och meddelar att barnen är oroliga efter besök hos fadern och hans sambo. Men man nämner inte att det faktiskt kan vara återkomsten till familjehemmet och separationen från fadern och L som gör barnen oroliga. Familjehemsföräldrarna ringer till soc och rapporterar att barnen inte vill prata med pappa i telefonen. Men det man inte nämner är att barnen kanske saknar sin pappa så mycket att det gör för ont att tala med honom i telefonen. Det kan även vara så att barnen inte vill tala med fadern och L med familjehemsmamman ivrigt tjuvlyssnande och kanske till och med antecknande, allt som sägs. Det kan även vara så att barnen, som givetvis känner vad familjehemmet anser om pappan, rättar sig efter dem som har makten och beter sig som det förväntas.

Ex ur utredning D (familjerätten), sid 14, yttrande av Handläggare 1: "Handläggare 1 har träffat barnen flera gånger. Det märks på K att han tar avstånd från pappan, när denne kommer på tal". Här uppvisar Handläggare 1 en total brist på insikt att det faktiskt kan bero på henne att K "tar avstånd" från J och eftersom han på ett mycket smärtsamt sätt fått lära sig att Handläggare 1 har makten, anpassar han sig och säger det han tror Handläggare 1 vill höra.

6.90 Dolda evidens ("secret evidence")

Jag definierar denna strategi som att man inte redovisar hur man kommit fram till olika resultat och slutsatser. Generella uttalanden görs utan att läsaren får veta grunderna.

Edvardsson (1996 s30) påpekar att "öppen redovisning av grundmaterial och tankegångar är nödvändigt vid trovärdigt utredande. Viktiga påståenden ska kunna nogga beläggas och det totala underlagsmaterialet skall kunna redovisas. Om allt inte är medtaget i själva utredningstexten kan bilagor eller hänvisning till andra material göras. Att t.ex. påstå att det föreligger tecken på missbruk, ångest, psykisk störning, relationsproblem, sexuellt utnyttjande etc utan att klargöra evidens utgör propaganda, inte utredande. Vid utredande arbete gäller krav på precisering och öppen redovisning av evidens. Om dessa krav inte är tillgodosedda bör texten inte beaktas, då möjligheterna att den är fabulerad eller tendentiös är stora. Utredare ska självklart redovisa underlag, när de skriver viktiga och speciellt negativa påståenden om människor. Användande av dolda evidens kan inte accepteras".

Det är ett vanligt arbetssätt som tydligt visas i detta material där förekomsten av dolda evidens är riklig.

Generella uttalanden görs utan att man som läsare får veta grunderna. Man använder sig av principen "closed door", alltså undanhåller/hemlighåller viktig information.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), sid 5, psykolog Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: "Den fria leken är en av de möjligheter utredningen ger henne att gestalta sina erfarenheter och upplevelser. I den blir det tydligt hur orolig, ångestfylld och splittrad hon är". Ingenting beskrivs om hur leken visar detta. På vilket sätt blir det tydligt? Och för vem? Psykologen uppvisar en omedvetenhet om att beteenden oftast är situationsbetingade. Doktrinen om nollpåverkan märks tydligt i det faktum att psykologen uppvisar en uppenbar brist på insikt om att hon själv påverkar F genom sin blotta närvaro. Det som är väsentligast att veta något om, hur F fungerar i sin naturliga miljö, utreds inte. Referenterna från bl.a. dagis har beskrivit F som en helt normal 6 - åring. BUP - personalen beskriver samma flicka som orolig, ångestfylld och splittrad. Detta borde bli en väckarklocka i huvudet på utredarna. Det står helt klart att det är myndigheternas agerande med tvångsseparation, flyttning till flera nya familjehem på kort tid mm som har orsakat att F mår dåligt. Myndigheternas agerande i detta fall är psykisk barnmisshandel. Ingenstans i hela detta omfattande material finns ens en antydning till någon skadekonsekvensanalys. Mängder av forskning har visat att separationer skadar barn. Dessa barn har flyttats åtta gånger på drygt två år. Detta kan inte anses acceptabelt.

Ex ur samma utredning, sid 3, Psykolog 1 skäggetorp skriver följande om K: "Det återkommande temat i K:s psykologiska material är, hur fientlig och skrämmande omvärlden är. Hur stora ansträngningar han än gör, är han för liten att klara sig på egen hand. Han kämpar för att inte gå under".

Psykologen redovisar inte vilket psykologiskt material hon hänvisar till. Hon redovisar inte heller på vilket sätt hon kommit fram till denna mycket litterära tolkning. Hon redovisar inte andra möjliga tolkningsalternativ. Vad är det för ansträngningar K gör? Hur kämpar han för att inte gå under? Hon beskriver inte hur t.ex. miljön påverkar K, inte heller att hon själv påverkar K. Det är inte underligt att K:s omvärld ter sig fientlig och skrämmande med tanke på vad myndigheterna har utsatt honom för på kort tid. I övrigt se kommentaren ovan.

Ex ur samma utredning, sid, under rubriken 'sammanfattning' skriver Psykolog 1 skäggetorp och Kurator 1 Skäggetorp helt plötsligt nya uppgifter som det inte nämnts ett ord om i själva utredningen, de skriver "De upphakningar som skett i hennes utveckling har möjlighet att lindras då hon har vitalstyrka och nu befinner sig i en expansiv ålder". Vaddå för upphakningar? Det nämns inte ett ord om några upphakningar i utredningen. Det måste anses som mycket osakligt att föra in nya uppgifter, som ej behandlats förut, i sammanfattningen! Källan anges inte, saklig underbyggnad anges inte, man preciserar inte vad man avser, ingen beskrivning av hur och när (och inför vem) dessa upphakningar skulle ha visat sig. Har de haft för lite att "komma med" på F och därför fabulerat ihop detta i sluttampen för att socialsekreterarens i förväg klara målsättning, ett omhändertagande, skulle kunna anses som motiverat och gå igenom i Länsrätten?

Ex ur samma utredning, sid 7, uttalande om J: "Han är beroende av att ha stödpersoner till sin hjälp". Hur utredarna på BUP har kommit fram till detta framkommer inte. De redovisar inte någon saklig grund för påståendet, källanvisning saknas. De preciserar inte vad de menar med beroende och stödpersoner. När man läser referent uppgifter framkommer det tvärt om att t.ex. under den tid barnen bodde helt hos J, när X studerade under 10 månader; så skötte han allt själv och det fanns inga klagomål från t.ex. dagis. I övrigt se ovanstående kommentar.

Ex ur BUP Skäggetorps "observationsanteckningar", 930113, Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: "Hon har flera strategier att möta situationen. Låtsas att hon har en kamrat, är smått förebrående mot K, visar upp kognitiva färdigheter, söker locka K att vara med henne. Klarar till sist av att enbart få en aktiv uppmärksamhet i det hon gör, utan att det samtidigt ledsagas av en fysisk delaktighet". Hur vet Psykolog 1 skäggetorp att det är strategier F använder "för att möta situationen"? Hon kanske bara leker. Vilka kognitiva färdigheter avses? Vad är "aktiv uppmärksamhet"? Var finns den sakliga grunden? Hur dokumenteras dessa "observationer"? Preciseringar och situationsbeskrivningar saknas.

Ex ur utredning B (SoL), Handläggare 1 uppger "K och F har ej gått i skolan respektive sexårsgrupp. Detta på grund av att K ej ansågs orka med skolarbetet under utredningstiden, han visade stora koncentrationssvårigheter".

Varför fick inte F fortsätta i sin sexårs - grupp? Vem bedömde att K inte skulle orka med skolarbetet? Vem bedömde K:s symtom som koncentrationssvårigheter? Alternativa bedömningar? Saklig grund för att avbryta F:s sexårsverksamhet?

Ex ur samma utredning, sid 3a, Handläggare 1 skriver följande efter ett samtal med MA, fritidspedagog: "Faderns opålitlighet tror MA har påverkat K negativt". Vilken opålitlighet? Enligt vems måttstock? Har Handläggare 1 citerat rätt? I så fall, hur har MA kommit fram till att J är opålitlig? Hur visar sig denna opålitlighet? Hur har K påverkats? Saklig grund? Fler tolkningsalternativ efterlyses!

Jag kan tänka mig åtskilligt som verkligen påverkat K negativt med tanke på vad han har varit utsatt för under de senaste månadernas psykiska barnmisshandel som myndigheterna utövat.

Ex ur utredning G (BUP Värnamo), sid 3, uppgifter från K:s lärare BA: "Enligt uppgifter från klassföreståndaren har K retarderat sedan påskhelgen, sedan han träffat pappa J var fjortonde dag, både kunskapsmässigt och känslomässigt". Vad menar läraren med retarderat? Beteende - och situations - beskrivning saknas, likaså saknas preciseringar. Endast en antydd orsak anges, alternativ diskuteras inte. Imperfecta enumeratio föreligger. Källanvisning saknas. Vad menar läraren med kunskapsmässigt och känslomässigt? Varför kopplar läraren K.s beteende till pappan? Det är åtminstone minst lika troligt att orsaken kan finnas i familjehemmet eller t.ex. i det faktum att barnen tvingats tillbaka till familjehemmet efter varje besök hos fadern och hans sambo. Det kan även vara något i skolmiljön eller läraren som påverkar K.

Ex ur Chefsöverläkaren Linköping s "försvarsbrev" till HSAN 940909, Chefsöverläkaren Linköping skriver "Att leva med vetskapen om en nära föregående, möjlig flyttning av familjehemsplacerade barn innebär erfarenhetsmässigt svårigheter för familjehemsföräldrarna att knyta an till och stödja barn på bästa sätt". Hur Chefsöverläkaren Linköping "vet" detta redovisar han ej. Har han företagit sig någon typ av fältstudier/undersökningar för att få fram den "erfarenhetsmässiga" kunskapen? Nu är det så att lagstiftningen föreskriver att barnen skall kunna återförenas med sina föräldrar så snart som ev missförhållanden har arbetats bort. Ett omhändertagande skall vara det sista alternativet som tas till vid problem. Ett omhändertagande skall vara tidsbegränsat och barnen skall hem igen. Så det är ju onekligen anmärkningsvärt att de familjer som ansöker om att bli familjehem inte informeras om t.ex. lagstiftning och inte "vet" vad lagen förespråkar utan "knyter an" för mycket till barnen och sedan gör allt de kan för att få behålla barnen hos sig . I detta avseende är det viktigt att icke förglömma den inte oansenliga ekonomiska ersättningen som utgår till familjehemmen. Det är lätt att vänja sig vid att ha tillgång till betydligt mer pengar än utan familjehemsplacerade barn boende hos sig. Det ingår i förutsättningen för dessa familjehem att de skall vara ett kortsiktigt stöd för berörd familj, men de kan aldrig ersätta barnets biologiska föräldrar. Att Chefsöverläkaren Linköping överhuvudtaget uttalar sig om den här familjen är oetiskt och oprofessionellt. Han har aldrig träffat någon i familjen och borde således inte uttala sig om saker han ej har förstahands kännedom om.

6.91 Tolkningar blandas in i observationer

Jag definierar denna strategi som att tolkningar blandas in i observationer. Grundläggande fakta och observationer skall i texten tydligt skiljas från tolkningar av fakta och observationer.

Edvardsson (1996 s31) påpekar följande om grunddata kontra tolkning "Det är fundamentalt att en utredare är klar över skillnaden mellan de grundläggande data i utredningen och tolkningar av dessa. Grundläggande data utgörs av t.ex. samtals - och observationsdata, uppgifter från befintliga dokument och register, skrivelser, journaluppgifter mm. Dessa bör tillförlitlighetsprövas innan de görs till föremål för tolkningsarbete. En grundläggande uppgift bör i princip vara på ett sätt. Förekommer olika versioner måste den frågan hanteras källkritiskt.

De grundläggande uppgifterna är inte helt tolkningsfria, t.ex. gör vi närmast automatiska tolkningar när vi ser och hör mänskliga förlopp och ibland leder dessa till fel. t.ex. kan vi tycka oss höra något annat än vad som sägs eller tycka oss se omvändningen till det som faktiskt händer”.

Edvardsson fortsätter: ”Sådana sk perceptuella distortioner (förvrängda varseblivningar) kan sammanhånga med invanda referensramar, förutfattade meningar mm och utgör ett hot mot grunddata. Vid givna grunddata kan oftast ett flertal, ibland tiotals, tänkbara tolkningar listas. Dessa tolkningar måste prövas mot de aktuella data och mot vad som i övrigt är kända fakta samt mot sannolikhetsöverväganden. En viktig skillnad mellan grunddata och tolkningar är således att det oftast är svårare att åstadkomma en riktig tolkning än att få tag på några riktiga grunddata. Ofta får vi nöja oss med att tolkningssituationen är oklar”.

Tolkningar blandas genomgående in i observationer i detta ärende. Varken utredare eller familjehemsföräldr. har förstått att skilja på observationer och tolkningar. Detta är ett typiskt särdrag för en osaklig naivistisk metodik. Enligt Edvardsson (1995, barnmisshandelsfallet, s3) så är ”skillnaden mellan observation och tolkning att en observation kan föranleda ett flertal tolkningar - dessa har mycket större osäkerhet än observationerna. Om tolkningar blandas in i observationer i en text kan en otränad läsare lätt förledas att tro att tolkningarna har en säkerhet jämförbar med observationerna. Dessutom kräver sakligheten att möjliga tolkningar redovisas om man går in med tolkningar”.

Ex ur BUP Skäggetorps ”observationsanteckningar”, 930113, Psykolog 1 skäggetorp skriver om F: ”Hon synes dels vilja uppnå att behålla relationen i en gemensam aktivitet dels värna om hans självkänsla, så att han inte avbryter p.g.a. att han misslyckats, vilket innebär att hon kan bli ensam med sig själv”.

6.92 Error principalis

Error principalis betyder sakfel i premisserna och skall bemästras med källkritik, kontroller och tillräcklig precisering.

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), under rubriken slutsatser anges ”Att den förändring som här krävs inte kan ske på s.k frivillig basis”. Detta är fel. Allt som barnen (och de vuxna) hittills har utsatts för (t.ex. tvångsseparation, flertal flyttningar, polisförhör, läkarundersökningar, utredningar) har skett på sk frivillig basis. Det har inte heller prövats med t.ex. hemterapeuter eller dylikt.

Det finns regler för hur en giltig slutledning får komma till. Det skall ske i logisk följd och dessa tre steg skall finnas med: 1) Premisser, 2) Slutledning, 3) Slutsatser. Dessa steg skall göras i denna ordning. Premisserna får inte vara hypoteser. Premisserna skall vara rimligt säkerställda.

6.91 Error flummicus

”Error flummicus” betyder att premisser saknas helt, att slutsatser dras utan att det finns några premisser.

Uttrycket finns inte i logiklitteraturen, men har föreslagits av Edvardsson utifrån grundlösa slutsatser i sociala utredningar.

Edvardsson (1996 s79) menar att "t.ex. kan det plötsligt stå i en bedömning att ett barn bör familjehemsplaceras utan att utredaren tagit reda på något om barnets hemmiljö, inte träffat barnens föräldrar, inte kunnat precisera något utöver sina egna irrelevanta upplevelser, inte inhämtat barnets syn på saken".

Ex ur utredning A (BUP Skäggetorp), under rubriken slutsats anges "Att barnens fortsatta utveckling i hög grad främjas av föräldrarna om dessa fritt tillåter och stöder att barnen placeras hos psykologiska föräldrar"

Hittills har myndigheterna utsatt barnen för tre par "psykologiska föräldrar". Hur många psykologiska föräldrar skall dessa barn behöva utsättas för? Dessutom är begreppet psykologiska föräldrar inte relevant i detta sammanhang. Barnens båda biologiska föräldrar finns i livet. Begreppet kan ev vara relevant om t.ex. barnet i mycket liten ålder förlorar båda sina biologiska föräldrar och då tas omhand av t.ex. en släkting. Men K och F är faktiskt 7 resp 6 år och som sagt, har sina båda biologiska föräldrar i livet. Vidare anges (fortfarande under rubriken slutsatser) "Att F:s psykologiska utveckling hakat upp sig". Detta avhandlas inte alls i utredningen utan dyker först upp i stycket "sammanfattning". Premisser saknas totalt med andra ord! Vidare anges "Att stödåtgärder i hemmet är en otillräcklig åtgärd för barnen". Hur kan man påstå något sådant när det inte har prövats någon gång? Man har överhuvudtaget inte försökt med någonting. Man går direkt in och gör ett omhändertagande ("frivilligt", med hot om LVU) och placerar barnen på barnkliniken. Detta är första gången familjen är under utredning. Man bryr sig inte ens om att utreda om insatser i något av barnens hem skulle räcka (utredarna skriver hela tiden hemmet, men faktum är att barnen har två hem. Ett hos modern, och ett hos fadern).

Ex ur BUP Skäggetorps "observationsanteckningar", 930113, Psykolog 1 skäggetorp skriver gällande både K och F: "Trots att det är deras första besök på mott. springer K i väg före, som om han tror sig veta vart han ska bege sig". Han betar sig, som de barn gör, som påskyndats under närmandefasen i sin separations - individuationsutveckling och med en självkänsla, en osäker tilltro till andras stöd och en ängslighet som följd. Han betar sig som om han måste klara sig själv. F å andra sidan för fram sin ängslighet genom att ty sig tätt intill, när vi går. Hon frågar efter vad som finns i rummet, som för att förbereda sig. Hennes beteende ter sig mer regressivt än förväntat för åldern, som om hon inte fått ett tryggt bakgrundsstöd eller har hållits tillbaka så att klängighet kvarstår istället för att grunden till självständighet lagts". Detta säger psykologen efter att ha träffat barnen i 20 minuter! Synnerligen avancerade tolkningar utifrån ett nästan obefintligt observationsmaterial. Det är mycket osakligt att blanda in tolkningar i observationerna. Är psykologen helt omedveten om att beteenden i mycket hög grad är situationsbetingade? Psykologen verkar även omedveten om att även hon själv påverkar barnen. Åter igen märks alltså doktrinen om nollpåverkan.

6.94 Petitio principii

Petitio principii betyder att förutsätta en obevisad premiss som bevisad (se t.ex. Nyman 1960).

Edvardsson (1995, förföljelsefallet s37) ger följande exempel på petitio principii: "Modern skall kunna skydda X från ytterligare handlingar från mannens sida", "Med hänsyn till de brister i omsorgen om X som föräldrarna visat bedöms vården behöva bli långvarig" (vårdplan). Edvardsson påpekar "I dessa och andra formuleringar förutsätter utredarna att sexuella övergrepp ägt rum utan att utredarna på något sätt påvisat någon vare sig exakt eller hållbar saklig grund. Utredarna har inte ens försökt att mer exakt ange vari den sakliga grunden enligt dem skulle bestå av. Bl.a. Nyman (1960) diskuterar detta tankefel, att förutsätta en obevisad premiss som bevisad, sk petitio principii".

Ex Handläggare 1 förutsätter att barnen tar skada av att träffa fadern och trots att utredaren inte presenterat någon hållbar saklig grund lyckas hon genomföra kraftfulla umgängesbegränsningar.

Ex ur F:s akt 930806, Handläggare 1 skriver "Tfn Persson enhetschef, informerar om att Vik. enhetschef meddelar när Länsrätten fastställt omedlb" (min understrykning). Här tar Handläggare 1 ut saker och ting i förskott. Handläggare 1 är tydligen säker på Länsrättens utslag. Handläggare 1 erhåller Länsrättens beslut 930812, alltså sex dagar efter uttalandet ovan!

Ex ur F:s akt 940124, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ angående F. F är hängig, okoncentrerad. Smååter i större omfattning än tidigare. RH har antytt att F har lite trösttände tendenser. Enligt CJ är F glad i mat. Handläggare 1 fortsätter "Nu är det mer än vanligt. Anledningen till oron kommer troligen att visa sig efter undersökningen (min understrykning, det Handläggare 1 syftar på är den gynundersökning som F skall utsättas för min kom). Handläggare 1 har starkt antytt att F skulle vara utsatt för sexuella övergrepp av fadern, och detta yttrande visar att hon förutsätter att F:s oro har med hennes underlivs besvär att göra. Handläggare 1 har överhuvudtaget inte presenterat någon exakt eller hållbar saklig grund.

Ex ur F:s akt 940503, Handläggare 1 skriver "Telefon Chefsöverläkaren Linköping angående F:s besvär och rådfrågning. Chefsöverläkaren Linköping rekommenderar att F undersöks före och efter besöken i Linköping att noggrann dokumentation görs. Att samtligt "material" vidarebefordras till Tingsrätten". Både Chefsöverläkaren Linköping och Handläggare 1 är tydligen anmärkningsvärt eniga om att det kommer att upptäckas saker att dokumentera ("att samtligt material vidarebefordras...).

Ex ur F:s akt 940920, Handläggare 1 skriver "Tfn CJ som säger att F varit hos morfar och mormor under helgen. Natten till den 16 september har F "pillat på sig själv" CJ uppmärksammade att F:s pyjamasbyxor var neddragna när F vaknade. CJ misstänker att F omedvetet blir påmind om det som hänt tidigare (min understrykning) och därför blir orolig inför resan till Linköping". Det har ej kunnat konstaterats att F har varit med om något som inbegriper sexuella övergrepp. Det man kunnat konstatera är att F utsatts för två gynekologiska undersökningar genom myndigheternas försorg. Data antyder även att CJ lider av ett perverterat tolkningssyndrom när hon kan tolka ut ovanstående ur enbart det faktum att barnet vaknar med pyjamasbyxorna nerhasade. De kan ju faktiskt ha hasat ner när flickan har rört på sig under sömnen.

7. SAKLIGHETSANALYS

Jag har jämfört utredningarna i detta ärende med den lista bestående av saklighetsaspekter som Edvardsson (1996) presenterar i sin bok Kritisk utredningsmetodik, vilken jag hade den stora förmånen att få ta del av redan på manusstadiet. Jag presenterar denna saklighetsanalys på följande sätt. Först skriver jag Edvardssons saklighetsaspekt. Sedan följer en kommentar av mig i vilken det framkommer hur utredningarna i detta ärende har handlagts med avseende på den aktuella saklighetsaspekten.

Edvardsson (1996 s5f) påpekar "För att en aktivitet skall betecknas som "utredning", "utredningsarbete" eller "utredningstext", så bör vissa grundläggande krav på saklighet vara uppfyllda, annars rör det sig om någonting annat, t.ex. skvaller, impulshandlingar, slarviga noteringar, ett klippcollage av uppgifter, en partsinlaga eller en propagandatext. Tyvärr är ordet utredning i många sammanhang där det används inte tillämpligt, t.ex. vid beställda slutsatser eller tillrättaläggande av utredningen utifrån en på förhand färdig slutsats/bedömning. Till de mest grundläggande kraven hör följande.

Saklighetsanalys (Edvardsson, 1996 6ff) De mest grundläggande kraven på saklighet är:

1. **Tydlighet** vad gäller bakgrundsfakta och bakomliggande perspektiv.

Detta material är inte tydligt när det gäller bakgrundsfakta. J får nästan inte alls komma till tals. Stor vikt läggs vid yttranden från t.ex. familjehemsföräldrarna. Detta trots att det rimligtvis är den biologiska pappan som har mest kunskap om sina barn och inte familjehemsföräldrar som kanske bara känt barnen några veckor. När det gäller bakomliggande perspektiv så är det tydligt att myndigheterna från början varit inställda på ett omhändertagande. Detta går som en röd tråd i hela detta ärendes material. Myndigheterna hävdar att de agerar för barnens bästa men det perspektivet kan allvarligt ifrågasättas i detta ärende med tanke på bl.a. alla dessa byten av familjehem mm som myndigheterna utsatt dessa barn för.

2. **Syfte och/eller frågeställningar (ev hypoteser)** skall vara tydligt angivna.

Frågeställningar finns endast i två av 16 utredningar. Det är de båda BUP utredningarna som har frågeställningar. Utredningarna är över lag mycket förvirrade och "hopklippta". I vissa av utredningarna anges "anledning till utredning" men det är inte givet att man som läsare förstår vad det skulle röra sig om för det. T.ex. i utredning C "Anledning till utredning: X avled 930514 och barnen står härmed utan vårdnadshavare", Ex i utredning I "Anledning till utredning: K är placerad enligt 6§ SoL sedan 940230. I slutet av december flyttade barnen till ett nytt familjehem då makarna C och PJ sagt upp sig i augusti - 94. J har enligt Tingsrättens beslut per 930331 erhållit vårdnaden. J har för avsikt att ta hem K".

3. **En metodik** som rimligt svarar mot resp frågeställning skall ha använts och i den mån den inte är uppenbar för läsaren skall den beskrivas så väl att den kan upprepas. Metodavsnitt är något sällsynt i utredningarna i detta ärende. Av 16 utredningar innehåller endast utredningarna D och G ett försök till beskrivning av metod, dock saknas många uppgifter. Det finns inga försök till klargörande av t.ex. vilka strategier man använt sig av för att besvara frågeställningarna (som inte heller finns!). Det finns inga uppgifter om t.ex. svårigheter med tolkningar, felkällor mm.

Jag saknar verkligen klargöranden av utredarens relationer, eventuella jäv, beroenden etc i förhållande till den utredde och bl.a. familjehemsföräldrar. Jag saknar en öppen redovisning av de konflikter som har förelegat mellan utredaren och J och L och mellan familjehemsföräldr. och morföräldrarna mot J och L och mot barnens förmyndare. Dessa konfliktredovisningar har till stor del undanhållits från beslutsfattarna. J fick kämpa i över två år innan han fick till ett handlägggarbyte. Detta trots att handläggaren tom var polisanmäld från klientsidan. Samt att den biologiska pappan och hans sambo totalt saknar förtroende för handläggaren. Det finns uppenbarligen många orsaker till att handläggaren skulle ha avskilts från detta ärende redan i inledningsfasen.

4. **Uppgifter som är relevanta** i förhållande till frågeställning/ar används.

Eftersom alla utredningar som den sociala myndigheternas personal har gjort, saknar explicit angiven frågeställning så säger det sig själv att utredarna har samlat in mängder med uppgifter som inte är relevanta. Om frågeställning saknas vet inte utredaren vad som skall samlas in och vad som inte hör till saken. Då är det förmodligen lätt hänt att resultatet blir en hoprafsad samling uppgifter som ställs samman till ett klippcollage. Man kan fråga sig om den sk utredaren verkligen har klart för sig hur man gör en seriös utredning och inte en partsinlaga fyllt av material av skiftande kvalitet men med det gemensamma syftet att stärka den i förväg fattade slutsatsen.

5. **Helhetssyn** enligt SoL:s intentioner skall tillämpas - detta innebär bl.a. att viktiga aspekter redovisas och inte får förbises eller undanhållas i texterna. Helhetssynen enligt SoL:s intentioner blir en fråga om vems intressen det handlar om. Om det är socialsekreterarens intressen som efterfrågas, så är de mer tillgodosedda än klientens. Utredaren bör sträva efter att ta reda på allt väsentligt i ärendet, vara öppen för ny information från alla berörda.

Utredaren skall absolut inte - som i detta ärende - ägna sig åt att samla in triviala negativt värderade uppgifter. Det får med största bestämdhet anses som förtryck och maktmissbruk att som t.ex. Handläggare 1 leta efter, fokusera på och blåsa upp små fragment av information. Detta arbetssätt är inte förenligt med helhetssyn.

En mycket viktig dimension i helhetssynen är tidsdimensionen. (då - nu - framtid/mål). som utredare bör man inte låta historien ta överhanden i utredningen. Det som har hänt, har hänt. Kraft bör riktas framåt istället för att fastna i och älta det som hänt, eller inte hänt i all oändlighet. I helhetsbegreppet är även samspelet med omgivningen en mycket viktig bit. Individens samspelar med familjen, släkten, informella nätverk, arbetskamrater etc. Den enskilde påverkas av förhållanden runt honom. Utredaren påverkar den enskilde och kan bidra till att skapa fenomen hos den enskilde. Individens måste bedömas iförhållande till sin omgivning och inte utifrån någon handläggares idealföreställning. Utredaren måste ta hänsyn till normala mänskliga variationer. Utredarna, främst Handläggare 1, i detta ärende tycks anse att de berördas uppfattningar inte är så viktigt att ta reda på. Handläggare 1 åker ut till familjehemmet och pratar direkt med barnen. Detta är ett mycket bra initiativ av henne. Att hon sedan använder ledande frågor, manipulativa metoder mm i samtalen med barnen är däremot inte professionellt. Att sedan välja att "citera" familjehemsföräldrarna som "citerar" barnen i t.ex. barnens socialakter (ibland med "citat" upp till en halv A4 sida långa!) är mycket anmärkningsvärt. Att dessa sk "citat" dessutom ofta består av "vuxenspråk" gör det hela ännu mer suspekt. Det är helt uppenbart att utredaren ej har hört talas om något som heter källkritik och utsageanalys.

Det måste även vara gott om medicinska minnesfenomen i detta ärende. Utredaren har uppenbarligen inte tagit del av de omfattande forskningsresultaten i minnesforskningen, t.ex. Loftus m.fl. En människa kan hålla 7 +/- 2 informationsbitar i arbetsminnet. Inte 46! som t.ex. familjehemsmamman CJ, Vrigstad, "citerar" från barnen. Det är mycket tydligt att myndighetsperspektivet eftersträvas i detta ärende. Man har t.ex. inte i övervägande del av alla utredningar talat med någon ur det informella nätverket. Däremot har t.ex. fritidspedagoger, lärare, psykologer o.dyl. samt familjehemsföräldrar fått stort utrymme i samtliga utredningar (där referenter förekommer) Det redovisas inga positiva resurser hos J och L i de flesta av utredningarna. Däremot är det mycket gott om negativt material. Det finns ingen resursanalys i någon av utredningarna. Det finns heller ingen analys för t.ex. vilka resurser som det informella nätverket skulle kunna bidra med. Utredarna i detta ärende uppvisar ingen medvetenhet om att t.ex. egna perspektiv och värderingar bör redovisas. Data antyder att utredaren har fastnat i en perspektivtotalisering, dvs hon betraktar allt med ett enda perspektiv, nämligen att barnen inte ska få flytta hem till fadern.

Hypotestänkande förekommer inte alls - utredaren har från början låst fast sig vid en fix övertygelse om att J inte skall få vara pappa till K och F. Det har även framkommit, bl.a. genom anställningshandlingar, att socialsekreterare Handläggare 1 inte är utbildad socionom. Några av bristerna som hennes agerande uppvisar, kan kanske ha sin förklaring i detta faktum.

Det saknas helt enkelt en hel del kunskap, t.ex. om separationsskadekonsekvenser, helhetssyn, utredningsförfarande, bemötande av människor i kris, minne mm. Den här utredaren utmärks inte av kreativ förmåga och inte heller av något kritiskt prövande tanke och arbetssätt. Man kan istället finna inslag av kognitiv patologi (se t.ex. Maslow, 1969, kap 3) som till exempel detta att utredaren defensivt undviker information, använder schabloner och etiketter, drar slutsatser som saknar underbyggnad, undviker att precisera sig och generaliserar på mycket svaga grunder, bara rapporterar positiva saker om familjehemmen och bara rapporterar negativa saker om J och L (sk svart - vitt - tänkande). Data antyder även att det finns en utpräglad rädsla hos utredaren att t.ex. ta reda på viss information, t.ex. om morföräldrarna spelar någon roll i skeendet kring F: underlivsbesvär. Handläggare 1 har från flera olika håll fått reda på att X trodde att hon hade blivit utsatt för sexuella övergrepp av sin far. Det skulle vara synnerligen viktigt att utreda om F befinner sig någon fara vid umgänge med morföräldrarna.

6. Uppgifterna måste ha **rimlig tillförlitlighet** och **kända felkällor** och **påverkande faktorer** skall specificeras. När det gäller tillförlitligheten i materialet kan den i mångt och mycket ifrågasättas. Se t.ex. avsnittet under lögnstrategi. Inte någon gång talas det om eventuella felkällor eller påverkande faktorer. Utredaren verkar t.ex. helt omedveten om att beteenden så gott som alltid är situationsbundna och att hon själv påverkar barnen, likaså att familjehemsföräldrarna och miljön runt dem även det påverkar barnen. Hon har en kuslig förmåga att tillskriva J som orsak till alla icke - positiva beteenden som barnen uppvisar. Hon kan tydligen inte alls se att t.ex. myndigheternas agerande i sig kan ha skadat barnen. De har ju t.ex. flyttats åtta gånger på två år. Det sorgligaste i det sammanhanget är att det inte finns någon skadekonsekvensanalys på något ställe, där t.ex. vilka skador som upprepade separationer och omflyttningar har orsakat hos barnen. Det verkar som det inte anses som så viktigt att ta reda på vilka konsekvenserna blir efter myndigheternas eget agerande. Noggrann skriftlig dokumentation är en nödvändighet vid utredningsarbete.

I detta ärende är det onekligen mycket som har antecknats. Frågan är bara hur "grundinformationen" lagrats innan den till slut hamnar i t.ex. journalanteckningar, och även i vilken utsagegeneration informationen befinner sig i när den dokumenteras. Om informationen enbart lagras i minnet eller som anteckningsfragment så innebär det en ökad felrisk. Felaktiga minnesrekonstruktioner kan lätt förekomma. Det säkraste sättet att lagra information är med bandspelare. Någon källkritisk analys av uppgifter sker inte. Det reflekteras inte över utsagegeneration. Det förekommer en omfattande dekontextualisering (borttagande av sammanhangsinformation). Genom att inte redovisa sammanhanget kan läsaren förmås att göra en tolkning som passar utredarens syfte. Dessutom använder utredaren inte ett neutralt och sakligt språk i utredningar och annat material. Hon använder värderande termer och propagandistiskt språk där det är uppenbart att syftet är förmå läsaren att "se" samma saker som utredaren. Ett sådant språk kan inte accepteras. Det förekommer mycket "tolkningar" rörande barnens beteende och inre känslotillstånd. Detta är mycket subjektivt och skall inte accepteras. En beskrivning skall innehålla det konkreta beteendet i sitt sammanhang och ingenting annat. Utredaren blandar dessutom in egna subjektiva tolkningar i observationer. Detta är inte acceptabelt ur saklig synpunkt. Secret evidence används frekvent.

7. **Det material/de källor** som utredaren använt skall finnas så tydligt angivna att kontroll kan genomföras, t.ex. mot angiven text, besök i miljö, avlyssning av ljudband, kontakt med personkälla mm.

Uppgifter utan angiven kontrollerbar källa kan inte godtas. Källanvisningar saknas på många ställen. Där utredaren uppger vem källan är så uppges inte t.ex. vilket datum som utredaren fått uppgiften av källan och oftast inte heller datum för när händelsen skulle ha inträffat. Edvardsson (1996 s 22) påpekar att "Förekommer en mellanhand mellan källan och utredaren bör grundregeln vara att inte lita på uppgiften". Detta borde utredaren sannerligen begrunda i detta ärende! Utredaren förlitar sig i mycket hög grad på vad familjehemsföräldrarna uppger att barnen skulle ha sagt och gjort. Men anmärkningsvis så saknas situationsbeskrivningar övervägande i dessa "rapporter", men detta är inte något som utredaren reagerar på.

8. **Uppgifter skall vara daterade** och ofta är även klockslag viktiga att ange.

Utredaren är dålig på att kräva daterade uppgifter av t.ex. familjehemsföräldrar och morföräldrar. Tidsangivelser är mycket sällsynta. De finns endast i sammanhang som påvisar att J kommit tillbaka senare än vanligt till familjehemmet.

9. **Källkritik och kontroll ska tillämpas**, t.ex. hänsynstagande till klassiska källkritiska frågor som närvarokrav i tid och rum, beroendeförhållanden i material och tendentiöst material samt till psykologiska faktorer som förutfattade meningar, förväntan, förvrängd varseblivning, konflikter, vänskap, minnesfel m.fl. När det gäller källkritik och kontroll i detta ärende så är de obefintliga. Det finns tecken på bristande tillförlitlighet i befintliga dokument, men detta har utredaren inte varit observant på. Källkritiska frågor som presenteras ovan tar man ingen notis om. Inte någon av ovanstående punkter redovisas, behandlas, tas hänsyn till eller ens reflekteras över. Det innebär ett allvarligt hot mot rättssäkerheten att inte uppmärksamma detta i utredningssammanhang. Perceptuell distortion är frekvent förekommande i detta material, likaså confirmation bias och imperfecta enumeratio. Detta är ett allvarligt hot mot rättssäkerheten. Den påvisade koalitionsbildningen i pakt strategin innebär att sakligheten kan undergrävas. Uppgifter redovisas både i andra, tredje och till och med fjärde utsagegeneration och är i och med detta att jämföras med skvaller och skall inte accepteras!

Om personkälla saknas skall uppgiften förkastas som otillförlitlig. Detta har utredaren inte gjort. Utredarens och familjehemsföräldrarnas "övertalningssyfte" framstår många gånger mycket tydligt. Det är viktigare att vara eniga och t.ex. rapportera att J:s barn är oroliga innan och efter besök av fadern, än kvaliteten på uppgifterna. Detta är speciellt anmärkningsvärt, när Socialsekreterare 1 från Råd och Stöd som har varit med under dessa besök, rapporterar att ingenting tyder på avståndstagande eller oro. I textmaterialet förekommer tydliga tendenser, omfattande vaghet, generaliseringar, undvikande att precisera, tydliga värderingar, avslöjande perspektivmarkörer, slarv, osakliga resonemang, omfattande förföljande strategier, motsägelser mm. mm. Allt detta är sådant som antyder att texten inte är tillförlitlig.

10. **Uppgifterna ska vara så preciserade** att de är meningsfulla, dvs inte vaga generaliseringar, tyckanden etc. Ett viktigt krav är att inträffade situationer kan preciseras t.ex. utifrån frågor som "vem/vilka, vad, var, när, hur, hur ofta, hur länge?" Utredaren undviker preciseringar. Hon skriver otydligt och som läsare är det ofta omöjligt att förstå vad hon menar. Utredaren definierar ej heller vad hon avser med vissa begrepp, t.ex. alkoholmissbruk. Utredaren använder vaga generaliseringar, tyckanden mm. Jag efterlyser konkreta beteende - och situationsbeskrivningar och även händelsebeskrivningar.

11. **Hypotestänkande skall användas**, dvs alternativa hypoteser ställs upp och prövas mot kriterier eller för resp mot med lika ansträngningar - **utredningsarbete får inte utmärkas av fixa övertygelser, tros föreställningar** etc om de människor och fenomen som utreds.

Hypotestänkande används inte alls i detta ärende. Hypotesgenerering sker inte. Hypotesprövning sker inte. Utredningsarbetet och utredningarna utmärks av en fix övertygelse hos utredaren. Confirmation bias, dvs sådant som talar för eller utan grund tänks tala för den i förväg fattade slutsatsen lyfts fram och sådant som talar emot undviks helt eller i stor utsträckning. Hypotesgenerering sker inte.

12. **Slutsatser** och **bedömningar** skall **logiskt sammanhänga** med det **presenterade grundmaterialet** - medger materialet **alternativa tolkningar** skall dessa redovisas. Saknas rimligt underlag skall inte slutsatser/bedömningar avges. Slutsatser och bedömningar sammanhänger ofta inte logiskt med det presenterade grundmaterialet. Underbyggnad saknas ofta för slutsatserna. Resonemang vrids och förändras för att passa in på den i förväg färdiga slutsatsen. Edvardsson (1996 s70) påpekar att "logiska krav innebär bl.a. tydlighet, att utgå från en föreställning och använda relevant metodik och relevant material i förhållande till frågeställningen, att inte betydelsefulla motsägelser förekommer, att underlag finns redovisat vid slutsatser och bedömningar, att slutsatser och bedömningar logiskt rimligt följer av det presenterade underlaget. Att ange osäkerhet är också ett logiskt krav". Inom det relationslogiska området finns det fyra relationslogiska modeller, som kan avse dels hur vi tänker om verkligheten, dels hur det faktiskt förhåller sig. I detta ärende är modell nr 2 aktuell. Det är En - mångtydig relation som utmärker tänkandet som präglar utredningarna. En uppsättning av tecken tänks härröra från en och endast en orsak, t.ex. barnens oro, sängvätning, bråk i skolan, obstinathet mm, tänks bero på barnens relation med fadern, alltså allt "negativt" som barnen gör eller säger beror på att de har träffat/ska träffa sin pappa. Utredaren (med hjälp av familjehemsföräldrarna) samlar in triviala små händelser, uttalanden, beteenden mm. Med den enda gemensamma nämnaren att det skall vara något som skulle kunna tolkas negativt för pappans del, och som utredaren kan använda sig av i sin övertalande rapportering till beslutsfattarna, där hon "bevisar" att J är olämplig som pappa till K och F. Jämför detta med den sk additionsprincipen som användes under 1600 - talets häxprocesser, summan av ett antal triviala tecken ansågs ge belägg för den bakomliggande grunden, att den misstänkte var en häxa.

Genomgående i materialet i detta ärende sker en mängd tolkningar utan angiven saklig grund. Utredaren "tror", "upplever", "bedömer" etc en mängd triviala och ibland tom fabulerade tecken som "bevis" på att barnen mår dåligt av att träffa pappan. Hon överväger inte ens att det faktiskt lika gärna kan bero på myndigheternas eget agerande mot dessa barn, att de uppvisar dessa "tecken" men detta nämns det ingenting om vare sig i bedömningar eller slutsatser.

13. **Utredningsarbetet skall ske förutsättningslöst**, dvs arbetet får inte innebära att utredaren eftersträvar att leta och redovisa material som bekräftar en förhandsuppfattning. Utredningsarbetet har inte skett förutsättningslöst vare sig från socialsekreterarnas eller BUP:s sida. Utredaren Handläggare 1 har konstant letat och redovisat sådant material som kunde tänkas bekräfta hennes förhandsuppfattning, att barnen skulle omhändertas. BUP - utredarna har flera gånger träffat både Handläggare 1 och familjehemsföräldrarna upprepade gånger innan de träffade de biologiska föräldrarna för första gången. Tankefel är mycket frekvent förekommande, t.ex. fallacia libidinis (felslut av begärelse) ex när BUP kommer fram till att stödåtgärder i hemmet är en otillräcklig åtgärd, trots att det aldrig har prövats med några stödåtgärder i hemmet. En tänkbar orsak till detta felsslut kan vara det faktum att BUP tror att det är ett LVU omhändertagande, när det är en SoL - placering (BUP får inte detta klart för sig förrän i slutet av utredningstiden). Via otillräcklig underbyggnad och felaktiga resonemang, språkliga glidningar och subjektiva associationer når utredaren fram till den önskade slutsatsen, att ett omhändertagande är det enda alternativet. Cirkelresonemang förekommer: man antar att barnen far illa, letar upp, skapar och tolkar ett antal händelser och tecken som tecken på just att barnen far illa. Utredaren undanhåller situationsbeskrivningar, alternativa tolkningar och källkritik, gör med en hänvisning till tecknen "bedömningen" att barnen far illa. T.ex. confirmation bias (ensidigt söka bekräfta hypoteser genom att söka upp och t.o.m konstruera fram sådant som talar för hypotesen och samtidigt undvika sådant som talar emot). Utredaren har inte gjort någon resursanalys, hon arbetar inte med hypotestänkande, hon rapporterar endast negativt material om J och L. Hon samtalar med de som har samma inställning som hon har, t.ex. familjehemsföräldrarna, och deras åsikter redovisas på ett omsorgsfullt sätt. J och L får knappt komma till alls till tals. Standardfraser används, t.ex. "barnen blir oroliga före/efter besök av fadern", "fadern ser inte barnens behov" etc. T.ex. perceptuell distortion (att tycka sig se och höra sådant som förväntas, trots att verkligheten är annorlunda). Ex när J och L skickar vykort till barnen med motiv över det bostadsområde där J och L nu bor och där X och barnen bodde, ringer familjehemsmamman CJ till Handläggare 1, som skriver "CJ reagerar på att barnen hela tiden störs av påminnelse om sin bakgrund". Det är uppenbart att det är familjehemsmamman som blir störd över att barnen har en bakgrund som inte innefattar henne. T.ex. imperfecta enumeratio (ofullständig uppräkningslista och därmed inte beaktande av vissa faktorer, hypoteser, tolkningar, beslutsalternativ etc). Ex BUP utredningen från Skäggetorp "den vrede som utsattheten väcker hos K", "barnen oroliga inför resan till Linköping", "F har flytningar efter besöket i Linköping". Tolkningen överläts till läsaren men påverkas av s.k kontextuell implikation (sammanhanget antyder vilken tolkning utredaren önskar att läsaren gör). Inga alternativa tolkningsalternativ presenteras. T.ex. generalisering utifrån enstaka data. Ex "J kan inte se barnens behov", "K kan aldrig sitta stilla", "barnen blir alltid oroliga". T.ex. det fundamentala attributionsfelet (FA) (tillskrivningsfelet. Situationsfaktorer görs om till individegenskaper). Ex "J har blivit alltmer aggressiv och samarbetsovillig", "direkt efter placeringen i familjehem var K rastlös och orolig". BUP uppger följande om K: K är en spenslig pojke, han är mycket spänd och ytterst ångestfylld".

Inte på något ställe i detta material finns det något som ens antyder att utredarna tar någon hänsyn till miljöer och samspelet med miljöer. De beskriver barnens beteende som om det skulle röra sig om stabila personlighetsegenskaper. T.ex. dekontextualisering (situations/sammanhangsinformationen skalas bort eller undanhålls, och beskrivningen kan få en helt annan betydelse för läsaren). Ex om K: "i augusti 1993 hade han suicidtankar, tvångsmässigt beteende och renlighetsfobier". Det man här undanhåller från läsaren är informationen om att soc via ett omedelbart omhändertagande jämlikt LVU 930804 mycket hastigt flyttade barnen 20 mil från Linköping och deras pappa, hans sambo och barnens naturliga nätverk, till ett frireligiöst familjehem med helt okända människor i främmande miljö. Det är uppenbart att utredaren skulle ha varit mer saklig och förkastat dekontextualiserad information. Som det är nu så leder den rikligt förekommande dekontextualiserade informationen till en mängd felaktiga tolkningar och felaktiga bedömningar mm. T.ex. doktrinen om nollpåverkan (utredaren uppfattar inte att hon själv (och andra inblandade) är med och påverkar den de bedömer). Ex "barnen vill inte prata med pappa i telefonen", "det märks på K att han tar avstånd från pappan, när denne kommer på tal" (sagt av Handläggare 1).

Det är inte alls konstigt att K tvingas ta avstånd till pappan när han talar med Handläggare 1. Det måste stå fullständigt klart för K vilken åsikt Handläggare 1 har om hans pappa. Påverkans effekter är enligt mängder av forskning mycket starka och förekommer människor emellan. När det gäller slutsatser återfinns bl.a. non sequitur (oberättigad slutsats, när man drar en slutsats trots att det fattas någon/några premisser). Error flummicus (premiss saknas helt och hållet) är rikligt representerat. Ex att skriva följande under rubriken sammanfattning, utan att ha behandlat det i utredningen, "F:s psykologiska utveckling har hakat upp sig". Det förekommer gott om motsägelser i detta komplexa material, t.ex. rörande barnens beteende (ex K:s kissande i sängen), umgängesincidenter mm. Det föreligger sk error principalis (sakfel i premisserna) på otaliga ställen. Ex från utredning A, under rubriken slutsatser anges "Att den förändring som här krävs inte kan ske på sk frivillig basis". Detta är ett felaktigt antagande. Alla åtgärder som hittills vidtagits har skett på så kallad frivillig basis. T.ex. over confidence (övertro på egen bedömning). Osäkra påståenden kan uttalas kategoriskt utan angivande av osäkerhets markörer och nyanseringar. Ex där familjehemsmamman CJ ringer till Handläggare 1 och rapporterar att F de senaste dagarna varit mycket obstinat och att CJ ser att hon har det jobbigt inför resan. Handläggare 1 skriver "Egen fundering är lojalitetskonflikt". Vad obstinat har för samband med lojalitetskonflikt förklaras inte. Ett beslätat tankefel kan vara sakligt ogrundad övertro på auktoriteter. Ex där utredaren m.fl. helt okritiskt accepterar t.ex. brev och dylikt från t.ex. chefsöverläkare Chfsöverläkaren Linköping . Bara för att någon innehar en hög titel så skall de inte stå över kritisk granskning. T.ex. secret evidens (användandet av "hemlig"/dold information). Generella uttalanden görs utan att läsaren får veta grunderna. Ex BUP om F: "Den fria leken är en av de möjligheter utredningen ger henne att gestalta sina erfarenheter och upplevelser. I den blir det tydligt hur orolig, ångestfylld och splittrad hon är". Inget skrivs om hur leken visar allt detta. Inget skrivs om hur de kommer fram till att det är just orolig, ångestfylld och splittrad som leken visar etc. En öppen redovisning av allt material är nödvändig om kontroll och prövning skall kunna göras. T.ex. bolstering (uppblåsning). Ex man överdriver vissa förhållanden, t.ex. familjehemmens förträfflighet. Det förekommer även deemphasizing (dämpning eller undanhållande av vissa förhållanden) på så sätt att den lösning som utredaren valt skall bli tillämplig. Ex så dämpas den negativa informationen om barnens mor ner för att utredaren skall få igenom ett Mor - Barn - boende på Röda Stugan.

14. **Utredaren måste förbli oberoende** vid konflikter mellan parter och **inte gå i koalition med en part eller bli spelbrickor** för andras intressen. Utredarna i detta ärende, främst Handläggare 1, har inte varit oberoende t.ex. i konflikter mellan familjehemmen och biologiska pappan. Utredaren har konstant ställt sig på familjehemmens sida mot fadern (och mot förmyndaren). Utredaren har dessutom gått i koalition både med BUP, familjehemsföräldrarna och morföräldrarna för att motverka att barnen skall få flytta hem till J och L.
15. I förhållande till frågeställning **väsentligt material får aldrig undanhållas**. Eftersom frågeställningar saknas i alla sociala utredningar, har utredaren haft möjlighet att både undanhålla väsentligt material och att samla in irrelevant material.
16. **Uppgifter skall ha saklig grund och får inte förändras, fabriceras, fabuleras etc.** Det är mycket stor del av uppgifterna och myndigheternas agerande som saknar saklig grund. Det förändras, fabriceras, fabuleras och till och med ljugs i materialet och i hanteringen av information. Det krävs inte av t.ex. familjehemmen att de skall presentera evidens för det som de påstår om barnen och om J och L. Både BUP och soc utredningarna bygger till stor del på secret evidens och på principen om den stängda dörren. Utredaren redovisar uppgifter som härrör både från andra - och tredjehandsutsagor. Utredaren förlitar sig mycket starkt på chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping , barnpsykiatriska kliniken i Linköping, både när det gäller intyg och rådgivning, tom rådgivning när det gäller underlivsbesvär! Chefsöverläkaren Linköping har aldrig träffat barnen eller J och L. Trots att det görs en senare BUP utredning (Värnamo) så hänvisar både Handläggare 1 och Chefsöverläkaren Linköping till den första BUP utredningen. Detta troligtvis för att den utredningen var mer negativt inställda gentemot fadern. När Handläggare 1 blir utbytt våren - 95 och Handläggare 2 tar vid, så fortsätter hon med att kontakta Chefsöverläkaren Linköping för diverse intyg o.dyl. Chefsöverläkaren Linköping har fortfarande inte träffat de berörda och han är dessutom anmäld till HSAN. Detta agerande från myndigheternas sida (från början av denna punkt) är ett stort hot mot rättssäkerheten för de berörda.
17. **All osäkerhet** som utredaren bedömer finns **skall markeras språkligt**. Utredaren är mycket sparsam osäkerhetsmarkörer där det uppenbarligen borde ha funnits sådana.
18. **Känsloladdade ord skall undvikas** av utredaren själv - däremot kan uppgiftslämnare, om det är relevant, refereras. Negativt laddade ord och uttryck används frekvent när man talar om J och L och deras förmåga "att tillgodose barnens behov". Förstärkningsord smygs ofta med i meningarna för att stärka det negativa intrycket. Om J och L använder känsloladdade ord, refereras det som att de är aggressiva.
19. **Allt material i en utredningstext skall vara bestyrkt av resp personkälla** och i övrigt av en **namngiven utredare** med underskrift, t.ex. kan en kollektiv underskrift, där det inte framgår vilken personal som svarat för resp uppgifter, aldrig accepteras. Var och en skall tydligt stå för sina uppgifter. J och L har ej fått bestyrka uttalanden som de påstås ha gjort, med sin namnteckning. När det gäller referentuppgifter har utredaren använt metoden "uppläst och vidimerat", vilket är en synnerligen osäker metod, bl.a. med tanke på vår begränsade minneskapacitet. I detta fall har även J visat upp det fritidspedagogen MA påstås ha "vidimerat".

Hon hade blivit mycket upprörd och sagt att det var skevt, felciterat, saknades viktiga bitar, bl.a. det som fritidspersonalen såg som största orsaken till att K mådde dåligt, nämligen X:s ocensurerade prat inför

barnen, och dessutom att Handläggare 1 hade skrivit som om en redovisad händelse var legio och återkommande.

20. **Beroenden, konflikter, jäv, skvaller etc** som stör utredningsarbetet och snedvrider texten skall inte förekomma. Det förekommer beroenden, t.ex. är familjehemmen ekonomiskt beroende av soc.förv. Handläggare 2 var senaste familjehemmets handledare och stödperson innan hon gick över och blev barnens handläggare. I och med detta kan man anta att det finns lojalitetsband mellan henne och familjehemmet och det kan bli så att hon intar en partisk roll vid t.ex. konflikt mellan familjehemmet och J och L. Familjehemsföräldrarna C och PJ i Vrigstad är med i samma frikyrkliga församling som RH, föreståndaren på Röda Stugan och dem emellan föreligger även vänskapsberoenden. Handläggare 1 (och även Handläggare 2) har ingått i pakt med BUP, familjehemsföräldrarna och morföräldrarna mot J och L och mot barnens förmyndare. När det gäller konflikter så är det ett nyckelord genom hela detta ärende, t.ex. när det gäller handläggbyte, umgängesfrekvens, vårdnadsfrågan, bedömningar mm. J och L har polisanmält Handläggare 1 för psykisk barnmisshandel. Handläggare 1 anklagar J för att ha polisanmält familjehemmet. J och L saknar helt förtroende för Handläggare 1 och även för Handläggare 2 och deras närmaste chefer. Det saknas sålunda förutsättningar för ett bra samarbete med barnens bästa som gemensam målsättning. Trots detta gör myndigheten en hel del suspekta saker innan de slutligen byter ut handläggaren, t.ex. får bort barnens förmyndare, tillsätter ytterligare en mellanhand etc. Man bör nog även diskutera om Chefsöverläkaren Linköping bör anses som jävig i och med t.ex. att han är anmäld till HSN mm. Vad skvaller anbelangar så godtas t.ex. familjehemsföräldrarnas uppgifter utan att utredaren någonsin är källkritisk. Det förekommer uppgifter i andra - och tredje (och fjärde?) utsagegeneration. Utsageanalys är uppenbarligen ett helt främmande begrepp för utredaren. Hon undersöker inte hur uppgifterna uppkommit, hur utsagan utvecklats och förändrats. Hon tar inte reda på om utsagan uppkommit genom t.ex. inläring, utvecklingspsykologiska betingelser och socialpsykologiska påverkningar av olika slag. Hon verkar inte lägga märke till att t.ex. familjehemsföräldrarna förändrar versionerna som berättas. Hon bedömer inte om det som uppges av t.ex. familjehemsföräldrar är tillförlitligt/trovärdigt. Hon uppger aldrig att felkällor kan förekomma. Hon tar inte reda på om det föreligger logiska sammanhang i uppgifterna. Hon kräver inte preciseringar och detaljer av familjehemsföräldrarna. På flera ställen där familjehemsföräldrarna ringer utredaren och "citerar" barnen slås man av att det är vuxenspråk som barnen uppges ha använt. Det förekommer inga rättelser eller uppmärksammande av t.ex. motsägelser och påpekade felaktigheter rättas inte till utan fortsätter att cirkulera i uppgifterna år ut och år in. Materialet innehåller fabuleringstecken som t.ex. generaliseringar utan konkreta beskrivningar. Konkreta beskrivningar är ytterst ovanliga i detta material. Det förekommer motsägelser som inte hanteras på något medvetet sätt. Det finns bevisade lögnar i materialet. Man bryter mot Trankells (1963) tolkningskriterier och tolkar materialet så att man skall få stöd för sin fixa övertygelse. Data som talar mot utredarens tes undanhålls eller bortses helt ifrån. Allt detta ligger med och stör utredningsarbetet och gör att resultatet kan ifrågasättas från många aspekter, som t.ex. rättssäkerhet, klientperspektiv, saklighet och opartiskhet mm.
21. Enligt vetenskapliga fakta är **människor unika och varierar såväl kroppsligt som psykologiskt och socialt.**

Detta beläggs t.ex. inom vetenskaper som genetik, beteendegenetik, psykologi, sociologi och socialantropologi. **Vid utredningsarbete måste hänsyn tas till den normala mänskliga variationen.** Utredaren har inte i ett demokratiskt samhälle rätt att antyda utifrån sina personliga eller sin grups

värderingar att vissa normala variationer, t.ex. att ställa krav, tystlåtenhet, eller att tycka illa om myndighetspersoner, skulle vara sämre. I så fall föreligger **ideologisk aktivitet inom utredningsarbetet**. Data antyder att det föreligger ideologisk aktivitet inom utredningsarbetet i detta ärende. Utredaren tar inte hänsyn till den normala mänskliga variationen.

Mycket av utredningsarbetet styrs av utredarens personliga tyckanden och värderingar. Detta märks även i "rapporterna" från familjehemsföräldrarna. De anmärker på barnen när de inte pratar om besöken hos fadern och de rapporterar barnens beteende när de gör det. De påpekar att barnen inte gärna talar om pappan och de påpekar att pappan inte frågar "rätt" saker. Det uppges att J och L är aggressiva och samarbetsovilliga.

22. **Material skall införskaffas öppet** i förhållande till dem/den som är föremål för utredningen. De berörda skall veta att de är föremål för utredning och varför. Det är inte i ett demokratiskt samhälle rimligt att t.ex. i all vänskaplighet gå på hembesök (i värsta fall påtvingat) och låta familjen prata och visa upp sin miljö och därefter överraskande för familjen och utan dess samtycke presentera ett sammandrag, citat, iakttagelser mm i en utredning om familjen. Tydlighet inför den/de som utreds måste föreligga. Att plötsligt hugga människor i ryggen tillhör inte gott utredningsarbete. Som jag uppgett tidigare präglas utredningsarbetet i detta ärende av principen om den stängda dörren och av dolda evidens. T.ex. så upplyses inte J om att det rörde sig om en social utredning när han kallades till barnkliniken för samtal om K. J trodde att det rörde sig om ett terapeutiskt utredningssamtal för att utröna vilken hjälp som K kunde behöva. Handläggare 2 var på hembesök och samtalande då med L, sedan använde hon samtalet med L i en utredning utan att ha upplyst L om detta i samband med samtalet.

Vid ett av LVU - omhändertagandena visste ej J vilka skäl som angavs i LVU ansökan. (han fick ej tillgång till ett PM där skälen till omhändertagandet skulle framgå). J fick ej heller tillgång till barnens socialjournaler förrän i januari - 96. Han har tidigare förvägrats tillgång till dessa akter. J fick sväva i ovisshet i ca åtta månader om F hade skador i underlivet, vilket hävdades av Handläggare 1. När J fick vårdnaden om barnen fick han ta del av undersökningsresultatet från de gynundersökningar som F utsatts för och i dem framkom det att F ej hade några konklusiva skador. När barnen genom LVU flyttades 20 mil fick inte J och L veta detta förrän dagen efter, de fick sen vänta ytterligare en vecka innan de fick adress och telefonnummer till familjehemmet. De fick även vänta i 2.5 månader innan de fick träffa barnen för första gången efter omhändertagandet.

23. **De människor som är i fokus i en utredning skall ges så mycket utrymme de själva önskar för att lägga fram det de anser vara relevant - muntligen eller skriftligen.** Detta är nödvändigt för god problemlösning, då de berörda innehar en stor del av den viktiga informationen. Detta är alltså viktigt för demokrati, rättssäkerhet och självkänsla. J och L har knappt fått uttala sig alls. När de undantagsvis fått lämna förslag, har myndigheterna inte brytt sig om förslagen utan kört tvärs över både förslagen och över J och L. Familjehemsföräldrarna har givits stort utrymme.

Utredarna har lagt ner mer vikt vid det som familjehemsföräldrarna uppgivit än vid vad J och L har sagt. BUP - utredarna träffade exempelvis familjehemsmamman fem gånger och de biologiska föräldrarna två gånger. Då hade barnen varit i familjehemmet i ca fyra veckor och familjehemsmamman kunde inte ha hunnit skaffa sig någon större kännedom om barnen. Utredarna har övervägande tagit med

referentpersoner som har samma inställning som utredarna. De har inte talat med någon ur familjens informella nätverk. När J och L har kommit med kritik har den ignorerats eller vänts mot dem. Man har inte brytt sig om att ta reda på vad J och L har för inställning i frågor som rör barnen. Familjehemsföräldrarna har inte varit intresserade av att ta emot information om barnens bakgrund mm från J och L.

24. **Barnperspektivet skall nogt beaktas**, dels genom att barn ner till ca 4 - 5 års ålder kan intervjuas, dels indirekt genom tillförlitliga uppgifter från andra om barnen och dels teoretiskt genom att empirisk forskning om **separationseffekter, barns behov, föräldra kontakt mm beaktas**.

Det finns två aspekter i detta med barnperspektivet i detta ärende. 1. Det är positivt att utredaren talat direkt med barnen. 2. Det är mindre positivt att hon under dessa samtal har använt ledande frågor, manipulativa metoder mm, för att få barnen att säga det hon vill att de skall säga. Familjehemsföräldrarna "citerar" ofta barnen i telefonsamtal med utredaren. I många av dessa "citat" är det vuxenspråk som uppges. många av dessa "citat" är inte trovärdiga. De är för långa, för negativa, för uppenbart rent önsketänkande från familjehemsföräldrarnas sida.

Dessutom rapporteras det endast negativa saker när det gäller hur barnen påstås bete sig innan/under/efter besök/umgängesresor av/till fadern och hans sambo, relationen till J och L och om J och L som personer. Det har dessutom påpekats av referentpersoner, t.ex. Socialsekreterare 1, Råd och Stöd, att de ej sett det som familjehemsföräldrarna påstår rörande barnens agerande vid t.ex. umgängesbesök ("avståndstagande gentemot fader" mm). I övrigt utmärks detta ärende av en avancerad psykisk barnmisshandel. Barnen har fått flytta åtta gånger på två år, tvångsseparerats från sina föräldrar, mist sin mamma, utsatts för diverse undersökningar och utredningar och förhör mm. Det finns ingen som helst medvetenhet om t.ex. konsekvenserna av upprepade separationer, kraftfulla umgängesrestriktioner och ständig negativ påverkan rörande fadern. Myndigheterna hävdar att de agerar för "barnens bästa". Jag ser all anledning till att kraftfullt ifrågasätta detta. En synnerligen relevant fråga i sammanhanget är VEM SKADAR EGENTLIGEN BARNEN? Det är fullkomligt oacceptabelt att något dylikt får förekomma i myndighetsutövning. Det ter sig mycket lagvidrigt, oetiskt och oprofessionellt att personer med en sådan förtryckkaraktäryd som myndighetspersonerna i detta ärende har visat upp, får fortsätta att arbeta med människor i allmänhet och med barn i synnerhet. Det borde finnas väsentliga möjligheter att förhindra att fler familjer "drabbas" av dessa myndighetspersoners maktsträvanden.

25. **Resursanalys**: Människors egna resurser och nätverksresurser skall tas fram och redovisas.

Utredningsarbetet skall också inriktas på hur resurserna kan utvecklas.

Resursanalys finns inte i någon av alla utredningarna. Utredarna har ej brytt sig om att dokumentera resurser hos J och L och nätverket. Det nämns inga resurser om de berörda eller om deras miljö.

Familjehemmen talas om i positiva termer. Det har inte gjorts några försök att frigöra och utveckla familjens eller nätverkets resurser.

26. **Inverkan av utredarens eget agerande och av utredningsprocessen**, t.ex. för **uppkomsten av beteendesymtom och motagerande skall beaktas** vid analys av uppgifter. Data visar tydligt att utredaren antingen är helt omedveten om att hennes eget agerande och utredningsprocessen påverkar de

berörda, eller att hon helt enkelt inte bryr sig om dessa fenomen. Hon förstår uppenbarligen inte att situationer, social omgivning, tidigare händelser, påverkans - och förväntanseffekter i högsta grad påverkar uppkomsten av beteendesymtom och motagerande. Hon tar ingen hänsyn till ovanstående när hon dokumenterar uppgifter (utan att analysera dem).

27. **Principen om icke - kontaminering:** Utredningsarbete får inte kontamineras med utredarens egna **förutfattade meningar, ogrundade föreställningar, egna känslor som "oro" etc.** T.ex. är det osakligt när utredaren anför sina egna känslor som evidens i en utredning. **Saken gäller preciserade förhållanden om den som utreds. Pseudoevidens** av typ att utredaren själv eller andra myndighetspersoner känner "oro" har inte i en utredningstext att göra. Däremot kan t.ex. "oro" diskuteras som för saktligheten störande psykoekologisk faktor i en utredningsprocess. Detta ärende utmärks i hög grad av kontaminering. Detta gäller utredarens egna förutfattade meningar, i förväg fattade slutsatser, ogrundade föreställningar, utredarens egna känslor, t.ex. "oro" och detta gäller även för t.ex. familjehemsföräldrarna. Preciserade beteende - situations - händelsebeskrivningar är mycket ovanliga i detta material. I stället presenteras utredarens (och familjehemsföräldrarnas) subjektiva tolkningar, upplevelser och tyckanden. Pseudoevidens av typen att familjehemsföräldrarna och utredaren känner "oro" för barnen, har inte i en seriös utredningstext att göra.
28. **Etiska krav** vad gäller **förfaranden** i samband med utredningsarbete och **språkliga uttryck** i utredningar. Att t.ex. skriva in **negativa, speciellt värdeladdade uttalanden om någon utan redovisat underlag** kan inte anses acceptabelt vare sig ur saklig eller etisk synpunkt. **Att inte korrigera uppgifter vilkas felaktighet eller tvivelaktighet påvisats i utredningstexter** strider också mot saktlighetskrav och etik. När det gäller etiska aspekter så är det mycket som kan anses vara oetiskt i detta ärende. Det gäller t.ex. att felaktiga uppgifter inte rättats till utan får fortsätta att cirkulera runt mellan myndigheterna, att man t.ex. inte uppger att pappan inte är åtalad för barnmisshandel, olaga hot mm, att utredaren kommer med mycket starka antydningar om att J skulle utsätta F för sexuella övergrepp, men trots sina starka misstankar polisanmäler eller utreder inte Handläggare 1 förhållandena utan kan istället fortsätta att sprida dessa antydningar i all oändlighet, att utredaren försöker efterforska källan till den anonyma anmälan som riktades mot familjehemmet och att hon utan saklig grund anklagar J för att vara den anonyme anmälaren, undanhållande av viktiga informationer, den mängd negativt värdeladdade uttalanden som skrivs om J och L, osakligt tillrättaläggande av utredningstexter för att få igenom dem i t.ex. Länsrätten, utredarnas återkommande snokande i familjens terapier, avsaknaden av resursanalyser, utredarens umgängesbegränsningar, som sker helt på eget bevåg. Nämnden har ej fått avgöra detta, det finns inget formellt beslut som skulle kunna ha överklagats, förvaltningens vägran att gå med på ett handläggabyte, det totala ignorerandet av familjens resurser, bemötande av familjen mm. Som synes så är det mycket som är oetiskt i detta ärende. Det är många indikationer på maktmissbruk och på rent förtryck.
29. **En utredning vid myndighetsutövning får inte konstrueras bedrägligt i övertalande syfte**, t.ex. genom ensidighet i förhållande till ett underliggande syfte, genom medvetet undanhållande av t.ex. resursanalys, alternativa tolkningar osv. De i propagandatexter vanligt förekommande strategierna med t.ex. ensidigt urval av material för tesen och språkliga intensitetsmarkörer (t.ex. "mycket", "starkt") utan saklig täckning skall inte vara för handen. Allsidighet och sakligt språk skall eftersträvas. Utredningarna i detta ärende är

konstruerade i ett bedrägligt övertalande syfte. Utredaren har från början (redan innan utredningen) bestämt sig för att barnen skall omhändertas för att aldrig mer få komma hem. Hon samlar ensidigt ihop material som antas kunna stödja hennes syfte. Hon väljer på ett medvetet sätt bort de informationer som pekar åt något annat håll, hon gör inga resursanalyser, hon presenterar endast ett tolkningsalternativ, endast ett vårdalternativ, hon använder sig av språkliga intensitetsmarkörer och av negativt värdeladdade ord och uttryck utan att ha saklig täckning för dem. Hon presenterar slutsatser som t.ex. helt saknar premisser, som innehåller sakfel i premisserna etc. Hon samtalar inte med någon i familjens informella nätverk. Hon använder sig av formuleringarna som återfinns i lagtexten och hon använder sig av dekontextualisering i bl.a. de texter som nämnden får ta del av. Hon hänvisar till intyg och utredningar som stödjer hennes tes och bortser och undanhåller intyg och utredningar som talar emot hennes tes. Hon godtar inte ens en två dagar lång förhandling i Tingsrätten, där vårdnadsfrågan på ett mycket grundligt sätt utreds, och där slutsatsen blir att J skall tillerkännas vårdnaden om sina barn. Samma dag som Tingsrätten släpper domen, slår utredaren till med ett LVU på barnen. Länsrätten fastställde inte LVU:et. Utredarens agerande ledde dock till att det gick ytterligare två veckor innan barnen kunde få flytta hem till pappan och hans sambo. I Tingsrättens förhandling ingick bland annat fjorton vittnen med diverse titlar bl.a. socialsekreterare och psykologer och fritidspedagoger.

30. En utredare skall eftersträva medvetenhet om ekologins, inkl. den egna psykoekologins, störande verkar utföras av en utredare som inte förstår att ekologin påverkar utredningsprocesser. Hon tar inte upp något om t.ex. beroenden, antipati, sympati, irritation, psykologisk insnärjdhed (inte respektera den berördes livsrum), hämndmotiv, makt och kontrollmotiv, prestigemotiv mm. En hel del av detta syns inte i utredningstexter men finns med som ekologiska faktorer runt utredningsprocessen och runt utredaren själv. Data visar att utredaren saknar kompetens i bland annat saklig **utredningsmetodik**. Utredaren uppvisar inte på något ställe medvetenhet om att t.ex. myndigheternas eget agerande, tvångsseparationer, umgängesrestriktioner, nya familjer, nya miljöer etc påverkar ett barns beteende. Orsakerna till barnens (negativa) beteenden tillskrivs fadern och barnens umgänge med honom och hans sambo. Om inte ovanstående grundläggande krav på saklighet är uppfyllda är det inte någon saklig utredning utan då rör det sig om något helt annat, t.ex. skvaller, impulshandlingar, slarviga noteringar, ett klippcollage av uppgifter, en partsinlaga eller en propagandatext. Tyvärr är inte ordet utredning tillämpligt i många sammanhang där det används, t.ex. vid beställda slutsatser, eller tillrättaläggande av utredningen utifrån en på förhand färdig slutsats/bedömning. En av samhället anställd och avlönad utredare har enligt svensk grundlag inte rätt att sätta grundläggande saklighetsprinciper ur spel! Enligt ovanstående redovisning av vilka brister i saklighet som handläggningen av detta ärende uppvisar kan jag bara säga att detta är fullständigt oacceptabelt. Det utredaren har producerat, och som hon kallar för "utredningar" borde enligt min uppfattning istället kallas för okontrollerad materialinsamling till propagandatext. Utredandet har inte skett i överensstämmelse med SoL, LVU, Kommunallagen, Förvaltningslagen Tryckfrihetsförordningen och Socialtjänstförordningen.

8. FAKTORER SOM TENDERAR ATT DYKA UPP VID FALSKA FALL

Edvardsson (1996 s120) påpekar att det finns vissa faktorer som tenderar att dyka upp vid falska fall.

Exempel på återkommande faktorer utgör:

1. Förutsättande, ledande och pressande förhörsmetoder, inklusive upprepade förhör.
2. Överföringar av idéer mellan barn.
3. Vårdnads - och umgängeskonflikter, familjekonflikter.

4. Psykisk störning hos anmälaren (gäller även myndighetspersoner)
5. Falskanmälararen har ett stort intresse för sexuella övergrepp, har läst om detta, gått på kurs, själv varit utsatt etc - en fixerad tolkningsrepetoar verkar finnas när en sådan falskanmälarare ställs inför allehanda tecken.
6. Anmälaren fabulerar eller ljuger.
7. Bristande kunskaper bl.a. om utredningsmetodik hos myndighetspersoner, förmåga till hypotestänkande saknas, diverse tankefel, bl.a. tolkningsfel.
8. Osakliga grupprocesser och skvaller inom myndigheter.
9. Okunnighet och "overconfidence" bland sakkunniga - ofta saknas självkritik.
10. Starkt känslomässigt engagemang hos daghemspersonal, socialarbetare, terapeuter m.fl.
11. Terapimetoder med t.ex. hypnos, styrd dagdröm, uppmuntran att försöka minnas, suggestioner om att patienten varit utsatt osv kan ge upphov till falska minnen (sk "false memory syndrome").
12. Felaktig användning och feltolkning kring barns beteenden med sk anatomiska dockor.
13. Dålig tillgång till medicinska normdata och medicinska felbedömningar.
14. Massmedial påverkan genom t.ex. TV - program.
15. Påverkan från psykoanalytiska schabloner och tankefel.
16. Ovetenskapliga tolkningar och oförmåga till hypotestänkande hos sakkunniga psykologer, barnpsykiatriker m.fl.
17. Falskanmälan, misstankar etc tidigare, ger upphov till ytterligare falsk anmälan.

Edvardsson (1996) påpekar vidare "Någon gång kan ett barn ha motiv att ljuga, men det är de vuxnas misstankar, påverkan på barnen och bristande kritiska tänkande som är huvudproblemet vid uppkomsten av fall utan saklig grund, dvs liknande evidens skulle lätt kunna tillskapas kring de flesta barn".

Data antyder, som påvisats i analyserna, följande faktorer vid falska fall: (jag anger här endast nummer, gå själv upp i listan ovan) 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 16 och i viss mån även nummer 2, 5 och 17. Edvardsson presenterar alltså 17 punkter med faktorer som tenderar att dyka upp vid falska fall. I detta ärende återfinns 14 av dessa faktorer. Detta visar att det finns anledning att kraftfullt ifrågasätta tillförlitligheten i ärendematerialet/hanteringen/dokumentationen i detta ärendes handläggning. Bristen på kritiskt tänkande är tydlig, likaså den påverkan som barnen utsatts för.

9. SLUTDISKUSSION

Mitt syfte med denna granskning har varit att undersöka om det förekommer förföljande strategier i handläggningen av detta ärende samt om RF:s krav på saklighet och opartiskhet är uppfyllda.

Jag har i min granskning funnit liknande resultat som andra har funnit som granskat dylika ärenden tidigare, dvs att förföljande strategier förekommer, att klientperspektivet ignoreras, att urvalsprincipen märks tydligt, att resursanalyser undanhålls samt att RF:s krav på saklighet och opartiskhet inte uppfylls mm. Mitt grundreferensmaterial har bestått av Edvardsson (1989), Edvardsson (1991), Junttila m.fl. (1994), Jäderqvist m.fl. (1994) och Jansson & Rönnbäck (1995). Jag har dessutom använt mig av bl.a. Edvardsson (1993abc), Edvardsson (1995 barnmisshandelsfallet, förföljelsefallet,

förhörsfallet), Edvardsson (1996 premanus till boken Kritisk utredningsmetodik), Scharnberg (1996ab, premanus) mm.

9.1 Sammanfattande analys av förföljande strategier.

Jag har i min kritiska granskning funnit 92 förföljande strategier/handlingsmönster. För att nå mer överskådlighet har jag delat upp dessa strategier/handlingsmönster i 8 huvuddrag. Dessa är i stort sett samma som använts av Jansson & Rönnbäck (1995), nämligen 1. Myndigheten vet bäst, 2. Svartmåla föräldern, 3. Få barnen och föräldrarna att framstå som vårdbehövande, 4. maktmissbruk, 5. Ignorera lagar och förordningar, 6. Psykisk barnmisshandel och förstörande av viktiga relationer, 7. Påverka läsaren, 8. Ignorera elementära saklighetsaspekter.

1. Myndigheten vet bäst

Inom huvuddraget "myndigheten vet bäst" återfinns 19 strategier/handlingsmönster som används för att bevisa att myndigheten vet bäst. *Den kvantitativa strategin* innebär i detta fall att utredningsarbetet utgörs av bl.a. 16 utredningar som är utförda av soc och BUP och av Tingsrätten.

Soc - utredningarna utmärks av en massiv negativ nedskrivning av fadern, inga frågeställningar, inga resursanalyser, inget hypotestänkande fix fixering av ett enda vårdalternativ, dåligt tillgodosett klientperspektiv mm. Utredningarna innehåller inga diskussioner som talar för eller emot det valda vårdalternativet. En läsare förleds att tro att ärendet är omsorgsfullt skött genom mängden av utredningar men en närmare granskning visar att alla dessa s.k utredningar inte bör klassificeras som utredningar. Inom *maktens definition av verkligheten* så anses J ha svårt att se sin roll som vårdnadshavare, att skilja sina behov från barnens behov, att han inte kan sätta gränser för sig själv eller för barnen, att han inte kan se eller tillgodose barnens behov av trygghet, att barnen blir oroliga när de skall träffa J och L, att J och L är "aggressiva" och "samarbetsovilliga" etc. I *total kontroll strategin* försöker soc och även familjehemsföräldrarna kontrollera och styra familjens hela tillvaro. Handläggaren försöker upprepade gånger införskaffa information om både familjens och i J:s egen terapi. Familjehemmen "oroar" sig för hur barnen har det när de är hemma. Socialsekreteraren larmar socialjouren inför varje besök av barnen till Linköping. Socialsekreteraren skickar hem KRIM till J och han får följa med ner till stationen och lämna ett urinprov för drogtestning. Minuchins "sjuka familjemönster" är även tillämpliga på socialförvaltningens personal. Inom *betona myndighetens resurser* så betonas myndigheternas resurser, t.ex. familjehem, och klientens och hans nätverks resurser undanhålls. I *"overconfidence"* uppvisas att man har en övertro på egen bedömning. Det görs uttalanden inom områden som vederbörande saknar kompetens för. Man kommer med tvärsäkra yttranden utan att använda osäkerhetsmarkörer och utan att ange saklig grund. Det är gott om tolkningar men det finns inga förklaringar på hur vederbörande kom fram till sin tolkning. Vid *övertro på auktoriteter* tror man på allt som sägs av auktoriteter utan att kritiskt granska deras uttalanden, intyg, vittnesmål etc. I detta ärende utmärker chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping sig och handläggaren ber honom om diverse intyg och uttalanden trots att både soc och Chefsöverläkaren Linköping själv är medvetna om att han aldrig har träffat vare sig barnen eller de biologiska

föräldrarna. Det är ett mycket anmärkningsvärt agerande från Chefsöverläkaren Linköping s och soc sida. Chefsöverläkaren Linköping är anmäld till HSAN. Inom *slag under bältet strategin* påvisas att starkt negativt värdeladdade uppgifter förs fram. Familjehemsföräldrarna "rapporterar" tvivelaktiga uppgifter och "citater" gällande J och hans relation med barnen. Handläggaren tar okritiskt dessa "rapporter" på stort allvar, ingen av dem verkar medveten om att beteenden är situationsbundna. Man försöker få läsaren att "se" bilden av en dålig vårdnadshavare som helt saknar förmåga att ta hand om sina barn. Man tar ingen hänsyn till att X hade enskild vårdnad om barnen och att J därmed inte hade mycket att säga till om. I *intyg utan förstahandsinformation* återfinns vi åter igen chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping . Han har bl.a. skickat ett brev till Tingsrätten. Det skedde på uppdrag av Handläggare 1 och i syfte att försäkra sig och Handläggare 1 om att Tingsrätten ej skulle tillerkänna J vårdnaden om sina barn. Chefsöverläkaren Linköping har aldrig träffat vare sig barnen eller J. Trots detta kommer han med kategoriska påståenden som är grundade på andra - och tredjehandsuppgifter. Chefsöverläkaren Linköping har även skrivit ut medicin för K:s "oro" utan att ha träffat K.

Intressant är att HSAN har skickat frågor angående Chefsöverläkaren Linköping till social förvaltningen gällande deras kontakter med Chefsöverläkaren Linköping .

Både familjerätten och Handläggare 1s chef Socialchefen uppger då att de inte hade med saken att göra, att Chefsöverläkaren Linköping kommit med uppgifter som inte var kända av familjerätten, att Handläggare 1s kontakt med Chefsöverläkaren Linköping inte hade behövts för "detta intyg behövdes inte för utredningen". De vill alltså inte kännas vid Handläggare 1s agerande och låter henne själv få ta på sig ansvaret till varför en läkare som aldrig träffat de berörda överhuvudtaget tillfrågas om att skriva ett intyg om familjen och dessutom ett intyg som övriga på soc ansåg inte behövdes. I *ge sken av att veta allt strategin* uttalar sig utredare och familjehemsföräldrar på ett sådant sätt att läsaren förleds att tro att de vet allt om bl.a. barnen. Många av de synnerligen bestämda åsikter om vad barnen behöver lämnas av familjehemsföräldrarna när dessa endast har varit i familjehemmet ett kort tag och därför omöjliga kan ha någon djupare kunskap/kännedom om bl.a. barnens inre känslvärld. I *högre krav än normalt* ställs högre krav på föräldrar som har kontakt med socialtjänsten än på andra föräldrar och familjehemsföräldrar. Normala företeelser görs till tecken på att barnen far illa och att fadern är olämplig som vårdnadshavare. I *de ständiga påminnelsernas strategi* gör myndigheten klienten uppmärksam på att de minsann har kollat/kommer att kolla än det ena och än det andra. Här är Handläggare 1s upprepade larmande till socialjouren ett mycket tydligt exempel på strategin. Socialsekreterarna ringer även ofta hem till J och L.. Det ställs krav om att få delta i möten, t.ex. med familjeterapeuten. Barnen "förhöras" efter varje umgängestillfälle. Man kräver att familjens terapeuter (nuvarande och tidigare) skall besvara en massa frågor skriftligen. Soc har ingenting med terapiinnehållet/resultatet att göra, men det struntar dom helt i. I *mobilisera andra myndigheter strategin* försöker socialsekreterarna genom diverse manövrar få med sig andra myndigheter i förföljandet av familjen. Inför varje besök av barnen får samtlig personal på sociala jouren ett meddelande från Handläggare 1, där det uppges att barnen är i Linköping, att jouren snabbt skall åka ut till familjen vid minsta tecken på något strul och att "problem kan uppstå om J inte är nykter". Handläggare 1 skickar även hem KRIM till J. Dessutom försöker hon via samrådsmöten befästa misstankar hos andra, t.ex. polisen, om att J skulle utsätta F för sexuella övergrepp. I *missbruk av*

tjänsteställning vidtas åtgärder eller underlåts att vidta åtgärder inom områden som vederbörande är bemyndigade för. Här dyker återigen chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping upp. Det är anmärkningsvärt att en person med en sådan status som man får anta att Chefsöverläkaren Linköping innehar, går med i socialförvaltningens minst sagt tvivelaktiga metoder och att han dessutom riskerar sitt "namn och anseende" genom att lämna skriftliga intyg rörande personer han aldrig träffat. Handläggare 1 ringer dessutom till Chefsöverläkaren Linköping, som alltså är chefsöverläkare på barn- och ungdomspsykiatriska kliniken, och rådfrågar honom om F:s underlivsbesvär. Kompetens? Handläggare 1 går emot barnens interimistiska förmyndare genom att begränsa umgänget, vilket hon inte har någon rätt till, det är nämnden som skall besluta om eventuella umgängesbegränsningar under LVU förfarande, vilket inte har skett i detta ärende. Handläggare 1 har även gått emot förmyndarens vilja genom att skicka hem sociala juren till J och L under en helg då barnen är där. Handläggare 2 använder sig av första BUP - utredningens uppgifter och missbrukar därmed sin tjänsteställning genom att inte redovisa de senaste uppgifterna som kommit fram under BUP - utredningen i Värnamo.

I *den irrationella konsensus formeringen* framkommer det tydligt att BUP, soc och familjehemsföräldrarna starkt tenderar att instämma med varandra utan att kräva sakligt underlag och utan att kritiskt pröva varandras uppgifter. De håller även varandra bakom ryggen och arbetar tydligt för målsättningen att barnen skall hållas separerade från J och L. Den irrationella konsensusformeringen är ett allvarligt hot mot barnens och familjens rättssäkerhet. Påverkans- och förväntanseffekter är starka medel i denna strategi.

I *erkänn inte fel/myten om fullkomlighet* håller främst socialsekreteraren fast vid felaktiga och tvivelaktiga uppgifter och vid därav följande felbedömningar. Det finns ingen självkritik, motsägelser hanteras inte medvetet. Det förekommer ingen kritisk prövning av uppgifter. Felaktiga och tvivelaktiga uppgifter får stå kvar för att de gagnar de underförstådda syftena. I *tolkningsstrategin* försöker utredaren få till ett förföljande av klienterna genom att hävda tolkningsfilosofi. Handläggare 1 skickar teckningar som K påstås ha gjort, trots att det står andra namn skrivna på flera av teckningarna, till chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping för att hon anser att de är anmärkningsvärda. Vari det anmärkningsvärda skulle bestå framkommer inte. I *rättfärdiga sig själv och sitt handlande* försöker främst Handläggare 1 att lindra sin egen ångest över vissa åtgärder genom att ta till diverse förklaringar för att alla skall se att hon inte agerat felaktigt och att hennes uppfattningar är riktiga. Hon hör vad hon vill höra och ser vad hon vill se. I *"the story of the other child"* försöker utredaren och familjehemsmamman manipulera barnen till att berätta hemligheter, som de har bestämt sig för att barnen bär på, för dem genom att säga att andra barn som berättat sina hemligheter, har mått bättre sedan. I *hålla klienten i ovisshet strategin* undanhåller man information från J så länge som möjligt, så att när han väl får reda på vad som är på gång (eller redan har skett) så är det för sent för honom att hinna förhindra t.ex. ytterligare omflyttningar av barnen. J och L har upplevt ovissheten som mycket arbetsam. De har ej fått ta del av planering vissa tider och de har ej fått veta vad som förväntas av dem.

2. Svartmåla föräldern

Inom huvuddraget Svartmåla föräldern återfinns 6 strategier/handlingsmönster som man använt sig av för att uppnå maximal nedsvärtning av J och L och deras relation till barnen. I *negativ urvalsstrategi* redovisas massiv negativ information och yttranden om J och L. Familjehemmen beskrivs endast i positiva termer. J och L:s informella nätverk får inte komma till tals i t.ex. utredningar. Övervägande andel av referenterna har samma åsikt/inställning som utredaren har. Utredaren redovisar negativa uppgifter från t.ex. BUP utredningar men utelämnar, ofta helt ignorerar, de uppgifter som talar emot hennes uppfattning. I *den resursundanhållande strategin* undanhålls både J och L:s resurser och det informella nätverkets resurser. Det finns ingen sammanhållen resursanalys i hela materialet. Utredaren och familjehemmen har inte rapporterat något positivt om J och L. I *den historiska dammsugarstrategin* sker ett målmedvetet sökande efter negativt historiskt material. Man börjar ofta utredningar från soc genom att rabbla uppgifter tagna ur polisregistret och socialregistret. Det anger tonen i hela ärendehantering; "se en sån slarver - ta barnen".

I *bolstering/deemphasizing strategin* överdrivs/dämpas, undanhålls vissa förhållanden t.ex. så överdrivs X:s positiva egenskaper medan J:s positiva egenskaper undanhålls totalt från läsare och beslutsfattare. Familjehemmens positiva inverkan på barnen överdrivs medan alla diskussioner om t.ex. skadekonsekvenser av separation undanhålls. I *syndabocksstrategin* är det J som får skulden för allt negativt. Barnen uppges vara oroliga inför besök av fadern men ingen hänsyn tas till situation och social miljö och dess påverkan på barnens beteende. Familjehemsföräldrarna C och PJ uppger att de inte "orkar" med att J träffar barnen oftare än en gång i månaden för att "barnen blir så jobbiga efter umgänge med fadern". När K väter i sängen är det J:s fel för att "han håller på och ringer". F har besvär med flytningar, J får skulden trots att han är den som träffar F minst. F träffar t.ex. familjehemspappan och morfar oftare än hon träffar fadern. J får skulden för barnens besvikelse, J för skulden för att barnen bråkar i skolan, J får skulden för att K "avrättar" sina gosedjur, J får skulden för att F är "obstinat" mot familjehemsmamman osv. I *försök att framhäva den dåliga fadern* gör utredaren och familjehemsföräldrarna allt de kan för att påvisa att J är olämplig som vårdnadshavare och pappa. "Barnen är helvilda när pappan skall klä på dem", "J har inte gjort något för att försöka åstadkomma en förändring", "CJ har noterat att K:s oro har samband med J:s besök", "mormor säger att hon såg att K var orolig på fredagen innan K skulle till J! Materialet utmärks av utredarens och familjehemmens systematiska osaklighet och ständiga försök att förmedla en negativ bild av J som ter sig mycket oetiskt och förföljande.

3. Få barnen och föräldrarna att framstå som vårdbehövande

Inom huvuddraget få barnen och föräldrarna att framstå som vårdbehövande återfinns 8 strategier/handlingsmönster som används för att påvisa att föräldrar och barn behöver vård. Genom *patologisering* försöker man få K och F att framstå som barn som mår psykiskt dåligt, som är störda, som behöver vård och terapi etc och J som psykiskt instabil, aggressiv etc. Man

försöker pumpa terapeuterna på uppgifter som skulle kunna tolkas som orsak till en LVU - ansökan. I *anmäla utifrån triviala tecken strategin* förstoras triviala tecken upp och används sedan bl.a. som grund till anmälan. Saklig grund redovisas inte, källredovisning saknas ofta, uppgifterna är inte rimligt preciserade, man använder inte källkritik, man kräver t.ex. inte att familjehemsföräldrarna skall redovisa evidens för det som påstås. Ett lysande exempel är den anonyma anmälaren som ringer till sociala jouren och anmäler att F inte har det bra hemma. (Hon är placerad i familjehemmet då!) och som orsak till att hon ej skulle ha det bra uppgav anmälaren att han hört F säga att hon är djävulens dotter och att F tyckte att gud inte var något att ha och att F:s mamma, X, sysslade med "ockultism och pyramider". Inom *förföljelse genom det fundamentala attributionsfelet (FA)* så ser man till individen istället för till miljön och samspelet med miljön när man pekar på orsaker till vissa beteenden o.dyl. Det är väldigt tydligt att utredare och familjehemsföräldrar inte är medvetna om alternativt inte tar hänsyn till att beteenden är situationsbundna och inte stabila personlighetsegenskaper. T.ex. "J har blivit alltmer aggressiv och samarbetsvillig".

BUP utredningen från Skäggetorp visar tydligt att ingen hänsyn tas till att barnen har tvångsseparerats från sina föräldrar, flyttats runt bland flera olika familjehem, utsatts för läkarundersökningar, polisförhör, socialsekreterarförhör mm. Genom *självgynnande attribution* tar familjehemmen åt sig äran för alla eventuella positiva framsteg som barnen uppvisar, medan allt negativt antyds vara faderns fel. I *bevis genom åtgärd* blir t.ex. tidigare placeringar bevis för att något är fel, t.ex. socialjourens ingripande med LVU trots att barnen inte befann sig i någon fara. Jouren visste att barnen varit omhändertagna tidigare. I *kontroll genom vård* kräver man att J skall ha psykolog/terapeut kontakt "för att arbeta med sina egna problem". Handläggare 1 skickar teckningar som K påstås ha gjort till Chefsöverläkaren Linköping för att denne skall "uttala sig om K:s behov av terapi, akut eller kan avvakta". Handläggare 1 skriver X har erhållit en remiss för bedömningssamtal på psykiatriska kliniken i syfte att komma tillrätta med det som brister i hennes modersroll". Handläggare 2 anser att familjeterapin (som är ett krav innan barnen får flytta hem) skall ske för att "förbättra de känslomässiga relationerna inom familjen". I ärendet framkommer *sjuka familjemönster* både när det gäller morföräldrarna, familjehemmen och även inom den sociala myndigheten. Man skyller problemen på en "yttre fiende", i detta fall J. Koalitionsbildning sker mellan socialsekreterare, familjehemsföräldrar och morföräldrarna m.fl.

Koalitionsgruppen använder sig av diverse konstruerade skäl, t.ex. barnens oro, för att motarbeta att J skall få vårdnaden om barnen. Familjehemsföräldrarna ser inte till barnens behov, utan endast till sina egna när det t.ex. uppges att CJ inte "orkar" med att barnen träffar sin pappa oftare än max en gång i månaden. Barnens agerande med att avge det svar som de tror att t.ex. handläggaren vill höra, stämmer väl in i de strategier som krävs för att överleva i dylika "familje" mönster. Genom att använda *psykologisk jargong* utan att precisera eller definition kan man tolka i stort sett det mesta ur ett trivialt beteende, t.ex. "spänd och ångestfylld", utan att ta hänsyn till situationens inverkan på beteenden och symtom.

4. Maktmissbruk (alla strategigrupper innehåller olika former av maktmissbruk)

Inom huvuddraget maktmissbruk återfinns 19 strategier/handlingsmönster som påvisar att det handlar om maktmissbruk som leder till förföljande av människor och en mycket oetisk handläggning av ärendet. I *lögnsstrategin* förs rena lögners fram i syfte att genomföra/få igenom beslut hos beslutsfattarna alternativt kvarhålla de beslut man anser riktiga. Man ljuger om barnen, man ljuger om att uppgifter är "upplästa och vidimerade", man ljuger om J och man ljuger om L, man ljuger om undersökningsmaterial. Man ljuger om X och man ljuger om samtal etc, etc. Det är inte så vanligt att man som granskare har möjlighet att kunna konstatera så här mycket lögners. I detta material har dock lögnerna framträtt mycket tydligt genom att det t.ex. finns uppgifter som oberoende av varandra t.ex. bekräftar J:s version av något som inträffat. Det finns alltså möjlighet att jämföra t.ex. familjehemmens och myndigheternas version med J och L:s (och andras, t.ex. Socialsekreterare 1 , Råd och Stöd och pappans ombud KA:s m.fl.) version.

Med *fabuleringar* som t.ex. innehåller generaliseringar, överdrifter mm vid bedömningar och uttalanden framkommer det att den som gjort bedömningen eller uttalandet har en bristande känsla för verkligheten. På flera ställen så bygger inte redovisade slutsatser på rimligt underlag utan verkar ha tillkommit genom glidningar, associationer och fabuleringar. Utredaren tar inte reda på om utsagorna är riktiga, inte ens om de är rimliga. "Bevisningen" fabuleras fram. Det råder en stor brist på konkreta beteende - och situationsbeskrivningar. Man rapporterar t.ex. "barnen oroliga", "barnen spända", "K har aldrig varit lugn" etc. I *den provokativa strategin* blir människor provocerade av myndigheternas krav på hembesök, genom den nedlåtande ton som handläggaren använder sig av i samtal med föräldrarna, genom det överlägsna bemötandet som J och L utsätts för, genom Handläggare 1s agerande med att ordna hembesök av socialjouren och KRIM, genom snokandet i familjens terapier, genom familjehemmens "bakom ryggen - kommunikation", genom myndigheternas discount av L, genom umgängesbegränsningar, genom undanhållande av information, genom den lösningsfixering som råder inom t.ex. soc mm. I *den förutsättande strategin* förutsätts att något gäller och sedan söks tecken och argument för att få ytterligare stöd för det man förutsätter. Man förutsätter att barnen far illa, och att det är skadligt för barnen att träffa pappan, man förutsätter att J är olämplig som vårdnadshavare och man förutsätter att det enda alternativet är att familjehemsplacera barnen. Genom *kompetensöverskridningar* uttalar sig bl.a. utredare och familjehemsföräldrar (och chefsöverläkare) inom områden som de saknar kompetens för. Tillförlitligheten i dessa uttalanden kan i och med detta ifrågasättas. I *manipulationsstrategin* tillrättaläggs utredningar för att det underliggande syftet skall uppnås. Problemanalyserna (där de finns) är inte värda namnet. Det saknas viktiga informationer, t.ex. X:s tvångssyndrom och suicidhot. Det förekommer inget hypotestänkande överhuvudtaget och således inte heller någon hypotesgenerering eller hypotesprövning.

Det råder inte obalans i framtagandet av resurser och brister eftersom det inte redovisas några resurser, inte har gjorts några resursanalyser, inte försökts frigöra eller skapa några resurser. All tyngd läggs i att samla så mycket brister som möjligt. Det historiska materialet är relativt omfattande i utredningar o.dyl. Det saknas frågeställningar i alla (utom BUP) utredningarna. Genom att presentera *passande tolkningar* befäster man den iförväg fattade slutsatsen och det är stor risk att man förbiser alternativa tolkningar som kan vara svåra att upptäcka vid en ytlig granskning. I undanhållande av information/undvika att undersöka, redovisa utmärks strategin av att man undanhåller information, undviker preciseringar, undviker information, använder dolda evidens och "the policy of the closed door". J och hans advokat PH har stora svårigheter att få ut barnens akter från soc och BUP. J och L har ej fått ta del av skrivelser och utredningar förrän efter lång tid. Det har aldrig fattats några formella nämndbeslut om umgängesbegränsning. Man har förvägrat fadern begärt handläggabyte under 2,5 år. Handläggaren har undanhållit viktig information från beslutsfattarna, och ingivit felaktiga handlingar till rätten. Denna strategi är mycket frekvent förekommande i materialet och en mycket tydlig förtryckstrategi.

Confirmation bias är mycket tydlig i detta material. Utredaren och familjehemsföräldrarna använder ensidig argumentation när de uttalar sig. De lyfter fram (och förstärker) sådant som talar för det valda alternativet och undviker att ta med uppgifter som talar mot det valda alternativet. Positivt material om J och L undanhålls. Hypotestänkande förekommer inte alls utan lösningsfixering råder och man presenterar endast ett vårdalternativ för beslutsfattarna. I *förhållningsstrategin* drar bl.a. socialsekreteraren ut mycket på tiden innan hon förmedlar information o.dyl. till J och L. Bl.a. Handläggare 1 ligger även bakom att Tingsrätten får in felaktiga ansökningar om God man och interimistisk förmyndare för barnen. Socialförvaltningen har även sänt in ett så bristfälligt material till Tingsrätten så att rätten anser att de ej kan fatta något beslut utan skjuter upp vårdnadsförhandlingen för att soc skall komplettera materialet. Då slår soc till med ett LVU p.g.a. att "barnen saknar vårdnadshavare", men det gör de ju p.g.a. socialförvaltningen. Soc uppger även som skäl till LVU att "placeringen på Röda Stugan skulle upphöra och att barnen var skolpliktiga". Det var soc som själva sagt upp platserna på Röda Stugan och barnens skolplikt kunde mycket väl ha lösts utan LVU - förfarande. Det var dessutom 10 dagar kvar på placeringstiden på Röda Stugan när soc flyttade barnen 20 mil från Linköping. J informerades inte förrän dagen efter flyttningen att barnen flyttats 20 mil. J och L meddelas inte att familjehemmet har sagt upp sig förrän den nya flyttningen av barnen är så nära förestående att J och Advokat PH inte hinner stoppa omflyttningen. Vid den *dramaturgiska strategin* regisserar myndigheten själv fram en förföljande händelse som de sedan kan använda som argument för att ytterligare kunna öka förföljelsen. Frågan är hur mycket av tolkningarna som kommit till genom utredarnas och familjehemsföräldrarnas projiceringar av egna rädslor i allt som de ser och hör i vissa situationer. Det är mycket lätt att suggerera barn till att ange de svar man vill ha. I materialet finns många "möten" redovisade där det framkommer att socialsekreterarna har provocerat J och L och när dessa sedan reagerar på provokationerna, blir de kallade "aggressiva". Det framkommer mycket *aktiv felsökning/felskapande strategi*. Myndighetspersoner och familjehemsföräldrar och även morföräldrar förväntar sig hela tiden

t.ex. tecken på oro efter umgängesträffar. I och med detta letar de aktivt efter dessa tecken. Och de tolkar även det mest triviala tecken som bevis på att något är fel. Genom myndigheternas brutala agerande med barnen, tvångsseparationer, flyttningar, överrumplande åtgärder, förhör, umgängesbegränsningar mm, d.v.s psykisk barnmisshandel, uppvisar barnen en mängd symtom, men dessa symtom sägs bero på att barnen far illa hos fadern.

Inte något nämns om att det kan vara (och mest troligt är) myndigheternas agerande som är orsaken till att barnen mår dåligt. Det förekommer ett flertal *anonyma anmälningar* i detta ärende. Det hela startar p.g.a. anonyma anmälningar. Om utredaren i detta läge hade brytt sig om att ta reda på motiv till anmälan, anmälarens relation till familjen, hur anmälaren kunde veta det som uppgavs, krävt noggranna situationer och beteendebeskrivningar, krävt nödvändiga preciseringar mm så hade hon fått veta att anmälan mycket väl kunde vara resultatet av en hämndaktion.

X hade nämligen vittnat mot anmälarens (som inte var speciellt anonym) kompis i ett misshandelsmål där X:s vittnesmål bidrog till att kompiserna fick ett fängelsestraff. Det förekommer även en anonym anmälan mot familjehemmet. Soc anklagar kraftfullt J för att stå bakom denna anmälan. J nekar men soc slutar inte med sina anklagelser, de "förhör" J och sprider sedan uppgiftet till bl.a. BUP och familjehemmet. Detta agerande är olagligt enligt TF 3 kap 4§. Källan får inte eftersökas. Dessutom är agerandet med anklagelser och förhör o.dyl. mycket oetiskt och visar på ytterligare förföljelse av J. I *byte av felsökningsområde* byter myndigheterna angreppsvinkel under en period. "Barnen far illa" räcker inte längre till och Kamrarrätten upphäver LVU:et. 14 dagar senare dyker första antydningen om att F skulle utsättas för sexuella övergrepp vid umgängesresorna till fadern upp. Det förekommer användning av *bullerbevis*. Bullerbevis är ett logiskt tankefel och innebär att man drar oberättigade slutsatser, t.ex. "vi bedömer att J saknar förmåga att sätta gränser för sig själv och därmed också att sätta gränser för barnen". Att påstå att J saknar förmåga att sätta gränser för sig själv utan att redovisa sakliga belägg för detta, innebär inget bevis för att J ej kan sätta gränser för barnen. Vems måttstock gäller? Vad rör det sig om för gränser? *Fallacia libidinis*, fetslut av begärelse, förekommer i materialet. Utredaren når via otillräcklig underbyggnad och felaktiga resonemang, språkliga glidningar och associationer fram till den önskade slutsatsen, att ett omhändertagande skall ske och att barnen inte skall hem igen. Cirkelresonemang förekommer: 1. Man antar att barnen far illa. 2. Man letar upp och till och med skapar händelser och symtom, sedan tolkar man dessa som tecken på att barnen far illa. Man undviker att beskriva situation, alternativa tolkningar och man använder inte källkritisk granskning. 3. Sedan görs, med hänvisning till symtomen och händelsen, "bedömningen" att barnen har farit illa. Ett antal tecken på *perverterad tolkning* förekommer. Det kan t.ex. vara när en persons "tolkning" av en annan persons beteende berättar mer om tolkaren själv än vad beteendet rimligen kan antas tyda på. Familjehemsmamman rapporterar flera gånger om att K, innan han skall åka till fadern, "avrättar" sina gosedjur, "sticker sprutor i mjukdjuren och avrättar dem", "släpper ner gosedjuren från andra våningen medan han säger ha, ha, ha med grov röst" etc, eller den

tolkning som samma familjehemsmamma gör p.g.a. att F:s pyjamasbyxor är nedhasade när hon vaknar på morgonen "att F omedvetet blir påmind om det som hänt tidigare och därför blir orolig inför resan till Linköping". F har enligt läkare inte råkat ut för något av det som familjehemsmamman antyder. En flitigt använd strategi är *discount strategin*. I denna strategi ignoreras, förbises, nedvärderas det som klienten säger. Det sker även en kraftfull discount av referenter som säger sådant som går emot socialsekreterarens i förväg fastställda åsikt. Man använder sig av discount så länge barnen säger att de vill flytta hem till fadern. När barnen till sist inte längre orkar stå emot den massiva påverkan som de utsätts för och säger att de inte vill bo hos pappan, Då hör socialen plötsligt mycket bra och betonar att det är viktigt att lyssna på barnen. Det sker en omfattande discount av J:s sambo L. Myndigheterna betar sig som om hon inte finns. Hon har varit tillsammans med J sedan våren - 92 och hon känner barnen mycket väl och de känner henne.

Sociala förvaltningen gör även en total discount av Tingsrättens vårdnadsbeslut som fattas efter två dagars förhandling med en mycket grundlig genomgång om huruvida J skall anses lämplig som vårdnadshavare för sina barn, kommer fram till att J skall tillerkännas vårdnaden om barnen. Samma dag som Tingsrätten släpper domen, slår soc till med ett LVU. Discount sker genomgående när det gäller J och L:s resurser, åsikter, krav, kritik, förslag mm. Discount sker när det gäller barnens behov av sin pappa och hans behov av dem genom t.ex. umgängesrestriktioner. Utredaren använder sig av tekniken "*uppläst och vidimerat*". Hon ringer till uppgiftslämnare, läser upp långa stycken och skriver sedan "uppläst och vidimerat", utan att lägga till de rättelser som den uppringde personen påpekat. Hon skulle istället ha givit vederbörande ett papper med uttalande utskrivet på och med utrymme för eventuella rättelser. Vederbörande skulle sedan fått sitta i lugn och ro och läsa igenom och göra rättelser. Naturligtvis skall dessa rättelser skrivas in i den nya utskriften, som 'även den skall bestyrkas med vederbörandes namnteckning.

5. Ignorera lagar och förordningar

Inom huvuddraget ignorera lagar och förordningar återfinns 7 strategier/handlingsmönster som påvisar hur lagar och förordningar åsidosätts och medvetet bryts mot. Man *ignorerar klientperspektivet* genom att inte ta tillvara klienternas önskemål, uppfattningar, erfarenheter, idéer, förslag, egna känslor, resurser, nätverk, kunskaper etc. Man behandlar klienterna som objekt, "vi - och - dom" tänkandet är mycket utbrett. Om man grundligt redovisar de berörda synpunkter så motverkar man det underliggande syftet att få till stånd ett omhändertagande och dessutom skulle det klart visa hur myndighetens förföljande går till. Det är ett lagbrott att ignorera klientperspektivet och det borde leda till reprimander från t.ex. Länsstyrelsen. Det skulle även åligga t.ex. JO att vidta åtgärder mot socialsekreterare som ignorerar klientperspektivet i bl.a. utredningar, men även i övrig handläggning. Det är mycket viktigt att klienten får det utrymme som klienten vill ha och där får möjlighet att berätta sin sida av saken, sina förslag, idéer, kritik mm. Man *ignorerar barnperspektivet* genom att inte ta till vara barnens

egna uppfattningar om sin familj - och livssituation samt om den aktuella situationen, t.ex. vistelsen i familjehem, på ett mer seriöst sätt, dvs inte använda ledande frågor och manipulativa metoder för att få barnet att säga det man vill höra. De metoder som bl.a. utredare har använt i detta fall är oetiska, osakliga och inte acceptabla. Att inte ta tillvara barnens egen information, att lägga in en egen tolkning på det barnen gör och påstås säga, att tala om de biologiska föräldrarna i negativa ordalag mm ter sig ytterst oetiskt och fullständigt oacceptabelt. Barnens perspektiv måste lyftas fram i utredningar! Sekretesslagen missbrukas i *sekretessmissbruk*. Syftet med att missbruka sekretesslagen är bl.a. att dölja uppgifter som kunde ha lett till en annan handläggning av ärendet om de blev kända. J får t.ex. en censurerad version av BUP - utredningen från Skäggetorp. När man jämför J:s version med den version som HSAN skickade ut ser man att de bitar som saknades i J:s version handlar om att barnen uppgivit att det är mamman som slår dem.

BUP har även underlåtit att inhämta barnens förmyndares medgivande innan man sände iväg sekretessbelagt material till rätten och till familjehemsmamman CJ. I den *integritetskränkande strategin* kränks individers integritet av myndighetspersoner och familjehemsföräldrar. Man kränker både vuxna och barns integritet utan hänsyn. Man terroriserar och bryter ner relationer, man söker information om terapier, man tjuvlyssnar på barnens samtal, man läser barnens post, man hänger sig på och stör vid besöken, man "sladdrar" sins emellan om J och L och barnen. Familjehemsmamman iakttar K när han sover etc. I avsnittet *lagbrott* har jag tagit upp tänkbara åtalsgrundade brott ut materialet. Listan är inte komplett men följande lagar bryts: SoL, LVU, Socialtjänstförordningen, Förvaltningslagen, Tryckfrihetsförordningen, Sekretesslagen samt Regeringsformen. Det säger sig själv att det är fullständigt oacceptabelt att det förekommer lagbrott i den utsträckning som påvisats i detta ärende! Till *antidemokratiska stämplingar* räknas socialtjänstens brott mot Tryckfrihetsförordningens 3 kap 4§, där det stävjas att källan inte får efterforskas. Det handlar alltså om den anonyma anmälan som inkommer mot familjehemmet och som soc anklagar J för att stå bakom. Något som är frekvent förekommande är *kränkande uttalanden/värderingar*. Det rör sig t.ex. om negativt värderade generaliseringar som kan skada människor. Edvardsson (1996 s43) uppger att "utredarens egenskaper (personlighet, erfarenhet, ideologi, moraluppfattning, förhandsuppfattning mm) avgör i stor utsträckning hur bedömningen av en annan människa blir". Ex familjehemsföräldrarnas beskrivning av K; "hispig, flaxig, tramsig, flamsig, oregerlig, uppskruvad, väldigt rörig, har ingen ro i kroppen, verkad splittrad, verkar frånvarande" etc.

6. Psykisk barnmisshandel och förstörande av viktiga relationer.

Inom huvuddraget psykisk barnmisshandel och förstörande av viktiga relationer återfinns 12 strategier/handlingsmönster. Att mycket av myndigheternas åtgärder rör sig om *psykisk barnmisshandel* råder det ingen tvekan om. Barnen utsätts för tvångsseparationer, isolering, umgängesrestriktioner, upprepade flyttningar, förhör, negativa suggestioner mm. Man väger inte på något ställe in separationsskador när man lägger fram beslutsunderlag mm. Man sprider

myten om att barnens biologiska föräldrar är utbytbara och mycket möda läggs ner på att rasera de relationer som finns mellan den biologiske pappan och barnen. Det tog 2.5 månader innan barnen fick träffa pappan och hans sambo efter det första LVU:et och flytten 20 mil bort från barnens naturliga miljö. Socialsekreterare och familjehemsföräldrar håller fast vid att umgänge inte skall ske oftare än max en gång i månaden, detta dels p.g.a. att familjehemsföräldrarna inte "orkar" med tätare besök för att "barnen blir så jobbiga när de har träffat J", och dels för att socialsekreteraren inte anser att barnen har något behov av sin pappa. Det förekommer ingen medvetenhet om att det faktiskt kan bero på myndigheternas agerande och på familjehemsföräldrarnas påverkan att barnen uppvisar de symptom som utan undantag tillskrivs fadern som orsak, vilket är mycket oetiskt, osakligt och icke acceptabelt. Många av myndigheternas åtgärder sker överrumplande både för barnen och familjen i övrigt, de får ingen tid till att hinna förbereda sig för t.ex. flyttningar till nya familjer och nya miljöer.

Barnen flyttas åtta gånger på två år. Åtskilligt med forskning visar att separationer är skadliga men detta är inget som myndigheterna i detta ärende vill kännas vid.

I *överrumplingsstrategin* sker plötsliga hänsynslösa ryck, t.ex. när Handläggare 1 tar med sig barnen till barnkliniken och mamma X inte får stanna kvar där över natten. Plötsliga flyttningar sker där barnen inte ges någon tid till förberedelse eller någon chans att lära känna de nya familjehemsmedlemmarna innan de flyttar till familjehemmet, inte heller de biologiska föräldrarna ges någon chans att förbereda sig. Plötsliga LVU - omhändertaganden sker, dels 930804 och dels 950331. Sociala juren gör ett omhändertagande 950524 som kan tyckas vara obefogat. I *krossa far - barn - relationen* läggs mycket möda ner på att förstöra relationen mellan barnen och J och L. J får inte veta var barnen finns, får inte besöka dem på mycket lång tid, utsätts för starka omotiverade umgängesrestriktioner, barnen får inte ringa till J på lång tid, de utsätts för mycket stark negativ påverkan av handläggare och familjehemsföräldrar, som inte har en positiv sak att säga om varken J, L eller X. Man försöker ta ifrån barnen deras identitet genom att utesluta faderns efternamn i barnens dubbla efternamn.

Myndigheterna reflekterar inte över saker som t.ex. separationsskador. Familjehemsföräldrarna vägrar umgänge, det sker ett omfattande "prat - bakom - ryggen". När Tingsrätten efter en grundlig utredning tillerkänner J vårdnaden om barnen accepteras inte detta av socialförvaltningen som slår till med ett omedelbart omhändertagande enligt LVU. Detta LVU fastställs dock inte av Länsrätten och det finns gränser för hur långt förföljelsen av en familj får drivas av bl.a. de sociala myndigheterna. I *påverkan av barn* utnyttjas barnens beroendeställning av myndighetspersoner och familjehemsföräldrar genom bl.a. användandet av ledande frågor, negativa suggestioner om J och L, motarbetande av umgängesrätten. Barnen anpassar sig till den som har makten och avger de svar som förväntas. Dessa ur vittnespsykologiskt aspekt icke acceptabla svar anförs sedan utan reservationer mot pappan och L. Både Handläggare 1 och familjehemsmamman CJ talar med barnen om hemligheter som får barn att må dåligt, att barn som berättar mår bättre. Familjehemsföräldrarna uppger att barnen tycker att J ringer för ofta, familjehemsmamman CJ ringer till Handläggare 1 som skriver

"CJ har reagerat på att barnen hela tiden störs av påminnelser om sin bakgrund". Detta p.g.a. att J och L skickat ett vykort till barnen där det framgår vart J och L bor och vart barnen och X bodde. I *omdefinieringsstrategin* försöker man bl.a. omdefiniera barnens identitet genom att helt enkelt ta bort den del av barnens efternamn som innehåller faderns efternamn. Man går till och med så långt att man märker om barnens kläder med endast moderns efternamn. J kallas mycket sällan för "barnens fader" eller dyl., utan refereras till som "J", "besök i Linköping", "hem till J och L" etc. Man vill uppenbarligen inte se J i rollen som barnens pappa. Man tolkar om F:s lekar och hävdar att det ser ut som om F leker på ett sätt, men att hon egentligen leker på ett helt annat sätt. I *lägga vuxenansvar på barnen strategin* lägger man ansvaret för visst beslutsfattande på barnen. T.ex. Chefsöverläkaren Linköping som hävdar "de har båda flera års erfarenhet av omflyttningar och byten av vårdnadshavare". "och därför skall de få bestämma vart de vill bo". Handläggare 1 som skriver att hon informerat om t.ex. familjehem och att "barnen accepterar att bo där".

I *paktstrategin* går socialsekreteraren, familjehemsföräldrarna, morföräldrarna, BUP och chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping in i diverse koalitionsbildningar med den gemensamma målsättningen att med alla medel förhindra att barnen någonsin får flytta hem till sin pappa. Det sker en omfattande svartmålning av J och L, en lika omfattande bakom - ryggen - kommunikation och förföljarna "peppar" varandra till att se och höra saker som kanske inte ens finns. Information undanhålls eller förvrängs när den presenteras inför beslutsfattarna. När barnens förmyndare kräver att umgängesfrekvensen skall vara minst två tillfällen varje månad samverkar pakten och lyckas få förmyndaren entledigad. Förmyndaren krävde även att ett handläggarytbyte skulle ske och han påpekade både för socialsekreteraren och för familjehemsföräldrarna att han ansåg att barnen inte skulle vara över natt hos morföräldrarna. Chefsöverläkaren Linköping skriver efter uppmaning från Handläggare 1 ett intyg som han skickar in till Tingsrätten. I detta intyg påstås mycket negativa saker om J och barnen. BUP personalen går i koalition med socialsekreteraren och gör en utredning på barnen som är ett rent beställningsjobb åt soc. I denna koalition finns även familjehemsföräldrarna representerade. Påverkans och förväntanseffekter är mycket starka. Det råder tydlig partiskhet i materialet. Familjehemmen gynnas på ett uppenbart sätt, medan J och L missgynnas. T.ex. så träffar BUP personalen familjehemsmamman fler gånger än hon träffar de biologiska föräldrarna. Urvalsprincipen är mycket tydlig. Det presenteras till stor del endast negativa uppgifter och information om J och L. Positivt material undanhålls. Grundlagens krav på opartiskhet bryts. Frågan om delikatessjäv blir aktuell t.ex. rörande Handläggare 1, Chefsöverläkaren Linköping, familjehemsföräldrarna. Beroendeförhållanden finns representerade i detta ärende.

I *kommunikation bakom ryggen strategin* förekommer det ofta att socialsekreterare, familjehemsföräldrar, BUP personal, morföräldrarna, Chefsöverläkaren Linköping m.fl. talar med varandra om den berörda familjen, främst då negativt prat om J och L. Det fattas beslut som i högsta grad rör familjen utan att någon av de berörda får komma till tals, morföräldrarna förhandlar till sig umgängeshelger utan att pappan vidtalas. Socialsekreteraren kontakter familjens terapeuter för att försöka få material om terapi innehåll/resultat mm.

Familjehemsföräldrarna har kontakt, mestadels per telefon, med socialsekreteraren flera gånger i veckan. Morföräldrarna har en omfattande kontakt med socialsekreterare och med familjehemsföräldrar. Socialsekreteraren och familjehemsföräldrarna har upprepade gånger kontakt med BUP:s personal och med chefsöverläkare Chefsöverläkaren Linköping. Allt detta sker till mycket stor del bakom ryggen på J och L. I "minne" tar jag upp aktuell och allmänt kända resultat av minnesforskning. Detta gör jag för att materialet innehåller rikligt med "citat" som innehåller avsevärda mängder med information. "Citaten" kan vara upp till nästan en hel A4 sida långa och det är en omöjlighet att minnas så många informationsbitar som redovisas. Det är så pass anmärkningsvärt att ingen reagerar över längden på dessa "citat" att jag gjorde ett separat avsnitt om detta med minneskapacitet.

I *hotstrategin* försöker man, genom att hota med diverse saker, få t.ex. socialsekreteraren att vidta åtgärder mot bl.a. J och mot förmyndaren. Familjehemsföräldrarna "orkar" inte med att fortsätta som familjehem p.g.a. J, L och förmyndarens krav på ökat umgänge etc. Handläggare 1 kallar upp J på ett möte tre dagar efter X avlidit och uttalar då "att barnen inte har något behov av sin pappa och att de naturligtvis skulle familjehemsplaceras och att de inte hade för avsikt att barnen någonsin skulle få komma hem igen". I *undandröjande av stödjande personer* försöker man undandröja personer som stödjer klienten och som har åsikter som går emot utredarens. Förmyndaren blir entledigad när han hävdar att barnen behöver få träffa sin pappa oftare än en gång i månaden. Man gör allt för att försöka svärta ner barnens besök hos fadern och L och hävdar att barnen blir jobbiga, oroliga etc både före och efter besöken hos/av fadern och L. När KA, pappans ombud, ringer till familjehemsföräldrarna A och JB för att prata om J och barnen vägrar familjehemsmamman AB att diskutera med honom. I *avvisande attityd* avvisas individer och uppgifter som talar emot myndighetens uppfattning. Exempelvis avvisas totalt det beslut som Tingsrätten fattar efter en grundlig utredning, gällande vårdnadsfrågan. Det resultat som BUP Värnamo kommer fram till i sin utredning 940608 avvisas till stor del av de sociala myndigheterna som envetet fortsätter att hänvisa till BUP utredningen från Skäggetorp 930301. Den första BUP utredningen förmedlar mycket mer negativt material rörande J än BUP Värnamo utredningen. Socialförvaltningen vägrar att lämna ut t.ex. aktmaterial rörande barnen. Inte ens faderns advokat PH får ut barnens socialjournaler. Pappan får kämpa ända till jan - 96 innan han får tillgång till barnens soc journaler. Familjehemsföräldrarna vägrar umgänge. Chefsöverläkaren Linköping tycker inte att han agerat olämpligt eller osakligt utan hållit sig inom Naess tolkningsnormer, vilket han hävdar i sitt svar till Hälso- och sjukvårdens Ansvarsnämnd (HSAN) 940909 sid 2. Chefsöverläkaren Linköping skriver "Vad gäller kritiken att jag brutit mot de 6 refererade saklighetsnormerna vill jag hävda att jag rört mig inom dem". Detta handlar alltså om den anmälan till HSAN som faderns ombud skrev p.g.a Chefsöverläkaren Linköping s brev till Tingsrätten (se bilaga).

7. Påverka läsaren

Inom huvuddraget påverka läsaren återfinns 9 strategier/handlingsmönster som används för att påverka läsaren till att inta samma inställning som utredaren har. I *språklig jävlighetsstrategi* stoppar utredaren m.fl. in små språkliga markörer i meningarna och får på så sätt till en tankestyrning hos läsaren som det ej finns saklig grund för. Man använder sig av språkliga knep för att övertyga andra, t.ex. genom förstärkningsord. Meningarna är ofta svårförståeliga och inbjuder läsaren till tolkningar. Man använder sig av en övertalande språklig inriktning. T.ex. "man bedömer att barnen och speciellt K, är i behov av barnpsykiatrisk vård", "F tycks på ytan vara en robust flicka". (mina understrykningar). I *den negativa förstärkningsstrategin* använder man sig av ord som ytterligare förstärker det negativa budskapet. Hela materialet utmärks av urvalsprincipen där utredaren övervägande tagit med negativa uppgifter om J, L och om deras relation till barnen.

Dessa uppgifter är dessutom ofta förstärkta med negativt värdeladdade förstärkningsord, ex "ständiga konflikter, ständig oro, stora svårigheter, stora problem, mycket oroliga, väldigt upprörda, synnerligen stor behov av trygghet". I den *repetitiva strategin* upprepar man strategiskt vissa ord och begrepp och åstadkommer på så vis en propagandaeffekt. Genom det ständiga uppreandet blir budskapet "sant" för läsaren. Läsaren anammar innehållet i det upprepade budskapet och tror på det. Exempelvis används ordet behov åtskilliga gånger utan att det någonsin preciseras eller att saklig grund anges. Det presenteras en mängd stadigt återkommande tolkningar som inte heller de preciseras eller att saklig grund anges. Detta gör att tillförlitligheten i materialet minskar. Det är osakligt att presentera en mängd påståenden utan att ange saklig grund. Ordet missbruk används på så gott som varje sida i utredningar och annat material. Urvalsprincipen märks genom att det endast presenteras negativt material om J och L. Familjehemmet C och PJ har under perioden 930804 - 941226 kontakt med socialsekreteraren 96 gånger och inte under någon av dessa gånger sägs något positivt om J och L. I *associativ antydande teknik* kopplas t.ex. två skilda händelser i hop i rapporten. Genom detta kan utredaren (och familjehemsföräldrarna) ge läsaren ett intryck av att det finns ett samband mellan händelserna. Denna teknik märks tydligt i detta ärende t.ex. när familjehemsföräldrarna beskriver att "barnen har de senaste dagarna varit oroliga, obstinata, jobbiga etc" och direkt efter skriver t.ex. "till helgen skall de till Linköping", eller att "barnen varit oroliga, obalanserade, aggressiva etc" och direkt efter "J ringde igår" eller "CJ bett om tid på BUP för K då CJ bedömer att K kan behöva prata med psykolog i anslutning till besöken". I *perceptuell distortion* (förvrängda varseblivningar) tycker sig socialsekreterare, BUP personal, familjehemsföräldrar m.fl. både se och höra sådant som de förväntar sig, trots att verkligheten kanske inte alls stämmer med det de "ser" och "hör". De förvrängda varseblivningarna kan sammanhänga med invanda referensramar, förutfattade meningar, påverkans- och förväntanseffekter, snedvidret grupptänkande mm. Perceptuell distortion kan vara ett sätt att skapa evidens. Den vanligaste perceptuella distortionen i detta ärende är att familjehemsföräldrar och myndighetspersoner "ser, hör och tolkar" barnens beteenden och

reaktioner som att det inte är bra för dem att träffa pappan och att deras reaktioner alltså skulle bevisa detta. Strikta umgängesbegränsningar beslutas som åtgärd. Man uppvisar en total omedvetenhet om att det faktiskt kan vara myndigheternas och familjehemmens agerande, med separationer och umgängesbegränsningar etc som får barnen att må dåligt. I *kontextuell implikation och litterära tekniker* använder man sig av antydningar och språkliga knep utan vare sig preciseringar eller redovisande av evidens och saklig grund. Målsättningen är att få läsaren att uppfatta de mönster och skeenden som utredaren bestämt sig för finns, trots att känt dataunderlag tyder på helt andra versioner. Med associationsteknik och via kontextuell implikation är det lätt att åstadkomma vilka pseudoevidens som helst. Man bryter mot Naess saklighetsnormer vid t.ex. beskrivningar av de berörda.

Ex brott mot norm 3; beskrivning av modern X "hon är lätt uttröttbar dels av barnen men möjligen också av annat". I *vilseledande information* så undanhålls information eller så redovisar man informationen på ett sådant sätt att läsaren, och beslutsfattarna, får en skev bild av det som förmedlas, t.ex. i Chefsöverläkaren Linköping s brev till Tingsrätten framkommer det ingenstans att Chefsöverläkaren Linköping aldrig har träffat vare sig barnen eller J. Såsom Chefsöverläkaren Linköping uttrycker sig i detta intyg, kan man som läsare lätt förledas att tro att Chefsöverläkaren Linköping känner familjen väl och att han är ordentligt insatt och påläst i deras fall. I *glidningsstrategin* glider man mellan begrepps betydelse, man glider från gruppdata till individ, man glider från tolkade beteenden till fastställda personegenskaper, man glider från att barnens beteende i vårdmiljön utan problem är direkt överförbara till att gälla för barnens beteende i sin naturliga miljö. I *dekontextualiseringsstrategin* skalas sammanhangs informationen bort för att få läsaren att tolka informationen på ett sätt som passar utredarens syfte. T.ex. "barnen är rädda för J när han är "full". Varför sätter socialsekreteraren full inom citationstecken? Menar hon att J är sk full, kanonfull, salongsberusad eller är han kanske inte alls berusad? Varför är barnen rädda och enligt vem? Sammanhangsinformationen saknas och läsaren tvingas tolka vad informationen betyder.

8. Ignorera elementära saklighetsaspekter

Inom huvuddraget ignorera elementära saklighetsaspekter återfinns 12 strategier/handlingsmönster som används för att uppnå den avsedda effekten att läsaren tolkar allt precis som utredaren. I *motsägelse* uttalar sig personer mot egna eller andras uppgifter. Motsägelse hanteras inte på ett medvetet sätt och utredaren tar inte ställning till att motsägelser förekommer. Motsägelse består t.ex. av att en person ändrar på versionen av en händelse vid olika tillfällen, att en händelse beskrivs på olika sätt av de inblandade och att utredaren talar emot sig själv, när hon tydligen inte kommer ihåg vad hon uppgivit tidigare. I *generalisering* förekommer kategoriska påståenden med ord som t.ex. ingen, alltid, alla etc i påståendet. Det förekommer även generaliseringar från en given situation till att något alltid

gäller. Det förekommer att man generaliserar från gruppdata till den enskilda unika individen. Man uppger inte konkreta beteende - och situationsbeskrivningar utan kommer med vaga, generaliserande subjektiva tolkningar, t.ex. BUP - utredningarna, där barnens beteende i vårdmiljön, efter separationer, flyttningar, besöksförbud, umgängesrestriktioner mm, bedöms och tolkas som att det även skulle gälla i barnens naturliga miljö, vilket är fullständigt felaktigt. I *vaghetsstrategin* för man fram vag, opreciserad information. Därmed lämnas utrymme för läsaren att själv tolka vad som menas. Detta strider mot RF:s krav på att utredare skall iakttä saktlighet. Det presenteras inte några konkreta beteende - och situationsbeskrivningar, det förekommer ingen självkritik, källkritik etc och det presenteras inte några tolkningsalternativ. T.ex. "de märkte tidigt att J inte kunde se sina barns behov". I *framföra irrelevant information* för man fram uppgifter som inte är relevanta för den aktuella utredningen. Det saknas explicit angivna frågeställningar i alla utredningar från socialförvaltningen.

I och med att det är frågeställningen som avgör vilka uppgifter som är relevanta och frågeställningarna alltså saknas har utredaren kunnat plocka in diverse uppgifter som passar in i hennes i förväg färdigställda slutsats. *Språkliga obegripligheter* består av svårbegripligt prat utan angivande av saklig grund. I Förvaltningslagens 7§ framkommer bl.a. att en myndighet skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Det kan även sägas gälla t.ex. familjehemsföräldrar. Uttalanden är ofta förvirrande och man förstår inte vad sändaren menar. T.ex. "K är väldigt känslig och när han blir besviken faller han direkt". Läsaren förleds att göra egna tolkningar.

Imperfecta enumeratio innebär ofullständig uppräknning av faktorer, hypoteser, tolkningar, beslutsalternativ etc. Ibland presenteras endast den tolkning som passar utredarens syfte, men oftast presenteras ingen tolkning alls utan läsaren får själv göra en tolkning utifrån vad sammanhanget erbjuder. Det är svårt att se alternativa tolkningar till tendentiöst beskrivna händelser. I detta ärende är det mycket tydligt att man från början låst sig vid en fix övertygelse. Man arbetar inte alls med hypotestänkande, det finns ingen diskussion om vårdalternativ, skadeförlopp mm. I *doktrinen om nollpåverkan* så uppfattar inte utredare m.fl. att de själva och andra inblandade är med och påverkar den/de som bedöms. Enligt mängder av socialpsykologisk forskning förekommer omfattande och starka påverkans effekter mellan människor. Denna doktrin är mycket tydlig i detta ärende. Allt negativt beteende från barnens sida sammankopplas omedelbart med fadern och umgänget med honom. Resultaten från BUP utredningarna antas gälla jämt, även i barnens naturliga miljöer. *Dolda evidens* förekommer rikligt i materialredovisningar. Man redovisar inte hur man kommit fram till olika resultat och slutsatser. Generella uttalanden och tolkningar görs utan att läsaren får veta grunderna. Man redovisar inga tankegångar och inte heller några tankeled. Man redovisar inga för - emot diskussioner. Mycket sker bakom de för läsaren stängda dörrarna. I *tolkningar blandas in i observationer* skiljer man inte på grundläggande fakta och observationsuppgifter från tolkningar av dessa fakta och observationer. En tolkning är betydligt mer osäker än en observationsuppgift. När tolkningar blandas in i observationer kan en otränad läsare förledas att

tro att tolkningarna har en säkerhet jämförbar med observationerna. *Error principalis* innebär att det finns sakfel i premisserna. Premisserna får inte utgöras av hypoteser utan de skall vara rimligt säkerställda. *Error flummicus* innebär att premisser saknas helt. Man har dragit en slutsats utan att ha några som helst premisser. *Petitio principii* innebär att man förutsätter att en obevisad premiss är bevisad. Utredarna och andra förutsätter att barnen tar skada av att träffa J och utan att utredaren påvisat någon hållbar saklig grund, lyckas hon få sina kollegor och familjehemsföräldrarna att begränsa umgänget mellan fadern och barnen.

9.2 SLUTDISKUSSION AVSLUTNING

Edvardsson (1996 s129) refererar Janis & Mann (1977) som ställer upp sju kriterier för beslut med hög kvalitet: 1. Grundlig granskning av en bred uppsättning av alternativ. 2. Grundlig granskning av mål och de värderingar som inbegrips vid val av alternativ.

3. Noggrann vägning av vad man vet om kostnader och risker vid negativa konsekvenser och vilka positiva konsekvenser som kan följa av varje alternativ. 4. Intensivt sökande efter ny information av betydelse för ytterligare värdering av alternativen. 5. Korrekt tillgodogörande av och hänsynstagande till varje ny information expertbedömning som framkommer även när informationen eller bedömningen inte stödjer det handlande beslutsfattaren föredrar. 6. Förnyad granskning av de positiva och negativa konsekvenserna för alla kända alternativ, innefattande de som ursprungligen betraktats som oacceptabla, före ett slutligt val. 7. Noggrann planering av verkställandet av det valda handlandet med speciell uppmärksamhet på följdåtgärder som kan behövas om kända risker förverkligas. Janis & Mann (1977) menar att beslutsprocessen är defekt om någon av dessa kriterier inte följs. Edvardsson (1996) gör följande tillägg: "Beträffande kriterium 1 kan det för en organisation eller individ vara viktigt med idéskapande processer, t.ex. idésprutning och tillvaratagande av alternativ föreslagna av personer utanför organisationen. Vad gäller kriterium 2 kan målprecisering vara viktig och frågor kring både människosyn och samhällssyn bör övervägas i samband med alternativen.

Beträffande kriterium 4 kan det vara värdefullt med externa personer, som kan se saker man inte tänkt på. Tillfogas bör också i många fall ett kriterium 8, som innebär att man beslutar om uppföljning eller värdering på ett specificerat sätt, där de människor som är berörda får komma till tals".

Hur förhåller sig då detta ärendes handläggning och dokumentation i förhållande till ovanstående punkter?

Genom den omfattande kritiska granskningen av det totala materialet har jag kommit fram till att ingen av ovanstående kriterier har följts. Beslutsprocessen i ärendet är med andra ord extremt defekt. Jag har påvisat att det föreligger massiva brister när det gäller saklighet. Dessa brister framkommer tydligt i de dokument som har upprättats av myndigheten. Bristerna belyses ur klientperspektivet i J och L:s egna anteckningar, i ombudens redogörelser, i förmyndarens dokumentation, i advokat PH:s skrivelser mm. När det gäller de skadesekvenser som förorsakats av myndigheternas agerande så verkar de mycket omfattande. Barnen har tvångsseparerats från sina föräldrar, flyttats åtta gånger, ständigt varit utsatta för umgängesrestriktioner, mist sin mamma, förhindrats att få vara med sin

pappa, fått byta skola och fritids upprepade gånger, tvingats lära känna nya människor och miljöer åtskilliga gånger etc. Den bristande sakligheten har bl.a. belysts av frånvaron av hypotestänkande, frånvaron av resursanalyser, frånvaron av explicita frågeställningar, frånvaro av vårdalternativ, frånvaro av klientperspektiv, frånvaro av tydlighet, frånvaro av metodik, frånvaro av helhetssyn, frånvaro av källanvisningar, frånvaro av källkritik och kontroll, frånvaro av preciseringar och konkreta beteende - och situationsbeskrivningar, frånvaro av relationslogiskt tänkande, frånvaro av opartiskhet, frånvaro av sakligt angiven grund, frånvaro av osäkerhetsmarkörer, frånvaro av hänsynstaganden till normala mänskliga variationer, frånvaro av ärlighet och raket, frånvaro av rättssäkerhet, frånvaro av värdering av skadekonsekvenser, t.ex. separationseffekter, frånvaro av medvetenhet om egen påverkan i utredningsprocessen, frånvaro av principen om icke kontaminering, frånvaro av etik, frånvaro av självkritik och erkännanden om fel, frånvaro av rättelser, frånvaro av alternativa tolkningar, frånvaro av allsidighet och sakligt språk, frånvaro av medvetenhet om ekologins inverkan på utredningsprocessen etc.

Det finns sådant som visar att sakligheten inte helt har brutit samman och det är dels de nedlagda polisanmälningarna som riktades mot J. Den om barnmisshandel och den om olaga hot, och dels Tingsrättens förhandling i vårdnadsfrågan. Det står helt klart att handläggningen i detta ärende inte har skett i överensstämmelse med socialtjänstlagens krav på bl.a. helhetssyn, tillvaratagande av klientperspektiv och resurser och på att insatser skall ske i samråd med den berörde. Handläggningen bryter även på ett mycket uppenbart sätt mot Regeringsformens 1 kap 9§ om saklighet och opartiskhet. Utredningar och övrigt material är mycket osakliga, starkt partiska och tydligt tendentiösa och saknar således all tillförlitlighet och skall kasseras. Dylig handläggning och hanterande av människoliv får aldrig accepteras.

LITTERATURFÖRTECKNING

Allmänna råd från Socialstyrelsen 1994:3. *Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten*. Stockholm: Norstedts.

Alvesson, M. (1989). *Ledning av kunskapsföretag*. Kristianstad: Norstedts förlag.

Andersson, A-M., Socialsekreterare 1, E., & Pettersson, I. (1984). *LVU-utredningar - kritisk granskning och utveckling*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.

Andersson, B-E. (1985). *Som man frågar får man svar - en introduktion i intervju och enkätteknik*. Kristianstad: Raben & Sjögren.

Andersson, J., Furberg, M. (1991). *Språk och påverkan. Om argumentationens semantik*. 8:e uppl. Stockholm: Thales.

Angelöw, B., Jonsson, T. *Introduktion till socialpsykologi*. Lund: Studentlitteratur.

Anderberg, T. (1993). *Konsten att argumentera*. Falun: Nya Doxa.

Ask, U., & Lundström, I. (1994). *Kritisk granskning av BUP-utredningar*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.

Berkowitz, L. (Ed.) (1993). *Aggression. Its causes, consequences and control*. New York: McGrawHill.

- Bernler, G., Jonhsson, J. (1988). *Teori för psykosocialt behandlingsarbete*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Brännlund, L. (1991). *Konflikthantering. Handbok för realister*. Borås: Natur & Kultur.
- Börjesson, B., Magnberg, A., Nordin, H., Persson, M. (1976). *I föräldrars ställe, en studie i fosterbarnens situation*. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Clevesköld, L., Lundgren, L., Thunved, A. (1992). *Handläggning inom socialtjänsten*. Stockholm: Publica.
- Dag, M., Rosell, A., Strandberg, R. (1995). *Hot mot optimalt beslutsfattande inom socialtjänsten*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Danielsson, G., Fahlberg, G., Åström, L-Å. (1991). *JO-uttalanden om socialtjänsten*. Göteborg: Förlagshuset Gothia.
- Danielsson, G., Fahlberg, G., Åström, L-Å. (1993). *Socialtjänstlagarna, Lagtexter för socialtjänsten*. Göteborg: Förlagshuset Gothia.
- Deaux, K., Wrightman, L.S. (1988). *Social psychology*. Fifth edition. California: Wadsworth, ick. Belmont.
- Doris, J. (Ed.) (1992). *The suggestibility of children's recollections*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Doverborg, E., Pramling, I. (1991). *Att förstå barns tankar. Metodik för barnintervjuer. 2:a uppl.* Almqvist & Wiksell.
- Eenfeldt, M. (1991). *Barn och föräldrar i samspel*. Almqvist & Wiksell.
- Edvardsson, B. (1984a). *Organisatoriska provokationer*. Högskolan i Örebro, rapport.
- Edvardsson, B. (1984b). *Om resursanalys och resursmyter inom socialtjänsten*. Högskolan i Örebro, rapport.
- Edvardsson, B. (1985). *En perspektiv- och problemfokuserande arbetsmodell*. Högskolan i Örebro och socialförvaltningen i Örebro, rapport.
- Edvardsson, B. (1986a). *Medborgarperspektiv på informationshantering i statliga organisationer vid ett fall av sjukfrånvarokontroll - en kritisk studie av den leende fascismen mm*. Högskolan i Örebro, rapport.
- Edvardsson, B. (1986b). *Medvetandeprocesser vid socialbyråhandläggning*. Högskolan i Örebro, rapport.
- Edvardsson, B. (1988a). *"Politikerna måste allvarligt överväga Hasselamethodiken i relation till demokratiska värden"*. Socialt arbete, nr 2, 18-23.
- Edvardsson, B. (1988b). *Klientperspektivet som resurs inom socialtjänsten*. Göteborgs universitet.
- Edvardsson, B. (1989). *Förföljande strategier vid omhändertagandefall i socialt och barnpsykiatriskt arbete*. Göteborgs universitet, Institutionen för socialt arbete, forskningsavd/Högskolan i Örebro, rapport.

- Edvardsson, B. (1991), Misshandlad av vem? Pp. 167-214 i Nowacka, E. *En bur sökte sin fågel*. Timbro, 1991.
- Edvardsson, B. (1993a). *Anmälarfallet*. Modifierat sakkunnigyttrande. Högskolan i Örebro.
- Edvardsson, B. (1993b). *Dagisfallet*. Modifierat sakkunnigyttrande. Högskolan i Örebro.
- Edvardsson, B. (1993c). *En myndighets missbruk av anmälan enligt § 71 SoL*. Modifierat sakkunnigyttrande. Högskolan i Örebro.
- Edvardsson, B. (1993d). *Socialtjänst och källkritik inom historisk vetenskap*. Högskolan i Örebro
- Edvardsson, B. (1994). *Några aspekter att tänka på vid kritisk granskning av en text*. Högskolan i Örebro.
- Edvardsson, B. (1995a). *Några punkter att tänka på vid personbedömning och utredning*. Högskolan i Örebro.
- Edvardsson, B. (1995b). *Förföljelsefallet*. Modifierat sakkunnigyttrande. Högskolan i Örebro/sekretess.
- Edvardsson, B. (1995c). *Förhørsfallet*. Modifierat sakkunnigyttrande. Högskolan i Örebro/sekretess.
- Edvardsson, B. (1995d). *Barnmisshandelsfallet*. Modifierat sakkunnigyttrande. Högskolan i Örebro/sekretess.
- Edvardsson, B. (1996). *Kritisk utredningsmetodik*. Premanus. Högskolan i Örebro.
- Edwards, D., & Potter, J. (1992). *Discursive psychology*. London: Sage.
- Ekman, P. (1992). Telling lies, clues to deceit in the marketplace, politics, and marriage. New York: Norton.
- Engqvist, A. (1983). *Normalt, nervöst, neurotiskt?* Tredje uppl. Raben & Sjögren.
- Feldman, M., March, J. (1988). *Information in organizations as Signal and Symbol*. Administrative Science Quarterly, 26, 171-186, refererad av Alvesson, M. 1988.
- Gilchrist, V.J. (1992). *Keyinformant interviews*. In B.F Crabtree, och W.L Miller. Doing qualitative research. London: Sage.
- Gunnarsson, L., Vik. Socialchef , C., & Socialchefen, C. (1993). *LVU-utredningar en kritisk granskning*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Hagbard, S., Esping, U. (1992). *Med barns ögon*. Om ett barnrelaterat förhållningssätt i familjehemsvården. Kristianstad: Bohlins.
- Hansson, E., Nilsson, Y. (1985). *Falskt medvetande*. Socialförvaltningen Karlstad kommun,rapport 3.
- Hayakawa, S. (1952). *Vårt språk och vår värld*. Uppsala: Almqvist & Wiksell.
- Heider, F. (1946). *Attitudes and cognitive organization*. Journal of Psychology. 2p 107-112.
- Hellertz, P. (1995). Muntlig kunskapsförmedling, lektion 950313, socionomutbildningen, 7:e terminen, Högskolan i Örebro.

- Hessle, S. (1982). *Att arbeta med människor, riktlinjer för psykosocialt arbete*. Stockholm: Almqvist & Wiksell
- Hessle, S. (1991). *Samtal med B - om att finna sitt språk*. Kristianstad: Raben & Sjögren.
- Holgersson, A. (1995). *Psykologin och rättssäkerheten*. Manus för föredrag vid Nordiskt tvärfackligt forum för rättssäkerhet i sexualbrottmål. Stockholm 26-27/9-95.
- Holgersson, A. (1995). *Psykologer manipulerar rätten*. Artikel i DN 18/11-95.
- Hollander, A. (1985). *Omhändertagande av barn*. Akad. avh. Stockholm: Aktuell juridik förlag AB.
- Holmberg, S. (1993). *Handläggning i offentlig förvaltning*. Stockholm: Förlaget Hagman AB.
- Holstad, S. (1990). *Sekretess i allmän verksamhet*. Helsingborg: Allmänna Förlaget.
- Ivemyr, C., Lindwall, C. (1995). *Repetiviteten i LVU-utredningar*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Janis, I.L. (1972). *Victims of groupthink*. USA: Houghton Mifflin company.
- Jansson, T., Rönnbäck, B. (1995). *Askersunds-fallet*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson
- Junttila, I., Rundström, S., Rätty, T. (1994). *Fallet Daniel*. Förföljande strategier vid en social utredning. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Jäderqvist, B., Lantz, C., & Thelander, I. (1994). *Förföljande strategier vid ett omhändertagandefall jml 2§ LVU*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Socialchefen, K., Nordin, J.C. (1994). *Kritisk analys av ett LVU-ärende*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Killén Heap, K. (1981). *Handledning i socialt arbete*. Målsättningar för praktiken. Handledarens roll. Metodik och yrkesprinciper. Stockholm: Wahlström & Widstrand.
- Killén Heap, K. (1983). *Barn som far illa, behandlarens dilemma*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.
- Kumpula, M., Rantamäki, H., & Vesterbacka, S. (1994). *Diskursrestriktioner och maktstrategier mot socialarbetare*. Högskolan i Örebro, rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Lagerberg, D. (1984). *Fosterbarn*. Forskning, teori och debatt. Arlöv: Skeab förlag AB.
- R. (1975). *Om mänskligt beteende*. 352/1975. Malmö: Skogs och reklamito.
- Lenner - Axelsson, B., Thylefors, I. (1984). *Psykosocialt behandlingsarbete*. Natur & Kultur.
- Lockne, G. (1986). *Barn i familjehem*. Kristianstad: Allmänna barnhuset.
- Loftus, E. (1982). *Vårt minne*. Stockholm: Liber förlag.
- Lundgren, K-E. (1990). *Ur tystnaden*. Om den moraliska karriären i det sociala arbetet. Stockholm: Allmänna förlaget.
- Länsgruppen mot familjevåld i Kalmar Län. (1991). *Våld inom familjen*. Sexuella övergrepp mot barn och ungdom inom familjen, barnmisshandel, kvinnomisshandel, En handbok i myndighetssamarbete. Helsingborg: Allmänna.

- Mahler, M.S. (1968). *On human symbiosis and the vicissitudes of individuation*. Vol 1. Infantile psychosis. New York: International University Press.
- Maslow, A.H. (1969). *The psychology of science*. Chicago: Henry Regnery.
- Milgram, S. (1975). *Lydnad och auktoritet*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. ref av Edvardsson 1988.
- Minuchin, S., Rosman, B.L., & Baker, L. (1979). *Psychosomatic families*. Anorexia nevosa in context. London: Harvard University Press.
- Moxnes, P. (1981). *Ångest och arbetsmiljö*. Hur organisationen påverkar personalen. En fallbeskrivning. Lund: Rahms.
- Naess, A. (1961). *Empirisk sematik*. Stockholm: Norstedt & Söner.
- Norström, C., Thunved, A. (1995). *Nya sociallagarna*. Nionde uppl. Stockholm: Publica, Allmänna.
- Nowacka, E., Edvardsson, B., Pleijel, A. (1991). En bur sökte sin fågel, berättelsen om Ewa och Kaisa. AB Timbro.
- Nykvist, G. (1985). *Resursanalys av akter och utredningar i barn - och ungdomsärenden*. Projekt: Analys av handläggningen inom socialtjänsten, rapport 26, högskolan i Örebro.
- Nyman, A. (1960). *Tankefel och tankefallor*. 3:e rev uppl. Lund: Gleerups.
- Ofstad, H. (1982). *Moralfilosofi. - Fyra essäer om moral och människans natur*. Stockholm: GOTAB.
- Ohlsson, A., Saba, M. (1994). *En kritisk granskning av en LVU-utredning och tillhörande journalanteckningar*. Högskolan i Örebro, rapprt/handledare: Bo Edvardsson.
- Olsson, H.C. (1990). *Catrine och rättvisan*. Viborg, Danmark: Carlssons bokförlag.
- Pikas, A. (1973). *Rationell konfliktlösning*. Vänesborg: AB Seelig & CO i distr.
- Rikspolisstyrelsen. (1991). *Vitnesförhör*. Rapport 1991:5. RPS informationsenhet.
- Rosing, H. (1993). *Vetenskapens logiska grunder*. Hangö: Schildts förlag.
- Ronby, A. (1992). *Socialarbetets förklaringsmodeller*. Andra uppl. Almqvist & Wiksell.
- Sanderford, P. (1995). *Emotiv språklig påverkan i LVU-utredningar*. Högskolan i Örebro,rapport/handledare: Bo Edvardsson.
- Schaffer, H.R. (1995). *Beslut om barn*. Lund: Studentlitteratur.
- Scharnberg, M. (1992). *Non - authentic evidence on sexual abuse*. Unpublished manuscript.
- Scharnberg, M. (1993). *The non-authentic Nature of Freud's observations*. Uppsala universitet.
- Scharnberg, M. (1994). *Lögnens psykologi med tillämpningar inom affärsvärlden*. Studie i ekonomisk psykologi. Handelshögskolan i Stockholm.
- Scharnberg, M. (1996a). *Forged evidence on sexual abuse, and the methodology of textual analysis*. Almqvist & Wiksell International.
- Scharnberg, M: (1996b). *Textual analysis of a case of alleged necrophilia and further cases of sexual abuse of young children*. Almqvist & Wiksell International.
- Seidel, J. (1991). *Övergrepp mot barn*. Lund: Studentlitteratur.

Kurator 2 Värnamo , L. (1982). *Aided and unaided decision making: Improving intuitive judgement*. Journal of forecasting vol 1. 349-363.

SOS-rapport 1990:4. *Vård utom hemmet*. Socialstyrelsen Stockholm.

SOS-rapport 1990:24. *Föräldrar med nedsatt begåvning och deras barn*. Socialstyrelsen Stockholm.

Socialdepartementet. *Konventionen om barnets rättigheter*. Stockholm. 1992.

Socialstyrelsen. (1981). *Barn och separationer*. Malmö: Utbildningsproduktion.

Statistisk årsbok 1995 för Sverige. Statistiska Centralbyrån, Stockholm.

Sund, L. (1996) *Samtalsminne, vilka fel uppstår vid omedelbart samtalsminne?* Högskolan i Örebro.

Rapport/handledare Bo Edvardsson.

Sunesson, S. (1991). *När man inte lyckas. Om hinder, vanmakt och oförmåga i socialt arbete*. Stockholm: Almqvist & Wiksell.

SvD - pocket. (1987). *Skam och skuld*. En artikelserie ur SvD - pocket. Malmö

Svenska kommunförbundet. (1985). *Istället för fosterhem*. En lägesrapport om socialtjänstens insatser i tunga barnavårdsärenden. Svenska kommunförbundet.

Sylvander, I. (1983). *Psykologiskt arbete med barn. Diagnostik och terapi*. Natur och kultur.

Thollander, G. (1986). *Förvaltningslagen*. Östervåla: Tofter.

Thylefors, I. (1987). *Syndaböcker. Om utstötning och mobbning i arbetslivet*. Stockholm: Natur och kultur

Trankell, A. (1956). *Trovärdighetsutredningarnas metodik*. Artikel i Svensk juristtidning 81-101.

Tudor - Sandahl, P. (1989). *Det glömda självet*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Wolf, S. (1970). *Barn i kriser och konflikter*. Stockholm: Norstedt & Söner förlag.

Yrkesetiska riktlinjer för socionomer. Utgiven av Socionomen 1992.